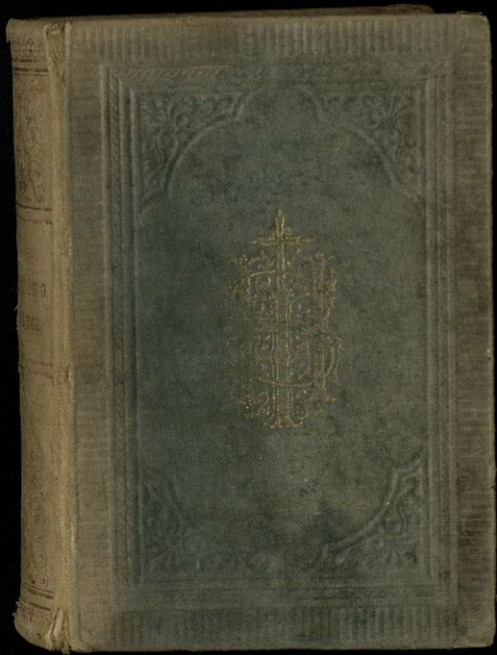
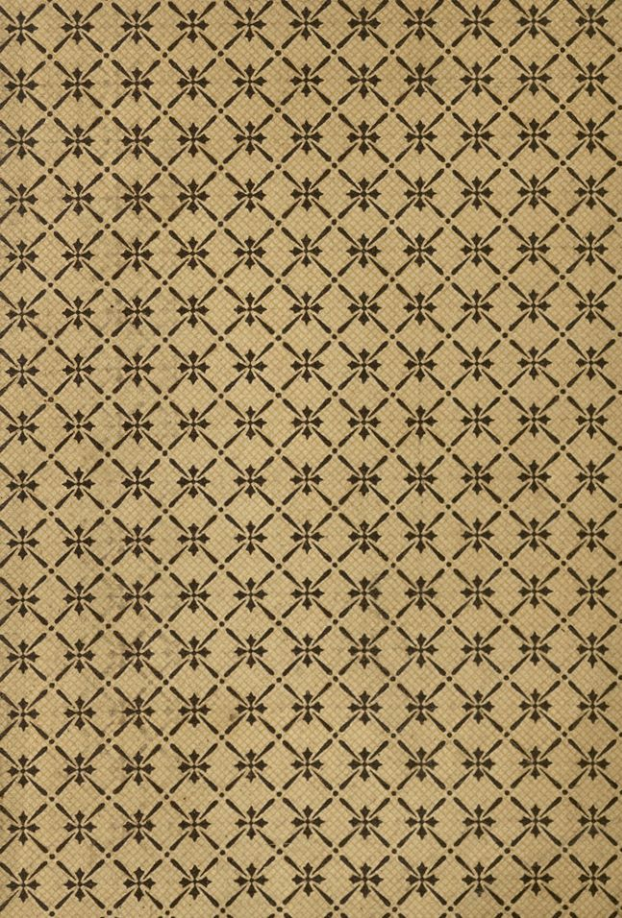
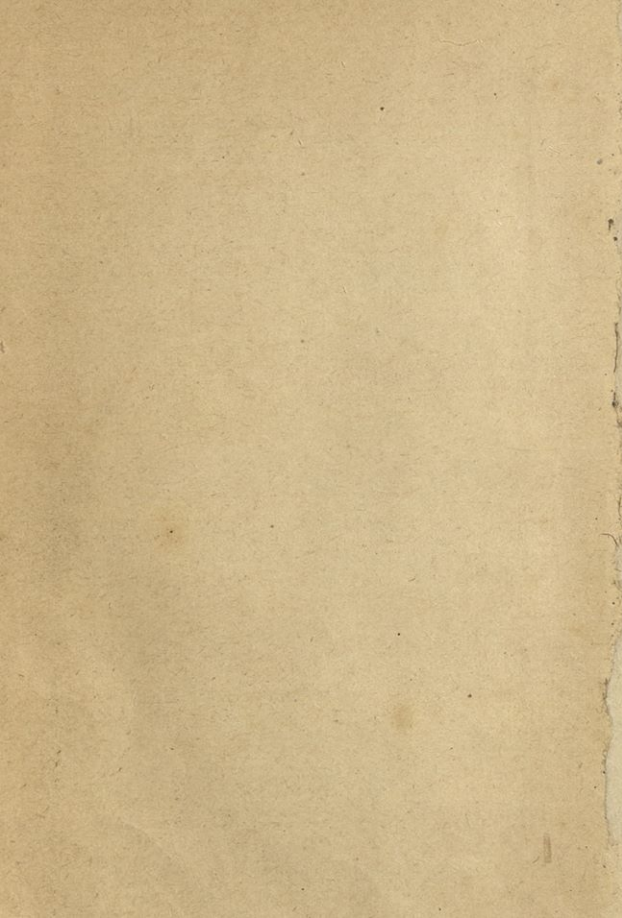

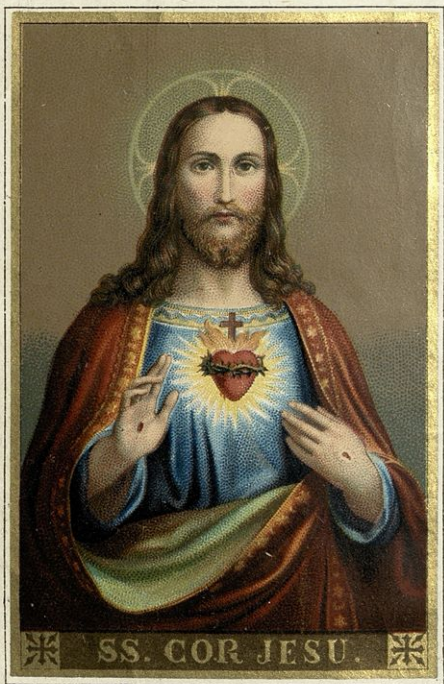
KATOLIŠKA
BUKVARNA
LJUBLJANA.

375/85 600

Naklada Benzigera i dr., Einsiedeln u Svicarska.

Ljubimo
Gospoda našega Jezusa Kristusa
Sina živega Boga.

Podučna in molitvena knjižica
od

Dra Josipa Stadlera,
nadškofa vrhbosenskega.

Po tretjem jako povečanem izdanju poslovenil
Dr. Anton Jeglič,
korar vrhbosenski.

Jezus jim reče: Vi pa, kdo pravi-
vite, da sem jest? Odgovoril je
Simon Peter in rekel: Ti si Kri-
stus, Sin živega Boga. (Matth.
16, 15. 16.)

Z dovoljenjem ordinarijata vrhbosenskega in ljubljanskega.

V Gradcu.

Založil kapitel vrhbosenski.
1888.

339841

339841

Ali veruješ v Sina Božjega?
poprašal je Jezus njega, ki je bil
slep rójen; on je odgovoril in re-
kel: Gospod, kdo je, da verujem
v njega? In Jezus mu je rekel:
Vidil si ga, in kateri s teboj go-
vori, on je. On pa je rekel: Gos-
pod! verujem. In je padel in ga
molil. (Joa. 9, 35—39.)

11. III. 1985

N 288

C. kr. vseučilišna tiskarnica »Styria«.

Čitatelj!

Ko se je v Betlehemu rodil Jezus Kristus, Sin živega Boga, naznanil je angelj njegovo rojstvo pastirjem stražečim pri svoji čedi; a oni so po besedah sv. evangelija (Luc. 2, 15.16) govorili: Pojdimo do Betlehema in poglejmo to reč, ktera se je zgodila, ki nam jo je Gospod na znanje dal. In so hité prišli in našli ... dete v jasli položeno. Sv. Ambrož razjasnjuje te besede in pravi: »Glej, kako pastirji hité, ker nikdo ne išče Jezusa leno. Glej, pastirji verujejo angelju: a ti, da ne veruješ Očetu in Sinu in svetemu Duhu, angeljem, prerokom in aposteljnom? Glej, kako samo sv. pismo posamezne besede ceni. Hité, pravi, da vidijo Reč (Besedo); ker ako se vidi telo Gospodovo, Reč (Beseda) se vidi, in to je Sin. Naj ti ne bo to premalenkosten primer za vero, ker so pastirji tako malen-

kostna oseba. Res, kolikor je malenkostnija za modrost, toliko je bolj dragocena za vero. Gospod ni poiskal zavodov polnih modri-
janov, ampak prosto ljudstvo, ki ne zna z le-
pimi besedami izlepšavati ono, kar je sli-
šalo, ker se išče priprostost, a ne želi slava.
Pa tudi nikar ne misli, da ti ni treba ceniti
besedi, ker so jih govorili pastirji. Ker tudi
Marija se od pastirjev verovati uči, in od
pastirjev se je pobudil narod, da časti Boga.
In vsi, kateri so slišali, čudili so se temu,
kar so jim pastirji pravili. Marija pa je
ohranila vse te besede in primerjevala jih
v svojem srcu. V vsem se od bl. Device
učimo svete čistosti, ker ona čista usti in
telesom primerjevala je dokaze sv. vere v
srcu. Ako se Marija uči od pastirjev, zakaj
se braniš ti, da se učiš od duhovna? Ako
Marija molči, ko aposteljni še niso govorili,
zakaj pa hočeš ti podučevati, a ne učiti se
ko aposteljni davno že govore?»

Prvo poglavje.

Ljubimo Gospoda Jezusa Kristusa, Sina živega Boga.

I. Kdo je Kristus?*)

1. Preroci, aposteljni, nezmotljivo sv. pismo in sv. očetje vseh časov nas uče: da je naš Gospod Jezus Kristus odrešitelj sveta; odkupitelj vseh ljudi, jedinorojeni Sin Božji, jednak Očetu in iz Njega rojen od večnosti, da je pravi Bog, pred katerim se pripogiba vsako koleno na nebu, na zemlji in pod zemljo; da je početnik in konečni namen vsem stvarjem; da je Beseda Božja, ki je postala človekom, živela na zemlji in umrla na lesu križa za naše odrešenje.

2. Vidiš, kaj je Jezus po nauku prerokov, apostelnov, sv. očetov in sv. pisma. On je dobro vsemogočno, neizmerno in neskončno, ktero zasluži, da Ga iz vsega srca častimo

*) Iz Frassinetijske knjižice *Amiamo Gesù* in iz Nierembergove o budilih na ljubezen do Kristusa.

in ljubimo, da, ktero zasluŕuje mnogo veči čast in ljubezen, kakor mu jo mi izkazati moremo. Zato Ga še angelji nebeški tako slaviti in hvaliti ne morejo, kakor je On zasluŕil; da, ljubezen vseh stvari na nebu in na zemlji kar nič ni primerjena oni ljubezni, ktero Jezus zasluŕuje. Po zasluŕenju ljubi ga samo Oče nebeški, ker ga ljubi z neskončno ljubeznijo.

3. Naš Gospod Jezus zasluŕuje neskončno ljubezen, ne samo zato, ker je sam po sebi neizmerno popolnoma in brezkraino dobro, ampak tudi zato, ker se je iz ljubezni za nas toliko poniŕal, ker je za nas toliko ŕrtvoval, ko se je včlovečil, ko je trpel in umrl, ker se nam je zapustil v presvetem zakramentu vsega z dušo in telesom in boŕanstvom za vse čase do konca sveta, da nam bo tovariš, moč, tolaŕba in hrana. To so dovoljni razlozi, ki nas naganjajo na to, da Jezusa ljubimo: Ljubimo torej Gospoda Jezusa Kristusa, Sina ŕivega Boga!

2. Jezusa ljubi Oče nebeški, a ljubijo ga tudi mati njegova, angelji, patrijarhi, aposteljni in svetniki.

4. Oče nebeški poslal je Sina svojega na zemljo, da postane človekom za nas in da ga mi ljubimo. Predno je vstvaril človeka, predstavil je Bog Sina svojega angeljem, da ga ljubijo in da ga molijo; a ko se je sam včlovečil, prèdstavil ga je Bog vsemu svetu, da ga vsi ljubimo in molimo. Dobri angelji so se koj po volji Božji ravnali, z vsem srcem so začeli Sina Božjega ljubiti, ako-ravno ni vzel na sebe njihove nature in ni za nje svoje krvi prelil in ni za nje umrl. Od kod torej pride, da mi ljudje Sina Božjega ne ljubimo, ki je vzel na sebe našo naturo in je postal naš brat po krvi? Ako je naturno, da se sorodniki ljubijo, kako to, da mi ne ljubimo Jezusa, ki je ravno zato postal naš brat, da nam bo mogoča ljubezen, ktero smo njemu dolžni?

5. Oče nebeški jako ceni našo naturo v svojem jedinorojenem Sinu, in časti ga za to, ker se je včlovečil. Ta misel naj nas spominja na našo dolžnost. Izgled nam je hotel dati in podučiti nas, kako moramo ljubiti

Sina njegovega, brata našega. Oče ga je dvakrat imenoval svojim ljubljnim Sinom, koji se mu je dopadel; dvakrat je zapovedal angeljem, naj Sina njegovega ljubijo in molijo. Njemu dal je Oče nebeški vse stvari; podvrgel mu je vse, kar je vstvaril na svetu; podelil mu je vsemogočnost, da dela čudeže, kolikor hoče; dal mu je svojo voljo in svoje usmiljenje, naj odpušča grehe, in svojo modrost, da vse sodi. Sv. Janez prav lepo razlaga to očetovo ljubezen, ko piše, da je Oče Sina svojega tako ljubil, da je vse v roke njegove položil. Oče nebeški je Sina svojega nad vse povzdignil; iz ljubezni do Njega odpustil je svetu; vse dela, samo da Sina poveličava, in vsako prošnjo usliši, kterakoli v imenu Sina njegovega pred Njega pride. Zarad te nježne ljubezni, drago in milo mu je samo ono, kjer Jezusa dobi. Za to zahteva od nas, da moramo postati Jezusu podobni, ako hočemo, da nas ljubi. Pa tudi Jezus sam je rekel: Za to me ljubi moj Oče, ker življenje svoje dajem, ker namreč rad umrem, da odkupim svet. Ako nebeški Oče ljubi Jezusa za to, ker je meni velike dobrote skazal, zakaj ga ne ljubim jaz, kteremu je On tako dobrotljiv? Ako je ta ne-

izmerna dobrota Očeta nagnila, da ga je prav posebno odlikoval in ljubil, zakaj ravno tista dobrota ne rani srca mojega, vsaj je samo na mojo korist mislila in napeljala ga na to, da je postal moj Odrešenik.

6. Marija, kraljica angeljev, mati Jezusova, ravnala se je po izgledu Očeta nebeškega, ker je Jezusa bolj ljubila, kakor vse stvari. Ljubila ga je nježno, kakor ljubi mati dete svoje, a goreče ga je ljubila tudi zato, ker je od vseh stvari ravno ona najboljše spoznala njegovo dobroto in čast.

Kdo ni sam izkusil, kako milosrčna je ta mati? Kdo ne pričakuje novih milosti od ljubezni njene? A Jezusu se moramo zahvaliti za vse, kar smo od nje prejeli in še želimo od nje prejeti, ker nam blažena Devica vse to skazuje iz ljubezni k Jezusu; iz ljubezni k Njemu nam je ona milostiva in gleda na nas milostivim očesom. Iz ljubezni do Jezusa nas je prejela za otroke, drži nas za svoje otroke in materinski skrbi za nas. Iz ljubezni do Jezusa neče, da se imenuje kraljica veličanstvena, ampak hoče, da se imenuje kraljica milosrčna. Ona je kraljica angeljev, a tudi mati naša. Ona je kraljica vseh stvari, a vendar neče, da se imenuje

kraljica ljudi, ampak za otroke svoje nas drži in sicer iz ljubezni in iz spoštovanja do Sina svojega, ki nas imenuje brate svoje. Iz ljubezni do Jezusa zapustila je ona judovsko zemljo in je bežala v Egipt; ljubezen do Jezusa jo je gnala, da ga je solznih oči iskala, ko je ostal v jeruzalemskem tempelju; ljubezen do Jezusa jo je nagnila, da je ostala pokraj križa Jezusovega; ljubezen do Jezusa je bila kriva njene smrti, ker je umrla iz ljubezni do Njega. Kdor misli, da je pravi častivec Marije, gledati mora, da jo najprej posnema v vsem, kar ona najbolj ljubi. A njej ni nič tako drago, kakor to, da tudi mi Jezusa tako ljubimo, kakor ga je ljubila ona. Ljubimo toraj, kar najbolj moremo, Gospoda našega Jezusa Kristusa, Sina živega Boga in matere Marije.

7. Jezus se po materi svoji ne prišteva angeljem, ni se rodil za njihovo odrešenje, ni za nje prelil ni najmanje kapljice krvi, a vendar so ga vsi z največim spoštovanjem in z največo ljubeznijo molili, ko jim je Oče nebeški Jezusa, Boga-človeka predstavil kakor njihovega kralja in gospodarja. Ko se je Jezus rodil, radovali so se angelji in veselo Boga hvalili; ko je Jezus štirideset dni

postil in lakoto trpel, pristopili so angelji in mu stregli; ko se je na oljski gori s smrtjo vojskoval, angelj se mu prikaže in ga potolaži; ko je na križu umrl, angelji so se razžalostili in ga objokovali; ko je od mrtvih vstal, angelji so se neizmerno razveselili; ko se je vračal v nebesa, angelji so ga spremljevali; ko je v nebesa stopil, angelji so ga pozdravljali, hvalili in slavili. Sv. Janez evangelist piše v knjigi razodenja (5, 11—12): In sem vidil in slišal glas veliko angeljev okrog sedeža in živih bitij in starešin in njihovo število je bilo tisučkrat tisuč in so rekli s krepkim glasom: Vredno je Jagnje, ktero je bilo umorjeno, prejeti oblast in božanstvo in modrost in moč in čast in slavo in hvalo.

Iz ljubezni do Jezusa so angelji pri nas, da nas branijo in varujejo, in ni jih sram, akoravno so viši od nas. Iz ljubezni do Jezusa se vesele, ako se grešnik obrne, mnogo mu pomagajo. Željno čakajo na naše molitve, da jih Bogu darujejo. Iz ljubezni do Jezusa drže za veliko čast, da morejo streči človeški naturi, ktero v Jezusu ljubijo in molijo. Mi smo toraj Jezusu več

dolžni, kakor pa angelji, ker nam je dal svojo kri, svoje življenje in svojo čast; nas je Oče nebeški prav posebno obvezal, ker Sina svojega ni dal za angelje, ampak za nas, vsaj Jezus ni umrl za greh angeljev, ampak za naše grehe; on je našo naturo nad angeljsko cenil, ker je raji postal človek, kakor pa angelj, hotel se je kolikor mogoče ponižati, da nam more več milosti dati: ali nismo torej dolžni in sicer neizmerno dolžni, Jezusa iz vsega srca ljubiti? Ljubimo torej kar najbolj moremò Gospoda našega Jezusa Kristusa, Sina živega Boga.

8. Patrijarhi in proroci starega testamenta niso bili tako srečni, da bi vidili Odrešenika. A za trdno so vedeli, da bo Odrešenik prišel, in samo to je že v srcih njihovih tako ljubezen do Njega vnelo, da so klicali: Rosite ga nebesa od zgorej in oblaki dežujte pravičnega! (Is. 45, 8.) Prorok Agej pravi: da Njega vsi narodi pričakujejo. David ne more dovolj razmišljevati o prihodnjem Odrešeniku. Trpeči Job se je mnogo tolažil s tim, da je mislil na Odrešenika: Videl ga bom, moje oči ga bodo gledale in nikdo drugi, to moje upanje počiva v prsih mojih (Job, 19, 25. 27). Abraham je umiral želé,

da ga vidi samo jeden dan, kakor nas sam Odrešenik uči, govoreči judom: Abraham, naš oče, se je silno veselil, viditi moj dan. (Joa. 8, 56.)

Zakaj pa ti, krščanska duša, veselja ne poskakuješ in ne počneš ljubiti Onega, po katerem so svetniki tako goreče hrepeneli? Za tebe je Jezus prišel, za tebe se je rodil, za tebe je jokal v jaslicah, za tebe je umrl. Ti njegovo nježno ljubezen vidiš, ker v svetem obhajilu večkrat prihaja v tvoje srce, On lepota vsega sveta, jednak Očetu nebeškemu, radost angeljem. Obračam se na vas, sv. patrijarhi. Ali ni srce vaše plamtelo želje, viditi Odrešenika sveta, to solnce pravičnosti? O glejte, jaz prvi izmed grešnikov, jaz ga prejeman v srce svoje, dotičem z usti svojimi, dajem mu poljub mirú in ljubezni. Koga ste poželeli viditi? Onega, kojega so pričakovali narodi, kojega so vroče poželeli angelji? Jaz sem Ga vidil, kako je ponižen do na drvo sv. križa; jaz ga gledam, kako se je ponižal tako daleč, da je postal moja hrana, On hrana angeljska. Zakaj mi se srce veselja ne razpoči, ker imam Onega, ktereга so brezštevilni svetniki samo viditi poželeli?

Prvi od ljudi spoznal je Jezusa sv. Janez Krstnik, o katerem pripoveduje sv. pismo (Luc. 1, 41): In zgodilo se je, ko je zaslišala Elizabeta pozdravljenje Marijino, poskočilo je dete v njenem telesu. Nježno Ga je potem ljubil skozi vse življenje svoje, imenoval ga je prijatelja ženinovega; rekel je učencem svojim, naj gredo za Jezusom, ker on mora padati, a Jezus rasti; radoval se je, da njega manje cenijo, samo da Jezusa spoštujejo. Kako bi mogel jaz drugod iskati ugodnost in čast, ker v svoja usta in v svoje srce prejemam onega, o katerem je sv. Janez Krstnik rekel, da ni vreden Njemu odvezati jermenov na nogah.

9. Aposteljnom je gorelo srce od ljubezni do Jezusa. Sam Jezus nam to priča: Oče sam vas ljubi, ker ste vi mene ljubili (Joa. 16, 27). Iz ljubezni do Jezusa zapustili so vse, iz ljubezni do Njega radi pretrpeli vsako sramoto. Sv. Petra Jezus trikrat popraša, ali Ga ljubi? On pa odgovarja: Gospod, Ti vse veš, Ti veš, da Te ljubim. (Joa. 21, 17). A sveti Pavel imel je Ime Jezusovo zmiraj v srcu, pa tudi na jeziku; v svojih listih ga je nad dvestokrat napisal.

On govori: Živim, toda ne jaz, živi pa v meni Kristus (Gal. 2, 20); na drugem kraju piše: Mene pa Bog varuj, da bi se z drugim ponašal, kakor s križem Gospoda našega Jezusa Kristusa (Gal. 6, 14). Dalje za-trjuje, da neče nič drugega vediti, kakor Jezusa Kristusa in sicer Njega križanega (Cor. 2, 2), da ničesa ne ceni, samo da Jezusa dobi (Phil. 3, 8), da mu je Kristus življenje, in smrt dobiček (Phil. 1, 21). Pa zato trdi, da ga nič od Jezusa odvrniti ne more (Rom. 8, 38. 39): Svest sem si, da ne smrt, ne življenje, ne angelji, ne poglavarstva, ne oblasti, ne sadanje, ne prihodnje, ne moč, ne visokost, ne globočina, ne druga stvar nas ne bo mogla ločiti od ljubezni Božje, ktera je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem.

O Gospod, ali si za mene manje storil, da sem z manjo ljubeznijo zadovoljen? Ali nisi za mene svoje krvi pretil, ali nisi za mene biče, vsako sramoto, vsako muko in smrt pretrpel? Zakaj Te toraj manje ljubim, vsaj za mene nisi trpel manje, kakor za druge? Od sedaj, o Gospod, od sedaj ljubil bom samo Tebe, služil samo Tebi,

ker sem popolnoma Tvoj, naj bom živ ali mrtev.

10. Pa tudi drugi svetniki so Jezusa tako ljubili, da so poskakovali veselja, ako so samo presveto Ime Njegovo slišali. Mučenik in škof Ignacij imel je presveto Ime Jezusovo v srcu in v ustih tako, da so po smrti njegovi to presladko Ime našli vre-zano v njegovo srce. V svojem pismu do Rimljanov piše: »Ogenj, križ, besne in divje zveri, rane naj pridejo na mene, naj mi kosti razlome, ude razsekajo, vse telo izmučijo, naj peklenške muke na mene navale, samo da Jezusa dobim. Veliko več je vredno, za Jezusa umreti, kakor pa kraljevati do konca sveta.« Efežanom svetuje ravno ta svetnik, naj brez Jezusa tudi ne dihajo: »To je moje upanje, to je moja slava, moj zaklad, ki se izgubiti ne more. O kralj slave, še živeti brez Tebe ne bi hotel!«

Ker ljubi Gospoda Jezusa, Sina živega Boga, Oče nebeški, ker ga ljubi mati Marija, ljubijo angelji, patrijarhi, aposteljni in vsi drugi svetniki, ljubimo Ga tudi mi iz vsega svojega srca in Mu recimo: »O Gospod, ljubim Te bolje, kakor sam sebe; ker Ti si me vstvaril, Ti si me odkupil, Ti si mi za

poročstvo ljubezni Tvoje velike darove podelil. Spoznam, o Jezus, da sem ljubezni Tvoji veliko dolžen. Zakaj imam v prsih srce in v srcu čuvstva, ako ne za Tebe, za Tvojo dobroto, za Tvojo velikodušnost, potrpežljivost, ponižnost, lepoto, veličanstvo?«

3. Katoličani verujejo, da Gospod Jezus Kristus je Sin živega Boga.

11. Vsi otroci sv. matere katoliške cerkve priznavajo in zmiraj verujejo, da je Jezus naš Gospodar in Bog, ter ga z Očetom in svetim Duhom molijo kakor Boga, očitno trdijo, da je On večna Beseda, druga oseba presvete Trojice, da je edinorojeni Sin Božji, ki je postal človek, da nas odreši.

Ali niso ravno s tem pokazali, da Ga priznavajo za svojega Gospodarja in Boga, ker so se iz ljubezni do Njega odrekli svojemu bogastvu, svojim zemljam, svoji časti, svoji ugodnosti, da, tudi svojemu življenju? Raji so hoteli umreti, če tudi v največih mukah, kakor pa Jezusa razžaliti. Iz povesti nam je znano, da je na milijone mučenikov vsake starosti, vsacega poklica, vsacega spola ravno

s smrtjo pokazalo svojo vero v Jezusa in svojo ljubezen.

12. Iz cerkvene povesti tudi vidimo, da je bilo v vsakem stoletju brez števila ljudi, kateri niso bili prisiljeni ali dolžni, pa so vendar iz ljubezni do Jezusa darovali in zapustili vse, kar svet ceni in ljubi: premoženje, čast, ugodnosti življenja, ženitev; oni so sklenili odreči se vsemu, da bi mogli za Jezusom hoditi, da bi njihovo življenje Jezusovemu bolj podobno bilo, da bi Jezusu bolj dragi postali.

Dobri otroci toraj sv. matere cerkve dobro vedo, kaj je Gospod Jezus. Mi ravno smo po milosti Božji ti otroci, zato se potrudimo, da po tem spoznanju iz vsega srca ljubimo Gospoda Jezusa, Sina živega Boga.

4. Neverniki in krivoverci spoznajo Jezusa.

13. Ne smemo pozabiti resnico, katero je izgovoril Tertulijan, da je namreč človeška duša po naturi svoji krščanska. Ako namreč človek razumno misli, prav lahko se prepriča, da je krščanska vera resnična, vsaj se prava vera strinja z razumom, akoravno ga nadkriljuje. Bog je dal človeku dvojno

sredstvo, da Ga spozna: razum in vero. Toda akoravno sta ta dva sredstva različna, ne moreta si biti protivna, ampak strinjati se morata, vsaj imata isti namen, spoznati namreč resnico, a resnica je samo jedna. Zato je pa vsaki človek, samo da razumno misli, čeravno še ni kristjan in nima vere, sam po sebi razpoložen, da se poprime vere, da postane kristjan, da namreč Jezusa spozna in ljubi.

In res vidi se iz cerkvene povesti, da kadarkoli se nevernikom oznanjuje Jezus, prejmejo vero v Njega in Ga začnejo ljubiti vsi oni, ki iskreno žele priti do resnice in tako trdni postanejo v veri, da jih od nje kar nič odvrniti ne more, tudi najgroznejše muke in mučeniška smrt ne. Verujejo v Jezusa Sina Božjega, ki je človek postal, ki je njihov Gospodar in Odrešenik in poskakujejo veselja, da poznajo Jezusa. Kakor nam pripovedujejo letopisi družbe za razširjevanje sv. vere, klicali so ti novi kristjani večkrat vsi začudeni: O kako je Jezus dober Bog! Tako mogočen, tako velik, tako svet, pa tudi tako dobrotljiv, tako potrpežljiv in tako ljubeznjiv z nami! Križani: to jim je knjiga, iz ktere

uče, pa ne pozabijo, kar so naučili, ker jim je srce prevzela ljubezen Sina Božjega, ki se je iz ljubezni do nas včlovečil in je za nas umrl na lesu sz. križa. Nekteri od njih so mislili, da ne more grešiti oni, ki Jezusa pozna; povabljeni, da bi se izpovedali, so odgovorili: Mi smo prejeli sveti krst, kako bi se mogli zopet vračati na stare grehe? Prav lahko zapuščajo svoje krive bogove oni neverniki, ki iskreno resnico ljubijo in spoznavši Jezusa dobro čutijo, kako so prav prisiljeni, da ljubijo Njegovo neskončno dobroto.

Zakaj pa vender toliko nevernikov ne prejme Jezusovo vero? Zato, ker se nočejo odreči strasti in grehu, kakor jim ga dopušča njihova nevera. Neki japonski vladar rekel je misijonarjem: Vaša vera Jezusova je dobra in sveta, pa je vender le prejeti nočem, ker se mi ne prilega. Ako torej toliko nevernikov ne pozna Jezusa, to je za to, ker nočejo odpreti svojih oči svetlobi vere, ki se jim ne prilega; vedo namreč, da bi ta svetloba razpodila temo, ktera pokriva grda dela njihova. In ali je čudno, da ne vidi solnca, ki zapera oči?

14. Tudi krivoverci in brezverci poznajo

Jezusa; ni res, da navadno ne pripoznajo, kako je Jezus Bog in človek. Oni pripadajo v število tistih nevernikov, ki zaperajo oči, da ne bi vidili, česar radi nimajo, da ne bi namreč vidili resnice, ki jim je vrlo neugodna, pa tudi neizrečeno strašna. Cuj, kako krivoverni človek sam sebi govori: Ako verujem v Jezusa, ako verujem, kar uči Njegova cerkva, moram tudi verovati, da pridem v pekel, če hudobno živim; toda nočem popustiti grešnega življenja, ker mi je sladko, zato pa tudi nočem verovati v Jezusa, ampak prepričati se hočem, da njegova vera ni prava vera, samo da si iz srca odstranim vsakošen strah in trepet. Ni torej navadno res, da krivoverec ne pozna Jezusa, ampak na to gleda in prizadeva se, da Ga ne bi poznal. Bila je vrlo modra stara žena, pa dobi na nogi smrtno rano. Ko se je prepričala, da mora zavoljo te rane umreti, do smrti jo nikoli več ne pogleda, samo da se ne bi prestrašila. Tako se ponaša krivoverec in brezverec; oni zapirajo oči pred vero, ker jim ona prikazuje pekel odprt za vse, ki tako hudobno živijo, kakor oni.

In res, večkrat se dogodi, da brezverci na smrtni postelji odprejo svoje oči, ko vidiijo,

da je konec njihovemu napačnemu življenju; sedaj jih prešine in pretrese strah, ko morajo oditi na drugi svet in sedaj zagledajo in gledajo jasno, česar poprej pogledati niso hoteli, namreč: da je prava vera onega Jezusa, pred čegar sodbo jim je sedaj iti. In tako so mnogi brezverci umirajoči prisiljeni verovati; nekteri obupajo, nekteri pa poniženi iščejo milosrčnost Jezusovo. Sam brezbožni Voltaire je umrl obupan, ker mu niso hoteli poklicati duhovna, da bi ga spravil z Jezusom, ktereга je nesrečnež grdil in proklinjal do štiri in osemdesetega leta starosti svoje. Brezvernost se prilega, dokler je sreče v življenju, ktero brezverci prav po živinski hočejo uživati, toda o smrtni uri je človek prisiljen, zavreči jo tudi proti vlastni volji.

Mi imamo po milosti Božji oči odprte pred svetlobo svete vere Jezusove in priznavamo, da je On duhovno solnce, ktero razsvetljuje vsacega človeka, ki pride na ta svet, priznavamo, da je On naš Bog in Odrešenik. Po veri pa naj se ravna tudi ljubezen naša: Ljubimo toraj kar najbolj moremo Gospoda našega Jezusa Kristusa, Sina živega Boga.

5. Pravična, sveta in ugodna je ljubezen k Jezusu.

15. Samo kar je dobro, zasluži, da se ljubi; samo dobrota ima pravico na ljubezen; in kolikòr veči je dobrota, toliko veči ljubezen se po pravici za njo zahteva. Jasno je, da je dobra ona ljubezen, ktera se odnaša na dobro stvar. A mi poznamo, da je v Jezusu vsako dobro, da je On neskončna dobrota, ktera tudi nam neizmerno mnogo dobrega deli: gotovo tudi spoznamo, kako po pravici ljubimo Jezusa, kar najbolj moremo. Pravica toraj zahteva, da ljubimo Jezusa.

Kakoršna je stvar, ki se ljubi, taka je tudi ljubezen, s katero se ljubi. Ako se ljubi grda, nesramna stvar, grda in nesramna je tudi ljubezen, toda če se ljubi plemenita, sveta stvar, plemenita in sveta je tudi ljubezen. Jezus je pa svetost sama, zato je nad vse sveta tudi ljubezen, s katero Njega ljubimo. Ali ne samo sama po sebi je ljubezen do Jezusa sveta, ampak ona tudi posvečuje vsacega kristjana, ki Jezusa ljubi, tako da ga ni kristjana, ki Jezusa ljubi, pa bi sam svet ne bil. Kristjan, ki ljubi Jezusa, more

male grehe imeti, more biti nepopolnoma, ali ne more, da ne bi bil svet, kakor tudi ne more biti, da ne bi razsvetljena bila stvar postavljena na solnce, ali da se ne ogreje, če se v ogenj vrže. Jedno in isto je torej: Kristjan ljubeči Jezusa in sveti kristjan. Ako torej hočemo sveto ljubiti in ljubeči sveti postati, ljubimo Jezusa.

Ta ljubezen, ki je tako pravična in sveta, je pa tudi kaj ugodna. Vsi, ki ljubijo Jezusa, na vsa usta govorijo: o kako sladko je ljubiti Jezusa! Srečni in blaženi so že na svetu oni, ki Jezusa ljubijo, ker jim ljubezen k Jezusu napolnjuje srce z nebeškim veseljem. Dovolj je, da se spomnimo premenjenja Jezusovega; tako je prevzelo sv. Petra, da ni znal, kaj da govori. Dovolj je, da se spomnimo, kako so mučenici najgroznejše muke in tudi smrt veselo in radostno za Jezusa pretrpeli, in prepričali se bomo, kako je sladko ljubiti Jezusa. Cudili so se nevernici in niso mogli razumeti, kako mučenici s toliko večim veseljem za Jezusa umirajo, kolikor večje muke trpe; no, niso poznali ljubezni k Jezusu, ki more tudi najgroznejše muke zasladiti.

O vi, ki kakor izgubljeni iščete ugod-

nosti, kakoršne svet ponuja in daje, in ktere se ne bi ugodnosti niti imenovati smele, prepričajte se, da ne veste, kaj je prava ugodnost in slast; ko bi vi prave slasti poznali, zagrenile bi vam vaše navadne ugodnosti, in tudi vi bi onda prave slasti nazivali samo one, ktere izvirajo iz ljubezni k Jezusu.

Vsi torej moremo že na svetu ugodno živeti, samo ako ove ugodnosti iščemo na pravem njihovem viru, namreč pri Jezusu. Zato, kar najbolje moremo ljubimo Jezusa Kristusa, Sina živega Boga.

6. Jezus nas je obvezal, da ga ljubimo.

16. Jezus zasluži, da ga ljubimo zavoljo neštevilnih dobrot, ktere nam je dal. Bili smo zamazani grehom, namenjeni za pekel, sovražniki Božji, zaničevani od Boga in angeljev; ako bi bili vsi ljudje do zadnje kapljice svojo kri prelili, nič bi jim ne koristilo; samo ljubezen Jezusova nam je pomagati mogla. Njegovo nježno Srce sklonilo Ga je na milosrčnost, ko je gledal našo nevoljo. Iz ljubezni nas je vzdignil iz sramote in nesreče; odrešil nas je od pekla; spravil

nas je z angelji in z Bogom, iz otrok hudobnega duha nas je spet naredil za otroke Božje, da se bomo mogli vdeležiti slave nebeške. Vsi moramo biti samo Jezusu hvalni za svojo srečo, za svojo prostost, za svoje življenje. Pa tudi Oče nebeški nas drži za svoje otroke, za svoje dediče in za sodediče Jezusa Kristusa v nebeškem kraljestvu. O neskončne dobrote in milosti! Jezus se je ponižal, samo da pozdigne nas na čast otrok Božjih; prejel je na sebe našo naturo in naše grehe, samo da nam more dati svoje milosti in svoje zasluženje in da moremo dostojno stopiti pred Očeta nebeškega.

Tako nas je ljubil Jezus; toda mi? Mi ž Njim tako postopamo, kakor da nam nič dobrega storil ni, kakor da nam je zlo storil, kakor da je naš sovražnik. Mi ga zaničujemo, kakor izvržek ljudi. Ali ne delamo ravno ono, kar On najbolj sovraži? In kedar postopamo ž Njim, kakor da na Njegove besede in na Njegova obetanja prav nič ne držimo, ali ne kažemo, da ga ne ljubimo? in ali svet ne zaničuje onih, ki spoštujejo in ljubijo Jezusa, Njegovo življenje, Njegov nauk, Njegove ustanove in Njegova obetanja?

Tako postopa svet s Sinom Božjim, ki je večna modrost; svet posnema Heroda, ki je Jezusa zaničeval, da je nor in da nič ne zna. Mi se malo zmenimo za Jezusov nauk in za njegovo življenje; mi premalo cenimo Njegova svetovanja in ravno nasprótno delamo, kakor da nam svetovanja prihajajo od naših protivnikov.

Kje je naša hvaležnost? kje naše spoštovanje? kje razum, da ne spregledamo? kje naša radovednost? Željno poprašujemo po pravljičah in po neslanih pripovedkah, a nikako nočemo popraševati po resnici in po modrosti Božji. Radi se ponašamo, kako poznamo najbolj glasovite vojskovodje in najbolj učene može starih časov, a ne zdi nam se vredno samo minuto izgubiti, da bi bolje spoznali našega Odrešenika, Njegove nauke in Njegova dela. Mislimo, da je za to potrošeni čas izgubljen. Pa vendar so kristjani dolžni, da to vedo in da Odrešenika svojega nad vse ljubijo.

Poprašajmo se vendar, kdo je Jezus? Poglejmo v Njegovo Srce, in verujmo Njegovi ljubezni, da je On naš pravi in iskreni prijatelj. Poglejmo na Njegove roke in zahvalni priznajmo, kar je On za nas naredil. Od-

primo svoje oči, da vidimo, koliko nam je dobrega dal in nam še vedno daje. Ljubimo toraj iz vsega srca Gospoda našega Jezusa Kristusa, Sina živega Boga.

17. Na Davida je gledal ves narod Izraelski, ker ga je rešil sramote Golijatove. Judita je osvojila srca vsih, ker je narod rešila od Holoferna. Zakaj pa se, o Gospod Jezus, ne navdušimo za Tebe, ki si krona in slava vsih ljudi? Ti si nas rešil ne samo od sramote in od grožnje kacega človeka, ampak iz sužanjstva peklenškega duha. Kako je bil Josip hvaležen Putifarju, ker ga je milostivo imel v hiši kakor sužnja. Toda glej, Jezus postopa z nami, kakor da smo bratje in sestre Njegove, ker nas je povzdignil za otroke Božje, a mi Ga ne ljubimo. Hvaležni smo ljudem za najmanjšo poslužbo. Jezus pa nam je skazal neštevilne dobrote, toda mi mu zapiramo srca svoja. Vediti moramo, da od Njega priteče vse, karkoli dobrega dobimo. Karkoli dobrega nam pride od angeljev, od preblazene Device Marije, od samega Boga: za vse se moramo zahvaliti Jezusu, vsaj vse to dobivamo edino iz ljubezni in spoštovanja do Jezusa, ker nam je On vse to zaslužil. Popolnoma nemogoče

je, da bi brez zasluženja Jezusovega kaj dobrega prejeli: vsaki mili pogled Očeta nebeškega prihaja iz zasluženja Jezusovega. Brez svetlobe se ne more viditi, brez zasluženja Jezusovega se ne more nič dobrega prejeti. Zato je stari Simeon o Jezusu rekel, da je luč za razsvetljevanje nevernikov. Brez svetlobe se nič ne vidi, a brez Jezusa ni niti lepote niti dobrote; brez Jezusa nikdo pred Bogom dober ni. Jezus je dobrota in lepota vseh nas, On je početnik vse naše sreče in zato On edini zasluži, da mu darujemo srce svoje in da mu z vsem srcem služimo.

A pravo je, da mu celo srce svoje damo, ker nas On vrlo ljubi. Dokler je živel, rekel je Jezus: Moram se krstom krstiti, a kako mi je težko, dokler se ne spolni. Da tudi v vrtu getzemanskem in na križu zdihuje in moli solznih oči Očeta nebeškega za mene. O kako nas more veseliti, da nas je Jezus ljubil, da se je zavoljo te ljubezni za nas trudil in mučil, da je za nas svojo sveto kri prelil, da je za nas jokal in zdihoval, da nas je bolj ljubil od svojega življenja, vsaj je tudi življenje svoje dal za naše duše, dal iz ljubezni!

Toda nismo Ga dolžni ljubiti samo za to, ker je umrl za nas, ampak tudi za to, ker Ga je neizrekljiva želja naganjala, da trpi vse, kar mi trpimo. Nježno Srce Njegovo bilo je prevzeto žalosti, ko je gledal naše bolesti in naše muke, pa ga je bolelo, da ni mogel še več za nas trpeti. Ako mi onega ljubimo, ki samo pokaže, da nam je nagnjen, ali ne zasluži Jezus vso ljubezen našo? Kaj nam je vendar Jezus naredil, da mi ne maramo za Njegove dobrote, ne maramo za Njegovo ognjeno ljubezen in mu nočemo ljubezen vračati za ljubezen, kar On od nas želi? O kako želi On, da Ga ljubimo! On je ustanovil zakrament ljubezni, da bo hrana za naše duše, da se z nami združi, da Ga ljubimo. On je zapovedal, da ga moramo ljubiti iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše in iz vseh svojih moči. Da pokaže, kako me ljubi, zapovedal je vsem ljudem in vsem angeljem, da me ljubijo: Ljubi bližnjega svojega kakor sam sebe. In tako močno so me vsi ljubiti dolžni, da Jezus sam one sovraži, ki mene ne ljubijo. Ali Njemu ni dovolj, da me ljubijo vsi ljudje in vsi angelji, ampak je za mene življenje svoje dal, da izbriše iz duše moje vse, kar

se Očetu nebeškemu ne dopada, pa da me s svojo milostjo in s svojim zasluženjem tako ozaljša, da me tudi Oče Njegov ljubi.

Dolžni smo torej Jezusa ljubiti ne samo zato, ker nas je On sam ljubil, ampak tudi zato, ker je preblaženi Devici Mariji, angeljem in vsim svetnikom naložil, da nas ljubijo, in ker je umrl za nas in nam milosti svoje dal, in ker je duše naše tako ozaljšal, da nas ljubi tudi Oče Njegov nebeški.

13. Vsemogočni je naredil presveto Telo Jezusovo, da bi ga ljubili ljudje in angelji; to delo je delo ljubezni, pa se zato pripiše svetemu Duhu, ki je ljubezen Očeta in Sina. Dobro je vediti tudi to, da bodo nebeščani za plačo gledali skoz celo večnost tudi Telo Jezusovo, kar jim bo prav posebno drago in sladko. Vera nas uči, da bodo telesa svetnikov svetila kakor solnce, kako sjajno bo torej Telo našega Gospoda Jezusa, ki je glava in krona vsih svetnikov, začetnik življenja, gospodar slave, kralj luči in svetlobe? Kako sjajno je Telo našega Gospoda, ker lepota Njegovega slavnega Telesa preseza lepoto vsih svetnikov skupaj? Kako sjajno je Telo našega Gospoda,

ako pomislimo, da samo božanstvo v njemu prebiva? In glej, Jezus, naj lepši od vseh ljudi, ki sedi na veličanstvenem prestolu ob desni Boga Očeta, ves v veličanstvu in sjaju in slavi, oči vsih svetnikov na sebe pote-guje, vse angelje strmeče k sebi obrača: poln milosti in ljubezni ne pozabljuje na nas, ampak zavzima se za nas, milosti svoje nam daje, da moremo stanovitni ostati, pri-pravlja nam prostor na nebu, da bi tudi mi k Njemu prišli: toda vso to svojo slavo, ves ta sijaj in vse svoje veličanstvo v nebu nam samo zato odkriva, da bi mi spoznali, kako nas ljubi, in da bi prisiljeni bili, ljubiti Ga iz vsega srca: Ljubimo toraj Gos-poda našega Jezusa Kristusa, Sina živega Boga.

Ako je lepota Telesa Jezusovega taka, da jo razumeti ne moremo, kaj bi morali še le reči o Njegovi Duši. Tudi najmanja lepota Duše v milosti Božji preseza lepoto slavnih teles po vstajenju v nebu. Iz tega moramo sklepati na preveliko lepoto presvete Duše Jezusove, ki je polna milosti in slave, ker je za njeno lepoto Duh sveti bolje poskrbel, kakor pa za lepoto telesno. Um Njegov spoznava vse minulo, sedanje in prihodnje,

poznavajo vse misli angeljev, svetnikov in ljudi. Lepota Duše Jezusove je mnogo večja od naravne in nadnaravne lepote vseh angeljev in svetnikov. Svetost Jezusova je toliko, da vsi angelji kar sterme nad njo. In res, kaj si moremo pomisliti, da bi bolj čudno bilo, kakor to, da je človeška natura Jezusova z Božjo v eno osebo zedinjena? Kaj se more pomisliti, da bi bolj čudno bilo, kakor to, da se more o Jezusu reči: kar dela Bog, dela tudi človek, in kar dela človek, dela tudi Bog? Zavoljo tega zedinjenja pripada človeku, kar pripada Bogu, in pripada Bogu, kar pripada človeku: Bog in človek so ena in taista oseba.

Toda akoravno je tako uzvišen, vendar se tako ponižuje, da je ponižen in krotak v srcu. On, Gospodar nature in milosti, svet kakor Oče nebeški, obči z grešniki, obči z malimi siromašnimi otroci, objema jih in poljublja in ne dopušča, da se otroci od Njega odстранjujejo. On, kralj nebes in zemlje, komur je Oče nebeški vse v roke dal, On streže svojim učencem in jim umiva noge. Tako je ljubeznjiv in uljuden, da obči s siromašnim narodom, ozdravlja njegove bolezni, odpušča mu grehe. Njegova sveta

usta bile so polne življenja, roke polne dobrih del. Nobenega ni odbijal od sebe, vse je ljubeznjivo prejemal. Cloveka On imenuje bratom svojim, prijateljem svojim, nevesto svojo.

Ali nas vse to ne gane, ne skloni, da Ga ljubimo? Ali nismo dolžni, da Ga ljubimo, kakor brat ljubi brata, prijatelj prijatelja, ženin nevesto? O Gospod Jezus, Sin živega Boga, Ti si moje upanje, moje zveličanje, moja moč, moja tolažba, moja edina ljubezen; samo na Tebe mislim, samo Tebe ljubim, samo Tebi darujem vse želje svoje, vsa čustva svoja. Veseli me, da je slava Tvoja neskončna. Daj, o Gospod, da Ti edini kraljuješ v duši moji, dajem Ti jo za vselej: počutke moje, moči moje, um moj, voljo mojo, vse moje naj služi Tvoji ljubezni, s svetom pa naj ima le toliko posla, kolikor zahteva Tvoja sveta volja in kolikor zahteva Tvoja največa slava. O Gospod Jezus, naredi, da bom ves Tvoj, Ti pa ves moj.

7. Ako ljubimo Jesusa, hodimo za Njim.

19. Ljubezen ne sme nerodovitna biti, ampak mora nas narediti Jezusu podobne. Kdor za Jezusom ne hodi, ne ljubi Ga. Lju-

bezen je nagnila Jezusa, da je prejel našo naturo, ako torej mi u Jezusu človeško naturo ljubimo, moramo si prizadevati, da ji postanemo podobni. Ko nam je Oče Sina svojega predstavil, da ga ljubimo, predstavil nam Ga je tudi za izgled, da ga posnemamo. On ničesar bolj ne želi od nas, kakor to, da postanemo Jezusu podobni. Oče nebeški nježno ljubi Sina svojega, za to njegove oči rade gledajo vsacega, ki je po svetem svojem življenju postal Jezusu podoben, zato se On veseli, ko vidi, da ljudje tako žive, kakor je živel Sin Njegov, zato ljubi vsacega, ki življenjem svojim pokazuje, da se ne sramuje Jezusa, kakor se tudi Jezus ni sramoval imenovati nas brate svoje. Očetu nebeškemu se bomo najbolj prikupili, ako hodimo za Jezusom, a pokazali bi tudi, da smo Jezusu hvaležni. Jezus ni moral toliko trpeti in vso kri za nas preliti, manje bi tudi zadostovalo, ali je za nas potrebno bilo, da imamo lepši izgled pred očmi in da ga popolnije posnemamo. Kdor torej za Jezusom ne hodi, zaničuje obilno Jezusovo odkupnino in pokazuje se Njemu strašno nehvaležen. A kdo se bo Jezusu zahvaljeval, da je toliko za nas storil, ako se nočemo mi,

ki nam je vso ljubezen skazal? Mi si moramo torej prizadevati, da bomo Jezusu podobni postali.

Po besedah sv. Pavla (1. Cor. 6, 15) smo udje na telesu Jezusovem in ž Njim kakor z glavo svojo tesno zedinjeni, a tudi v presv. Rešnjem Telesu se tvrdo ž Njim zedinjujemo, da nas drži kakor za svoje telo. Pa ako svoje telo držimo za telo Jezusovo, ne smemo ničesa storiti, kar se ne strinja z Njegovo svetostjo in častjo, ker bi pogrdili najlepšo telo Jezusovo, na kojem smo mi udje. Ako Jezus v nas prebiva, dolžni smo, da gledamo z Njegovimi očmi, da poslušamo z Njegovimi ušesi, da govorimo z Njegovim jezikom, da delamo z Njegovimi rokami in v vsih delih naših mora se pokazovati Jezusova skromnost in svetost. Karkoli delamo, mora biti za Jezusa in z Jezusom: z Jezusovo potrpežljivostjo moramo trpeti, z Njegovo ponižnostjo se poniževati, z Njegovo pokornostjo zapovedi obdržavati, z Njegovo ljubeznjivostjo in krotkostjo z bližnjim občiti. Najglavnejše je: da postane srce naše podobno presvetemu Sreču Jezusovemu; da mislimo, kakor je mislil On, da čutimo, kakor je čutil On, da ljubimo, kar je lju-

bil On, da želimo, kar je želel On, da iščemo, kar je On iskal, da delamo, kar je On delal.

8. Ako hočemo ljubiti Jezusa, ljubimo bližnjega.

20. Mi moramo ljubezni k Jezusu kar goreti; jeden drugega pobujajmo, opominjajmo in pozivajmo govoreči: Ljubimo Jezusa, ljubimo Jezusa! Ali da ne ostanemo samo pri besedah, poprašajmo, kaj ljubezen do Jezusa od nas zahteva.

Ljubezen do Jezusa zahteva od nas, da ljubimo bližnjega svojega. Sam Gospod Jezus nam to jasno naznanjuje z istimi besedami, s katerimi nam zapoveduje, ljubiti tudi sovražnike svoje. Ali bližnjega ljubiti nas kar naravnost sili, ko nam zatrjuje, da smo storili Njemu, karkoli smo storili bližnjemu. Karkoli dobrega bližnjemu storim, to sem storil Jezusu; oni košček kruha, oni denar, ono obleko, ono tolažbo, oni совет, ono pomoč, ktero dajem bližnjemu, sprejema Jezus kakor dano Njemu samemu. Pa ako imamo vere, ali se bomo mar ogibali, na ta način Jezusu dobro delati?

21. Ako torej Jezusa ljubimo, ljubimo bližnjega; ali ta ljubezen naj bo delavna, naj se ne izgublja v samih besedah in čutilih, ampak v delih naj se pokaže. Zato glejmo, da bližnjemu kar največ dobrega storimo in sicer duhovno in telesno. Nekteri ljudje so pripravljeni, bližnjemu dobrote skazovati, toda samo duhovne, za katere ni treba nobene žrtve niti v denarju niti osebne, kakor bližnjega opominjati, svetovati mu, moliti za njega in drugo. Ne tako, to ni dovolj! Mi ne smemo pozabiti, da ima naš bližnji tudi telo podvrženo vsakovrstnim, tudi največim potrebam, v katerih mora prava ljubezen priskočiti, da pomaga. Drugi pa so pripravljeni, skazovati samo telesne dobrote, katere se vidijo, a za duševno korist se ne poskrbe. Tudi to ni dobro; vsaj ima naš bližnji tudi dušo, pa je večkrat v velikih potrebah, katere odločujejo za večnost.

V taki največji potrebi je naš bližnji, kadar ne ljubi Jezusa. Zato moramo bližnjega, ako ne ljubi Jezusa, spodbujati na to ljubezen, svetovati mu, moliti za njega in vse storiti, da začne ljubiti Jezusa in da ostane stanovit in v tej ljubezni. Iz tega namena si prizadevajmo, da zaprečujemo pohujšanja, da

podučujemo nevedne v veri in dobrem življenju, da nagovarjamo lene in mlačne na večkratno prejemanje sv. zakramentov in na druge pobožnosti, v obče delajmo, kar največ moremo, da vsi ljudje vzplamte ljubezni k Jezusu. Ako bomo bližnjemu tako pomagali v duhovnih in telesnih potrebah, pokazali bomo, da ljubimo Jezusa, Sina živega Boga.

9. Ako ljubimo Jezusa, moramo tudi cerkev ljubiti.

22. Ali ne zasluži naše ljubezni cerkev nevesta Jezusova, nevesta očiščena in posvečena z Njegovo krvijo, od ktere hoče, da je slavna, brez madeža in brez nepopolnosti, ktero sam neizrekljivo ljubi? Ali nismo prisiljeni, da jo ljubimo, če ljubimo Jezusa? Ni mogoče, da ljubiš Jezusa, a da ne ljubiš cerkve, premile neveste Njegove.

23. Jezus je ženin cerkve, drži se za jedno ž njo; zato se stori samemu Jezusu, kar se je storilo cerkvi; zato sam Jezus govoreč k Savlu (ki je postal Pavel), sovražnemu preganjalcu cerkve, ne reče: zakaj preganjaš mojo cerkev? ampak kar naravnost mu reče:

Savel, Savel, zakaj preganjaš mene? O nesrečni preganjalci cerkve! pač ne mislijo, da preganjajoči cerkev preganjajo samega Jezusa, to ponižno jagnje Božje, toda zajedno tega strašnega leva Judovega! Ako torej preganja Jezusa, ki preganja cerkev, onda ljubi Jezusa, kdor ljubi cerkev Njegovo; a kdor ne ljubi cerkve, tudi Jezusa ne ljubi. Če toraj ljubimo Jezusa, ljubimo Njegovo cerkev.

24. Ako govorimo o cerkvi Jezusovi, ne mislimo katerokoli cerkev, kakoršno si kdo po svoji volji želi in kakoršno so si izmislili krivoverci in odpadniki, ampak cerkev, kakor jo je Jezus na Petru sozidal, cerkev, kateri je vidljivi glavar naslednik Petrov, rimski škof, sv. oče papež, in to je cerkev katoliška, razširjena po vsem svetu v vseh časih; mi mislimo cerkev, v kateri vsi verniki jedno in isto verujejo, jedne in iste zakramente prejemajo, v kateri so vsi verniki pokorni svojim postavnim pastirjem, posebno glavnemu pastirju vseh pastirjev, sv. očetu papežu. Ta cerkev je prava nevesta Jezusova, katero moramo z Jezusom vsi ljubiti. A ker smo dolžni, da jo ljubimo, ne smemo jo žalostiti, ampak mo-

ramo spolnjevati njeno voljo in pokorni ji biti.

Ne žalostimo cerkve; ne bodimo malomarni za njeno slavo; ne bojmo se ljudi, kadar njeni sovražniki proti nji govorijo, kadar napadajo njenega poglavarja sv. očeta papeža, kadar vdarjajo na njene škofe, duhovne in redovnike, kadar zasmehujejo njene obrede, njene pobožnosti in zakramente.

Spolnimo vselej voljo cerkve; poslušajmo jo, kadar nas kliče, da se vdeležimo vseh milosti, ktere ji je Jezus obilno zapustil; glejmo, da pomagamo njenim napravam; prizadevajmo si, da povzdignemo njeno čast in slavo.

Bodimo cerkvi pokorni. Ona ima oblast, da nam zapoveduje, to oblast je od samega Jezusa dobila. Cerkev je nevesta Jezusova, a naša mati, otroci morajo materi pokorni biti; kdor ji ni pokoren, ta je ne ljubi. Bodimo toraj cerkvi pokorni, držimo vse njene zapovedi, spoštujemo vse njene naredbe. Kadar slišimo glas cerkve, kakor da slišimo glas Jezusov, pa ji se v ponižnosti srca podvrzimo. Torej ljubimo cerkev, ljubimo jo močno, skušajmo se s svetniki, ki so tudi kri svojo za njo prelili. Da, ljubimo

cerkev prav močno, ker ljubeči cerkev ljubimo Jezusa, Sina živega Boga!

10. Ako ljubimo Jezusa, branimo Njegovo čast, kolikor najbolje moremo.

25. Ako kaj slabega govoriš, ali ako razžališ osebo, ki je kteremu od pričujočih draga, ne sme se ta ponašati, ko bi tudi hotla, kakor, da ji je vse jedno, karkoli se o ljubljeni osebi govori, ampak vroče mora braniti njeno čast. Ako mi Jezusa res ljubimo, ne smemo se drugače ponašati, ako slišimo ali vidimo, da Jezusa grde.

Mi živimo v času, v katerem ima Jezus mnogo sovražnikov, ki ga očitno napadajo, grde in preklinjajo. Zato morajo Njegovo razžaljeno čast braniti oni, ki ga ljubijo. A to more biti na dva načina: prvo, da ne dopuste vsako psovko na Jezusa, drugo, da skušajo Jezusa kolikor mogoče slaviti.

26. Najprej moramo svojim načinom kazniti vsako psovko na Jezusa. Kadar pred nami Jezusa pogrdi ali opsuje, ne ozirajmo se na svet in ne molčimo misleči, da bi še hujši bilo. Ako bi mirne duše poslušal sin, kako mu se oče zbada in žali, ako bi siro-

mak mirno gledal, kadar mu se dobrotnik grdi, ako se sluga ne bi zmenil, kadar mu gospodarja krivično napadajo, ali ne bi vse to pokazalo nehvaležnost in neodpustljivo bojazljivost? Koliko večja pa bi naša nehvaležnost in boječnost bila, ako bi kar mirno gledali, ko se grdi in psuje Jezus, kteremu smo večjo hvaležnost in ljubezen dolžni, kakor sin očetu, siromak dobrotniku, sluga gospodarju. Kadarkoli kdo v razgovoru z nami Jezusa pogrdi in napade, pokazati moramo, kako nas tak govor boli in peče, pokazati moramo, da razžali nas, kdor razžali Jezusa, odbiti in spodbiti moramo napadača in pogrditelja.

Rekel sim, ako kdo v razgovoru z nami Jezusa pogrdi in napade; ker, ako kdo na potu sliši pogrdo proti Jezusu od satanskih ljudi, ki komaj čakajo, da jih kdo opomni, da bi dobili prilike, še bolj grde psovke bruhati na Gospoda Jezusa in na one, ki branijo Njegovo čast, bi ne bilo dobro, take ljudi opominjati, ampak bolje je, mirno dalje iti, kakor da se pogrda nije čula, pa v srcu hvaliti in slaviti Gospoda.

27. Drugi način, popraviti razžaljeno čast Jezusovo je ta, da si prizadevamo Jezusa

slaviti, kar se da. Zato, ako Jezusa ljubimo, dolžni smo, vse dobre kristjane spodbujevati, da slave in ljubijo Jezusa. Hvala Bogu, dobrih kristjanov je mnogo; a pogostokrat se dogodi, da kaj dobrega ne store, ne zato, ker ne bi hoteli, ampak zato, ker na to ne mislijo, ker jih na to nobeden ne spomni, ker torej ne vedo, kaj da bi storili. Ravno to se največkrat dogodi v pogledu na slavo Jezusovo in sv. Imena Njegovega; a prav lahko bi se ta slava razširila, ko bi se le kdo za to goreče zavzel.

Na več načinov se more presveto Ime Jezusovo slaviti in ta pobožnost razširjevati. Jedan je, da se pozdravljamo krščanskim pozdravom: Hvaljen bodi Jezus Kristus! Na vekomaj, Amen; temu pozdravu so podeljeni mnogi odpustki. Najprej naj vsak sam tako pozdravlja, potem naj pa na to nagovarja svoje znance, svoje prijatelje in druge, s kterimi navadno obči; vsi naj se priuče, pozdravljati se tim krščanskim pozdravom. Ako bi vsi tako vneto delali, moglo bi se doseči, da bi broj onih, ki hvalijo in slave Gospoda našega Jezusa, postal veči od broja onih, ki Ga grdiijo in psujejo.

Prizadevajmo si toraj, da na oba načina
branimo čast Gospoda našega Jezusa; po-
kazali bomo, da res ljubimo Gospoda
našega Jezusa Kristusa, Sina živega
Boga.

11. Ako ljubimo Jezusa, zjedinito se ž Njim.

28. Kdo bi mogel dobiti dva prijatelja, ki
ne bi hotela živeti skupaj, akoravno bi
mogla. Ljubezen zvezuje srca onih, ki se
ljubijo. In ako ljubezen ne hrepeni zvezati
srca, ni prava ljubezen. Ljubimo li mi Je-
zusa prav zares? Zjedinito se ž Njim!

Vera nas uči, da ni dovolj, zjediniti se z
Jezusom samo v ljubezni, ampak da se mo-
ramo ž Njim zjediniti djanski v presvetem
Rešnjem Telesu. Glej, ko Jezus dovršivši
naše odrešenje vstane od mrtvih, večkrat
obiskujè svoje učence skoz štirideset dni in
jih zbira okrog sebe, slednjič jih blagoslovi
in odide v nebesa. Ali jih je sedaj zapustil?
ali ne bo več ž njimi na zemlji? Res, Jezus
je odišel v nebesa, pa je vendar tudi na
zemlji ostal. Ali On ni ostal samo na enem
kraju, kakor je bil samo na enem kraju,
dokler je hodil vidljivo po zemlji, ampak

pričuje je v vseh cerkvah in kapelich, kjerkoli je presveto Rešnje Telo. Tako imajo med seboj Jezusa vsi verniki, kjerkoli bi bili raztreseni po svetu, samo da imajo tudi duhovna.

29. O neizmerne ljubezni Jezusove! V vse-mogočnosti svoji našel je način, kako more biti z nami po vsih krajih do konca sveta, samo da moremo mi v Njegovem društvu biti. Ali kaj pravim, da moremo biti v društvu Njegovem? Oh, v svetem obhajilu daje se za hrano dušam našim, pa se najbolj tesno z nami zjedinjuje. O nerazumljive ljubezni Jezusove! To skrivnost moramo držati samo zato, ker nas sv. vera tako uči in ker vemo, da je Jezus pravi Bog. On je delal kakor Bog, to je, On je napravil, na kar človek niti pomisliti ne bi mogel. Zato se moramo podvreči nerazumljivi skrivnosti Jezusove ljubezni.

S tim je Jezus pokazal, kako močno želi, da se zjedinj z nami. Ako ljubimo Jezusa, zadostujmo Njegovi želji in pristopajmo prav pogosto k svetemu obhajilu! Ali On je dan in noč v naših cerkvah, kakor jetnik, in sicer iz ljubezni do nas, da nam milosti deli in prav posebno želi, da Ga obiskujemo.

Izpolnjujmo Mu tudi to željo, pa Ga pogosto obiskujmo v presvetem Rešnjem Telesu.

O kje so oni srečni časi, ko so kristjani vsaki dan k sv. obhajilu pristopali! Cerkev tudi danas tako želi, ker ve, da je to Jezusu drago, ali drago Mu je zato, ker želi, da se posvetimo. Kaj pa nas more najbolj gotovo in najbolj hitro posvetiti? Pogosto sveto obhajilo. Ono je najboljše sredstvo, da postanejo sveti ne samo pravični, ampak tudi grešniki; ker opravši svoje grehe na sv. spovedi zadobivajo grešniki pri sv. obhajilu milost, da morejo ostati stanovitni v dobrem.

30. Ako torej Jezusa ljubimo, zjedininimo se ž Njim, pa zato večkrat pristopimo k sv. obhajilu; prizadevajmo si, da tudi druge na pogosto sv. obhajilo nagnemo; s tim bi vstregli želji sv. cerkve, ki je to svojo željo očitno izrekla na zboru tridentinskem; vstregli bi tudi želji samega Jezusa, vsaj je želja neveste Njegove tudi Njegova želja: On sam jo je razodel v sv. pismu, kjer grozi večno smrt onim, ki ga nečejo prejemati v sv. obhajilu.

Ce torej gledamo, da posvetimo sebe in druge, pa če zato pogostokrat sami pristo-

pamo k sv. obhajilu in tudi druge na to nagibamo, delali bomo popolnoma po želji Jezusa in Njegove cerkve in očitno bomo pokazali, da res ljubimo našega Gospoda Jezusa Kristusa, Sina živega Boga!

12. Ako ljubimo Jezusa, zagotovimo si nebo.

31. Kaj hoče Jezus od nas? On hoče, da Ga na zemlji nekoliko časa ljubimo, pa da pridemo v nebo, kjer Ga bomo celo večnost ljubiti mogli. Ako hočemo torej ljubiti Jezusa, ako hočemo spolniti Njegovo voljo, moramo si nebo zagotoviti. V nebu se mora dopolniti naše združenje z Jezusom, ki je začeto na zemlji; gori se mora tako pokrepiti, da ga nič več razvezati ne bo moglo; nerazločljivo združeni z Jezusom bomo v tolažbo presv. Srcu Njegovemu. Pa kaj bomo delali v nebu drugoga, kakor radost Jezusu, Jezus pa nam? Jezus bo nas razveseljeval, ker nam bo dal, da se bomo vdeleževali Njegovega božanstva; mi pa bomo razveseljevali Jezusa, ker v nas ne bo nič, kar bi se Njemu ne dopadlo, ampak vse v nas mu bo milo in drago. Tam govori stvar

Bogu: »Moj predragi Jezus, popolnoma je moj, pa tudi jaz sem popolnoma Njegov.«

Vse naše prizadevanje naj gre na to, da si zagotovimo nebo. Za to je pa potrebno, da se varujemo vsacega zla, in da delamo vsako dobro, ker se z dobrimi deli zagotavlja odrešenje, kakor trdi sv. pismo. Prva misel toraj in najglavnejša naj se obrača proti nebu, vse druge misli pa naj nam ne bodo tako važne. Moramo se prav globoko prepričati, da skrb za naše zveličanje je najvažnejša od vseh skrbi, in da vse drugo kar nič važno ni, ako se primerjava ž njo. Zato se ne pečajmo z nobenim poslom, ako bi zavoljo tega mogli svoje zveličanje izgubiti. Pomislimo, kar je Jezus rekel, da človeku ne bi kar nič koristilo, ako bi dobil celi svet, pa bi izgubil dušo svojo.

32. Posvetni ljudje mnogo cenijo denar in časna dobra, znanost in umetnost, ugodne zabave in druge slasti. Premnogi od njih mislijo, da so samo za vživanje na zemlji vstvarjeni, in da jim ni treba ničesa iskati, samo da ta sladka uživanja dosežejo. Ali kaj se po svetu vidi? Da smrt kosi brez prenehljaja.

Glej, ta kupi palačo, ali komaj si jo vredi,

umrje; drugi dobi vinograd, komaj ga dobro popravi, umrje; nekteri postanejo učenjaki, umetniki in visoka gospoda, toda o sirot! umirajo, pa ne morejo nič seboj vzeti, kar bi jim na drugem svetu koristilo. Vsi se smrti boje in beže od nje, ali smrt se ne boji nobenega, ona maha s kôso po vseh brez razločka. Minul je v Genui samo jeden dan, da ni umrl nikdo, in tudi v Turinu se je enkrat tako dogodilo, pa se je to po vseh časopisih kakor veliko čudo oznanjevalo: tako je resnično, da smrt vedno pobija in brez usmiljenja. Na zemlji ne moremo nobenega blaga tako zavarovati, da bi vsaj za nekoliko časa popolnoma varno bilo: prizadevajmo si toraj, da si zagotovimo blago večno, da si zagotovimo nebo, ker zagotovili smo si vse, ako smo si zagotovili nebo.

O koliko je ljudi v peklu, ki britko jokajo, zakaj si na zemlji niso neba zagotovili. Nam daje Bog časa, da se zveličamo, zagotovimo si toraj nebo, večno združenje, večno zjedinjenje z Jezusom. Tako delati smo dolžni, ako ljubimo naše pravo dobro, ako ljubimo Gospoda našega Jezusa Kristusa, Sina živega Boga.

13. Ako ljubimo Jezusa, ljubimo Marijo.

33. Kdor govori o Jezusu, ne more pozabiti Marije. Kdor sovraži Jezusa, sovraži tudi Marijo, ali kdor hvali in slavi Jezusa, hvali in slavi tudi Marijo: Marijo, blagoslovljeno med ženami, ki nam je dala blagoslovljeni sad Jezusa; Marijo, veliko mater Božjo, ki nam zamore, pa tudi hoče celo življenje naše vse dobro dajati. Akoravno je Ona tako sveta, ne odbija od sebe nas grešnikov, ampak tolaži nas in pomaga nam, kakor prelubeznjiva mati; prav posebno pa nam bo pomagala o smrtni uri, da bomo srečno odpotovali v večnost, odpotovali iz zemlje v kraljestvo Jezusovo, kjer bomo prav v resnici mogli govoriti: Sedaj ljubimo Jezusa Kristusa, Sina živega Boga!

Ne pozabimo toraj Marije, k Nji se utecimo v vsaki potrebi svoji, hvalimo Njeno dobrotljivost, častimo Njeno svetost, razglasujemo Njeno slavo, posnemajmo Njene čednosti. Ako bomo pravo častili Devico Marijo, ljubili bomo v resnici Jezusa Kristusa, Sina živega Boga.

34. Sv. Bernard imenuje Marijo: kraljevo

pot Odrešenikovo, varno stezo, na kateri prav gotovo najdemo zveličanje in Zveličarja. Ako je torej resnično, o Kraljica, kar ta svetnik govori, da Ti duše k Bogu vodiš, oh nikar ne čakaj, dokler bi jaz sam prišel k Bogu, vzemi me v naročje svoje! Ponesi me, ponesi me; ako se ustavljam, ponesi me na silo; s sladko vezjo ljubezni potegni kar moreš mojo dušo, odporno mojo voljo, da popustim stvari in da hodim edino za Jezusom in za Božjo voljo Njegovo. Pokaži nebu, kako si mogočna. Ker si vže toliko čudežev storila, stori še ta čudež usmiljenja, da popolno k Bogu pripeljaš mene vsega, ki sem ves bil daleč od Boga. (Sv. Alfonz Lig.)

14. Kako močno smo dolžni Jezusa ljubiti.*)

35. Kakor Bog zasluži Jezus Kristus vso ljubezen našo; ali z ljubeznijo nam pokazano hotel je, da nas prisili ljubiti Ga vsaj iz hvaležnosti, ker je za nas toliko delal in trpel. On nas je jako ljubil, da tudi mi Njega jako ljubimo, pravi sv. Bernard. Pa tudi prva zapoved Božja pravi: »Ljubi Gospoda svojega Boga z vsem srcem svojim.«

*) Iz sv. Ligorija: *Pratica di amar Gesù Christo*.

Sv. Pavel trdi, da so v ljubezni vse zapovedi. A kdo more samo pogledati na Sina Božjega, kako je križan in umira iz ljubezni za nas, pa da Ga ne ljubi? Preglasno govori ono trnje, oni žeblji, oni križ, one rane, ona kri, in zahteva od nas, da ljubimo Onega, ki je nas toliko ljubil. »Joj!« kliče sv. Frančišk Saleški, »zakaj se ne vržemo na križanega Jezusa, da na križu umerjemo ž Njim, ki je hotel umreti na križu iz ljubezni do nas.« Pa tudi sv. Pavel uči, kako je Jezus Kristus hotel za vse nas umreti, da mi ne bi več živeli sebi, ampak Bogu, ki je umrl za nas.

Ne pozabi torej svojega dobrotnika, ki je s svojo smrtjo odplačal kazen, katero si ti zaslužil, samo da zadosti za tvoje grehe. O kako milo in drago je Jezusu, ako se spominjamo Njegove muke! Ali kako Ga boli, ako na njo pozabljam! Ko bi prijatelj za prijatelja pretrpel razžaljenja, udarce in tamnico, ali bi ga ne bolelo, ko bi slišal, kako se prijatelj na to ne spominja, in kako o tem kar nič slišati neče. A kako bi ga veselilo, ko bi slišal, da se prijatelj prav hvaležno njega spominja, ter ga zmiraj za to dobroto blagoslivlja! Tako tudi Jezusa prav

močno veseli, ako se hvaležno spominjamo Njegove ljubezni, Njegove muke in smrti, ki jo je za nas pretrpel. Jezusa so poželeli vsi stari očaki, poželeli so Ga vsi narodi še poprej, kakor je prišel na zemljo; koliko bolj moramo sedaj mi samo Njega ljubiti, ko vidimo, da je vže prišel, ko vemo, koliko se je za nas trudil, mučil se in trpel, dokler ni umrl na križu iz ljubezni do nas.

36. Zato je dan pred smrtjo vstanovil zakrament sv. Rešnjega Telesa in nam na srce privezoval, da se zmiraj hranimo z Njegovim Telesom in da se spominjamo Njegove smrti. Od tod moremo sklepati, kako mili so Jezusu oni, ki večkrat mislijo na Njegove muke; vsaj je ravno zato ostal v presv. Rešnjem Telesu, da nas ta zakrament neprestano spominja na Njega, ki je za nas trpel, da tim vse bolj rase naša ljubezen do Njega. Sv. Frančišk Saleški imenuje Kalvarijo: brdo ljubečih se. Ni mogoče spomniti se na to brdo, pa ne ljubiti Jezusa, ki je na tem brdu umrl iz ljubezni do nas.

37. Oh, zakaj vendar ljudje ne ljubijo tega Boga, ki je za njih toliko storil, samo da bi ga ljubili! Predno se je Sin Božji včlovečil, mogel je kdo dvojiti, da li ga

Bog ljubi, toda odkar je Jezus umrl za nas na lesu križa, kako bi se o ljubezni Božji posumiti moglo? »Človek,« pravi sv. Tomaž iz Villanove, »poglej oni križ, one muke in ono grenko smrt, katero je Jezus za tebe pretrpel! Ko ti je na take načine in toliko-vrstno dokazal ljubezen svojo, nikakor več dvomiti ne moreš, da te ljubi in sicer jako ljubi.« A sv. Bernard piše, da križ in vsaka rana Zveličarjeva kliče o ljubezni, katero ima Jezus do nas.

V skrivnosti našega odkupljenja moramo se spomniti na ljubezen, v kateri je Jezus skušal poiskati različne načine, s kterimi bi nas nagnil, da ga ljubimo. Ako je hotel umreti za naše zveličanje, mogel je umreti z otroci, ktere je Herod pobiti ukazal, dovolj bi bilo; ali ne, On hoče, da prej živi celih 33 let v mukah in v trudu; in da nas nagne na ljubezen, pokazal se nam je: kakor siromašno dete v štalici, kakor učenec pri tesarskem delu, kakor hudobnež obsojen na križ; toda predno je umrl, pokazal se nam je v takem stanju, da Ga mora obžalovati, pa tudi ljubiti vsakdo, kdor nima srca iz kamena. Poglej, kako se poti krvavim potom, kako je bičevan, s trnjem kronan,

kako ga zasramujejo in mu za posmeh dajejo trstiko v roke, kako ga oblačijo v rudeči plašč, kako mu križ na rame navaljujejo, kako na križ med razbojnike pribijajo. Zasluži li, ali ne zasluži ljubezni Bog, ki je toliko pretrpel, samo da nagne nas, da Ga ljubimo? Dobro je rekel o. Ivan Ricolen: »Jaz ne bi kaj družega delal, samo plakal bi iz ljubezni do Boga, kterega je ljubezen nagnila, da umrje za zveličanje vsih ljudi.«

38. Sv. Bernard pravi: »Velika stvar, dragocena stvar je ljubezen.« Salomon govoreči o modrosti Božji, ki je sveta ljubezen, imenuje jo neizmerno bogastvo, ker je deležen prijateljstva Božjega oni, ki ljubi. Sv. Tomaž Akvinski trdi, da ljubezen ni samo kraljica vsih čednosti, ampak da kjerkoli je ona in kjerkoli ona gospoduje, da potegne za seboj vse druge čednosti, kakor spremljevalke svoje in da vse tako ravna, kako bi se z njihovo pomočjo z Bogom še bolj zjediniti mogli; ali ravno ljubezen nas z Bogom zjedinja, kakor pravi sv. Bernard. Pogosto se čita v sv. pismu, da Bog ljubi one, ki ljubijo Njega. Razun tega daje ljubezen človeku moč, da more za Boga mnogo delati in trpeti. Sv. Avguštin trdi, da ni

stvari tako težke, da jo ljubezen ne bi mogla premagati; ker ljubezen naredi, da se trud ne čuti, ali da se trud sam ljubi.

Kaj vse more ljubezen napraviti v dušah, v katerih ona kraljuje, opisuje sv. Janez od križa tako-le: »Kadar ljubezen Božja osvoji kako dušo, onda pobudi v nji nenasitljivo željo za tim, da vedno dela za Boga, kteregea ljubi; a vse, kar za Boga stori, zdi se ji kakor nič; vedno ji je žal, da premalo za Boga stori, pa da je tudi mnoga in velika dela dovršila, da je tudi mnogo časa potrošila v službi Božji; ako bi smela za Boga umreti, za Boga se uničiti, bila bi zadovoljna. Zato misli v vsem, kar stori, da je kakor nič, ker jo ljubezen uči, kaj Bog zasluži, in ker vidi prav jasno vse pogoške v svojih delih; tako ji vse služi v to, da se ponižuje in da jo peče, vsaj zna, da je premalenkostno delovanje njeno za tako velikega Gospoda.«

39. Naš Gospod Jezus je neki dan rekel sv. Tereziji: »Vsaka stvar je prazna, ako meni ni mila.« O da bi to resnico vsi razumeli! Samo jedno je potrebno. Ni potrebno, da si bogat na zemlji, ni potrebno, da nas spoštujejo, da ugodno živimo, da

imamo visoko službo ali ime učenjaka; ali je potrebno, da ljubimo Boga in da vršimo Njegovo sveto voljo. Vsaj nas je Bog samo iz tega namena vstvaril, samo za to nas drži v življenju, samo tako zamoremo v nebesa priti.

Gospod Jezus govori vsaki duši, nevesti svoji: »Stavi me kakor znamenje na srce svoje in na roko svojo, da vse svoje želje in vsa svoja dela k meni obračaš; na srce svoje, da ne bi prišla v srce kaka druga ljubezen, razun ljubezni do mene, na roko svojo, da v vsem, kar delaš, ne nameravaš kaj drugega razun mene.« O kako hitro leti k savršenosti, kdor pri vsih delih svojih ne gleda na drugo, razun na Jezusa križanega, in nič drugega ne išče, kakor da ga ljubi Jezus, Gospod in Bog njegov.

40. Z vso dušo si moramo toraj prizadevati, da pridemo do prave ljubezni k Jezusu. Voditelji duš pravijo, kakošna mora ta ljubezen biti, namreč: b o j e č a, boji se razžaliti Boga; p o g u m n a, ne pomišlja podvzeti Bogu na slavo vse, naj bi še tako težko in veliko bilo; m o č n a, ker za Boga premaga vse napačne pohote, vse tudi najgrozniši skušnjave, vse tmine, ktere včasih

dušo obdajo; p o k o r n a, ker stori naglo vse, kar Bog zapove ali svetuje; č i s t a, ker samo Boga ljubi, vsaj jedino On zasluži ljubljjen biti; g o r e č a, ker bi rada vse zažgala in gledala, kako vse gori ljubezni Božje; o p o j n a, ker stori, da duša živi, kakor da je iz sebe, kakor da nič več ne čuti, kakor da nima čutil za časne stvari, vsaj skrbi samo za to, kako da ljubi Boga; z d r u ž l j i v a, ker voljo stvari združuje in zjedinjuje z voljo Stvarnikovo; v p i j o č a, ker napolnjuje dušo z željami, da bi zapustila zemljo, poletela v nebo, tam se z Bogom popolnoma zjedinila in ljubila Ga iz vse duše svoje.

Ali nikdo ne uči tako jasno, kaka mora ljubezen biti, kakor sv. Pavel v prvem listu na Korinčane (13, 4); on uči, da človek brez ljubezni ni nič, da nam brez ljubezni nobena stvar nič ne koristi; on pravi, da človek prav nič ni vreden, če ima tudi vero, da bi gore prestavljal, in da mu nič ne koristi, ko bi med revne razdelil vse svoje premoženje, in dal svoje telo na mučeniško smrt, ali ne bi imel ljubezni, in ne bi tega storil, da Bogu omili. Za tem sv. Pavel pravo ljubezen tako-le opisuje; »Ljubezen je potrpež-

ljiva, je dobrotljiva; ljubezen ni nevošljiva, ne ravna napačno, ne napihuje se; ni častilakomna, ne išče svojega, ne da se razdražiti, ne misli hudega; ne veseli se krivice, veseli se pa resnice; vse pretrpi, vse veruje, vse upa, vse prenese;« ona zapušča vse zavoljo Boga, hoče samo ono, kar hoče Jezus, in ne odjenja nobeni skušnjavi, nobeni nesreči.

15. Ljubimo Jezusa nad vse.*)

41. Blagor onemu, ki zna, kaj je to: ljubiti Jèzusa, zaničevati sebe zavoljo Jezusa. Pustiti moramo radi ljubljenega vse, kar ljubimo, ker Jezus hoče, da Njega samega ljubimo nad vse. Ljubezen do stvari je prevarljiva in nestalna; ljubezen do Jezusa pa je verna in stanovitna. Kdor se oklene stvari, padel bo ž njo, toda kdor objame Jezusa, čvrsto bo stal do večnosti. Njega ljubi in Njega si zadrži za prijatelja; On te ne bo zapustil, če bi te tudi vsi zapustili, in ne bo pripustil, da konечно pogineš. Od vseh se boš moral ločiti, hočeš ali nečeš.

*) Hoja za Jezusom, knjiga 2, 7.

42. Jezusa se drži v življenju in v smrti; izroči se Njegovi zvestobi, ki ti edini pomagati more takrat, ko bi vsi onemogli. Ljubi tvoj take je narave, da ne trpi drugega pri sebi, ampak hoče, da ima sam vse srce tvoje in da v njem kraljuje, kakor na sedežu svojem. Ko bi se ti hotel odreči vsem stvarjem, kako rad bi Jezus s teboj prebival. Slušal boš, kako je zgubljeno skoraj vse, karkoli oslanjaš na ljudi, a ne na Jezusa. Ne zaupaj in nikar se ne naslanjaj na trsko, ktero veter maje, »ker vse meso je seno, in vsa njegova slava, kakor cvetlica na polju« (Is. 40, 6).

43. Brzo se boš prevaril, ako boš pri ljudeh samo na zvonanjost gledal. Ako boš namreč pri drugih iskal svojo tolažbo in korist, mnogokrat ti bo to škodovalo. Ali ako v vsem Jezusa iščeš, našel boš tudi Jezusa; ako pa iščeš sebe, našel boš sebe na svojo nesrečo. Ker ako človek ne išče Jezusa, bolj samemu sebi škoduje, kakor bi mu mogel škodovati svet in vsi nasprotniki njegovi.

16. Zaupljivo se z Jezusom druží.*)

44. Kadar je Jezus pričujoč, vse dobro je ž Njim, nič se težko ne dozdeva; a kadar Jezusa ni, vse je nadležno in pusto. Kadar v srcu ne govori Jezus, prazna je tolažba, toda če Jezus samo eno besedo spregovori, čuti se velika tolažba. Ali se ni Marija koj vzdignila s kraja, kjer je plakala, ko ji je Marta rekla: »Učitelj je tukaj, kliče te« (Joa. 11, 20)? O preblazena ura, kadar te Jezus pokliče od solza na veselje duha. Kako si suhoparen in tvrd brez Jezusa! Kako si nespa-meten in brezumen, ako poželiš kaj družega razun Jezusa! Ali ni to večja nesreča, kakor pa če bi zgubil celi svet?

45. Kaj ti zamore dati svet brez Jezusa? Biti brez Jezusa, to je grozen pekel, toda biti z Jezusom, to je sladak raj. Ako je Jezus s teboj, noben sovražnik ti škodovati ne more. Kdor je našel Jezusa, našel je dober zaklad, da, največe dobro; a kdor je zgubil Jezusa, premnogo je zgubil, več kakor pa bi zgubil celi svet. Največi je siromak, kdor živi brez Jezusa, toda največi bogatin, ki je dober z Jezusom.

*) Hoja za Jezusom, knjiga 2, 8.

46. Velika je umetnost znati, kako se z Jezusom obči; in znati Jezusa pridržati, velika je modrost. Bodi ponižen in miroljuben, pa bo Jezus s teboj; bodi pobožen in miren, pa bo Jezus ostal pri tebi. Prav hitro moreš Jezusa odgnati in zgubiti milost Njegovo, ako se boš nagibal k zvonanosti. Ali če Njega odženeš in zgubiš, kam se boš utekel, kje si poiskal družega prijatelja? Brez prijatelja ne moreš dobro živeti, in ako ti Jezus ne bo prav posebni prijatelj, preveč boš žalosten in zapuščen. Neumno bi torej bilo, ako bi v družega zaupal in ž njim se radoval. Bolje bi ti bilo, da ti je celi svet protivnik, kakor pa da Jezusa razžališ. Med vsemi, ki so tebi mili, naj ti bo Jezus jedini, kterega prav posebno ljubiš.

47. Vse ljudi ljubimo radi Jezusa, ali Jezusa radi Njega samega. Samo Jezusa moramo posebno ljubiti, ker je od vsih prijateljev jedini dober in zvest. Zavoljo Njega in v Njem naj ti bodo dragi prijatelji in neprijatelji; za vse moli, da bi Ga vsi spoznali in ljubili. Nikdar ne želi, da bi tebe posebno hvalili in ljubili, ker to spada samo na Boga, ki sebi sličnega nima. Pa tudi ne želi, da se kdo v svojem srcu s teboj peča,

pa tudi ti se ne pripuščaj ljubezni do drugega; ampak Jezus naj bo v tebi in v vsakem dobrem človeku.

48. Znotraj bodi čist in prost, da se ne navežeš na nobeno stvar. Čist moraš biti in prosto srce Bogu prinesiti, ako hočeš počivati in okušati, kako sladak je Gospod. Ali do tega ne prideš, ako te milost Njegova ne prehití in na se ne potegne, da se od vsega odtrgaš in oprostiš, in sam ž Njim samim zjediniš.

Ker, ako pristopi k človeku milost Božja, za vse je sposoben; ali kadar se odmakne, postane reven in slab, in kakor samo za šibe odmenjen. V vsem tem ne smeš zgubiti pogum, ne smeš obupati, ampak ravnodušno se podvreči volji Božji, in vse, karkoli te zadene, pretrpeti na slavo Jezusa Kristusa, vsaj za zimo pride leto, za nočjo dan in po nevihti jasno nebo.

Molitev k Jezusu Gospodu.

Gospod Jezus Kristus, ki si iz neba prišel na zemljo, da ustanoviš kraljestvo Božje, pridi in kraljuj v srcu mojem.

Ti edini si moj kralj, ker Ti edini si moj Bog! Kralj moj in Bog moj (ps. 5, 2).

Kakor ob času Tvojega trpljenja grde brezbožnici tudi danas Tvoje kraljevo veličanstvo. Oni pravijo: Nečemo, da ta kraljuje nad nami (Luc. 19, 14).

Ali jaz, o Jezus moj, jaz naznanjam vsemu svetu, da si Ti edini kralj srca mojega, edini učitelj vsega bitja mojega.

Tako bom klical v duši svoji do zadnjega zdihljeja.

Jaz se torej popolnoma podvržem svetim zapovedim Tvojim; izjavljam, da hočem živeti in umreti, kakor zvest član Tvojega kraljestva, ki je na zemlji katoliška vojskojoča cerkev pod vodstvom rimskega papeža.

A upam, da pridem enkrat tudi v slavno kraljestvo Tvoje na nebu. Amen.

Hvaljen in slavljen bodi Gospod in kralj naš, Jezus Kristus, Sin živega Boga, sedaj in na vse večne čase. Amen.

Drugo poglavje.

Glavne črtice iz življenja Gospoda našega Jezusa Kristusa.*)

1. Bog je obljubil Odrešenika.

Clovek bi se bil zgubil, ko bi se ga Bog ne bil usmilil. Razžalil je veličanstvo Božje, toda greha ni mogel popraviti, ker ni mogel zanj toliko zadostiti, kolikor je razžalitev zahtevala. Ali Bog sam je pritekel človeku na pomoč in sicer v svojem usmiljenju, katero je v delih Božjih ravno tako nerazumljivo, kakor je nerazumljiva Njegova pravičnost. Komaj je Adam zagrešil, vže mu Bog obeta Odrešenika, še poprej kakor pa mu naznani sodbo prokletstva, katero je izrekel proti kači, in v katerem mu pove, kako misli odkupiti njega in njegove otroke: vsaj je Bog proklel kačo, namreč vraga, ki je porabil kačo, da zapelje ženo, pa je koj povedal, da se bo od žene rodil oni, ki bo kači glavo strl, to je oni, ki bo pokončal moč vragovo

*) Iz Lhomondove knjige o krščanskem nauku.

na zemlji. Kar je Bog obetal, spolnil je, ko je preteklo štiri tisuč let; hotel je namreč, da v tem dolgem času obljuba dozori, da jo večkrat ponovi in točnije, obširnije in jasnije razloži.

In res, obljubo dano Adamu potvrdi Bog Abrahamu. Abrahamu je namreč Bog izbral, da postane prvim očetom onega naroda, ki se je imel posebno službi Božji posvetiti. »Gospod pa je rekel Abrahamu: pojdi iz svoje dežele ... in pridi v deželo, ki ti jo bom pokazal, in iz tebe bom storil velik narod, ... in v tebi bodo blagoslovljeni vsi narodi na zemlji« (Gen. 12, 1—3). Zadnje besede naznanjujejo, kako se ima razumeti prva obljuba in kako bo kači strl glavo oni, ki se ima roditi od žene.

Vsi narodi so molili krive bogove, in vsa zemlja bila je polna hudobij. Bog pa obljubi Abrahamu, da bo Odrešenik, ki ima biti njegove rodovine, vse zaslepljene narode, ki so pozabili na svojega stvarnika, oslobodil iz sužnosti satanove, vse pripeljal k pravemu spoznanju Božjemu, in da ravno v tem je pravi blagoslov. Da se morajo omenjene besede tako razumeti, vidilo se bo pozneje iz prerokovanj.

To obljubo je Bog ponovil Izaku in Jakobu. Jakob razsvetljen z nebeško svetlobo še bolj natanko prerokuje prihod Odrešenika in naznani čas, kdaj da bo prišel. Na smrtni postelji namreč zbere okrog sebe svoje otroke in poln Duha svetega jim pripoveduje, kaj se bo njihovim potomkom zgodilo. Četrtemu sinu, Judi, spregovoril je te-le čudne besede: »Juda, tebe bodo hvalili tvoji bratje; ... priklanjali se ti bodo sinovi tvojega očeta; ... kraljeva palica ne bo vzeta od Jude in vojvoda ne od njegovega ledja, dokler ne pride on, ki ima biti poslan in ga čakajo narodi« (Gen. 49, 8—10). Glej, kako se prva obljuba razvija in kako je zmiraj bolj razumljiva. Poslanec Božji je oni, o katerem govori obljuba; na njega čakajo narodi, ki imajo v njem biti blagoslovljeni. Sedaj vemo, da se ima Odrešenik roditi iz rodovine Judove; vemo tudi čas, kedaj da ima priti; dokler ne pride, ne bo se vzela kraljeva palica od Jude; Juda, njegov rod namreč, imel bo prvenstvo in glavno oblast do prihoda Odrešenikovega. Pozneje bomo vidili, kako se je to prerokovanje prav po besedi izpolnilo, sedaj nadaljujmo, razjasnovati obljube o Odrešeniku.

Narod je po smrti Jakobovi tri sto let ostal v Egiptu; začeli so ga Egipčani neizmerno tlačiti in preganjati. Bog ga hoče osloboditi, pa si izbere izvanrednega moža, namreč Mojzesa, ki je bil poln njegovega Duha in njegove moči. Mojzes oslobodi narod, pod Sinajsko goro mu da zapovedi Božje, pripelje ga do meja obečane zemlje, zbere ga okoli sebe in mu v imenu Božjem ponovi obljubo, da bo prišel Odrešenik iz rodovine Judove. »Iz srede tvoje«, reče Mojzes, »iz srede tvoje, izmed bratov tvojih bo Gospod Bog zbudil proroka, kakor sem jaz, njega poslušajte!« In narod ga je ravno tako pričakoval, kakor mu ga je Bog obljubil. Ta prerok jednak Mojzesu, torej osloboditelj bratov, posrednik nove zaveze kakor Mojzes, ktereга mora vse poslušati, ko pride in začne govoriti, ta prerok je Odrešenik sveta; s svojim naukom imel je razsvetliti svet, sam Bog je imel za njega spričevati: »To je moj ljubeznjivi Sin, njega poslušajte.« Do njegovega prihoda ni se pokazal v narodu izraelskem noben prerok jednak Mojzesu, ki bi bil Boga gledal v lice in dal nove postave svojemu narodu.

O Bog! kako globoko rano je vsekali greh

človeku! Ali ti si vedel za zdravilo, vsaj za vsemogočnega zdravnika ne postoji neozdravljiva bolezen. Steze Tvoje pravičnosti so nerazumljive, ali nerazumljive so tudi steze Tvojega usmiljenja. Res, Ti zahtevaš zadovoljstvo primerjeno razžalitvi, ali Ti sam nam potrebno žrtvo daješ. Res, Ti zahtevaš plačo primerjeno zadolženju, ali sam nam daješ dar, s katerim Ti moremo vse dolgove obilno poplačati. Ti si grešni rod človeški tolažil z upanjem na Odrešenika, ki naj ga spravi s Teboj. Tega premagavca satanovega obetal si Adamu, in zopet obljubil Abrahamu, da bo on prinesel blagoslov za vse narode; obljubil si ga Jakobu kakor poslanca svojega, za katerem naj vsi narodi hrepene, na katerega naj vsi čakajo. Ti si odločil čas, kdaj da ima priti; nado nanj si obnovil in potrdil, ko si Mojzesu razodel nove znake, po katerih se bo Odrešenik mogel spoznati: naznanil si ga kakor proroka, kakor osloboditelja svojih bratov, kakor posrednika nove zaveze, in zapovedal si, da ga poslušamo. O moj Bog, slušali bomo na Njegov glas, ravnali se po Njegovem nauku; vsaj smo mi otroci obljube, ker verujemo v Njega. Ti si Abrahamu rekel,

da hočeš biti Bog njegov in Bog njegovih potomkov, ali v njegove potomke prištevaš vse, ki so mu jednaki v veri. Mi torej smo njegov narod, na nas je razlit blagoslov, ki ima osrečiti vse narode, pa zato ne bomo nikdar prenehali hvaliti in slaviti usmiljenje, katero nam je proti našemu zlu pripravilo tako krepko in čudovito zdravilo.

2. Bog je unapred povedal, da se bodo pogani obrnili.

Bog sam je odkril smisel prerokovanj in je jasno povedal, kaj je blagoslov, ki ga je Odrešenik imel razliti nad vse narode. Razun naroda izraelskega živeli so vsi narodi v tminah in molili so krive bogove. Povsod so pozabili na pravega Boga, pa so vruga kakor Boga častili. To grdo malikovanje se je kaj globoko vkoreninilo, ker je ugajalo vsim strastim; ravno strasti so ga podrževale in dozdevalo se je, da ga ni mogoče odpraviti: tako je zastarelo, povsod se razširilo in od vseh se poprijelo. Ali Bog sklene, oblast satanovo pokončati, kakor je Adamu obetal in vse ljudi zopet k resnici pripeljati. Ta velika prememba imela je biti delo Odrešenika sveta in jedro vseh znamenj Nje-

govega prihoda, vsaj je imel nalogo, da razsvetli vse narode, in tako usreči z blagoslovom svojim. Pošiljal je Bog može napolnjene sv. Duhom, da bi oznanjevali, kako se bodo poganski narodi spreobrnili. Jasno in bistro govori o tem spreobrnjenju sveto pismo na premnogih krajih. Vsi preroki, razsvetljeni z Božjo svetlobo, so o tem preznamenitem dogodku prerokovali na več načinov in sicer več stoletij prej, kakor pa so se dogodili; točno so opisali, kdaj se bo to zgodilo. Vsi so oznanjevali, kako bo Odrešenik razgnal tmine, v katerih je svet tičal pred Njegovim prihodom, kako bo ravno pogane razsvetlil in podučil, kako bo nje ravno tako kakor jude oslobodil, da bo pogane in jude zjedini v en narod, ki bo jednega, jedinega in pravega Boga molil v Duhu in resnici. Poglej samo v sv. pismo in čudil se boš, kolikokrat se vse to spominja, kako jasno, odločno in jezgrovito. Manjka nam prostora, da vse dotične besede sv. pisma napišemo, ali vsaj nekatere moramo vendar le prijaviti.

Čuj toraj, kaj govori o vspehu prihoda Odrešenikovega David, sveti in od Boga navdušeni kralj! »H Gospodu se bodo po-

vrnili vsi kraji zemlje in molili ga bodo vsi poganski rodovi. Ker Gospodovo je kraljestvo in kraljeval bo nad vsemi narodi.« Čuj preroka Izaija: »Pravični iz Siona, to je Odrešenik sveta, dal se bo poganom v znamenje, da ga kličejo; On jim bo vrhovna glava in gospodar: On jih bo podučil v pravičnosti; pod Njegovim vodstvom se bo nepoznan narod zjedinił z narodom Božjim in od vseh strani bodo pogani semkaj hiteli: Gospod se bo ta dan visoko povzdignil, ali krivi bogovi se bodo popolnoma pokončali. Narod, ki je hodil v tminah, zagledal je veliko svetlobo in solnce je izišlo onim, ki so hodili v smrtni senci.« In zopet: »Premalo je, da imaš mojo moč, da podigneš rodove Jakobove, glej naredil te bom v luč poganom, da poneseš odrešenje moje do na kraj zemlje. — Vstani Jeruzalem, slava Gospodova prikazuje se nad teboj. Narodi hodijo v tvoji luči in kralji v svetlobi, ki je nad Teboj izašla. Onda se bodo imena Gospodovega bali oni, ki so od zapada, in solnca slave Njegove oni, ki so od iztoka, ko pride Odrešenik za Sijon.« Ravno tako krepko in jasno govori prerok Zaharija: »Bog, Gospod vojskinih trum, govori: Prišel bo čas, ko

bo mnogo narodov šlo v Jeruzalem, da se Gospodu poklone. Ljudje vsacega jezika in naroda prijeli bodo kraj obleke enega juda in bodo rekli: Z vami gremo, ker smo slišali, da je z vami Bog. — Prišel bo čas, ko bom imena krivih bogov iztrebil iz zemlje, pa se na nje nikdar več spominjali ne bodo. Gospod bo kralj nad vso zemljo, in jedino Njegovo ime se bo spoštovalo.«

Preglej vsa druga prerokovanja, in opazil boš, kako vsa ravno tako govore. Vidil boš, kako se opisuje, da ima prihod Odrešenikov pobuditi velike dogodke, bučna gibanja, ki se bodo po vsem svetu razširila. Ne more se pogrešiti, treba samo odpreti oči in gledati: kako se imajo narodi razsvetljevati, kako krivi bogovi padati, kako se širiti spoznanje pravega Boga: ravno to ima biti sad in znamenje Odrešenikovega prihoda. Pokazali bomo, kako se je vse to po Jezusu zgodilo in po onih, ktere je On poslal in jim podelil svojo moč. Jediní ta dogodek popolnoma dovoljno dokazuje, da je katoliška vera Božja vera, pa bi drugih dokazov treba ne bilo.

O moj Bog, dobro razumim, zakaj je bilo treba, da narode blagoslovi oni, ki se je

imel roditi iz Abrahamovega zaroda. Jasno mi je, zakaj so ga narodi vroče poželeli in težko pričakovali: vsaj jih je imel rešiti iz tmin, v katerih so tako dolgo tičali; Odrešenik sveta jim je imel biti luč in odrešenje; imel jih je spraviti s Teboj, osloboditi iz nesrečnega robstva, v katerem so zdihovali, odkar je satan zagospodoval na svetu. Tudi mi smo deležniki teh obljub in tega blagoslova. Naši očetje so iz onih narodov, ki so hodili v smrtni senci; Odrešenik obljubljen očakom razsvetlil je nje in nas. Od Njega nam je ta prevelika sreča, da spoznamo Tebe in da služimo Tebi. Nikar ne daj, o Bog, da bi tako velike milosti postali nevredni; daj, da nam bo vedno mila in draga sv. vera, ki smo jo podedovali od svojih očetov. Po nedvomljivih znamenjih se more razpoznati, da je res Božja; slep bi moral biti, kdor bi ne videl, da je ona Tvoje delo. Vsaj si samo Ti ono duhovno bitje, ki si toliko stoletij prej mogel gledati preveliko premembo v času prihoda Odrešenikovega, kakor si tudi samo Ti, ki si s svojo vse-mogočno roko ono premembo narediti mogel. Zahvaljujem se Ti, o moj Bog, da si našo sv. vero obdal s toliko svetlobo! Kdor

navlašč ne zapera svojih oči, mora spoznati, da je ona od Tebe.

3. Preroki so opisali znamenja, po katerih se more spoznati Odrešenik sveta.

Kolikor bolj se je približeval čas, v katerem je imel priti Odrešenik, toliko jasnije se je opisoval v prerokovanjih. Bog je od časa do časa pošiljal preroke, ki so unapred oznanjevali prihod Odrešenikov. Vsaki prerok je povdarjal kako posebno znamenje, po katerem bi se mogel spoznati Zveličar, ko pride. Pa je tako Bog razodel vsa znamenja, ki so se v osebi Odrešenikovi združila: On je opisal vse okolnosti rojstva, življenja, smrti in vstajenja Odrešenikovega. Vsi dogodki življenja Odrešenikovega bili so sklenjeni in odločeni poprej, kakor pa se je Odrešenik pokazal na svetu. Zanimala te bo slika, katero hočem sedaj razgrniti pred tvojimi očmi, ko ti mislim glavni prerokovanja bolj natanko razjasniti.

David, ta pobožni od Boga razsvetljeni kralj, spada med one svete može, ki so najbolj jasno o Odrešeniku govorili. On ga imenuje Odrešenika sveta, svojega Gospoda, in spozna, da je Sin Božji; on unapred pravi,

da se bo kraljestvo Odrešenikovo razširilo med vsemi narodi in da nima drugih meja od meja vsega sveta. David oznanjuje Odrešenikove muke, Njegovo nasilno smrt in način, kako jo bo pretrpel; David gleda, kako Mu prebadajo roke in noge, kako se Mu morejo škodovati kosti, kako se razdeljuje Njegova obleka in se vablja za Njegovo gornjo obleko, kako Ga napajajo z jesi hom in žolcem. Ali David tudi pravi, da Odrešeniku telo ne bo strohnelo v grobu, ampak da bo iz njega slavno vstal. To prerokovanje je zares čudno in sicer prav posebno zato, ker se je tisuč let poprej naznanilo, kakor pa dogodilo.

Izaija, ki je živel tri sto let pozneje, govori ravno tako jasno in odločno o Odrešeniku sveta. On vidi, da se bo Odrešenik rodil iz roda Jesejevega od Device; imenuje Ga čudežnim otrokom, očetom prihodnjega veka, samim Bogom. On oznanjuje, da bo kraljestvo Odrešenikovo večno, da se Mu bodo poklonili vsi narodi, da bodo na Njegovo besedo hromi hodili, gluhi slišali, mutasti govorili, slepi spregledali. A ravno ta prerok ne govori samo o slavi, ampak tudi o sramoti Odrešenikovi; on predstavlja Od-

rešenika, kako je zavržen, zaničevan, osramoten, kakor da je najzadnji od vsih ljudi; on Ga prikazuje, kakor moža bolečin, kterega stiskajo vse slabosti, ker je vzel na sebe naše grehe, da za nje s trpljenjem Svojim zadosti Božji pravici. On pripoveduje, da bodo Odrešenika pljuvali, da bodo postopali ž Njim kakor z hudobnežem, da ga bodo z hudobneži gnali v smrt, ali da bo On vse to prenašal potrpežljivo kakor jagnje, ki se vodi v klavnico. Prerok temu pristavlja, da bo Odrešenik glava mnogobrojnemu potomstvu, glava cerkve, v katero bodo pogani od vseh strani hiteli, ali da se bodo judje zavoljo nevere skoraj vsi zavrgli. Ali se more povest Odrešenikova jasneje pripovedovati? No, vediti moraš, da so vsa ta prerokovanja sedem sto let pred prihodom Odrešenikovim naznanjena bila.

Pa i drugi preroki so točno in jasno o Odrešeniku govorili. Prerok Mikeja trdi, da bo Betlehem, to najmanje mesto Judovo, postal glasovit, ker se bo v njem rodil Odrešenik sveta. Zaharija gleda, kako Odrešenika učenec Njegov za trideset srebernikov prodaja in da se za te denarje kupuje njiva lončarjeva. On nam Odrešenika predstavlja

kakor kralja, toda kralja ubožnega, ki na oslici, na mladem od oslice, slovesno jaha v Jeruzalem. Prerok Agej povišuje slavo drugega tempelja nad slavo prvega, ker bo drugi tempelj posvetil od vseh pričakovani odrešenik sveta. Prerok Daniel prav natanko napoveduje čas Njegovega prihoda. On je v babilonski sužnosti premišljeval o robstvu svojega naroda in o sedemdeset letih, kolikor je imela ta sužnost trpeti, pa mu Bog pošlje angelja, ki ga je podučil, da od zapovedi, naj se Jeruzalem sozida pa do prihoda Odrešenikovega, ki bo svet odrešil iz prežalostne sužnosti greha, ima preteči sedemdeset letnih tednov, t.j. štiri sto in devetdeset let; on jasno pripoveda, da bodo Odrešenika v zadnjem letnem tednu ubili, da bodo stare žrtve prestale in da se bo nov testament sklenil, da se bo po smrti Odrešenikovi Jeruzalem in tempelj njegov razdjal, in narod judovski raztresel po vsem svetu. In tudi zadnji prerok, Malahija namreč, pravi: »Od solnčnega izhoda pa do zapada njegovega bo Moje ime veliko med narodi, povsod se bodo žrtve darovale Mojemu imenu, in darovala se bo čista žrtva: ker veliko bo moje ime med narodi, pravi Gospod vojnih trum.«

Nikar ne pozabi, da se o starini teh prerokovanj kar nič dvomiti ne more, vsaj za nje svedoči narod, ktereга spričevanja ne morejo nikako sumljiva biti, narod namreč judovski, narod krščanstvu sovražen, ki mora potrditi resnico vseh prerokovanj, akoravno vsa njega samega obsojujejo. Knjiga, v kateri so vsa ta prerokovanja napisana, je v rokah sovražnikov krščanskemu imenu, od njih smo jo mi dobili. Kdo bi mogel trditi, da so nam judje nagnjeni? Dozdeva se nam, kakor da je Bog jude od propada starih narodov obvaroval zato, da jih prisili, naj za svete knjige nepobitno spričevanje dajo, spričevanje, po katerem bi bilo nemogoče samo pomisliti, da so knjige pokvarjene.

To so čudeži, o moj Bog, ktere si Ti prerokom Svojim pokazal več sto let poprej, kakor pa so se dogodili. Tako se je skrivnost o Odrešeniku zmiraj bolj razvijala po prerokovanjih, ki so jasniја od solnca. Da mi bo vera še bolj trdna, moram zbrati vse pojedine črtice raztresene pri posameznih prerokih. Odrešenik, ki se po daljnem kolenu imenuje sin Abrahamov, imenuje se po bližnjem sin Davidov; čas prihoda Njegovega je točno določen; Devica Mu ima biti mati,

a Betlehem rojstno mesto; On bo kralj, toda ubožen kralj; slavno bo prišel v Jeruzalem, ali jahajoč na oslici; On je Bog; drugi tempelj, v katerem se bo pokazal, Njegov je tempelj; delal bo velike čudeže, čudeže, ki bodo ljudem koristni. Naznanil bo novo postavbo, sklenil nov testament, ali Njegov narod Ga bo zavrzel; prodan bo za trideset srebrnikov, in za to ceno se bo kupila njiva lončarjeva. Grdo bodo ravnali ž Njim, pljuvali ga v obraz, obsodili na smrt; prebodli mu bodo roke in noge, razdelili Njegovo obleko in za gornjo obleko vadjali. Po smrti Njegovi se bodo uničili vsi grehi, ali On bo slavno iz groba vstal. Za kazen se bo Jeruzalem razdjal, narod raztresel po celem svetu, stare žrtve bodo prestale. Onda se bodo pogani obrnili in vsi narodi se Mu bodo poklanjali; po Njem bo ime Tvoje, o moj Bog, slavno po vsem svetu in povsod se Ti bo darovala čista in neomadežvana žrtva. Kako čudni so vsi ti dogodki, o moj Bog, ker so tako točno in jasno od davna unapred napovedani! Kdo more razun Tebe tmine tako daljne prihodnosti spoznati in v nji vse dogodke tako točno in tako natanko čitati? O moj Bog, v največi ponižnosti se

poklanjam modrosti Tvoji! V Tvojih sklepih je vse v prelepem redu; tako si dal povest Odrešenikovo unapred prav točno napisati, da nam je stalen in večni dokaz o resnici svete vere, katero mi izpoznavamo.

4. Jezus Kristus, naš Gospod, edinorojeni Sin živega Boga.

Sedaj spoznaš vsa znamenja, ktera so preroki o Odrešeniku naznanili, in ktera smo zgoraj našteali. Ako so se vsa ta znamenja skupaj vzeta spolnila edino na Jezusu Kristusu, ali ni onda ravno On tisti Odrešenik sveta, ki je Adamu obetan, oni Sin Abrahamov, v katerem se imajo blagosloviti vsi narodi, oni Sin Davidov, katerega kraljestvo bo večno? Ti sedaj jasno vidiš, da je Jezus Kristus, Gospodin naš, v sebi združil vsa znamenja, ktera so se napovedala o Odrešeniku sveta; vidiš, kako preroki govoreči o Odrešeniku sveta tako živo opisujejo sliko Jezusa Kristusa, da je nemogoče reči, da Jezus Kristus ni oznanovani Odrešenik. Ali da tudi najmanjši dvojbo izgubiš, dovolj bo, ako v eni roki držimo sv. pismo starega, a v drugi sv. pismo novega testamenta in da prerokovanja primerimo s samimi dogodki.

Gotovo je, da je v času, ko se je Jezus rodil, ves svet ne samo v judovski zemlji, ampak po celem iztoku, pričakoval obetanega Odrešenika. O tem nam piše poganski pisatelj Svetonij: »Staro, po vsem iztoku razširjeno mnenje je, da bodo sedaj premagali ves svet osvojitelji, ki bodo prvi prišli iz Judeje.« Ravno tako govori pisatelj Tacit. To splošno pričakovanje se naslanja na sloveče prerokovanje Jakobovo, ki je unapred rekel, da bo Odrešenik sveta prišel v času, ko vrhovni glavari judovski ne bodo več iz rodu Judovega, in na prerokovanje Danielovo, ki je do prihoda Odrešenikovega napovedal 490 let. Jezus Kristus pa se je rodil ravno v času, ko je v Judeji vladal Herodež, ptujec, in ko so se koncu primikala leta Danielova.

Po prerokovanjih se je Odrešenik imel roditi iz roda Davidovega od Device v Betlehemu. Odpri sv. evangelij in vidil boš, kako se je Jezus rodil od preblazene Device Marije iz roda Davidovega v Betlehemu, akoravno Marija ni stanovala v Betlehemu. Izvanredna previdnost Božja prisili Jožefa in Marijo, da morajo iz Nazareta popotovati v Betlehem in se tukaj v mestu svojega roda popisati.

Po Mojzesu imel je Odrešenik sveta dati novo postavo bolj popolnoma od prve in vstanoviti nov zakon. Ti poznaš postavo, v kateri nas je Jezus Kristus podučil, ti si član novega zakona, kterega je Jezus vstanovil.

Po preroku Izaiju imel je Odrešenik svoje nauke potrditi s tem, da bo dal slepim pogled, gluhim sluh, mutastim govor, hromovim hod, mrtvim življenje. Primeri to prerokovanje z besedami Jezusovimi učencem sv. Janeza, da jim dokaže, da je res obljubljeni Odrešenik. On jim je rekel: »Idite in povejte Janezu, kar ste slišali in vidili. Slepí spregledavajo, hromovi hodijo, mutasti govore, mrtvi vstajajo.«

Spomni se, kar se je prerokovalo o Jezusu, kako prihaja v Jeruzalem in v tempelj, kako Ga izdaja jeden od učencev Njegovih, za koliko ceno Ga izdaja, kaj bo trpel, kako umrl, in kaj se bo po smrti Njegovi vse dogodilo. Zatim čitaj, kar sveti evangelisti pripovedujejo o trpljenju in smrti Jezusovi, pa povej, ali se more prerokovanje in njegova izpolnitev točnije vjemati? Jezus je prišel v Jeruzalem slovesno, ves narod Ga je pozdravljal, ali jahal je na oslici, na mladem od oslice: kar je prerok Zaharija

natanko povedal, ker je hotel naznaniti, da Odrešenik ne bo prišel v Jeruzalem po običaju drugih kraljev v prekrasnih vozovih, ampak kakor miroljubiv kralj na oslici. Jezus je mnogokrat prišel v tempelj, pogosto je v njem učil in oznanil, da bo razdjan — no s tem je povedano, da se je izpolnilo prerokovanje, v katerem se trdi, da bo v tempelj prišel Odrešenik in da bi bilo potem zastonj, pričakovati družega Odrešenika, vsaj je tempelj razdrt, pa ne more nikdo več vanj priti. Jezus je bil prodan za trideset srebernikov in za to kupljena lončarjeva njiva. Jezusa Kristusa so popljuvali, pogrđili, med razbojnike prišteli; Njemu so prebodli roke in noge, ter Ga pribili na križ; napojili so Ga jesihom in žolcem; vojniki, ki so ga križali, porazdelili so si Njegovo obleko in za gornjo obleko so vadjali. Jezus je tretji dan iz groba vstal.

Dokončujmo svoje primerjevanje in poglejmo še, kako se posledice Jezusove smrti vjemajo z dotičnimi prerokovanji. Preroki so rekli, da bo zavoljo hudobij in nevere judovsko mesto Jeruzalem s tempeljnomo razdžano in da se ima v grozni vojski vse opustošiti. Kako točno se je to prerokovanje

izpolnilo, o tem se moreš prav točno prepričati. Čitaj samo povest naroda judovskega, kakor jo je napisal Josip Flavij, ki je pripadal najodličnijim judom, pa boš videl, kako je rimski vojskovodja Tit kmalo po smrti Jezusovi Jeruzalem zavzel in razdjal; tudi tempelj je bil požgan, pa vsa Judeja poteptana, opustošena. Ednajst sto tisuč judov je poginilo v ti vojski; ostanki so se raztresli po vsem svetu; prokletstvo nad njimi izrečeno tlači jih še danas, akoravno bo naskoraj devetnajst stoletij preteklo. Na svoje oči vidimo, kako se judje izgnani iz svoje domovine poticaajo po celem svetu zaničevani od vseh, mi vidimo, kako so brez tempeljna, brez duhovna, brez žrtve, brez poglavarstva, brez domovine, kako na čelu in obrazu nosijo znamenje prokletstva Božjega.

Nazadnje pravi prerokovanje, da bodo v času Odrešenikovem spregledali vsi narodi, ki so do onda tičali v tminah, da se bodo obrnili k Jezusu, da bo Ime Gospodovo veliko med njimi, da bo postal samo eden ovčnjak, samo ena cerkev, kateri bo Jezus najviši pastir in poglavar in da se bo povsod Bogu darovala čista in neomadežvana žrtva.

Sedaj je dosta odpreti oči in gledati po svetu, pa moreš viditi, da je Jezus res obljubljeni Odrešenik. Poglej na katoliško cerkev: ali niso ravno v nji narodi, ki so prej krivim bogovom služili? Služi se sedaj jedino pravemu Bogu na mestih, kjer so bili poprej sozidani tempeljni na čast malikom. Ali ni zaslepljene narode razsvetlil naš Gospod Jezus Kristus? ali ni On po vsem svetu poslal učence svoje, da povsod oznanjujejo pravega Boga, pa pokončavajo krive bogove? Popolnoma je toraj gotovo, da je Jezus Kristus obljubljeni Odrešenik, vsaj ni nobenega prerokovanja, ki bi se nad Njim ne bilo spolnilo. Rodil se je točno v času, na mestu in v okolnostih, kakor govore preroki o Odrešeniku; On je živel in umrl, kakor se je unapred naznanilo o Odrešeniku, da bo živel in umrl; Jeruzalem je razdjan, tempelj razrušen, stara služba Božja je odpravljena, judje so iz stare domovine pregnani in se že skoraj devetnajst stoletij klatijo po svetu. Prav vse se vjema v tem, da je naš Gospod Jezus Kristus obljubljeni Odrešenik, ki Ga je Bog očakom obetal in ktereга nam oznanjuje prerokovanja.

In tako, o moj Bog, vidimo, da so se davno

že izpolnile skrivnosti, ktere so očaki in pravični starega testamenta pričakovali; pred vsem svetom se je odkrila ta skrivnost Tvoje modrosti, Tvojega usmiljenja; pokazal se je prvim staršem obljubljeni Odrešenik, ki je imel pokončati kraljestvo satanovo, pokazalo se je ono blagoslovljeno dete, ki je imelo razsvetliti pogane, pokazal se je On, ktereга so pričakovali vsi narodi in kteri je imel vse blagosloviti, oni postavodajalec, ki je imel novo zvezo vstanoviti med Bogom in človekom, oni knez miru, ki je imel spraviti zemljo z nebom, pa povzdigniti na zemlji kraljestvo svetosti in pravičnosti. Kako je tolažljivo za nas, ker vidimo, da so Tvoji preroki davno poprej oznanjevali, kar sedaj v svetem evangeliju beremo in da po njihovim opisovanju spoznamo ono Jagnje, ki je od nas vzelo grehe sveta in opralo nas v sveti krvi svoji. Ne, ni mogoče, ne spoznati Onega, ktereга so preroki tako točno opisovali. O naj se presvetemu Imenu Jezusovemu pripogiba vsako koleno in služi naj mu vsa zemlja!

5. Jezus Kristus začet od svetega Duha,
rojen iz Marije Device.

Ti veš, da je Jezus Kristus Odrešenik sveta. Njemu so vže preroki dajali imena in pripisovali posebnosti, ki pripadajo jedino Bogu. Izaija Mu daje ime Bog, Emanuel, to je: Bog z nami, ker se je imel med nami roditi in z nami živeti. David pravi, da od večnosti prihaja iz naročja očetovega, pa ves prevzet od tega prizora imenuje Onega, ki se je imel roditi iz njegove rodbine, Gospoda svojega.

Postal je toraj človek Bog, druga oseba v sveti Trojici. Ta resnica je še bolj jasno izrečena v svetem evangeliju; imenuje se: skrivnost včlovečenja. Vse, kar nas sveta vera o ti skrivnosti uči, nameravam ti sedaj razjasniti.

Sin Božji, Beseda, ki je od večnosti v krilu in slavi Očeta, tako se je ponižal, da je vzel na sebe dušo in telo, kakor imamo mi. Ni se včlovečil Oče nebeški, pa tudi ne svetih Duh, ampak Sin, druga oseba v sveti Trojici. Njegovo telo je po delovanju svetega Duha narejeno v krilu blažene Device Marije in od nje, ona Ga je po svetem Duhu začela in rodila, ali ostala Devica. Začetek

in porod Jezusov ni delo človeško, ampak Božje, vse je nad postavami narave. Duh sveti je te čudeže naredil; On je s Svojo močjo blaženo Devico povzdignil do časti Matere, toda tako, da ni izgubila devištva. Kako se je to dogodilo, duh človeški ne more razumeti, pa tudi ne z besedami povedati. Sveti evangelij o tem tako-le pripoveduje: Ko se je po volji Božji približal čas, pride angelj in naznani Mariji, da bo postala mati, ali da ne bo prestala biti devica, da bo Oni, ktereга bo rodila, Sin Najvišega in da bo vse to delo izvršil Duh sveti. Blažena Devica je verovala in privolila. Sedaj, v tem hipu se dogodi skrivnostno včlovečenje. Duh sveti napravi v naročju Marijinem telo Jezusovo, podeli Mu človeško dušo, ali Sin Božji združi nerazvezljivo ravno v tistem hipu to človeško naturo s svojo osebo in postane človek, da ne prestance biti Bog. Jezus Kristus je bil skupaj Bog in popolen človek, blažena Devica Marija pa je ostala prava Mati Božja, vsaj je Boga-človeka v sebi začela; nosila ga je v naročji svojem devet mesecev, pa ga je rodila in vendar ostala Devica, kakor je ostala Devica, ko Ga je začela.

Iz tega pripovedanja vidiš, da Jezus kakor človek nima očeta; da postane sveti Jožef mož Marijin, hotel je Bog samo zato, da bi ta čista ženitev pokrivala preuzvišeno skrivnost. Toda kakor Bog ima Jezus Očeta, ki Ga je od večnosti rodil in kteremu je popolnoma jednak. V Jezusu ste dve naturi, nepomešane ste in vsaka po svoje dela: božja, po kateri je On Bog, kakor Oče, človeška, po kateri je On človek, kakor mi. Ali je vendar v Njem samo ena oseba in sicer oseba Sina Božjega. Ta skrivnost je previsoka, mi je ne moremo razumeti, ali jo vendar trdno in stalno verujemo, ker nam jo je razodel Bog, sama resnica, ki ne more ni prevariti, ni prevaren biti. O tem imaš v sebi nepopolno sliko, ali sliko, ki te more potrditi v veri. Da jo vidimo.

Glej, ti imaš dušo in telo. Duša je ne-tvarna, duhovna in neumrjoča, telo je pa stvarno in umrjoče, ali vendar so duša in telo prav tesno zjedinjena tako, da postane iz njih samo ena oseba, samo eden človek, ki v sebi spaja dušo in telo, dušo obdarjeno razumom in telo slično živalskim telesom. Kakor je razumna duša in telo eden človek, tako je Bog in človek eden Kristus,

pravi Bog in pravi človek, ki se je od večnosti rodil od Očeta, v času pa od Device, ki je vsemogočen kakor Bog, pa tudi slab kakor človek, ker se je Jezus vsim slabostim človeškim podvrgel samo ne grehu in vsemu, kar je združeno z grehom, kakor nevednost in poželjivost. Trpel je lakoto in žejo, utrudil se je in podvržen je bil vsem drugim slabostim naše nature, kakor mi, samo s tem razločkom, da je On vse slabosti nosil, ker je sam hotel, ali da jih mi moramo nositi tudi proti svoji volji. No, vendar ne misli, da se je natura Božja združena z naturo človeško kaj promenila, ker je Jezus našo naturo s Svojo Božjo tako zjedini, da ni prenehal biti, kar je bil; poniževanja in muke tičejo se edino človeške nature; Jezus Kristus je trpel kakor človek, ali kakor Bog dal je vsem mukam neskončno ceno.

Molim Te, o Beseda, ki si meso postala! Verujem, o Jezus, da si Bog in človek skupaj: Bog rojen iz Očeta od večnosti predno je pošel čas, ali človek rojen v času iz Marije Device. Kakor Bog jednak si Očetu svojemu, ali kakor človek jednak si nam v vsem, samo da si prost od greha, od nevednosti in od poželjivosti, ki so posledice

greha. Akoravno si Bog in človek, jeden si vendar Kristus; akoravno so v Tebi dvoje narave, Božja in človeška, vendar je v Tebi samo ena oseba, oseba namreč Sina Božjega. To me uči Tvoja vera, v kateri sem krščen in v kateri hočem živeti in umreti. Trdno in stanovitno verujem to skrivnost, akoravno preseza slab razum moj, da je razumeti ne morem. O moj Bog in Gospod! to verujem. čeravno ne zapopadem, vsaj se to tim bolj vjema s Tvojo neskončnostjo, čim se manj razumeva. Ne, ne bom Ti nehvaležen za to, ker me ljubiš v tako veliki meri, da je moj razum ne more obseči; nikakor ne bom odbijal Tvojih dobrot zato, ker nadkriljuje meje moje razumnosti. V vsem vidim, da je ova skrivnost delo Tvoje neizmerne dobrote in Tvojega neskončnega usmiljenja, pa zato nikakor ne dam, da mi omaje vero, ampak potrjujem se v tem, da spoznam Tebe za svojega Boga in Gospoda, kadarkoli razmišljam Tvojo ljubezen k ljudem.

6. Nadaljevanje o skrivnosti včlovečenja.

Pomisli, zakaj se je Sin Božji včlovečil? Za nas, da nas odreši od okov greha in od

večnega pogubljenja, ter da nam zasluži večno življenje, katero smo napravili.

Razžalili smo namreč Boga. Ker je razžaljeno neskončno Veličanstvo, zato je tudi razžaljenje neskončno. Božja pravičnost je zahtevala, da se mora zadostiti, in da mora zadostenje ravno tako veliko biti, kakor razžaljenje, toraj neskončno. Clovek sam ne more Bogu zadostiti v neskončni meri, ker ni sam neskončno popolen; tako zadostiti pravici Božji mogel je jedino Bog-človek. Moral je biti človek, da bi mogel trpeti in tako zadostiti, in ker je človeška natura grešila, naj tudi ona trpi za greh; no, moral je biti zajedno Bog, da bi moglo trpljenje Njegovo neskončne cene biti.

Ravno po včlovečenju pa je v resnici ista oseba zajedno Bog in človek. Beseda Božja se je včlovečila, postala je človek, da nas oslobodi od greha; Ona je prevzela naše nadloge in težave, da nas reši od njih. Tem čudežnim sredstvom kaznil se je greh, ali prizaneslo se je grešniku; tako se je zjediniła pravica z usmiljenjem; krivica, s katero se je razžalil Bog, se je poravnala, Njemu se je povrnila pristojna in dolžna čast.

Po včlovečenju postal je Jezus naš po-

srednik in sicer popolen posrednik; vsaj po Božji naturi pripada Bogu, ali po človeški pripada nam; posrednik, ki more trpeti kakor mi, ker ima isto človeško naturo, ali ki nas more s trpljenjem svojim spraviti z Bogom, ker je enak Bogu. On je posrednik, ki je zavoljo neskončne svetosti Svoje neizmerno mil in drag ravno Onemu, kterega hoče, da z nami grešniki izmiri. Naj ti to resnico sledeča prispodoba razjasni.

Ako bi razžalil kralja najniži od podložnih, ne mogel bi razžaljenemu veličanstvu dovoljno zadostiti ni krivac sam, ni koji od podložnih; vsako zadostenje bi globoko izpod razžaljenja ostalo. Ali ko bi sin tega kralja, njegov naslednik, dedič njegove krone in že sedaj ž njim na prestolu, ko bi ta sin iz usmiljenja do nesrečnika stopil iz prestola, odvrigel raz sebe kraljeva znamenja, posul si glavo pepelom in telo ogrnil v spokorniško obleko, pa bi tak padel pred svojega očeta in ponudil se, da prevzame on kazen namesto krivca, samo naj se oče usmili nesrečneža in mu prizanese: to bi bilo zadostenje, koje bi bilo primerno kraljevemu veličanstvu, pa bi mogel kralj pomilovati krivca in vendar pravice ne pogaziti.

Vidiš, to je slaba slika one milosti, ki jo je Bog nam grešnikom po včlovečenju svojega Sina dal.

O čudovit je Bog v vseh delih svojih, posebno pa v tem delu ljubezni! Kako neizmerna je dobrota, da nam je Bog za Odrešenika dal Sina svojega! Kako smo dolžni, hvaležni biti velikodušnemu Odrešeniku, ki se je tako ponižal, da se je odpovedal svoji slavi, pa je na se vzel našo naturo, podvrgel se našim slabostim in v vsem nam jednak postal. O pokloni se v največi ponižnosti pred Bogom, ki samega sebe nekako uničuje; ni manj vreden, da se mu pokloniš v štalici betlehemski, v plenicah, v ktere je povit, kakor pa v nebu na prestolu, na katerem kraljuje! Ne zaničuj te ponižnosti in slabosti, vsaj jo je samo zato prevzel, da tebe povzdigne in očvrsti. Da ni On postal, kar si ti, ne bil bi ti nikdar mogel postati otrok in dedič Božji. Za naturo, ktero je privzel, prinesel je zdravil, pa je privzel celo tvojo naturo, da te popolnoma izleči po duši in po telesu.

Za nas, o moj Bog, postal si človek, dokler smo še grešniki bili, ponižal si se Ti tako globoko za nas. Za grehe naše si

dovoljno ter v neskončni meri zadostil, in krivica naša je popolnoma poravnana. Tako si Ti pravico Svojo najlepše izravnal z željami usmiljenja Svojega. Mi se nismo mogli popeti do Božanstva, zato si se Ti k nam znižal, stanoval si med nami, pa si nas povzdignil k Sebi. Po grehu smo bili mrtvi, ali Ti si nam privzevši našo naturo življenje zopet povrnil, postavši jednak nam učinil si nas jednake Sebi; mi smo postali otroci Božji, odkar si Ti postal Sin človeški. O dragi moj Odrešenik, spoznam, da Ti ljubiš kakor Bog, to je brez mere in meje. In ta prevelika ljubezen naj deluje na mene, kakor bi morala; daj mi, da Te ljubim, kakor Ti mene ljubiš, da se Ti vsega darujem in nič sebi ne pridržim.

7. Očitno življenje Jezusa Kristusa, Njegovi čudeži.

V prerokovanjih, ki so začela s početkom sveta, ponavljala se skozi vsa stoletja in se točno izpolnila, spoznal si glas Božji. In res, samo Bog more viditi tako oddaljene dogodke in jih točno unapred napovedati. Ali ne samo prerokovanja, ampak tudi čudeže upotrebljuje Bog, da govori k nam

tako, kakor je potrebno, da vemo, to je glas Božji. Ko bi ti vidil človeka, kako prirodi zapoveda, kako po vodi hodi, kako daje slepim pogled, mrtvim življenje, bi li mogel dvomiti, je li ta človek od Boga, ali ne? Sam dobro veš, da taka dela presežajo vse človeške moči in da samo vsemogočni Bog more navadne zakone v prirodi zavstaviti.

In glej, da Gospod naš dokaže, kako je res od Boga poslan, prerokovanju pridoda še čudeže; mnogo jih je naredil, ker je hotel prav jasno pokazati, da je obljubljeni Odrešenik. Ti čudeži ti niso nepoznani, vsaj si jih mnogokrat v svetem evangeliji slišal in čital: spremenil je vodo v vino; dajal je slepim pogled, gluhim sluh, mutastim govor, hromovim hod; od najtežjih bolezní je ozdravil v trenutku samo z besedo, bolnikov včasih še vidil ni, niti jim se je približal; mrtve je vzbujal; vihar morski in burne vetrove je pomiril; v puščavi je kruh dvakrat pomnožil in nasitil ljudi, ki so hiteli za Njim; nevidljiv je šel, kamor je hotel; poznaval je najbolj skrivne misli ljudi, in prihodnje dogodke je prerokoval; na gori Tabor se je slavno spremenil.

Zapomni si, da so prav vsi čudeži, ktere

je naredil Gospod, ljudem bili koristni, v vseh je prekipela Njegova dobrota in ljubezen, ni jih pa delal, da se z njimi ponaša. Zastonj so farizeji iskali znamenj iz neba, zastonj je Herodež pričakoval čudež od Njega, da bi zadostil svoji radovednosti; ali nobenemu bolniku ni odrekel pomoči, za katero Ga je prosil.

Ne pozabi ni tega, da se o resnici vseh teh čudežev še posumiti ne more. Vsaj jih ni delal na skrivnih krajih, ampak očitno, v tempelju, pred vsem narodom. Lazara je prebudil iz groba vpričo mnogobrojnega sveta v Betaniji blizu Jeruzalema; bolnika, ki je trpel 38 let, ozdravil je v Jeruzalemu samem, kakor tudi slepca, ki se je slep rodil. Ta zadnji čudež na slepem človeku je prav posebno znamenit: poglavarji sinagoge so se čuvši o tem jako vznemirili, pa so na vse načine stariše in ozdravljenega samega izpraševali, da bi čudež prikrili, ali vsa ta popraševanja so čudež le bolj potrdila, pa je še važniši postal. Nekatere čudeže je naredil v puščavi pred 5000 do 7000 pričami. Večino jih je storil pred farizeji in pismouki, toraj pred svojimi največimi sovražniki, ki bi najraje o njih sumiti in dvomiti želeli.

Ali niso jih tajiti mogli, pa so se zato neizrečeno vznemirili, da so se popraševali: »Kaj nam je storiti? ta človek mnogo čudežev dela, ako ga pustimo, ves svet bo veroval v Njega!« To jih nagne in prisili, da Ga sklenejo ubiti.

V ostalem potrjujejo vse te čudeže oči-vidci, ki so jih torej sami gledali, in ki so za resničnost svojih trditev kri prelili. Vsi spisi njihovi spričujejo, kako so oni iskreni, odkritosrčni in pošteni. Citaj samo evangeljsko pripovedanje o teh čudežih in našel boš tako jasne in takove znake resničnosti, da jih nobena goljufnost, nobena prevejanost oponašati ne more. Sklicovali so se na same jude kakor priče vseh teh dogodkov, in nobeden si ni upal reči, da ni res. Zavaljo teh čudežev se je mnogo judov obrnilo, vsaj so morali priznati, da morejo jedino od Boga biti. Vemo, rekli so Jezusu, da bi Ti ne mogel take čudeže delati, ko bi Bog ne bil s Teboj.

Zaključimo iz tega, da so čudeži Jezusovi mnogobrojni, sjajni in popolnoma zadostni, da se dokaže, da je Jezus res obljubljeni Odrešenik. Nobeden od starih prerokov ni take čudeže delal. Narod sam Ga je pri-

poznal za Odrešenika sveta, vsaj so govorili: ta je v resnici oni prerok, ki ima na svet priti, velik prerok je vstal med nami; Bog je obiskal svoj narod.

Ali naš Gospod ni le sam čudeže delal, ampak je to moč dal tudi učencem Svojim. On jim je rekel: »Ozdravljajte bolnike, vzbujajte mrtve, čistite gobove, izganjajte vrage. In res so apostelji vse te čudeže delali. Tako so spričali, da govore v imenu stvarnika vseh stvari. Mi pa na svoje oči gledamo, kar so s svojimi čudeži dosegli: s svojimi čudeži so apostelji spreobrnili svet. Da je ves svet postal krščanski, to je večni dokaz, da so se čudeži res dogodili, vsaj bi svet ne bil nikako veroval samo besedam njihovim, da ni gledal njihovih čudežev.

O moj Bog, sozidal si Svojo cerkev na nepremakljivem temelju; potrdil si krščansko vero z dvojnim dokazom, ki je primerjen razumu vsacega človeka, če je tudi neveden in neučen, z dokazom, ki sam na sebi nosi znamenje Tvoje vsemogočnosti, ali ktere ga ne more nikdo ponarediti, ni vsa še tako napeta moč ljudi, ni vsa prevejanost satanska. Ta dvojni dokaz so prerokovanja in čudeži.

Poklical si premnoge Tvojim Duhom navdihnjene može, ki so več stoletij poprej čudnovitno točno napovedovali in opisovali dogodke, katerih noben um človeški unapred viditi ni mogel. Ta prerokovanja so tako točna in opisujejo take posebnosti, da se mora vsakdo čuditi. Temu dokazu pridodal si še dokaz čudežev in to kakih čudežev! To so čudeži javni, storjeni pred očmi vse Judeje in mnogobrojni: vsi prejasno govore, pa se ne more prevariti ni nevednež, ker za nje ne govori samo na tisuč prič, ampak so se ti čudeži dogodili ravno na njihovi osebi sami, da so jih sami skusili in okusili. Kaj bi mogli še želeli, da se o vsem tem prepričamo in neomahljivo verujemo? Ker kdo razun Tebe, o moj Bog, zamore vihar pomiriti, slepim dati pogled, gluhim sluh, mutastim govor in mrtvim življenje? In kakom Božjom silom si prirodi zapovedal! Morju si zapovedal, naj miruje in koj je nastala velika tihota. Ne divjajte! rekel si vetrovom, in koj so obmolknili. Vstani dekle, jaz zapovedujem; mladenič, vstani od mrtvih, jaz hočem; Lazar, pridi iz groba! tako si zapovedoval smrti in smrt Ti je bila pokorna. Ali nisem primoran priznati glas

vsemogočnega Boga, glas neomejenega Gospodarja vseh stvari?

8. Nauk Jezusa Kristusa.

Nauk Jezusa Kristusa je napisan v svetem evangelju in v drugih knjigah novega testameta. To je nauk, kterega ti poznaš iz katekizma in iz očitnih pridig v cerkvi. O kako krasen je ta nauk, dostojen Boga in primerjen vsem potrebam ljudi. Nobena človeška znanost nima vrednosti, kadar se primeri ž njim. Po tem nauku spoznamo Boga in dolžnosti do Njega; po njem spoznamo sebe in kar smo bližnjemu dolžni.

In kako so uzvišene skrivnosti svete vere! Najdrzovitija, najzanešenija naobraznost bi ne mogla kaj takega sestaviti. Naš Gospod sam nam je razodel vse te skrivnosti. On nas je podučil, da so v Bogu tri osebe, Oče Sin in Duh sveti, pa da so te tri osebe samo eden in isti Bog; On nas je podučil, da je On sam Sin Božji, ali zajedno tudi sin človeški. Od tod sledi, da je On Bog in človek skupaj, da nas je Bog tako močno ljubil, da nam je poslal Svojega edinorojenega Sina, ki naj nas odkupi in odreši.

Kako čista in sveta je postava za čudo-

rednost, to je za ponašanje naše, kakor nam ga On prepisuje. Daj, da na kratko tudi to opišemo! Treba, da se bojimo jedino Boga. Jezus je rekel: »Ne bojte se onih, ki morejo ubiti telo, ali duše ubiti ne morejo; marveč bojte se Onega, ki more dušo in telo pogubiti v pekel.« Dolžni smo ljubiti Boga bolj, kakor pa vse drugo: »Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše in iz vseh svojih moči.« Zaupanje svoje moramo le v Boga staviti: »Ne skrbite preveč za svoje življenje, kaj bodele jedli, tudi ne za svoje telo, v kaj se bodele oblačili, vsaj vaš Oče nebeški ve, kaj da potrebujete. Ali ne hrani On ptica, ali ne oblači cvetja na polju? Kdo bo torej bolje poskrbel za vas, ki ste mnogo več vredni?« Dolžni smo, služiti samo Bogu in v vseh opravilih svojih samo Njega imeti pred očmi: »Nikdo ne more dvema gospodoma služiti. Glejte, da svojih dobrih del ne delate pred ljudmi, da bi vas vidili, ker onda bi vam ne plačal vaš Oče, ki je v nebesih.« Jezus Kristus zapoveduje, da moramo ljubiti bližnjega, in on razumeva, da je naš bližnji vsak človek, tudi naš sovražnik: »Ljubite sovražnike svoje in storite dobro njim, ki vas sovražijo; mo-

lite za one, ki vas preganjajo in psujejo, da bode te otroci Očeta vašega, ki je v nebesih in ki solncem svojim obseva vse ljudi, dobre in hudobne.« On zapoveduje, da bližnjemu odpustimo, če nas je razžalil: »Odpustite jeden drugemu in tudi vam se bo odpustilo.« On nam prepoveduje, jeziti se na bližnjega in s peklenskim ognjem grozi onim, ki bi bližnjega žalili; On nam prepoveduje, preso jati bližnjega in obsoditi ga po tem, kar se vidi: »Ne sodite, da ne bode te sojeni; ker kakor vi sodite bližnjega, ravno tako bode te sojeni tudi vi, in kakor merite drugim, tako se bo merilo tudi vam.« On sam zapoveduje, da moramo krotiti svoje strasti in boriti se proti njim, on obsoja ne samo zvunanja opaka dela, ampak tudi grešne želje in pohote. Postavodajalec, ki take postave daje, mora biti poslanec Božji.

Ti vidiš, da postava Jezusova prepoveduje vsako hudobno delo in zapoveduje čednosti; človek bi bil zmiraj srečen, ko bi se držal tega nauka. In ta sam po sebi prekrasni nauk naslanja naš Gospod Jezus na trdne podloge, na razloge, ki morejo na nas narediti največi vtisek. On nam pravi, da za tem kratkim in minulim življenjem na zemlji

pride življenje večno, v katerem bo Bog neizmerno poplačal one, ki so na zemlji spolnovali Njegove zapovedi, pa tudi grozno kaznoval one, ki so jih prestopali. Zato imenuje srečne vse, ki so se odpovedali vžitkom sedanjega življenja, da bi si zagotovili večno srečo; ali nesrečne imenuje vse, ki svoje blaženstvo na tem svetu iščejo, ker kaj koristi človeku, ako celi svet dobi, toda dušo svojo izgubi za vselej?

Čudnovite so postave Tvoje, o moj Bog, ki si jih dal ljudem; kako so sveti njihovi nauki, kako čista in uzvišena čudoredna pravila! Ne, to ni nauk človeški, priti more samo od Tebe, o moj Bog! Kolikor bolj globoko ga človek razmišlja, tim krasnije mu se odkriva njegova pravičnost in močnost. Ta nauk je pravo zdravilo proti vsacemu zlu, proti vsaki nevolji na zemlji; uči nas, kaj je naša prava sreča, ter nam pokaže pot, po katerem moremo do nje priti.

Kako srečen je človek, ki se ponaša po Tvojem nauku, o Bog! On premaguje vse strasti, vrši vse čednosti, mir ga v vsem prevzame, in upanje na večno življenje napolnjuje mu srce z živim in čistim veseljem; veselje, ktero on vživa, ne pušča nobene

grenkobe v srcu; tudi križi, ktere mora nositi, prenehajo biti križi, vsaj jim sladkost milosti Tvoje odvzame grenkobo, da je ne čuti. Ni pa tako z nauki opakih, o moj Bog! Njihov nauk je poln zmote in prevare, iz njega govore jedino grde strasti, iz njega se rodi nepokoj in nered. Samo Tvoja beseda je resnica: ona daje umu svetlobo, srcu tolažbo. Nauki brezbožnikov zginili bodo z njimi, ali beseda Tvoja ostala bo za vselej. O moj Bog, daj mi to milost, da Tvoj nauk brez prenehleja razmišlujem, ljubim in vršim!

9. Čednosti našega Gospoda.

Nauk, ktereга je Jezus učil, sam je spolnoval in sicer najpopolnije tako, da je Njegovo življenje prelepa slika Njegovih naukov. Odpri, prosim te, sveti evangelij! Kolikor bolj pregleduješ delovanje Gospoda našega, toliko bolj se moraš čuditi Njegovi svetosti, ki se razodeva v vsem Njegovem ponašanju.

Hotel je iti skozi otročja leta, da bi ti dal vzor vseh čednosti za ta prvi čas življenja. Jezus Kristus je rasel v milosti, modrosti in starosti, to je, On je pred svetom pomalo

odkrival modrost, ktera Ga je napolnjevala od prvega začetka, kakor tudi solnce tim bolj sveti, kolikor se više vzdiguje na nebu. Pisano stoji, da je bil Jezus Kristus podložen sveti materi svoji in sv. Jožefu. Ta otroška pokornost vklepa v sebi vse čednosti za otroško starost; vsaj otrok, ako je pokoren, rad posluša vse nauke onih, ki mu morejo zapovedovati, pa napreduje brzo v znanju in čednosti. Našemu Gospodu ta pomoč ni bila potrebna, vsaj ni bil navaden otrok, ki potrebuje pomoči za svojo slabost in vodnika za svojo nevednost. On je večna modrost, pa se je radovoljno podal človeškemu vodstvu; On je Gospodar sveta, pa se je svojevoljno podvrgel svojim stvarjem. On ti je hotel dati izgled, kako moraš biti pokoren svojim starišem in podložiti se onim, ki te podučavajo in vzgajajo.

Jezus je te skrite in nepoznane čednosti vršil trideset let, dokler ni začel očitno podučevati. Ali sedaj so zasijale iz Njega še bolj vzvišene čednosti. Čudnovite so bile Njegova krotkost in ljubeznjivost. Nič se na Njem ni moglo opaziti, kar bi koga od Njega odbijalo; tudi največe grešnike je presrčno prejemal, ni se branil, da jede ž

njimi, vsaj ni potreben zdravnik zdravim, ampak bolnikom. On je samega sebe opisal kakor predobrega Očeta, ki teče k zgubljenemu sinu, ko se vrača, ki ga objame, namaka solzami radosti ves blažen, da se je vrnil. Čitaj to povest v svetem evangeliju, ginila te bo v dno srca. Poseben prijatelj bil je otrokom; blagoslavljal jih je, roke na nje pokladal in govoril učencem svojim: Pustite male in ne branite jim priti k Meni, ker njihovo je kraljestvo nebeško. Pri vsaki priložnosti prikazuje se ta ljubeznjivost, ki vse privlači in v vseh zaupanje pobuja. Ali Ga ta krotkost ni ovirala, da ostro pokara grešnike, posebno farizeje, katerim je glasno očital njihovo prevzetnost in hinavstvo.

In kdo bi opisal potrpežljivost Jezusovo v vseh prilikah. Prosim te, pojdi ž njim od štalice, kjer se je rodil, pa do na Kalvarijo, kjer je umrl, od jaslje do križa in dobil Ga boš zmiraj na potu bolečin, truda in muk. Trpel je glad, žejo, protivnosti vsakovrstne in preveliko siromaštvo; ni hotel nobenega imetka, niti toliko ne, da bi mogel glavo nasloniti; živel je od darov, ki so mu jih dajali oni, katerim je besedo Božjo oznanjeval; potrpežljivo je prenašal nadležne ljudi,

posebno bolnike, ki so se zbirali okoli Njega. Grdili so Ga in zasramovali, pa On še ne pomisli, da bi se maščeval; v najgrozniših mukah je pokazal res božansko potrpežljivost. Ti veš, kaj je trpel, poznaš Njegove muke in bolečine in strašno smrt, ali ni se potožil tudi z najmanji besedico ne, nobenemu ni grozil, nobenega ne karal; marveč viseč na križu je molil za svoje sovražnike. Pomisli, da se je mogel vseh muk in bolečin lahko osloboditi; mogel je z eno samo besedo vrči na zemljo vse, ki so prišli, da ga vjamejo. Grozno smrt pretrpel je toraj samo zato, ker je sam hotel.

Vse življenje Njegovo nam prikazuje Njegovo pregloboko ponižnost. Hotel je, da se rodi od siromašne matere, preživel je trideset let v samoti in kadar je začel javno življenje, začel ga je brez vanjskega blišča in sjaja, nikdar ni iskal svoje slave in le proti Njegovi volji so se razglaševali Njegovi čudeži. Narod čudežno od Njega nahranjen, hoče Ga proglasiti za kralja, ali On beži na goro, da to nakano zapreči. Za bogastvo ni maral, odbral si je siromaštvo; do časti je tako malo držal, da je poniževanja iskal; vsaka ugodnost mu je bila

tako zoprna, da je z vsem srcem objemal križ in muke. Enkrat je rekel judom: »Kdo me more okriviti samo enega greha?« Zato jim je po pravici očital, zakaj da nočejo sprejeti resnice, katero jim je On oznanjeval; vsaj je tako popolna svetost dovolj spričevala, da je res poslanec Božji, ker svetost je najboljši znak onih, ktere je Bog odbral, da oznanjujejo Njegovo besedo. Čisto in neomadežvano življenje teh poslancev Božjih, čednosti Njihove brez strasti dajejo jim najlepši spričevanje. Ljudje, ki dobro mislijo in čutijo, razumijo to dobro; radi priznavajo in prejemajo besedo Božjo, kadar jo slišijo iz ust čednosti.

Ti, o moj Odrešenik, Ti si vzor svetosti; Ti si nam dal izgled za vse čednosti; kdor hoče popolnoma postati, dovolj mu je, da Tvoje ponašanje razmišlje in posnema. Vse življenje Tvoje je neprenehljiv nauk za nas, kako moramo mi živeti; mi grešimo samo takrat, ko se oddaljimo s pota, po katerem si Ti hodil, kadar torej ne hodimo v Tvojih stopinjah. Ti si bil bogat, ali postal si ubožen, samo da nas naučiš, kako moramo zemaljska dobra zaničevati; Ti si bil v slavi Svojega Očeta, toda ponižal si se, da našo

prevzetnost ozdraviš; Ti si vžival največe blaženstvo in popolno srečo, ali odbral si pot trpljenja, da nas odvrneš od telesnega uživanja. Hotel si, o moj Bog, da Te posnemamo; to si sam kar naravnost povedal: »Izgled sem vam dal, storite tudi vi, kakor sem storil jaz.« Ti si v kraljestvu nebeškim pripravil prostora samo za one, ki Ti postanejo podobni na zemlji. Po Tvojem izgledu smo torej dolžni, da zaničujemo slavo, bogastvo in uživanje sveta.

Zato Te prosimo, o Gospod, daj nam milost, da mislimo, čutimo in delamo, kakor Ti, daj, da tudi mi sodimo o vseh stvareh, kakor si sodil Ti, daj, da tudi mi samo ono ljubimo, samo ono cenimo in želimo, kar si Ti ljubil, cenil in želel in da mi, ki se imenujemo, da smo Tvoji učenci, v resnici Tvoji učenci postanemo hodeči potom Tvojih čednosti.

10. Muka in smrt našega Gospoda.

Božja svetost, ki se je lesketala v življenju Jezusa Kristusa, čist nauk Njegov in divni čudeži Njegovi niso mogli pridobiti za Jezusa src farizejev in uglednijih judov, ampak je vse to njihovo sovraštvo še pod-

kurjevalo in jih gnalo na misel, da bi Ga ubili. Oni podkupijo Judeža, enega izmed Jezusovih apostelnov, pa jim Ga izda za trideset srebernikov. Čital si gotovo povest Jezusove muke, ali mislim, da bo vender dobro, ako te na glavne dogodke spomnim in tako tvoji pobožnosti hrane podam.

Našega Gospoda so obsuli pogrdami in strašno Ga izmučili; popljuvali so Mu lice, bili Ga po obrazu in manje cenili od samega Baraba; grozno so Ga bičali, glavo Mu s trnjem okronali, akoravno je poganski sodnik očitno trdil, da je Jezus nedolžen. Nazadnje so Ga med razbojniki pribili na križ, kar je bila najsramotnija smrt od vseh takrat navadnih obsodeb; na tako smrt obsojevali so navadno jedino sužnje in največe hudodelce.

Ne misli, da je Gospod Jezus take muke prestal, ker se ni mogel osloboditi! Umrl je, ker je sam hotel, vsaj je večkrat napovedoval, kdaj, kako in kje da bo umrl. Naproti je šel sovražnikom svojim, pa se jim je sam dal v roke. In ko se Mu je približala smrtna ura, pokazal je, da je neodvisen Gospodar svojega življenja in svoje smrti in vse nature. Umrl je, ali še le potem, ko

je glasno zavpil; pri smrti Njegovi zatemni solnce, zemlja se potrese, debela tma jo pogrne, zastor v tempeljnu se pretrga po sredi, grobovi se odpirajo in mnogi mrtvi vstajajo. Mnogi od onih, ki so stali okoli križa, bežali so, trkali se skesano na prsi in govorili: Res, to je Sin Božji!

Svojevoljno torej in iz ljubezni k nam hotel je Jezus umreti in je umrl na lesu svetega križa. To nas mora posebno ganiti, ko na muke Jezusove pomislimo. Jezus Kristus je umrl, ker nas je ljubil; težo naših grehov je vzel na Sebe in je pretrpel kazen, ki smo jo mi zaslužili; nedolžni prevzel je kazen za krivične, samo da bodo od nje rešeni oni, ktere bi bila morala zadeti. Mi smo grešili, ali Bog je na Se prevzel vse naše grehe. Bog je torej umrl za vse ljudi in nima ga človeka, ki bi s svetim Duhom ne mogel reči: Jezus Kristus je ljubil mene in za mene se je predal.

Da, sam sebi moraš reči: Moji grehi so porinuli v smrt Boga mojega; On je mislil na mene, vidil je grehote moje, in trpel je, da jih iztrebi. Kolikor več grešim, toliko več doprinosim za Njegove muke in za Njegovo smrt. Kako te mora ta misel pre-

strašiti! Ali čutiš, kako moraš Jezusu hvalen biti, in kaj On zahteva od tebe? Toliko bolj spoštovati, ljubiti in obožavati si ti Njega dolžan, koliko večje pogrde je On pretrpel, da tebe zveliča. Kako bi se ti zahvaljeval prijatelju, ki bi v junaški ljubezni in z nevarnostjo življenja skočil v ogenj, da tebe izvleče! Ali bi iz hvaležnosti ne padel pred njega na kolena? ali bi ne držal za sveto dolžnost, da te dobrote nikoli ne pozabiš? Toda Jezusu Kristusu si mnogo več dolžan, kakor pa prijatelju, ki bi te iz ognja rešil. Vsaj ni zlo, od kterega te je rešil prijatelj, kar nič, ako se primerja peklenškemu ognju; ta prijatelj je samo človek, ali Jezus Kristus je pravi Bog in to Bog, kterega si ti razžalil; prijatelj je svoje življenje samo v nevarnost postavil, ali Jezus je res žrtvoval življenje svoje, da tebe izveliča. Svojo kri je do zadnje kapljice za tebe prelił; trpeč grozne muke, obsipan najbolj grdimi psovkami jo je prelił. Koliko ljubezen si tedaj dolžan Bogu svojemu za tako brezkraino, ginljivo ljubezen Njegovo do tebe!

O za koliko ceno si me odkupil, Zveličar moj! Drago si plačal moje zveličanje. Vidim,

kako so te grdili, ranjali, s trnjem kronali, v kolikih mukah umiraš. Ali ni bilo dovolj, da si se za nas včlovečil? Ali je bilo treba, da si toliko trpel? Oh, predočiti nam je hotel, kaj je greh, in po veličini sredstva pokazati veličino zla. Kako morem torej jaz tako lahkoumno grešiti? Velika je to slepota in neumnost! Greh Ti je smrt zadal, in jaz se predrznem še grešiti? Te misli, o Gospod, nikdar ne bom pozabil. V vseh svojih skušnjavah se bom spominjal križa, na katerem si Ti za grehe umiral. To sveto znamenje si bom globoko v srce vsadil, da bom jak proti skušnjavam.

Po neizmernem trpljenju pokazal si mi, Gospod, tudi ljubezen svojo. Ta ljubezen je bila tolika, da si hotel za nas roditi se v štalici, siromašno živeti in na lesu svetega križa umreti. Kaj si mogel še narediti, da nam pokažeš ljubezen svojo? Kako bi mogel jaz ostati brez čuvstva, ako vse to gledam? Karkoli si prizadevam, moja ljubezen bo vendar neizmerno globoko izpod one ljubezni, ktero si Ti meni izkazal. Da tudi svoje življenje žrtvujem, malo bi to bilo, ali Ti še tega ne zahtevaš. Ti samo zahtevaš, naj jaz za Tebe živim, ker si Ti

za mene umrl. Kaj, ali naj bom jaz tako nehvaležen, da Ti odrečem to znamenje ljubezni? Ne, o moj Bog, moje življenje je Tvoje, posvečujem ga Tvoji službi.

11. Jezus Kristus umerje, pokoplje se in gre pred pekel.

Pretrpivši neopisljive muke na križu skozi tri ure, umrje Jezus ravno tisti dan, na kateri se je žrtvovalo velikonočno jagnje, ki je bilo slika Jezusove smrti. Neki vojniki mu prebode desno stran s sulico, koj priteče iz rane kri in voda. Ti veš, kaj pomenijo besede: Jezus Kristus je umrl; pomenijo, da se je duša ločila od telesa. Ali treba zapaziti, da se Njegovo božanstvo ni odločilo ni od duše ni od telesa; ono je z dušo in s telesom nerazločljivo zedinjeno tako, da je telo našega Gospoda v grobu bilo telo Sina Božjega in tudi duša je bila duša Sina Božjega, akoravno je bila ločena od telesa. Ko je umrl, ni bil Jezus živ človek, ali bil je Sin Božji takrat, kakor je sedaj in ostane na vekomaj. Sin Božji je toraj oni, katerega telo je pokopano; Sin Božji je oni, katerega duša je šla pred pekel: v vsakem stanju Mu se moramo klanjati, moramo Ga moliti.

Razumeti moraš tudi druge besede: Jezus Kristus je bil pokopan. Čital si ali slišal iz sv. evangelija, kako je Jožef iz Arimateje izprosil od Pilata telo Jezusovo, da Ga pokoplje. Ko mu je Pilat dovolil, vzel je telo Jezusovo s križa, pomazal Ga in pokopal v nov, iz skale izsekan grob. Moramo se spomniti na to, da se je telo Jezusovo res položilo v grob, ali da gnjiti in razpadati še začelo ni, ker je bilo netrohljivo, nerazpadljivo. Vsaj je to že David prerokoval (ps. 15, 10): Ne boš pripustil svetemu viditi trohnobe.

Razložiti se morajo še besede: Jezus je šel pred pekel. Kaj je to pekel? Sveto pismo nam s to besedo razne kraje opisuje. Najprej nam beseda pekel naznačuje kraj, kjer trpé vrag in vsi zavrženi in kjer bodo trpeli na večne čase; naznačujejo se s to besedo tudi vica, kjer trpé duše pravičnih, ki na zemlji niso dovolj zadostili Božji pravičnosti. Ali naznačuje se še tretji kraj, kjer so namreč Jezusov prihod pričakovale duše starih očakov, svetnikov in družih pravičnih, ki so umrli od početka sveta do onega časa. Te duše so slavile Boga in pričakovale Odrešenika, niso mogle iti v

nebo, ker je bilo nebo zavoljo greha naših prvih starišev zaprto, in odpreti se je imelo še le po smrti in po vnebohodu Jezusovem. Na ta kraj je šel Jezus, da odreši duše, ki so tukaj na Njega čakale in da jih odpelje v slavo nebeško.

Pomislimo nekoliko skrivnost pogreba Jezusovega in odberimo si kak nauk, ki bi mogel našo dušo pobuditi na pobožnost.

Oni, ki so Jezusa pokopali, privarili so velik kamen, utvrdili grob in postavili stražo k njemu. Sami so rekli, zakaj da tako delajo? Zato, da bi po noči ne prišli Njegovi učenci, vkradli telo Jezusovo in onda govorili, da je vstal od mrtvih, kakor je prej pravil. Tako je hotela Božja previdnost. Po teh odredbah, s katerimi so judje hotli, da bo nemogoča kakoršna koli goljufija, dokazala se je sjajnije smrt Jezusova in Njegovo vstajenje, nevrjetnost je nemogoča. Bog tako vse ravna, da morajo Njegovim nameram služiti tudi zapreke stavljene od ljudi. Bilo je potrebno, da se Jezus po smrti pokoplje in tako popolnoma potrdi resničnost Njegove smrti. Ako bi bil Gospod koj vstal, še preden se je pokopal, mogli bi bili neprijatelji trditi, da še umrl ni. Ako bi judje

ne bili grob tako točno čuvali in stražili, mogli bi bili trditi, da so učenci telo Jezusovo vkradli. Ali to, da je bil tri dni v zaprtem, zapečatenim, od vojnikov varovanem grobu, svedoči popolnoma jasno, da je On res umrl, ter podkrepljuje vero v Njegovo vstajenje. Ker je bila namreč smrt Njegova nedvomljivo dokazana, nedvomljivo je tudi spričevanje apostelnov, da je res vstal; svoje spričevanje so potrjevali velikimi čudeži in zapečatili z vlastno krvjo. Tako je bilo zvršeno delo našega odkupljenja.

Jezus Kristus se je podvrgel smrti, s svojo smrtjo posvetil je našo in dobil nam velike milosti. On se je dal pokopati, da odvzame pokopu mrtvih vsako grozoto in nas spomni na vstajenje našega telesa. Res, misel, da je bil Jezus pokopan, ali da je vstal iz groba, potrjuje nas v veri, da se bodo tudi na našem telesu izpolnile besede sv. Pavla: Seje se telo razpadljivo, vstalo bo nerazpadljivo; seje se v slabosti, vstalo bo v moči; seje se telesno, vstalo bo duhovno.

O moj Bog, podvrgel si se vsem kaznam greha, ali ravno s tem si zmanjšal njihovo grenkobo in nam pridobil največe koristi.

S Svojo smrtjo dobil si za nas pravico na nesmrtnost. Tvoja smrt premenila je naturo naše smrti: smrt je bila samo kazen za našo nepokornost, zdaj pa, združena s Tvojo smrtjo, preugodna je žrtva, katero Bogu prinesemo. Za pravičnega je smrt samo prelaz iz življenja polnega trpljenja in težav v življenje preblaženo, prelaz iz življenja časnega v večno. Če nam tudi smrt zadava bolečine, jača nas izgled Tvoj in nas uči, da se pokorni darujemo in zaupljivo v Boga Njemu dušo svojo damo. Če nas tudi grob plaši in straši, osrčuje nas misel, da si bil pokopan tudi Ti, ali da si slavno iz groba vstal. O Bog, podeli mi milost, da bom na smrtni postelji imel več ljubezni, kakor pa bojazni in da bom zaupljivo mogel reči: Oče moj, v Tvoje roke izročam svojo dušo.

12. Jezus je tretji dan vstal iz groba.

Samo tri dni je ostal Jezus v grobu. Tretji dan je vstal, zjedini je zopet dušo Svojo s telesom in vzdignil se iz groba, kakor je sam večkrat unapred napovedoval govoreči: Sin človeški bo predan v roke sovražnikov, umorili Ga bodo, ali tretji dan bo vstal od smrti; ali: Kakor je bil Jona v trebuhu

ribe tri dni in tri noči, tako bo tudi Sin človeški tri dni in tri noči v srcu zemlje, ali tretji dan bo vstal.

Aposteljni so vidili, kako se je izpolnil prvi del prerokovanja, pa so mogli prav gotovo upati, da se bo ravno tako izpolnil tudi drugi del. Ali zmamljeni od žalosti in omajani v veri radi sramotne smrti Njegove niso hoteli verovati, da bo vstal. Mi smo upali, govorili so, da bo odrešil narod izraelski, toda glej, že je tretji dan, odkar je umrl. Zato tudi za trditve o Njegovem vstajenju niso dosti marali; karkoli se je o vstajenju govorilo, o vsem so držali, da je prevara in sanjarenje. Da, tudi onda, ko se jim je Jezus sam prikazal, mislili so, da je to prazna prikazen, in niso hotli verovati, dokler se niso na svoje oči prepričali in se niso Njegovega telesa rokami dotikali.

Bog je pripustil, da aposteljni niso hitro verovali, da so se le počasi dali prepričati o vstajenju Jezusovem, ker je tako hotel z najboljšimi dokazi potvrditi našo vero. Ker je vstajenje Jezusovo temeljni kamen krščanske vere, hotel je Bog ta kamen tako vtrditi, da je popolnoma nepremakljiv; zato je vse tako vredil, da je nemogoče dvomiti

o istinosti vstajenja in da more samo zasljepljenost ostati v neveri, in vstajenje pobijati.

Kakor se bere v djanju apostelnov, prikazival se je Jezus po svojem vstajenju večkrat, štirideset dni je občil z aposteljni in razgovarjal se ž njimi o kraljestvu Božjem. Najprej se je pokazal Mariji Magdaleni, onda ženam na povratku od Njegovega groba, kamor so prišle pomazilit Njegovo telo, ali so grob prazen našle; potem sv. Petru, dvojici učencev idočih v Emavs, katerim je razlagal sveto pismo; pozneje apostelnom zbranim skupaj, pa jim je pokazival svoje rane, tudi jedel je ž njimi, da jih prepriča, kako je od mrtvih vstal v ravno tistem telesu, v katerem je umrl na križu. Vse to se je dogodilo na dan vstajenja samega.

Na ta dan ni bilo Tomaža z aposteljni. Osem dni pozneje bil je tudi Tomaž z aposteljni, pa jim se Jezus zopet prikaže. Ker Tomaž ni hotel apostelnom verovati, pokaže mu Jezus rane na telesu, ter mu reče, naj položi svojo roko v rane njegove, ter naj ne bo neveren, ampak veren. Tomaž se ni mogel vpirati resnici, pa je navdušen zavpil: Moj Gospod in moj Bog!

Jezus se je prikazal sedmerici učencev, ki so ribe lovili na tiberijskim jezeru; On je naredil, da so vlovili velik broj prevelikih rib, On je z učenci jedel, sv. Petra trikrat poprašal, ali Ga ljubi; sv. Peter je trikrat odgovoril, da Ga ljubi in popravil s tem pogreško, ker je Jezusa trikrat zatajil. Za tim je postavil Petra za pastirja vse cerkve in mu povedal, s kakošno smrtjo bo Boga poslavil.

Aposteljnom je rekel Jezus, naj gredo v Galilejo, pa jim je naznanil brdo, na katerem Ga bodo vidili. Aposteljni so odšli na zaznamovani kraj, vidili so Jezusa in Ga molili. Enkrat se je prikazal veliki množici, pet sto jih je bilo, nekteri od njih so še živeli v času, ko je sv. Pavel pisal prvi svoj list Korinčanom (1. Cor. 15, 6). Prikazal se je Jezus tudi sv. Jakobu, ki je bil prvi škof jeruzalemski.

Tako je preživel Jezus štirideset dni po svojem vstajenju, tolažil je aposteljne, poučeval jih je, vtrjaval v veri in vodstvo cerkve izročil sv. Petru; ali sedaj se je približal čas, da mora zapustiti zemljo. On pelje svoje učence na oljsko goro, oznani jim prelepe in uzvišene resnice, dá jim to-

lažljivo obetanje, razširi in povzdigne svoje roke, blagoslovi jih, odloči se od njih, povzdigne se in odide v nebo.

Ako se pregleda vse, kar pripoveda sveti evangelij, kako se je Jezus po vstajenju svojim prikazoval, mora se priznati, kako trdno so se učenci morali prepričati, da je Jezus res iz groba vstal. Večkrat se je prikazal; ni se prikazal samo za minuto in naglo kakor blisk, ampak štirideset dni se se je aposteljnem prikazoval, ž njimi je jedel, razjasnjeval jim nauke o kraljestvu Božjem, to je o Svoji cerkvi. Imeli so torej učenci dosti časa, pa tudi dosti prilike, da se prepričajo o vstajenju Jezusovem in sicer tako, da se to prepričanje nikakor ne more obsoditi kakor lahkoumno in lahkoverno. S početka sami niso verovali, samo premagani od nepobitnih dokazov in od dogodkov, ktere so na svoje oči gledali, popustili so nevero in so verovali. In ravno ti očevidni dogodki pred toliko množico dokazujejo, da kaka prevara še mogoča ni. Oni so se sicer bali, da ni samo kaka prazna prikazen, ali jim je Jezus rekel: Potipajte me, prepričajte se; prazna prikazen nima mesa in kosti, kakor vidite, da imam jaz.

Oni vse to gledajo, tipajo roke Njegove, noge in rano Njegovega srca, prepričajo se o resničnosti Njegovega vstajenja, gredo po vsem svetu in povsod oznanjujejo, da je Jezus vstal. Oni se namere na težave, ali vendar svet jim veruje in pripozna, da je Jezus vstal.

O moj Bog, o Svojem vstajenju si tako jasne dokaze aposteljnomo dal, da nobeden od njih ni več dvomiti mogel. Mnogokrat si se njim skoz štirideset dni prikazoval, ž njimi se razgovarjal, na njihova vprašanja odgovarjal in sveto pismo jim razlagal. Pokazal si jim rane na rokah in nogah, oni so se jih dotikali, polagali svoje roke v rano Tvojega srca, Ti si ž njimi jedel in podučil jih v tem, kar si se namenil po njih izpeljati. Ti si torej res vstal, in Tvoje vstajenje je nepremakljiv temelj za sveto vero, katero si Ti vstanovil. Vstajenje Tvoje, katero si prerokoval in katero se je točno v naznanjenem času dogodilo, dokazuje nepobitno, da so vse besede Tvoje resnične. Ker si vstal, gotovo je, da si Ti vse ono, kar si sam o sebi trdil: Ti si Sin Božji in Sin človeški; ker si vstal, resnično je, kar si učil, in Božja vera je ona, katero si Ti

oznanjeval. In ker verujem. da si vstal, moram verovati tudi vse resnice krščanske vere brez izjeme. O moj Bog, potrdi me v veri, daj da bom nepremakljiv in nepremagljiv, kakor so nepremakljivi in nepremagljivi dokazi, na katerih se osniva, in ne daj, da bi kaj na svetu mojo vero potresti moglo!

13. Nadaljevanje o vstajenju Jezusa Kristusa.

Razložil sem ti dokaze o vstajenju Jezusovem. Moglo bi biti dobro, ako še moč teh dokazov natančnije premišljujemo, da boš še bolj jasno videl, zakaj smo kar naravnost prisiljeni, da verujemo, kar aposteljni spričujejo.

Ne more se trditi, da so se prevarili vsi. Morali bi namreč trditi, da so si vsi učenci samo domišljevali, kako Jezusa gledajo, čujejo, tipajo, kako ž njim jedo, razgovarjajo in to celih štirideset dni. Vsi bi se morali samo domišljevati, kako slišijo iz Njegovih ust mnogo novih in prevažnih nauk o oznanjevanju evangelija, o vstanovitvi in vladanju cerkve, o delitvi zakramentov, ali v resnici bi od vsega tega ne bili nič ni vidili, ni slišali. Ali bi ne bilo nespametno,

neumno, kaj takega trditi? Mogoče je prevariti se v kaki misli, ali da se kdo prevari v očevidnem dogodku in misli, kako celih štirideset dni nekaj gleda, česa v resnici ne gleda, da se dotikuje človeka, kterega se ne dotikuje, da jede s človekom, s katerim v resnici ne jede: to se ne more dogoditi, posebno ako se pomisli, da se je Jezus prikazoval velikim množicam, o kterih bi se vseh moralo kazati, da so se prav vse varale v očevidnem dogodku. Ni torej mogoče, da bi se bili učenci o dogodku vstajenja Jezusovega prevarili.

Ali tudi to se ne more pomisliti, da so oni nas hoteli prevariti, da so namreč novico o Jezusovem vstajenju pripovedovali, ali da sami niso bili o tem prepričani. Vsaj so oni vstajenje Jezusovo oznanjevali v sredi Jeruzalema; in to petdeseti dan po Njegovi smrti, torej v času, v katerem bi se jim bilo moglo lahko dokazati, da krivo govore; in to pred najvišjo oblastjo judovskega naroda, pred najbolj mogočnimi in imenitnimi duhovni, za ktere je bilo oznanjevanje, da je Jezus od mrtvih vstal, strašna tožba groznega zločina, namreč, da so ubili samega Boga-človeka. Kako bi se bili upali učenci,

najbolj imenitnim oblastnikom očitovati tako grozno hudodelstvo, ko bi sami ne bili trdno verovali? In ko so se ti imenitni možje zavoljo oznanjevanja in razglaševanja vstajenja Jezusovega raztogotili, ali bi se bili upali aposteljni, ustaviti se njihovim grožnjam, ko bi ne bili popolnoma prepričani, da je Jezus res vstal?

Svetega Petra so štirikrat v okove vklelili: kako bi se bil predrznil, v najimenitnejšem zboru narodnem oznanjevati Jezusovo vstajenje on, ki se je prej preplašil od ženske, ko bi ne bil o tem vstajenju popolnoma prepričan? Ali ne samo, da mu nobeden ni upal reči, da laže, obrnilo se je na prvo njegovo besedo tri tisuč, na drugo pa pet tisuč ljudi. Pet sto ljudi je vidilo Jezusa po vstajenju, ali nobeden ni preklical svoje trditve, vsi od prvega do zadnjega ostali so pri svoji trditvi, strah pred kaznami in pred smrtjo ni jih mogel odvrniti od te trditve. Skoro vsi so morali grozno trpinčeni umreti, da spričujejo resnico o Jezusovem vstajenju.

Zraven pomisli, da jim ta trditev nobene koristi ni prinašala. Zato, da so oznanjevali, kako je Jezus od mrtvih vstal, niso mogli pričakovati, da bodo kaj dobili, ampak so

vse izgubili. Oni so se vsemu odrekli, vse so žrtvovali, prepustili so se, da so jih preganjali, mučili, grozno ubijali. Poznana so ti preganjanja prvih časov, koliko so učenci Jezusovi trpeli in kako strašne smrti umirali. Neumno bi bilo samo pomisliti, kako bi pet sto ljudi tako brez vesti moglo biti, da so darovali svoj mir, svojo slobodo, svoje življenje samo zato, da prepričajo svet o nečem, kar bi bili sami držali za laž. Ako niso verovali, da je Jezus vstal, morali so Ga sami držati samo za človeka, ki jih je ogoljufal, pa bi li v tem slučaju hoteli iti za Njega v smrt? bi li kdo hotel, da umrje za sleparja, o katerem vé, da je slepar? Zato je spričevanje aposteljnov nepobitno, nobeden ga ne more zavreči, vsaj je spričevanje očitidcev, ki so šli na morišče in umirajoči govorili: Kar vam mi pripovedujemo, to smo na svoje oči gledali, na svoja ušesa slišali, s svojimi rokami tipali.

No, to še ni vse: aposteljni so delali največi čudeže, ž njimi so resničnost svojega spričevanja potrjevali. Sveti Peter v hipu ozdravi človeka, ki je bil od rojstva hrom, ki je bil vsemu mestu poznan, kakor hrom; in ta čudež je naredil v imenu Jezusovem v

tempeljnu pred mnogimi pričami. Po ulicah, po katerih je on hodil, postavljali so bolnike, da pade na nje samo senca njegova, in ozdravili so vsi, na ktere koli je padla senca njegova. Jezus Kristus je torej vstal, ker samo klicanje Njegovega imena take čudeže dela. Iz tega zaključí, da ni nobenega dogodka, ki bi mogel bolje spričan biti, kakor pa vstajenje Jezusovo; in iz tega zopet skleni, da je Božja ona vera, katero je On učil.

O moj Bog, resnično si vstal iz groba! Več od pet sto očitidcev to spričuje in s svojo krvjo potrjuje. Samo moč Tvoja in milost jih je mogla nagniti, da so tako stanovitno in očitno oznanjevali dogodek, ki je sam po sebi nevrjeten. Slabi in plašljivi so bili, dokler si bil na zemlji ž njimi, ali kako so po vstajenju Tvojem postali pogumni! Nevera judovska ne more mi omajati vere, še bolj mi jo potrjuje. Že preroki so unapred pravili o judovski slepoti. In Ti sam, o Gospod, ko si govoril o svojem vstajenju, povedal si, da bo tvrdokorno srce tega naroda, da bo kakor narod razpadel in raztepel se po celem svetu; to se je res dogodilo, kakor mi na vlastne oči gledamo.

Tako ta narod proti svoji volji potrjuje, da si Ti resnično vstal iz groba.

O kako gotova, kako verna in verjetna so Tvoja spričevanja. O moj Bog, skrivnostno je, kar nam zapoveduješ verovati, ali o teh skrivnostih se kar ne more dvomiti, ker se oslanjajo na tako mnogobrojne in očitne dokaze, da bi bilo neumno, ne verovati; da, kdor Tvojega vstajenja ne veruje, greši ne samo proti sveti veri, ampak tudi proti zdravemu razumu.

14. Jezus Kristus je šel v nebesa in sedi na desnici Božji.

Štirideset dni po svojem vstajenju zbere naš Gospod svoje učence na oljski gori, povzdigne svoje roke, blagoslovi jih in razdruži se od njih. Oni gledajo, kako se Jezus više in više vzdiga in oblak Ga zakrije njihovim očem. In dokler še tako za Njim gledajo, kako gre v nebo, glej, dva angelja v človeški podobi in belo oblečena stojita pred njimi in pravita: Ta Jezus, ki je od vas vzet v nebo, prišel bo ravno tako, kakor ste vidili, da ide u nebo. Tako se je Jezus sam s Svojo Božjo močjo povzdignil v nebesa in sedi ob desnici Boga, Očeta Svojega.

Ti veš, kaj to pomeni, ako se reče, da je Jezus šel v nebesa. To pomeni, da je Jezus šel v nebesa kakor človek, ali ne kakor Bog, vsaj kakor Bog je On povsod. In ako se reče, da Jezus sedi na desnici Božji, ne misli, da ima Bog telo; te besede so samo podoba vzeta iz našega življenja, in hoče se reči, da je človeška natura Jezusova v nebu povzdignjena na največi vrhunec slave in moči in da Jezus po tolikim trudu na zemlji kakor počiva na večnem prestolu svojega kraljestva.

Ako si kralj pridruži sina, da ž njim kraljuje, posadi ga k sebi na desno; tako hoče pokazati, da je sin njemu ravan in enak, da ga morajo vsi stanovi spoštovati in poslušati kakor njega samega. Sv. pismo nam predstavlja Boga kakor kralja neba in zemlje sedečega na veličanstvenem prestolu; ako se torej reče, da Jezus sedi na desnici Boga, Očeta Svojega, hoče se s tem reči, da je On kakor Bog enak Očetu, a da je kakor človek povišan v slavi in moči nad vse stvari, ker je njegova človeška natura zedinjena z osebo Sina Božjega.

Naš Gospod peča se z nami, On pazi na naše potrebe, v nebu opravlja službo

posrednika za nas, On pokazuje svojemu Očetu rane, ktere je dobil v velikih mukah, da Ga nagnje na usmiljenje. On nas pred Očetom zagovarja in brani; vsaj pravi sveti Janez evangelist: Ako je kdo grešil, zgovornika ima pri Očetu, Jezusa Kristusa, pravičnega. Naši grehi vzdigujejo se proti nam pred Bogom, ali Jezus Kristus nas brani, in več premore glas Njegov, da nam izprosi usmiljenje, kakor pa glas naših grehov, da bi nas Bog po pravici in zasluženju kaznil.

Jezus Kristus je v nebu naš Kralj in naš Gospod; On ima nad nami neomejeno oblast ne samo zato, ker nas je vstvaril in nas vzdržava, ampak tudi zato, ker nas je odkupil. Mi smo torej Jezusovi kakor Njegova dedšina, kakor prisvojeni plen, ki ga je dobil za ceno Svoje krvi; iz tega sklepa apostelj, da nobeden od nas ne živi sebi in ne umrje sebi, ampak da živimo Jezusu, dokler živimo, in da umrjemo Kristusu, kadar umrjemo, in da smo Kristusovi, naj bi bili mrtvi ali živi.

Jezus Kristus je na nebu naš najviši duhoven. Službo najvišega duhovna je opravil, ko je samega sebe na križu Svojemu Očetu daroval za naše grehe. To službo

opravlja tudi v nebesih, kjer se zavzimalje za nas; ker je Njegova duhovna oblast večna, zato more vsaki čas dobiti večno blaženstvo onim, ki se po Njem približujejo Očetu. Ker imamo tako znamenitega duhovna, Jezusa, Sina Božjega, zaupljivo stopimo k prestolu milosti, da dobimo usmiljenje in blagoslov za čas, ko nam bo potrebno. Vsaj nimamo velikega duhovna, kterega ne ganejo naše slabosti, ampak tacega, ki je skušen v vsem razun greha (Hebr. 4, 14. 15).

Slednjič je Jezus naša vrhovna glava, to je glava onega telesa, na katerem smo mi udje. To telo je cerkev, Jezus pa je cerkvi to, kar je glava telesu, On ji daje življenje, z Duhom svojim jo napolnjuje. Vsaka milost, vsaka dobra misel, vsaka dobra želja, vsako dobro delo, vsaka čednost: vse to se izliva iz polnosti in obilnosti, ki je v Jezusu Kristusu, naši glavi. Pa tudi zbor tridentinski uči: Jezus Kristus izliva brez prenehljaja svojega Duha v pravične, kakor glava v ude, kakor trta v mladike. Kolika je to čast za kristjana! on je ud telesa, kojemu je Gospod glava, ktero Duh Božji oživlja, ktero se vdeležuje nature Božje. Zato moraš ti vedno združen biti z Jezusom,

da se nikoli po grehu od Njega ne odtrgaš; zato moraš nježno ljubiti cerkev, mater svojo, vsaj je ona telo Jezusa Kristusa, ti pa si tako srečen, da si ud tega telesa.

Preden si odšel v nebesa, o Gospod, rekel si, da nam boš tam pripravil prostora. Zato gremo tudi mi, kamor si šel Ti prvi pred nami. Ti si naša glava, mi pa smo po svetem krstu postali Tvoji udje, zato smemo upati, da bomo prišli v Tvoje kraljestvo in postali deležniki Tvoje slave. Tvoje blaženstvo ni odločeno od našega, vsaj si tako rekel sam v molitvi, ki si jo molil pred Svojim trpljenjem. Ti si rekel: »Oče moj, jaz hočem, da, kjer sem jaz, naj bodo tudi oni pri meni, ktere si mi dal.« Pritegni nas k sebi, o moj Bog, in ne daj, da bi privezovali srce svoje na zemljo, ki je samo kraj našega pregnanstva. Daj, da zmiraj uzdišemo za nebom, kjer Ti sediš na desnici Svojega Očeta; uči nas, kako bi mogli svojo dušo in srce svoje le proti nebu obračati. Daj, naredi, da se bomo na zemlji zmiraj le za tujce držali, in da bomo vroče koprnili priti v svojo nebeško domovino in stanovati v onem mestu, kjer Ti kraljuješ in kjer bomo s Teboj tudi mi kraljevali. Slava, do ktere

si povišan, plača je za Tvoje poniževanje. Zato tudi mi drage volje prejemamo vse težave, ktere koli nam Ti pošiljaš, ker veš, da so nam koristne, ker le onda bomo postali deležniki Tvoje slave, ako zedinjujemo svoje muke s Tvojimi. Ali smemo torej male težave sovražiti, ako pomislimo na veliko slavo, s katero se nam bodo poplačale?

15. Jezus Kristus bo prišel sodit žive in mrtve.

Vera nas uči, da bo vse ljudi sodil Jezus Kristus. On sam je rekel: Oče ne sodi nobenega, sodbo je prepustil Sinu, da vsi časte Sina, kakor časte Očeta. Gotovo je torej, da bomo prišli vsi na sodbo pred Gospoda Jezusa Kristusa, in prejeli bomo, kakor smo zaslužili za dobra ali zla dela učinjena, dokler smo živeli na zemlji. Vemo, da smo vsi obsojeni umreti in po smrti iti na sodbo.

Dvovrstna je sodba, pred katero bomo morali oditi: Prva je ona, na katero pride človek koj po svoji smrti, imenuje se posebna sodba. Ko duša zapusti telo, koj mora dati odgovor za vse misli, želje in dela. Vsakdo bo sojen za vsako zlo, katero je naredil, in

za vsako dobro, katero je opustil, čeravno je bil nanj obvezan. Na tej sodbi se bo odločilo o njegovi večni sreči ali večni nesreči. Duše, ktere pravici Božji nimajo nič več zadostovati, pridejo koj v nebo vživat večno slavo; duše, ki so v smrtnem grehu, pridejo koj v pekel trpet večne muke; duše, kterim so za življenja na sveti izpovedi odpuščeni grehi in večne kazni, ali ktere niso pravici Božji dovolj zadostile za odpuščene smrtne in brezbrojne odpustljive grehe, pridejo v grozne muke v vica, dokler pravici Božji popolnoma ne zadoste, odkodar oslobodjene pridejo v nebo.

Ali duše vsih teh došavši v svoja mesta čakajo na občno vstajenje, da se bodo zopet zedinile s svojimi telesi. Onda bo občna sodba, kjer se bo potrdila obsodba izrečena na prvi sodbi. Razodelo se bo vsem ljudem, kako je sodba Božja pravična, no poprej se bodo prikažala strašna znamenja. Naš Gospod nam je zapustil v sv. evangeliji načrt te grozne sodbe.

Poprej bo vojska, lakota, kuga, potres; solnce in luna bodeta zatemnela, zvezde bodo z neba padale, morje bo divjalo in ljudje bodo poginjevali strahu pred dogodbami na

zemlji. Onda bodo na glas trobente v istem času vsi vstali iz grobov. Znamenje Sina Božjega, sjajen križ, zabliskal bo v zraku in Jezus Kristus bo prišel iz neba v veliki slavi in moči, da poplača vsakemu po njegovih delih. Spremljevali Ga bodo angelji in oddelili pravične od hudobnih. Kako strašna bo ta delilev! kako različna osoda dobrih in hudobnih!

Pravični bodo na desni strani sodnika, hudobni pa na levi. Onda se bo vest vsakega vsem odkrila, na dan bo prišlo vse, kar je bilo do takrat pokrito v globoke tmine, in vsi bodo za to vedeli. Onda se bo zablisketal v dobrih, na tistem storjenih delih pravični, kterega so na zemlji zaničevali, toda osramotil se bo grešnik zaradi hudobij, ktere je svetu prikrival, ali jih bo sedaj ves svet saznal. Hudobija se bo pokazala v vsi nagoti in grdobi njezini, kakoršna je. Kako se bo veselil mladenič, ki je sovražil govore hudobnežev in ni hotel iti za njihovimi izgledi! O kako obilno se mu bo poplačala borba proti zlu, in zasramovanje, ktero je zavoljo čednosti potrpežljivo prenašal. Ali kako bo obupoval mladenič, kterega grdobije se bodo odkrile na sodni dan,

ko zagleda med svetniki in med otroci Božjimi one, ktere je zasmehoval in zasramoval! Oh kako bo začel sovražiti strasti, ki so mu za življenja tako mile in drage bile!

To je še le početek grozne sodbe. Kaj bo še le onda, ko bo sodnik začel govoriti dobrim in hudobnim. Na desnici stoječim rekel bo Sin Božji: Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta in posedite kraljestvo, ktero vam je pripravljeno od početka sveta. Onim pa na levici bo rekel: Idite od mene, prokleti, v ogenj večni, ki je pripravljen vragu in angeljem njegovim. Pravični bodo koj odišli v nebo, da kraljujejo z Bogom na večne čase, hudobni pa se bodo pogreznili v pekel, da tam gore na vse večne čase. Onda bo ogenj pokončal vse, kar je na zemlji.

O glej, da prehitiš to strašno osodbo, glej, da dobiš milost Božjo, poslušaj nauk, ki ti ga daje Jezus v svetem evangeliju: Čuvajte se, da vam se srca ne preobteže, da vas ta dan ne iznenadi: kakor zanjka bo prišel nad vse, ki stanujejo po zemlji. Zato čuvajte in vedno molite, da bote mogli izogniti se vsemu, kar se bo dogodilo, in obstati pred Sinom človekovim.

Resnično je, o moj Bog, da boš v veliki slavi prišel sodit vse ljudi: to bo na dan straha in obupanja za hudobne, ali na dan slave in veselja za dobre. Kaj bo ta dan za mene, o moj Bog? Ako premišljudjem, kako sem do sedaj živel, oh, bati se moram, da ne bom med obsojenimi! Kako bi mogel pred Tebe priti? Res, odkrila se bodo pred vsem svetom vsa moja dela, ktera sedaj tako skrivam pred ljudmi, ako jih ne izbrišem z iskreno pokoro. Za vsako nepotrebno besedo Ti bom moral odgovarjati, ali kako bom odgovarjal za grešne razgovore, ktere sem govoril ali poslušal? Kako strašne so Tvoje sodbe, o moj Bog, kako strašno je pasti v roke sodnika, ki vse ve, kterega nobeden prevariti ne more. O Gospod, nikar ne obsodi služabnika Svojega v srditosti Svoji in ne pogubi dušo, za katero si umrl; ni še pretekla čas Tvojega usmiljenja, še mi je mogoče, da razorožim pravičnost Tvojo. Daj mi, o Bog, milost, da svoje grehe operem v iskreni pokori in da nikdar več ne grešim.

Tretje poglavje.

Dokazi Jezusove ljubezni.*)

Jezus Kristus zasluži vso ljubezen našo: vsaj je On Bog, sama neizmerna dobrota, vsaj nas je On tako ljubil, da je za nas umrl. O koliko smo Jezusu Kristusu dolžni! Karkoli imamo dobrega, karkoli luči, milosti, prizanašanja, pomoči, nade, tolažbe, ljubezni in svetih čutil: vse to imamo od Jezusa Kristusa. Ali poprašajmo se, kako moremo v sebi ljubezen k Jezusu pobuditi? Koja imamo za to sredstva?

Potrebno je, da za to ljubezen večkrat molimo, posebno pri sv. obhajilu in kadar Jezusa obiščemo v sv. zakramentu. Nadalje moramo za to milost prositi blaženo Devico Marijo, angelja varuha in svojega svetega patrona, naj se oni za nas k Bogu utečejo, da bi mogli Jezusa ljubiti. Sv. Frančišk Saleški pravi, da milost ljubiti Jezusa Kristusa vklepa v sebi vse milosti, vsaj ne more za-

*) To je iz sv. Alfonza Lig.

grešiti proti kaki čednosti oni, ki ljubi Jezusa. Toda, ako hočemo dobiti ljubezen k Jezusu, moramo iz srca odstraniti vsako posvetno čuvstvo, ker ni prostora za ljubezen Božjo v srcu polnim posvetnosti. Sv. Filip Nerij je imel navado reči: Kolikor ljubezni damo stvarem, toliko je vzamemo Bogu. Razun tega moramo djanja ljubezni k Jezusu večkrat pobujevati, posebno kadar molimo. Ta djanja so kakor drva, s katerimi se podržava živ ogenj svete ljubezni. Pobujajmo v sebi taka djanja govoreči: Moj Jezus, drago mi je, da si neizmerno blažen, da Te večni Oče ljubi, kakor samega sebe! Ali: Rad bi, o moj Jezus, da bi te ves svet ljubil! Ali: Moj Jezus, ljubim Te nad vse, ljubim Te bolj od samega sebe.

Kdor želi, da res vzplamti ljubezni k Jezusu, naj si prizadeva, da večkrat razmišlja o trpljenju Jezusovem. Razodelo se je nekemu puščavniku, da se nikdar bolj gotovo ljubezen k Jezusu vžgati ne more, kakor onda, kadar se razmišljujejo trpljenje in pogrde, ktere je trpel Jezus iz ljubezni do nas. Jaz trdim, da ni mogoče, da bi Jezusa ne ljubila ona duša, ktera o Njegovem trpljenju večkrat razmišlja. Mogel nas je odrešiti

z eno kapljico Svoje svete krvi, da, z eno molitvico, ali hotel je toliko trpeti in vso Svojo kri preliti, da naša srca prisili, da Ga ljubimo; in kdor razmišlja o Njegovem trpljenju, dela ravno to, kar je Njemu prav posebno drago. Pa zato i ti, dragi čitatelj, večkrat razmišljuj o trpljenju Jezusovem, vsaj vsacega petka, ker je v petek On umrl iz ljubezni k nam.

Za veči korist in tolažbo duš, ktere žele Jezusa ljubiti, ponujam sledeča razmišljevanja o nekterih besedah sv. pisma, ktere pričajo o ljubezni, ki nam jo je izkazal Jezus Kristus s tem, da nas je odrešil.

Kako treba razmišljevati.

Da ti bodo naslednja razmišljevanja več koristila, naj te najprej podučim, kako se mora o večnih resnicah razmišljati.*)

Razmišljevanje ima v sebi tri dele: pripravo, razmišljevanje samo in konec.

Pri pripravi pobujajo se tri djanja: vere, s katero si živo predočujemo pričujočega Boga; p o n i ž n o s t i, ktera nas nagiba,

*) I to je po sv. Alfonzu.

da se skrušeno kesamo za storjene grehe; prošnje za razsvetljenje.

Vera se takole pobuja: Verujem, o Bog, da si tukaj pričujoč, iz dna duše svoje se Tebi klanjam in te molim. Ponižnost takole: O Gospod, zaradi svojih grehov bi moral že davno v peklu biti, o neizmerna dobrota, iz vsega srca se kesam, da sem Te razžalil. A prošnja more biti: O moj Bog, razsvetli me po Jezusu in Mariji, da mi bo razmišljanje koristno! Za tem môli enkrat: Češčena si, Marija! da ti izprosi luči, in iz ravno tistega namena enkrat: Čast bodi Očetu, na slavo sv. Jožefa, sv. angelja varuha in sv. patrona svojega. Vse to pobudi pazljivo, toda kratko in koj začni razmišljevati.

Ko razmišljuješ, upotrebi kako knjigo in postani tam, ker se ti bolj dopada in te bolj gane. Sv. Frančišk Saleški pravi, da moramo posnemati bučelice, koje se pri istem cvetu tako dolgo mude, dokler ima medu, ali potem odlete drugam. Za tim moraš vedeti, da je sad razmišljanja trojevrsten: pobujati čuvstva, moliti in sklepati; ali to je tudi korist te molitve.

Ko si razmišljeval o kaki resnici, in je tim

Bog s teboj govoril, moraš tudi ti z Bogom govoriti. To se zgodi, ako ti ponajprej pobujaš čuvstva, naj že bo vere, hvaležnosti, ponižnosti, nade, posebne ljubezni in skrušenega kesanja. Sv. Tomaž pravi, da z vsakim djanjem ljubezni zaslužujemo milost Božjo in večno življenje; ravno tako tudi s skrušenim kesanjem. Ljubezen moreš takole pobuditi: Ljubim te iz vsega svojega srea. V vsem hočem spolnjevati jedino Tvojo voljo. Vesel sem, da si Ti neskončno blažen. Za kesanje dosti je reči: Neizmerna dobrota, žal mi je, da sem Te razžalil.

Za tem moraš moliti in prositi, da te Bog razsvetli, da ti podeli ponižnost ali kako drugo čednost, dobro smrt, večno zveličanje, nad vse drugo posebno milost, da Ga ljubiš in v tej ljubezni do smrti stanoviten ostaneš. Ako ti je duša hladna, dovolj je, da ponavljaš: pomagaj mi, o moj Bog! Usmili se me, o Gospod! In prav dobra bo molitev, če se tudi nič drugega ne stori.

Preden končaš razmišljanje, moraš nazadnje kaj prav posebnega skleniti, kako hočeš bežati od grešnih priložnosti, kako prenašati sitno osebo, kako odstraniti kaškošno pogreško in drugo.

Pri koncu se mora na troje gledati: 1. da se zahvaljuje Bogu za prejete milosti; 2. da se sklepa vse izpeljati, karkoli se je odločilo; 3. da se po Jezusu in Mariji od Boga prosi milost v resnici živeti po narejenih sklepih. Dovrši se razmišljanje tim, da se izmoli enkrat »Oče naš« in enkrat »Češčena si Marija« za duše v vicah, za poglavarje cerkve, za grešnike, za vse sorodnike in prijatelje. Sv. Frančišek Saleški opominja, naj se zapiše ono, kar nas je najbolj ganilo, da bi se na to tudi po dnevu večkrat spomnili.

I. dan v mesecu.*)

Kdor premišljuje neizmerno ljubezen Jezusovo, kakor nam jo je pokazal v vsem življenju svojem, posebno pa v smrti, ko je toliko pretrpel za naše zveličanje, ni mogoče, da bi ne bil ranjen, in da ne vzplamti ljubezni do Boga, ki je tako ljubil naše duše. Sv. Bonaventura tvrdi, da rane našega Odrešenika morejo in morajo raniti najbolj tvrda srca, pa da morejo v najhladnijih srcih vžgati ljubezen Božjo.

*) Pri sv. Alfonzu ni to na dneve razdeljeno, ali tukaj je, da se laglje pregleda.

V sledeči mali obravnavi o ljubezni Jezusovi, kakor nam jo opisuje sv. pismo, bomo premišljevali, kaj je ljubeznjivi naš Odrešenik storil, da nam pokaže svojo ljubezen do nas, in da nas prisili, da Ga ljubimo.

1. Ljubil nas je in dal je sebe za nas (Ef. 5, 2). Mnogo dobrega je Bog ljudem storil, da bi zadobil njihovo ljubezen; toda ne samo, da Ga nehvaležni ljudje niso ljubili, ampak še za gospodarja svojega Ga niso hoteli spoznati. Samo v malem kotu na zemlji, v Judeji, spoznaval Ga je za svojega Boga. Njegov izbrani narod, ali tudi ta se Ga je bolj bal, kakor Ga ljubil.

Toda On je želel, da Ga bolj ljubimo, kakor pa se bojimo, zato postane človek, kakor smo mi, odbere si revno, težko in skrito življenje, ter grenko in sramotno smrt — zakaj? Da naša srca k sebi pritegne.

Ko bi naš Jezus Kristus tudi odkupil ne bil, On bi ne bil manj velik in manj srečen, kakor je bil od veka, ali hotel je za naše odrešenje toliko znojiti se in trpeti, kakor da bi brez naše sreče On ne mogel biti srcen. Mogel nas je odkupiti brez trpljenja, ali ne, hotel nas je osloboditi od večne

smrti s svojo smrtjo; in akorayno nas je mogel odrešiti na sto načinov, hotel je vendar izbrati način, ki je najbolj poniževaven in najbolj težak, hotel je umreti na križu od prevelikih bolečin, samo da si osvoji srca naša. Pa, je li Njegovemu siromašnemu rojstvu, njegovemu mukepolnemu življenju in Njegovej toli tužni smrti kak drugi vzrok, ako ne ravno ljubezen do nas?

O moj Jezus, ljubezen, iz ktere si Ti za mene umrl na Kalvariji, naj doseže, da umrjem jaz vsakemu posvetnemu nagnjenju, naj me sažge z onim svetim ognjem, kterega zapalit si Ti prišel na zemljo. Tisučkrat preklinjam one nepristojne vžitke, zavoljo kterih si toliko trpel. Kesam se, o moj ljubeznjivi Odrešenik, kesam se iz vsega srca za vse grehe, s kterimi sem Te razžalil. V prihodnosti hočem rajši umreti, kakor pa Tebe razžaliti, in pripravljen sem storiti vse, kar morem, samo da Tebi vgodim. Ti si vse žrtvoval iz ljubezni do mene, zato bom tudi jas vse žrtvoval iz ljubezni do Tebe. Ljubil si me brez izjeme, ljubil bom tudi jaz Tebe brez izjeme. Ljubim Te, jedino dobro moje, ljubim Te, ljubezen moja, vse moje.

2. Tako je Bog ljubil svet, da je svojega edinorojenega Sina dal. O koliko pomeni beseda tako! Pomeni, da mi nikdar ne moremo razumeti, kakošna je ta ljubezen: da je Bog hotel poslati Sina Svojega, naj umrje in odreši izgubljenega človeka. Ali kdo drugi bi nam bil mogel dati dar neizmerne vrednosti, ako ne Bog neskončne ljubezni?

Zahvaljujem se Ti, nebeški Oče, da si mi za Odrešenika dal Sina Svojega. Tudi Tebi, o Sin Božji, se zahvaljujem, da si me odkupil s toliko muko in ljubeznijo. Kaj bi bilo iz mene po tolikih krivicah, ki sem jih proti Tebi storil, da Ti, o moj Jezus, nisi umrl za mene? O zakaj nisem umrl prej, kakor pa sem razžalil Tebe, moj Odrešenik! Prosim Te, daj mi, da svoje grehe tako sovražim, kakor si jih sovražil Ti v življenju svojem, pa mi prizanesi! Toda ni dosti, da mi odpustiš; Ti si mene ljubil do smrti, zato hočem tudi jaz, da Tebe ljubim do smrti. O neizmerna dobrota, ljubim Te iz vse duše svoje, ljubim Te bolje od samega sebe; samo na Tebe bom obračal vsa čuvstva svoja. Pomagaj mi, da ne bom nikdar več tako nehvaležen, kakor sem bil do

sedaj. Povej mi, kaj od mene hočeš, z milostjo Tvojo bom vse, prav vse storil. Da, moj Jezus, ljubim Te, vekomaj bom ljubil Tebe moj zaklad, moje življenje, moja ljubezen, moje vse.

Pomisli: Kaj pomaga človeku, ako dobi celi svet, toda izgubi dušo svojo? Vse mine, večnost ne mine nikdar.

Izdihni: Jezus moj, Ti sam si mi dovolj, Ljubezen moja, oh ne dopusti, da se jaz ločim od Tebe!

2. dan.

1. Tudi ni po krvi kozlov ali junčev, temuč je po lastni krvi enkrat v svetišče šel in našel večno odrešenje (Hebr. 9, 12). In res, kako bi mogla kri juncev, ali tudi kri vseh ljudi, ko bi se žrtvovali, zadobiti nam milost Božjo? Samo kri Boga - človeka mogla nam je zaslužiti odpuščenje in večno izveličanje. Ali da ni Bog sam izmislil in odločil ta način odkupljenja, namreč odkupiti nas s smrtjo svojo, kdo bi smel na to le pomisliti? Ljubezen Njegova je sama to odločila in izvršila. Mogel je torej Job izklikniti k Bogu, ki nas toliko ljubi: Kaj je človek, da ga

toliko ceniš? ali zakaj naklanjaš sree Svoje k njemn?

O moj Jezus, premalo je eno srce, da Te ljubim, ko bi Te ljubil s srcem vsih ljudi, pa bi še premalo bilo. Kako bi bil torej nehvaležen, ko bi svoje srce razdelil na Boga in na stvari? Ne, o ljubezen moja! Ti hočeš celo srce moje, pa ga tudi zaslu-
žuješ, celo hočem Tebi dati. Pa če tudi ne vem, kako bi Ti svoje srce dal tako, kakor moram, prosim, vzemi ga in stori, da bom prav po resnici mogel reči: Bog mojega scra.

O Izveličar moj, po zasluženju svojega zaničevanega in nevoljnega življenja, katero si za mene prevzel, daj mi pravo ponižnost, da bo tudi meni drago zasmehovanje in skrivno življenje. Daj mi, da rad prejemam bolezni, zasramovanja, preganjanje, vnotranje težave in vse križe, ktere mi bo Tvoja roka ponujala. Daj mi, da Te ljubim, potem pa naredi z menoj, karkoli hočeš. O srce Jezusovo, v nas zaljubljeno, daj da tudi jaz začnem Tebe ljubiti in da spoznam, kako si dober. Naredi, da bom, preden umrjem, ves Tvoj. Ljubim Te, moj Jezus, ker zaslu-
žiš ljubezen in vroče želiš, da Te ljubim:

ljubim Te iz vsega svojega srca, ljubim iz vse svoje duše.

2. Prikazala se je dobrota in ljubezen Boga, našega Izveličarja (Tit. 3, 4). Bog je ljubil človeka od vekomaj: Ljubil sem te z večno ljubeznijo (Jer. 31, 3). Sv. Bernard pravi, da se je pred včlovečenjem Sina Božjega prikazala moč Božja v stvarjenju sveta in modrost Božja pri vladanju sveta; ali ko je Sin Božji človek postal, pokazala se je ljubezen, katero goji Bog do ljudi. In res, ali bi ne bili krivični, ko bi o ljubezni Jezusovi do nas dvojili sedaj, ko smo vidili, da je Jezus za nas hodil po tako trnjevem potu in je umrl tako strašne smrti? Da, On nas jako ljubi; in ravno zato tudi hoče, da mi Njega ljubimo. On je umrl za nas, da mi živimo za Njega (2. Cor. 5, 15): Za vse je umrl Kristus, da tudi oni, ki živijo, ne živijo več sebi, ampak Njemu, ki je za nje umrl in vstal.

O Izveličar moj, kdaj Ti bom začel hvalen biti za ljubezen, katero si Ti do mene gojil? Do sedaj sem Ti ljubezen plačeval s tem, da sem zanemarjal in zaničeval Tvoje milosti. Ali ne gubim upanja, vsaj vem, da si Ti neizmerna dobrota. Obetal si, da boš

odpustil vsacemu, ki se skrušeno kesa, oh, prosim, izpolni mi to obetanje. Pogrdil sem Te, zapostavil sem Te svojim željam, ali sedaj se kesam iz vsega svojega srca, in ni kazni, ki bi me bolj pekla od samega spomina, da zem razžalil Tebe, največje dobro svoje; odpusti mi in zedini me s Teboj z vezjo večne ljubezni, da Te nikoli več ne zapustim, ampak živim le za to, da Tebe ljubim in poslušam. Da, o moj Jezus, samo Tebi hočem umreti, samo Tebe hočem ljubiti. Neki čas sem Te zapustil zavoľjo stvari, ali sedaj odrečem se vsemu, in vsega se Tebi dajem. Ljubim Te, o Bog duše moje, ljubim Te bolje od samega sebe. O mati Božja, Marija, izprosi mi to milost, da ostanem Bogu zvest do smrti.

Pomisli: Da tudi vse izgubiš, samo da Boga ne izgubiš. Noben gréh, pa da je tudi najmanjši, ni malo zlo.

Izdihni: Kdaj bo prišel čas, da bom Tebi, o Jezus, mogel reči: O moj Bog, sedaj Te nič več ne morem izgubiti! Kaj sem jaz, o Gospod, da Ti toľiko želiš, naj Te ljubim?

3. dan.

1. V tem se je pokazala ljubezen Božja do nas, da je Bog Sina Svojega edinorojenega poslal na svet, da po njem živimo. Vsi ljudje so po grehu umrli, in ostali bi bili mrtvi, ako bi Oče nebeški ne bil poslal Sina Svojega, da jih s Svojo smrtjo zopet oživi. Ali kako to? Bog naj umrje za človeka! Kaj je ta človek? Kaj sem jaz? prašal je sv. Bonaventura; zakaj, o Gospod, zakaj si me toliko ljubil? Toda ravno v tem najlepše odsvita ljubezen Božja: V tem se je pokazala ljubezen Božja. Sv. cerkev kliče na veliko soboto: O kako čudnovito si se nas hotel usmiliti! o neprecenljive ljubezni! da odrešiš roba, predal si Sina! o neizmerne usmiljenosti, o čudeža, o prevelike ljubezni Božje: obsoditi na smrt nedolžnega Sina, samo da se od zaslužene smrti oslobodi rob in grešnik!

Ti, o Bog, Ti si to storil, da živimo za Jezusa Kristusa. Da, pravično je, da živimo za Onega, ki je dal za nas kri svojo in življenje svoje. O predagi moj Odrešenik, na Tvoje rane gledam in na Tvoj križ, na katerem si umrl za mene, pa Ti darujem

svoje življenje in vso voljo svojo. Naredi, da bom popolnoma Tvoj, tako, da nič ne iščem razun Tebe, po ničem ne koprnim razun po Tebi. Ljubim Te, neizmerna dobrota, ljubim Te, neskončna ljubezen; naredi, da tako živim, pa vedno govorim: Jaz Te ljubim, o moj Bog, jaz Te ljubim: naredi, da bodo o smrti moje zadnje besede: o moj Bog, ljubim Te, ljubim Te!

2. Po presrčnem usmiljenju našega Boga, po katerem nas je obiskal On, ki izhaja v visokosti (Luc. 1, 78). Glej, Sin Božji je prišel na zemljo, da nas odkupi, toda prišel je samo zato, ker Ga je nagnalo Njegovo preveliko usmiljenje. Ali, o Gospod, ako se Ti smili izgubljeni človek, ali ni dovolj, da pošlješ angelja, naj ga odkupi? Ne, govori Sin Božji, jaz sam bom šel, naj človek spozna, kako ga ljubim! Sv. Avguštin piše: »Največ je prišel Kristus zato, da človek spozna, koliko ga ljubi Bog.« Oh, Jezus moj, ko si že prišel zato, da Te ljubimo, koliko je ljudi, ki bi Te prav zares ljubili? Joj, mene bednega! Ti veš, kako sem te do sedaj ljubil; veš, koliko sem maral za Tvojo ljubezen! O, da bi same žalosti umreti mogel! Žal mi, pre-

dragi moj Odrešenik, žal mi je, da sem Te tako zanemarjal in zaničeval. Odpusti mi, ali mi tudi podeli milost, da Te ljubim. Ne daj, da ostanem nehvaležen za ljubezen, katero do mene gojiš. Sedaj Te ljubim, toda ljubim preslabo, ker Ti zaslu-
žuješ neskončno ljubezen. Naredi, da Te vsaj z vsemi močmi ljubim. O moj Odrešenik, moja slast, moje življenje, moje vse, kaj naj ljubim, ako ne ljubim Tebe, neizmerno dobro? Vse želje svoje darujem Tvoji volji; in radi muk, katere si Ti prestal za mene, poglej me pripravljenega trpeti, karkoli se Tebi dobro zdi. Odstrani od mene vse one priložnosti, v katerih unapred vidiš, da Te bom razžalil; ne vpelji nas v skušnjavo, temuč reši nas od hudega. Reši me od greha, onda stori z menoj, kar hočeš. Ljubim Te, neizmerna dobrota; zadovoljen sem z vsako kaznijo, ako me tudi uničiš, ker je to bolje, kakor pa da živim, ali Tebe ne ljubim.

Pomisli: Ako hočemo ugoditi Bogu, moramo sami sebe premagati. Izgubljeno je vse, karkoli kdo dela, da sebi ugodi. Izdihni: O Jezus, kaj naj ljubim, ako Tebe ne ljubim? Glej me, Gospod, napravi

z menoj, kar hočeš. Daj mi, da Te ljubim, in za nič več Te ne prosim.

4. dan.

1. In Beseda je meso postala (Joa. 1, 14). Bog je poslal nadangelja Gabrijela, naj popraša Marijo, bi li hotela privoliti, da Sin Božji postane tudi njeni sin. Marija privoli in Sin Božji postane človek. O čudeža, nad katerim strmi nebo in zemlja! Beseda je postala meso, Bog je postal človek! Kaj bi bilo, ko bi vidili kralja, ki je postal črv, da črvu s svojo smrtjo reši življenje? O moj Jezus, o moj Bog, nisi mogel umreti kakor Bog, pa si hotel postati človek, ki more umreti, samo da moreš za me dati življenje svoje.

Presladki moj Jezus! kako da ne umrjem bolečin, ko gledam toliko milosrdnost, katero si mi pokazal? Iz neba si prišel na zemljo, da poiščeš mene izgubljeno ovco, toda jaz sem Tebe tolikokrat odbil od sebe, zapostavljal sem Te svojemu grdemu poželenju. Ali ker me Ti ljubiš: sve zapuščam, Tvoj hočem biti, nič družega nečem, razun Tebe. Tebe si odbiram za edini predmet mojih

čuvstev. Ljubi moj meni, jaz pa Njemu. Ti misliš na mene, pa tudi jaz ne bom mislil na drugega, kakor na Tebe.

Naredi, da Te vedno ljubim in da nikdar ne preneham ljubiti Te. Samo da Tebe ljubim, dovolj mi je, akoravno bi ne čutil nobene tolažbe in trpel vsake muke. Že vidim, kako Ti hočeš, da bom ves Tvoj, pa tudi jaz hočem, da sem ves Tvoj. Spoznavam, da na svetu je vse laž, prevara, nečimrnost. Ti sam si edino pravo dobro, pa zato tudi Ti sam dovolj. O moj Bog, samo Tebe hočem in nič drugega. O Gospod, čuj me: samo Tebe hočem in nič drugega.

2. Ponižal je samega sebe. Glej, kako se je kakor malo dete v jaslicah rodil. Edinorojeni vsemogočnega Boga, On, pravi Bog kakor tudi Oče. Pa je sebe v nič storil, ko je podoben hlapca na se vzel, ljudem se vpodobil (Phil. 2, 7). Kdor hoče, da vidi ponižanega Boga, naj gre v hlevček betlehemski in našel ga bo kakor dete v poyoje povito, ne more se maknuti, joka in trepeta od mraza. O sveta vera, povej mi, čiji sin je ta krasni otročiček? Vera odgovarja: On je Sin Božji, pravi Bog. Ali kdo ga je postavil v tako žalosten stan? Lju-

bezen do ljudi. Je li kdo med ljudmi, ki ne ljubi tega Boga?

Ti si toraj, o Jezus moj, vse življenje preživel v mukah, da mi pokažeš, koliko ljubiš mene, jaz pa sem preživel svoje življenje, da Te zaničujem in svojimi grehi žalim. Daj mi, da spoznam zlo, ktero sem storil, pa tudi ljubezen, ktero Ti zaslužuješ. Toda, ker si me do sedaj trpel, ne daj, da Te od sedaj žalostim. Vžgi me vsega ognjem svoje ljubezni in vedno me spominjaj na vse, kar si za mene trpel, da pozabim na vse in mislim na to, kako naj Tebe ljubim in Tebi drag postanem. Iz neba si prišel na zemljo, da v srcih naših kraljuješ: odstrani iz srca mojega vse, karkoli Ti je na poti, da si vsega ne osvojiš. Naredi, da se moja volja popolnoma strinja s Tvojo, da bo Tvoja volja moja in meni ravnilo za vsa moja dela in za vse moje želje.

Pomisli: Ako se hočemo rešiti, moramo se vedno bati, da bi mogli pasti. Da bi tudi umrli, samo da bi Bogu mili in dragi bili.

Izdihni: Naredi, Gospod, da bom ves Tvoj, preden umrjem. Večni Oče, po ljubezni Jezusa Kristusa, usmili se me.

5. dan.

1. Detice nam se da; Sin nam se rodi (Is. 9, 6). Glej, zakaj se je Sin Božji hotel roditi kakor dete: da nam se dá od detinstva Svojega in našo ljubezen na se pri-tegne. Zakaj, piše sv. Frančišk Saleški, za-kaj je hotel Jezus vzeti sladki in ljubeznjivi stan detinstva, ako ne zato, da nas prisili, da Ga ljubimo in da mu zaupamo? Ali prej je rekel sv. Peter Krizolog: Tako se je hotel roditi Oni, koji je hotel, da Ga ljubimo.

O predrago detice, moj Odrešenik, ljubim Te in zaupam v Tebe. Ti si vse upanje moje, Ti vsa ljubezen moja. Kaj bi bilo iz mene, da Ti nisi prišel iz neba, da me od-rešiš? Vem, da bi bil moral v pekel za grehe svoje. Blagoslovljeno usmiljenje Tvoje, pripravljeno mi odpustiti, ako se pokesam. Res, žal mi je iz vsega srca svojega, da sem Te zaničeval. Sprejemi me v milost Svojo, daj, da vsemu odmrjem in živim samo Tebi, edino dobro moje. O ogenj, ki vse uničuješ, požgi v meni vse, kar se ne dopada Tvo-jim očem, in vsa čuvstva moja pritegni k sebi! Ljubim Te, o Bog duše moje, ljubim Te, bogatstvo moje, življenje moje, vse moje.

Ljubim Te; izdihniti želim dušo svojo govoreči: Moj Bog, ljubim Te! a po smrti Te bom začel ljubiti s popolno ljubeznijo, ki nikdar več prejenjala ne bo.

2. Toliko let so preroki izdihovali, da bi prišel Odrešenik in klicali: Rosite Ga, nebesa, od zgoraj in oblaki, dežite pravičnega (Is. 45, 8); pošlji, Gospod, jagnje, gospodovalca zemlje (Is. 1, 16); dodeli nam svoje izveličanje (ps. 84, 8). Ravno tisti Izaija govori: o da nebo odpreš in prideš! gore bi se pred Teboj razlile ... vode bi gorele od ognja. Gospod, tako pravi, ko bodo ljudje vidili, da si iz ljubezni prišel na zemljo, poravnale se bodo gore, to je, ljudje bodo v Tvoji službi premagali vse težave, akoravno so se jim prej dozdevale kakor nepremakljive gore; in duše, prej hladne, ko bodo vidile, kako si iz ljubezni postal človek, glej vžgale se bodo ognjem ljubezni in gorele: vode gore od ognja. In res, ali se ni to vidilo pri več svetih dušah, kakor pri sv. Tereziji, pri sv. Filipu Neriju, pri sv. Frančišku Ksaveriju, ki so na tej zemlji vsi goreli v ognju Tvoje ljubezni. Toda koliko je takošnih duš? O joj, premalo jih je!

Oh, Jezus moj, hočem, da bom tudi jaz v tem malem številu. Moral bi že davno v peklu goreti, odločen od Tebe, kjer bi Te sovražil in preklinjal na vekomaj. Ali ne, potrpežljivo si me prenašal, da bi vidil, kako gorim, toda ne v tem nesrečnem ognju, ampak v svetem ognju Tvoje ljubezni. Zato si me razsvetljeval in prebadal si mi srce, dokler sem bil oddaljen od Tebe; vse si storil, da me ljubeznivo pritegneš k sebi, pa da Te ljubim. Glej, sedaj sem Tvoj. Hočem, da ostanem Tvoj na veke, ves Tvoj. Oh, samo Ti pa moreš narediti, da bom zvest; prav za trdno upam, da mi bo tako Tvoja dobrota storila.

O moj Bog, kdo bi Te mogel zapustiti, samo za čas? Ljubim Te nad vse, moj Jezus, ali to je premalo. Ljubim Te bolj, kakor samega sebe, pa tudi to je premalo. Ljubim Te iz vsega srca svojega, iz vse duše svoje, ali tudi to je premalo. Usliši me, moj Jezus, in daj mi več ljubezni, več ljubezni, več ljubezni. O Marija, prosi Boga za nas.

Pomisli: Samo greh je ono zlo, kterega se moramo bati. Karkoli hoče Bog, dobro je in vse to moramo hoteti.

Izdihni: O moj Bog, samo Tebe hočem in nič več. O moj Jezus, da bi se mogel za Tebe popolnoma darovati, kakor si se Ti za mene popolnoma daroval!

6. dan.

1. Zaničevan in najzadnji med ljudmi (Is. 53, 3). Glej, kako je živel Sin Božji, ko je postal človek: Zadnji med ljudmi; držali so Ga torej, kakor da je zavržen, da je najzadnji. In ali je moglo življenje Jezusovo biti še bolj ponižno, nizkostno? Rodil se je v štalici, živel je nepoznan, zaničevan kakor pomočnik v delavnici, zvezali so Ga kakor krivičnika, šibali kakor roba, dajali mu zaušnice, zasramovali kakor laži-kralja, popljuvali po obrazu, pribili na križ kakor hudodelnika. Sv. Bernard kliče: O najzadnjega in najvišega! O Bog, Ti si gospodar vsem: pa kako ne maraš za to, da Te bolj žaničujejo, kakor koga koli drugega? O da, moj Jezus, ko vidim, da Tebe tako ponižujejo, kako bi mogel iti za tem, da bi mene vsi spoštovali? O mene grešnika in prevzetneža!

O zaničevani moj Odrešenik, naj po Tvojem izgledu tudi meni postane ljubo in drago

zaničevanje, ljubo in drago skrito življenje. Od sedaj upam, da bom s Tvojo pomočjo mogel objeti vse pogrde, koje bi kdo zavoljo Tebe na mene bruhal, vsaj si tudi Ti za me toliko pogrd pretrpel. Odpusti mi, da sem bil prevzeten v minulem življenju, daj mi, da Te ljubim.

Ljubim Te, o zaničevani Jezus! Idi Ti pred menoj s svojim križem, jaz bom šel za Teboj s svojim in ne bom Te zapustil, dokler za Tebe križan ne umrjem, kakor si Ti križan za mene umrl. O moj Jezus, zaničevani moj Jezus, jaz Te objemam, v objemu Tvojem hočem živeti in umreti!

2. Bolnik (Is. 53, 3). Kako je bilo življenje Jezusa Kristusa? Življenje v bolečinah: življenje od kraja do konca polno bolečin notranjih in zvonanjih. Ali kar Ga je najbolj žalostilo, bil je pogled na naše grehe in nehvaležnosti, s kterimi so Mu ljudje imeli plačevati muke, ki jih je iz ljubezni za nas trpel: ta pogled Ga tako razžalosti, da ni bil žalostniji od Njega noben človek, karkoli jih je živelo na zemlji.

O Jezus, tudi jaz sem s svojimi grehi pomagal, da si se Ti celo življenje svoje žalostil. Ali zakaj ne govorim, kakor je go-

vorila sv. Marjeta Kortonska, ko jo je spovednik tolažil, naj ne joka, ker ji je Bog grehe odpustil? Zaplakala je še bolj in rekla: O moj oče, kako bi prenehala plakati, vsaj so moji grehi Jezusa žalostili celo življenje Njegovo!

O moj Jezus, ko bi vendar mogel umreti od bolečin vselej, kadarkoli se spomnim, da sem Ti vse dni svojega življenja toliko grenkobe napravljaj. O koliko noči sem spal brez Tvoje milosti! Kolikokrat si mi odpustil, toda jaz sem se zopet od Tebe obrnil! Dragi moj Odrešenik, žal mi je, ker sem Te razžalil, bolj mi je žal, kakor za katerokoli drugo zlo. Ljubim Te iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše. Ne daj, da se še kedaj ločim od Tebe! Presladki Jezus, ne daj, da se ločim od Tebe, ne daj, da se ločim od Tebe! Daj, da prej umrem, kakor pa da Te zopet izdam. O Marija, mati stanovitnosti, izprosi mi sveto stanovitnost!

Pomisli: Kdor samo Boga išče, vedno je zadovoljen, naj se zgodi karkoli. Moram si misliti, da na svetu ni nobenega razun Boga in mene.

Izdihni: Ko bi bil umrl, dokler sem bil v grehu, o Bog, ne mogel bi Te nikdar več

ljubiti. Toda sedaj, ker morem Tebe ljubiti, hočem Te ljubiti, kolikor najbolj morem. Tebi darujem vse življenje, kolikor mi ga je še ostalo.

7. dan.

1. Ker je ljubil svoje, ki so bili na svetu, do konca jih je ljubil (Joa. 13, 1). Ob času smrti raste ljubezen prijateljev, vsaj se imajo sedaj ločiti oni, ki se ljubijo. Zato skušajo sedaj bolj od poprej pokazati ljubezen, katero med seboj goje. Jezus je vse življenje svoje dajal premnoge dokaze svoje ljubezni; ali ko se je približala smrt, hotel nam je dati skrajne dokaze svoje ljubezni. Je li mogel dati veči dokaz ta ljubeči Odrešenik, kakor ga je dal s tem, da je za vsacega od nas svojo kri prelil? In s tem nezadovoljen, hotel je ravno telo, katero je na križu daroval, nam pustiti za hrano, da se vsakdo, kdorkoli Ga zavžije, zjedini z Njim in da tako raste vzajemna ljubezen. O brezkrayne dobrote! O neizmerne ljubezni!

Daj, Zveličar moj, napolni moje srce s svojo ljubeznijo tako, da pozabim na svet in na sebe, in da samo na to mislim, kako naj Tebe ljubim, kako naj Tebi omilim.

Darujem Ti svoje telo in dušo svojo, svojo voljo in slobodo svojo. Do sedaj sem iskal, kar je bilo drago meni, ali Tebi mrzko: kesam se iz vsega srca, o križana ljubezen moja! Od sedaj ne bom iskal nič družega, razun Tebe: Bog moj si Ti in vse moje. Moj Bog, Ti si vse moje. Samo Tebe hočem in nič več. O da bi se mogel za Tebe iztrošiti, kakor si se Ti za mene iztrošil! Ljubim Te, jedino dobro moje, jedina ljubav moja. Ljubim in vsega se prepuščam Tvoji sveti volji. Daj mi, da Te ljubim, onda naredi z menoj, kar Ti je drago.

2. Žalostna je duša moja do smrti (Matth. 26, 38). To so besede, ki so prišle iz bolnega srca Jezusovega na oljski gori, preden je šel v smrt. Joj, od kod ta velika žalost, ki je tako velika bila, da bi Mu bila mogla zadati smrt? Morebiti od tega, ker je gledal muke, ki jih je imel trpeti? Ne, vsaj je On te muke gledal od početka svojega včlovečenja, vidil jih je in objel svojevoljno: Bil je žrtvovan, ker je hotel sam. Žalosten je bil, ker je gledal grehe, ktere bodo ljudje po Njegovi smrti delali. Onda je On, kakor pravi sv. Bernardin Sienski, vidil vsaki pojedini greh vsacega od nas.

Ni Te torej, o moj Jezus, toliko žalostilo, ker si na oljski gori imel pred očmi bodoče šibe in križ, ampak moji grehi. Vsak pojedin Ti je stiskal srce, da si se od bolečin in žalosti potil krvavim potom in si padel v smrtne stiske. Glej, tako sem Ti vrnil za ljubezen, ktero si mi pokazal, ko si za mene umrl. Daj mi, da bom deležen bolečin, ktere si Ti v vrtu čutil za moje grehe, naj mi te bolečine zadajejo žalost vse življenje moje.

O sladki moj Odrešenik! o da bi Te mogel z žalostjo in ljubeznijo svojo sedaj toliko razveseliti, koliker sem Te prej razžalostil! Žal mi je, o ljubezen moja, žal mi je iz vsega srca, ker sem Te zapostavljal nevrednim željam svojim. Kesam se in ljubim Te nad vse. Vem, akoravno razžaljen, vendar želiš od mene ljubezni in hočeš, da Te z vsem srcem ljubim: Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem svojim, z vso dušo svojo. Da, o moj Bog, ljubim Te z vsem srcem svojim, ljubim Te z vso dušo svojo; daj mi tako ljubezen, kakoršno od mene zahtevaš. Ako sem do sedaj iskal le sebe samega, od sedaj ne bom iskal nič drugega razun Tebe. In ker vidim, da si Ti mene ljubil bolj kakor pa druge, zato hočem tudi

jaz Tebe ljubiti bolj kakor drugi. Pritegni me, o moj Jezus, k svoji ljubezni za vselej s sladkostmi, z milostmi svojimi. Daj mi moč, da Te bom ljubil primjereno oni ljubezni, ktero gojiš Ti, o Bog, do mene nehvaležnega črva in izdajnika.

O Marija, mati usmiljenja, pomagaj mi, moli za mene!

Pomisli: Ves svet ne more zadovoljiti našemu srcu, samo Bog mu more zadovoljiti. Vse dobro je v tem, da ljubimo Boga, ali Boga ljubimo, ako spolnjujemo sveto voljo Njegovo,

Izdihni: O moj Jezus, samo ono hočem in vse ono hočem, kar Ti hočeš.

8. dan.

Jezusa so popadli in zvezali (Joa. 18, 12). Bog zgrabljen in zvezan! Kaj so angelji govorili videči, kako gre njihov kralj med vojaki zvezan po ulicah jeruzalemskih? In mi, kaj moramo mi govoriti videči, kako naš Bog iz ljubezni do nas dopušča, da Ga vežejo kakor hudodelca in vlečejo pred sodnike, ki naj Ga obsodijo na smrt. Kaj imaš Ti opraviti z vezmi? kliče sv. Bernard. Kaj imajo vezi hudodelcev opravi-

viti s Teboj, o moj Jezus, ki si veličanstvo in neizmerna dobrota? Vezi moramo nositi mi grešniki, ki smo zaslužili pekel, ne pa Ti, ki si nedolžen in najbolj svet! Ko je sv. Bernard premišljeval, kako se je Jezus proglasil, da zasluži smrt, zaklical je: Kaj si storil, o nedolžni Odrešenik, da so Te tako obsodili? O dragi Odrešenik moj, Ti si sama nedolžnost, za katero hudobijo so Te tako obsodili? Oj, jaz naj Ti povem: Greh Tvoj je prevelika ljubezen, katero si gojil do nas ljudi: Greh Tvoj ljubezen je Tvoja.

O moj Jezus, ljubim vrv, s katero so te zvezali, vsaj me ona odrešuje od večnih verig, ki sem jih zaslužil. O mene nesrečnejša, kolikokrat sem se odpovedal Tvojemu prijateljstvu, ter odšel v robove luciferove, pa sem onečastil Tebe, neizmerno veličanstvo! Kesam se, da sem Ti toliko krivico naredil. O moj Bog, zveži voljo mojo s sladkimi vezmi Tvoje ljubezni, da nič ne poželi razun onega, kar je Tebi milo in drago. Daj mi, da se v vsem svojem življenju ravnam po volji Tvoji. Naredi, da se za drugo ne brigam, kakor samo zato, da Tebi omilim, kakor si tudi Ti toliko skrbel samo za

moje dobro. Ljubim Te, največi dobro moje, ljubim Te, jedino na Tebe naj se obračajo vsa čuvstva moja. Spoznam, da si me samo Ti v resnici ljubil, tudi jaz hočem ljubiti samo Tebe. Vsemu se odpovedam, Ti sam si mi dovolj.

Pomisli: Vse bogastvo naše je v molitvi. Kdor moli, dobi, kar hoče. Drži, da je izgubljen dan, kadar opustiš molitev in pre-mišljevanje. Kdor zapusti molitev, sam se strmoglavi v pekel, pravi sv. Terezija.

Izdihni: Daj mi, da prej umrjem, kakor pa Tebe razžalim. Ti, o Gospod, Ti ne boš mene zapustil, pa tudi jaz Tebe ne bom zapustil. Vedno, o moj Bog, vedno se bomo ljubili, v tem in v drugem življenju.

9. dan.

On pa je bil ranjen zovoljo naših grehov, potrta zovoljo naših hudobij (Is. 53, 5). Bilo bi dovolj, da je Bog-človek prejel samo en udarec, in zadovoljeno bi bilo za grehe vsega sveta; ali se s tem ni zadovoljil Jezus Kristus, ampak je hotel, da bo za naše grehe in hudobije pretepen in izbit, to je ranjen in izmučen od glave do nog tako, da Mu nič ne ostane zdravega

na svetem telesu. Zato pravi prerok, da Ga vidi ranjenega, kakor je gobasti ranjen: Mi pa smo si Ga mislili kakor gobovega, vdarjenega od Boga in ponižanega (Is. 53. 4).

O rane prežalostnega Jezusa mojega, znamenja ste ljubezni, ktero goji do mene moj Odrešenik. Prenježnim glasom me obvezujete, da Ga ljubim za tolike muke, ktere je hotel pretrpeti iz ljubezni do mene. O ljubeznjivi moj Odrešenik, kdaj se bom prav vsega Tebi daroval, kakor si se Ti vsega meni daroval? Ljubim Te, največe dobro moje, ljubim Te, o Bog, ki si preveč zaljubljen v dušo mojo. O Bog ljubezni, daj mi ljubezen! Naredi, da Ti z ljubeznijo povračam vse, karkoli sem do sedaj naredil, pa je Tebi grenko bilo. Odstrani iz srca mojega vse, kar ne ide za Tvojo ljubeznijo!

Večni Oče, poglej na obraz Krista Svojega: poglej na rane Sina Svojega, ktere prosijo, da meni prizaneseš; po njih mi oprosti vse, kar sem Te do sedaj razžalil in primi celo srce moje, da nič drugzega ne ljubim razun Tebe, nič drugzega ne iščem, nič drugzega ne želim. Rečem Ti s sv. Ignacijem: Ljubezen Tvojo in milost mi podeli, pa sem dovolj bogat. Glej, kaj vse iščem,

o Bog ljubezni moje: Daj ljubezen svojo, daj mi milost svojo, in kar nič več ne želim.

O Marija, mati Božja, prosi za me.

Pomisli: Ne izpušči dneva, da ne bereš kake pobožne knjige. Častihlepnost je kuga za dušo.

Izdihni: Bil bi Ti, o moj Jezus, vrlo nehvaležen, ko bi Te vkljub tolikim milostim samo malo ljubil. Ti si se vsega dal meni, pa se tudi jaz vsega dajem Tebi.

10. dan.

Pozdravljen, kralj judovski. Tako so rimski vojniki pozdravljali in zasmehovali našega Odrešenika. Grdili so Ga ko kralja za na smeh, okronali Ga s trnjem, poklekovali pred Njega in imenovali Ga, da je kralj judovski, a onda so zopet vstali, davali Mu zaušnice in pljuvali Ga v lice. Sv. Matej piše: Spletli so krono iz trnja in djali Mu na glavo ... pred Njega so poklekovali in zasramovali Ga rekoč: pozdravljen bodi, kralj judovski. Vanj so pljuvali, jemali trst in tolkli Ga po glavi (27, 29, 30). In dajali so Mu zaušnice (Joa. 19, 3).

O moj Jezus! ta grozna krona iz trnja, ta grdi trst v rokah, ta škrlatni plašč, ki Ti je na sramoto, prikazuje mi prav res, da si Ti kralj, toda kralj ljubezni. Judje nečejo, da Te pripoznajo za kralja, vsaj govore Pilatu: Nimamo kralja, ampak cesarja. O ljubeznjivi Odrešenik moj, ako Te drugi nečejo za kralja, jaz Te pripoznavam in hočem, da boš jedini kralj moje duše. Tebi se vsega darujem, stori z menoj, karkoli hočeš. Ti si toliko zaničevanja pretrpel, pa tudi bolečine in smrt, samo da si pridobiš naša srca in v njih stanuješ z ljubeznijo svojo: Kristus je umrl . . . , da nad mrtvimi in živimi gospoduje (Rom. 14, 9). Zaposedi torej vse srce moje, o predragi moj kralj, tu kraljuj in vladaj na vekomaj. Do sedaj Te nisem hotel za kralja, ker sem služil svojim strastem; od sedaj pa hočem biti popolnoma Tvoj, samo Tebi hočem služiti. Daj, zjedini me s seboj po svoji ljubezni in spominjaj me vedno grenke smrti, katero si Ti za me pretrpel. O moj kralj, moj Bog, moje vse, kaj hočem razun Tebe jedinega? Bog mojega srca in delež moj na vekomaj. O Bog mojega srca, ljubim Te, Ti si delež moj, Ti jedino dobro moje!

Pomisli: Da boš iz srca ponižen, ne pa samo z jezikom, ni dovolj samo govoriti, kako zaslužiš biti zaničevan, ampak se moraš še veseliti, kadar vidiš, da te zaničujejo. Kaj zna kristjan, ako ne zna za Boga razžalitve pretrpeti? Ko te kdo žali, drži razžalitev za šalo.

Izdihni: Ti, o Gospod, ljubiš one, ki ljubijo Tebe: jaz ljubim Tebe, ljubi Ti mene! Ako Te malo ljubim, prosim, daj mi ono ljubezen, ktero od mene hočeš. Še preveč si me obvezal, da Te ljubim; naredi, da premagam vse, samo da Tebi omilim.

11. dan.

In noseč svoj križ šel je vun na mesto, ki se imenuje mesto mrtvaških glav, hebrejski pa Golgota (Joa. 19, 17). Glej Odrešenika, ki je že odšel s križem na ramenih, da umrje iz ljubezni do ljudi. Božje jagnje molči in pusti, da Ga peljejo na kraj za kaznovanje, kjer se hoče na križu darovati za naše odrešenje. Tudi ti, o moja duša, pojdi za Jezusom, sledi Njega, ki gre umirat iz ljubezni do tebe, da plača za grehe Tvoje.

Povej mi, o moj Jezus in moj Bog, kaj

misliš doseči, ko daješ svoje življenje iz ljubezni do nas. Sv. Bernard odgovarja: nič družega ne namerava doseči, kakor da Ga ljudje ljubijo: Ko Bog ljubi, neče drugo, razun da bo ljubljen.

Za tako ceno torej hotel si, o moj Odrešenik, zadobiti našo ljubezen? Ali se najdejo ljudje, ki Ti verujejo, pa Te ne ljubijo? Veseli me, da Te ljubijo vsi svetniki, da Te ljubi Marija, da Te ljubi Tvoj Oče; ali joj, mnogi Te še poznati nečejo, in zopet mnogi Te poznavajo, pa Te ne ljubijo. Daj, o neizmerna ljubezen, da Te vsi spoznajo in ljubijo. O ko bi vendar mogel s krvjo in smrtjo svojo doseči, da bi Te vsi ljubili! Ali joj, toliko let živim na svetu, poznam Te, toda ne ljubim Te! Ti pa si me nazadnje s trajno in nježno ljubeznijo pritegnil k Sebi, da Te ljubim.

Nesrečnež izgubil sem za nekoliko časa Tvojo milost, ali žalost, katero čutim, želja, katero imam, da bom ves Tvoj, in posebno smrt, ki si jo za mene prestal, dajejo mi živo zaupanje, da si mi odpustil in da me, o ljubezen moja, sedaj ljubiš. O ko bi vendar umreti mogel za Tebe, kakor si Ti umrl za mene. Vedno Te bom ljubil in delal

vse, kar morem, da Tebi omilim. Ti mi daješ to dobro željo, daj mi tudi moč, da jo izvedem. Ljubezen moja, upanje moje, nikar me ne zapusti; daj mi, da v ostalem življenju svojem ljubim Tebe primjereno ljubezni, ki si jo Ti za mene gojil. Ti hočeš, da bom Tvoj, pa tudi jaz hočem, da bom ves Tvoj. Ljubim Te, o Bog moj, bogatstvo moje, vse moje. Živeti hočem in umreti govoreči Ti: Ljubim Te, ljubim Te, ljubim Te.

Pomisli: Vsaka muka je lahka onemu, ki pomisli, da je zaslužil pekel. Kdor ljubi siromaštvo, ima vse. V posvetnih stvareh moraš odbirati ono, kar je slabije, ali v Božjih ono, kar je bolje.

I z d i h n i: Dopusti, o moj Jezus, da Te ljubi duša, ki Te je do sedaj toliko žalila. Daj mi, da spoznam, kako neizmerno si Ti dober, da Te vrlo ljubim.

12. dan.

Kakor jagnje za zaklanje molči pred onim, ki ga striže in ne odpre svojih ust (Is. 53, 7). Te besede je čital dvornik Kandace, kraljice; ni razumel, o kom se govori, ko pristopi k njemu Filip, poslan

od Duha svetega, pa mu razloži, da se imajo te besede razumeti o našem Odrešeniku Jezusu Kristusu. Jezus se je imenoval jagnje zato, ker so Ga kakor nedolžno jagnje vlekli v sodnijo k Pilatu in potem v smrt. Zato Ga je sv. Janez imenoval jagnje rekoč: Glejte jagnje Božje, ki odjemlje grehe sveta; jagnje, ki trpi in umira kakor žrtva na križu za grehe ljudi. Resnično, prevzel je naše bolezni in nosil naše bolečine (Is. 53, 4). Obžalovanja vredni so oni, ki Jezusa Kristusa niso ljubili v življenju. Ko ugledajo na sodnji dan srdito jagnje, govorili bodo goram: Padite na nas in zakrijte nas pred obličjem Njega, ki sedi na sedežu, in pred jezo jagnjetovo (Apoc. 6, 16).

Ako Te, o Božje jagnje, do sedaj nisem ljubil, ljubil Te bom od sedaj neprenehoma. Prej sem bil slep; ali sedaj si me Ti razsvetlil, da spoznam veliko zlo, ker sem se odvracal od Tebe, in neizmerno ljubezen, katero zaslužiš zbog svoje dobrote in ljubezni do mene, žal mi je iz vsega srca, da sem Te razžalil, in ljubim Te bolj od vsake druge dobrote. O rane, o kri mojega Odrešenika, oh, kakor si mnogo duš vžgal z ljubeznijo, vžgi tudi mojo dušo!

Daj, o moj Jezus, zmiraj me spominjaj na Svoje muke, na Svoje bolečine in pogrde, ktere si pretrpel za mene o času teh muk, da čuvstva svoja odvrnem od zemeljskih dobrot, pa jih obračam samo na Tebe, jedino in neizmerno dobroto. Ljubim Te, o jagnje darovano na križu iz ljubezni do mene. Ti se nisi branil trpeti za mene, pa se tudi jaz ne branim trpeti za Tebe, kolikorkoli hočeš. Nič več se ne bom tožil na križe, ktere mi boš pošiljal. Moral bi že davno biti v peklu, kako bi se torej predrznil, pritoževati se? Daj mi milost, da Te ljubim, po tem pa naredi z menoj, karkoli hočeš!

Kdo me bo odločil od ljubezni Jezusove? O, moj Jezus, samo greh bi me mogel odločiti od Tvoje ljubezni; nikar tega ne dopusti! Daj, naj stokrat prej umrjem, kakor pa da Tebe razžalim, prosim Te zato po muki Tvoji.

Tudi Tebe, o Marija, prosim po bolečinah in mukah Tvojih, da me rešiš od smrti greha.

Pomisli: Pokorna duša veliko je veselje Bogu. Prava ljubezen je v tem, da storimo dobro onemu, ki je nam naredil zlo in ga tako pridobimo.

Izdihni: Jako Te bom ljubil v tem življenju, da Te bom tudi jako mogel ljubiti v drugem življenju.

13. dan.

Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil? (Matth. 27, 46). O Bog, kdo bi ne sožaljeval Sina Božjega, ki iz ljubezni do ljudi umira na križu od bolečin in muk? Na telesu je ves izmučen in samo ena rana, a v duši je tako žalosten, da od Svojega nebeškega Očeta polajšave prosi. Toda Oče nebeški hoče, da se zadovolji Božji pravici, pa Ga pušča, da umira zapuščen in brez vsake tolažbe.

O smrt ljubeznjivega mojega Odrešenika, ti si moje upanje. O zapuščeni Jezus, Tvoje zasluge mi dajejo upanje, da me ne boš zapustil, pa tudi ne dopustil, da se za vekomaj od Tebe odločim v peklu. Ne iščem tolažbe na zemlji, primam drage volje muke in zapuščenost, ktero bi Ti meni poslal: vsaj ni vreden, da živi v tolažbi oni, ki je s svojimi grehi zaslužil pekel. Zadovoljen sem, ako Tebe ljubim in ako živim v Tvoji milosti. Prosim Te samo, ne dopusti, da izgubim Tvojo milost. Naj me zapuste vsi,

samo Ti me ne pusti v Svoji nemilosti. Ljubim Te, o Jezus, ki si bil zaradi mene zapuščen, ki si zaradi mene umrl. Ljubim Te, jedino dobro moje, jedino upanje moje, jedina ljubezen moja.

Pomisli: Kaj nam koristi bogastvo in čast, kadar je treba umreti? Velika je milost Božja, kadar Bog koga kliče k Svoji sveti ljubezni.

Izdihni: Upam, da Te bom vekomaj ljubil, o večni Bog.

14. dan.

Križali so Ga, in ž Njim dva druga, od vsake strani, v sredi pa Jezusa (Joa. 19, 18). Sin Božji se imenuje: ves ljubeznjiv (Cant. 5, 16). In res, v vsakem stanju življenja prikazuje se ljubeznjivega, naj Ga gledamo, kakor dete v jaslicah, pomočnika v delalnici, samotnega v puščavi, kjer moli, učenika, ki ves v potu hodi po Judeji. Ali nikjer se ne prikazuje tako ljubeznjiv, kakor pribit na križu, kamor Ga je dognala ljubezen, katero goji do nas. Sveti Frančišek Saleški pravi: »Gora Kalvarija je gora ljubečih. Slaba je ljubezen, ktera ne

izvira iz trpljenja Jezusovega. Nesrečna je smrt brez ljubezni do Odrešenika.« Počakajmo in pomislimo, da ta bolnik, ki je sramotno pribit na križ, da je to resnični in pravi Bog, pa da na križu trpi in umira samo iz ljubezni do nas.

Oh moj Jezus, ko bi vsi ljudje pri križu malo počakali in z živo vero premišljevali o Tebi, da si Ti pravi Bog, in da si umrl za njih izveličanje: oh kako bi mogli živeti daleč od Tebe, živeti brez Tvoje ljubezni? Jaz pa, ki vse to dobro vem, kako sem Te mogel žaliti? Drugi, ako so Te razžalili, razžalili so Te v tminah, jaz pa sem Te razžalil v luči. Toda te prebodene roke, ta odprta sveta stran, ta kri, te rane, ki jih na Tebi gledam, dajejo mi upanje, da mi boš odpustil in me pomilostil.

Žal mi je, o ljubezen moja, da sem Te nekoliko časa zaničeval; sedaj pa Te ljubim iz vsega srca, in nobena muka, nobena bolečina me toliko ne peče, kakor misel, da sem Te zaničeval. Ali ta bolečina je znak, da si mi vže odpustil. O srce Jezusovo, vžgano od ljubezni, vžgi tudi moje siromašno srce! O moj Jezus, ki si umrl za mene od muka, daj mi, da tudi jaz umrjem od bole-

čin, ker sem Tebe razžalil, in od ljubezni, katero zaslužuješ.

O prežalostna Mati, Marija, daj mi, da ostanem zvest v ljubezni do Jezusa!

Pomisli: Bog ne pusti brez plače nobene dobre želje.

Izdihni: O da sem Te zmiraj ljubil, o moj Jezus! O da sem prej umrl, kakor pa Tebe razžalil!

15. dan.

In je glavo nagnil in dušo izdihnil (Joa. 19, 30). Glej, moj Odrešenik, kam Te je dovedla ljubezen do ljudi? Tako daleč, da si na križu umrl od bolečin, vgreznjen v morje muk in zasramovanj, kakor je o Tebi David prerokoval: Prišel sem v globočino morja in vihar me je pogreznil (Ps. 68, 3). Sv. Frančišk Saleški piše: »Poglejmo Božjega Odrešenika razpetega na križu, kakor na oltaru časti, kjer umira iz ljubezni do nas. Oh, zakaj se v duhu ne vržemo na Njega, da umrjemo na križu ž Njim, ki je na njem hotel umreti iz ljubezni do nas. Držal se Ga bom, morali bi reči, ne bom Ga pustil nikdar več, ž Njim hočem umreti in izgoreti v plamenu Njegove ljubezni. Isti

ogenj naj požge Božjega Stvarnika in Njegovo siromašno stvar. Moj Jezus je ves moj, jaz pa sem ves Njegov. Živeti hočem in umreti na Njegovih prsih; ne smrt, ne življenje me ne bo odločilo od mojega Jezusa.«

Da, o dragi Izveličar moj, jaz objemam Tvoj križ, ljubim Tvoje prebodene noge; iz sebe sem in sram me je, ako gledam ljubezen, iz ktere si zavoljo mene umrl. O vzemi, primi me, priveži me k nogam svojim, da ne bom nikdar več od Tebe iti mogel, da vedno s Teboj prebivam, da svoje misli po Tvojem sovetu ravnam, da sploh vsa čuvstva svoja na Tebe obračam. Daj, da ne iščem družega razun Tebe, da samo Tebe ljubim, da Tebi omilim, da želim iz te nevarne doline priti k Tebi in Te v kraljestvu Tvojim ljubim z vsemi svojimi močmi, vsaj je to kraljestvo večne ljubezni.

Med tem pa, dokler živim na zemlji, daj mi, da oplakujem vse grehe, s katerimi sem Te razžalil, in da vedno gorim iz ljubezni do Tebe, ki si iz ljubezni do mene svoje življenje dal. Ljubim Te, o za mene umrli Jezus, ljubim Te, o neizmerno popolni lju-

bitelj, ljubim Te, neizmerna ljubezen, ljubim Te, neskončna dobrota.

O Marija, Mati lepe ljubezni, prosi mojega Jezusa za mene.

P o m i s l i: Ni dobro ljubiti ni dobrih stvari, razun Boga.

I z d i h n i: Dajem Ti, o moj Jezus, svojo voljo, svojo slobodo, stori z menoj, kar hočeš!

16. dan.

Bil je žrtvovan, ker je sam hotel. Ko je bil začel, imel je Sin Božji pred očmi vse duše, ktere mu je bilo odkupiti. Tudi ti, o duša moja, bila si pred Njegovimi očmi z vsemi grehi svojimi, tudi za te je izbral vse muke, ktere je potem trpel v življenju in v smrti, pa je tako dobil tudi za tebe odpuščenje in vse milosti, ki si jih prejela od Boga: luč in poklic k Njegovi ljubezni, pomoč, da premagaš skušnjave, duhovne tolažbe, skesano srce, nježnost pri razmišljanju Njegove ljubezni do tebe, žalost in bolečine, ktere čutiš, kadar se spomniš, da si Ga razžalila.

O moj Jezus, Ti si torej od prvega trenutka svojega življenja vse moje grehe na

se vzel, pa si se Bogu za nje daroval, da za nje s trpljenjem svojim zadostiš. S svojo smrtjo rešil si mene od večne smrti. »Ti pa si mojo dušo rešil, da se ni pogubila, za svoj hrbet vrgel si vse grehe moje (Is. 38, 17).« O moj Jezus, mesto kazni za razžalitve, ktere sem pomnoževal, pomnoževal si ljubezen in milost, samo da si osvojiš moje srce. Ta dan, o Jezus, je prišel: ljubim Te iz vse duše svoje. Pa kdo bi Te ljubil, ako Te ne ljubim jaz? To je prvi greh, moj Jezus, ktereга mi odpusti, da sem bil toliko let na svetu, pa nisem Tebe ljubil. Ali v prihodnje hočem storiti vse, karkoli morem, samo da Tebi omilim. Po Tvoji milosti čutim v sebi veliko željo, samo za Tebe živeti, in odtrgati se od vseh stvari. Zraven mi je jako žal, da sem Te razžalostil. Pa ta želja in ta žalost, vidim, o moj Jezus, Tvoji so darovi. O ljubezen moja, od sedaj me Ti čuvaj, da ostanem zvest v ljubezni Tvoji, vsaj poznaš veliko mojo slabost! Naredi, da bom ves Tvoj, kakor si naredil, da si Ti ves moj. Ljubim Te, jedino dobro moje; ljubim Te, jedina ljubezen moja; ljubim Te, bogastvo moje, vse moje. Moj Jezus, ljubim Te, ljubim Te, ljubim Te.

O Mati Božja, pomagaj mi.

P o m i s l i: Bodimo hvaležni, ali najprej Bogu. Zato sklenimo, da Bogu ne bomo nič odbili in da bomo vselej odbrali ono, o komur bomo vedeli, da je Bogu najljubše.

Izdihni: Jediná sladkost mi bo, da zadovoljujem Tebi, o moj Jezus, ki si neizmerna dobrota.

17. dan.

Bog je poslal Sina Svojega v podobi grešnega mesa in je zavolj greha obsodil greh v mesu (Rom. 8, 3). Poslal je torej Bog Sina Svojega, da oblečen v človeško telo, podobno grešnemu telesu drugih ljudi, nas odkupi: v podobi grešnega mesa. »Kristus nas je rešil od prokletstva postave, ker je postal za nas prokletstvo, ker je pisano: Proklet bodi vsak, ki visi na lesu (Gal. 3, 13). In tako se je Jezus hotel pokazati svetu kakor krivec proklet viseč na križu, da nas odreši od večnega prokletstva.

O večni Oče, po ljubezni tega Tebi tako druzega Sina, usmili se me! In Ti, Jezus, moj Odrešenik, ki si me s Svojo smrtjo oprostil od greha, v katerem sem se rodil,

in od greha, kar sem ga po sv. krstu storil, prosim, nesrečne okove, koji so me držali prikovanega kakor sužnja lucifera, premeni v zlate okove, da me bodo po sveti ljubezni s Teboj prikovanega držali. Pokaži na meni, kako uspešne so Tvoje zasluge, stori svetnika iz mene grešnika.

Toliko let bi že moral goreti v peklju, ali od Tvojega neskončnega usmiljenja upam, da bom po slavni Tvoji smrti gorel ljubavi Tvoje in da bom ves Tvoj. Nečem, da bi moje srce kaj družega razun Tebe ljubilo. Pridi kraljestvo Tvoje. Kraljuj, o moj Jezus, kraljuj nad vso dušo mojo. Naredi, da samo Tebe sluša, samo Tebe išče, samo po Tebi hrepeni. Idite iz mojega srca čustva posvetna, ali pridite vanj vi plameni ljubezni Božje; pridite in ostanite sami, da me osvojite in iztrošite za onega Boga ljubezni, ki je hotel za mene žrtvovati se in umreti. Jaz Te ljubim, o moj Jezus, ljubim Tebe, ki si neizmerno ljubeznjiv, ljubim Tebe, pravi ljubitelj moj. Nimam nobenega, ki bi me ljubil bolj od Tebe, pa se zato vsega Tebi darujem in dajem, bogastvo moje, vse moje.

Pomisli: Ko smo bolni, najbolje je moliti, da svojo voljo podvržemo Božji volji.

Izdihni: Veselim se, o moj Bog, da si Ti neizmerno blažen.

18. dan.

Ljubil nas je in opral od grehov v svoji krvi (Apoc. 1, 5). Moj Jezus, hotel si se skôpati v svoji krvi, da odkupiš dušo mojo in da jo opereš od madežev njenih grehov. Ako so naše duše odkupljene s Tvojo krvjo (kakor pravi sv. Pavel: kupljeni ste za veliko ceno), to je dokaz, da jih jako ljubiš, in ker jih ljubiš, dopusti, da te prosimo: Tebe torej prosimo, pomagaj služabnikom svojim, ktere si odkupil z dragoceno svojo krvjo. Res, po grehih svojih sem se hotel odločiti od Tebe, svojevoljno sem Te hotel izgubiti, ali spomni se, o Jezus, da si me odkupil s svojo krvjo: daj, da ta sveta kri ne bo za mene zastonj prelita v tolikih mukah in s toliko ljubeznijo.

O moj Bog, pregnal sem Te s svojimi grehi iz svoje duše in zaslužil sem, da me sovražiš, ali rekel si, da boš pozabil na grehe onega grešnika, ki se kesa: če pa krivični za svoje grehe pokoro dela, . . . nobene njegovih storjenih hudobij se ne bom spominjal (Ez. 18, 21, 22). Da, rekel si, da

ljubiš one, ki Tebe ljubijo. Pozabi torej, o moj Jezus, na vse, s čim sem Te razžalostil, in ljubi me, vsaj Te sedaj ljubim kakor samega sebe, in bolj mi je žal, ker sem razžalil Tebe, kakor pa kakošnokoli drugo zlo. O ljubeznjivi moj Odrešenik, prosim Te, zavoljo krvi, katero si iz ljubezni do mene prelil, ne sovraži me, ampak ljubi me. Nisem zadovoljen, da mi samo zaslužen kaznen odpustiš, hočem, da jaz ljubim Tebe in da Ti ljubiš mene. O Bog, ki si ves ljubezen, ves dobrota, vsega me s seboj zedini in združi; ne daj, da bi se kedaj od Tebe odločil in zaslužil, da me zopet sovražiš. Ne, o moj Jezus, o ljubezen moja, ne dopusti, da bi se to dogodilo. Jaz hočem, da bom na vekomaj Tvoj, in hočem, da boš Ti na vekomaj moj. Jaz hočem, da bom ves Tvoj, in hočem, da boš Ti ves moj.

P o m i s l i: Sveto živeti in vstrežati počutkom svojim, to ne more skupaj biti.

I z d i h n i: O moj Jezus, Ti si vsemogóčen, naredi, da bom svet,

19. dan.

Ponižal je sam sebe in je bil pokoren do smrti, smrti pa na križu

(Phil. 2, 8). Kaj so velikega storili sveti mučeniki, ko so dali svoje življenje za Jezusa, ker se je Jezus prej ponižal, in je umrl za nje na križu? Ko bi kdo hotel, da po pravici naplača smrt Boga, ne bila bi dovolj žrtva vsih ljudi, moral bi drugi Bog umreti iz ljubezni do Njega. Dopusti, o moj Jezus, da Ti s Tvojim ljubeznipolnim Frančiškom Asiškim jaz grešnik rečem: O da bi jaz umrl, o Gospod, iz ljubezni do Tvoje ljubezni, ki si se ponižal umreti iz ljubezni k ljubezni moji.

Res je, o dragi moj Odrešenik, da sem jaz po svoji volji delal in tako se odpovedal Tvoji ljubezni; toda sedaj me je razsvetlila in premenila Tvoja milost, pa sem pripravljen tisučkrat umreti iz ljubezni do Tebe. O da sem umrl prej, kakor pa sem Tebe razžalil! O da sem Te zmiraj ljubil! Zahvaljujem se Ti, ker mi daješ časa, da Te sedaj ljubim, pa da Te bom potem na vekomaj mogel ljubiti. O Jezus, naj nikdar ne pozabim sramotne smrti, katero si Ti za mene prestal, da nikdar ne pozabim ljubiti Te videč ljubezen, katero si Ti do mene gojil.

Ljubim Te, neskončna dobroti, ljubim Te, največje dobro moje; Tebi dajem se vsega.

Zavoljo ljubezni, zaradi ktere si umrl za mene, daj mi, da Te ljubim in da prej umrjem, kakor pa Tebe razžalim; oh prej me pokončaj, samo ne dopusti, da se odločim od Tebe. S sv. Frančiškom Saleškim Ti rečem: »O večna ljubezen, Tebe išče duša moja, Tebe si izbira za na vekomaj. Pridi, Duh sveti, in vžgi srca naša s svojo ljubeznijo! Ali ljubiti, ali umreti; umreti vsaki drugi ljubezni, da se more živeti samo za ljubezen Jezusovo!«

Pomisli: Kdor zaupa v sebe, izgubljen je; kdor pa zaupa v Boga, vse zamore.

Izdihni: O moj Jezus, iskal si me, ko sem bežal od Tebe; ljubil si me, ko sem še zaničeval Tvojo ljubezen.

20. dan.

Ljubezen Kristusova nas priganja (2. Cor. 5, 14). Nježne in polne ljubezni so besede, ktere je sv. Frančišek Saleški o tem stavku napisal: »Čuj, nobena stvar toliko ne stiska in ne sili človeškega srca toliko, kolikor ljubezen; kadar kak človek vé, da ga kdokoli drugi ljubi, čuti, kako ga nekaj žene, da tudi on njega ljubi; ali, ako seljaka velik gospod ljubi, sili ga to še bolj, in

ako ga ljubi kralj, onda ga to še bolj na ljubezen priganja. Ako torej vemo, da je Jezus pravi Bog, ki nas je toliko ljubil, da je umrl za nas in sicer na križu, ali ni onda srce naše kakor pod stiskalom? Vsaj čutimo, da nekaj srce priganja in ga silno pritiskuje in iz njega iztiskuje ljubezen z veliko silo, ktera pa je toliko ljubeznjivši, kolikor je močnejši!«

O Jezus, ker hočeš, da Te ljubim, spominjaj me zmiraj ljubezni, ktero si Ti do mene gojil, in bolečin, ktere si pretrpel, da mi to ljubezen pokažeš. Naredi, da se spomin na to ljubezen in na te muke nikoli ne izbriše iz pameti moje, pa tudi ne iz pameti drugih ljudi; vsaj ni mogoče verovati, koliko si pretrpel, da nas prisiliš na ljubezen, ali da Te ne ljubimo.

Uzrok mojemu nevrednemu in grešnemu življenju je torej to, ker, o moj Jezus, ne razmišljam ljubezni Tvoje do mene. Vedel sem, da Te žalim s svojimi grehi, pa sem vendar le grešil in grehe svoje ponavljal. Kadarkoli se na to spomnim, umrl bi od žalosti in ne bi upal Tebe prositi, da mi odpustiš, ko bi ne znal, kako si umrl, da mi odpustiš. Trpel si me, da bi jaz povečal

kesanje in ljubezen do Tebe, ko spoznam, kako si me ljubil in kako si za mene umrl. Kesam se, o dragi moj Odrešenik, iz vsega svojega srca, da sem Te razžalil, ljubim Te z vso dušo svojo. Po tolikih znamenjih Tvoje ljubezni in po tolikih milostih, ktere si mi dal, obljubujem Ti, da nečem razun Tebe nobenega ljubiti, Tebe pa z vso svojo močjo. Ti, o Jezus, Ti si moja ljubezen in vse moje. Ti si ljubezen moja, vsa čuvstva svoja obrnil sem na Tebe. Ti si vse moje, ker razun Tebe nobenega več nečem. Daj, naredi, da v življenju in v smrti in v celi večnosti Tebe kličem svojega Boga, svojo ljubezen in vse svoje.

Pomisli: Kaj more duši bolj drago biti, kakor vediti, da dela vse ono, za kar je poznano, da je Bogu drago?

Izdihni: Danas naj bo tisti dan, na katerega se jaz popolnoma dajem Tebi, o moj Jezus!

21. dan.

Ljubezen Kristusova nas priganja. Pomislimo zopet moč teh besedi. Sv. apostel Pavel hoče reči, da Jezusa ljubimo, na to nas priganja ne totiko ono, kar je za nas

pretrpel, kakor pa ona ljubezen do nas, ktero je pokazal, ko je bil pripravljen za nas trpeti. Ta ljubezen je storila, da je naš Jezus še v življenji rekel, da je skoraj umrl od samih želja za onim časom, ko je imel umreti, samo da nam pokaže neizmerno Svojo ljubezen do nas: »Krstom pa imam krščen biti in kako mi je bitko, dokler se ne dopolni (Luc. 12, 50).« Ta želja je naredila, da je v zadnji noči Svojega življenja rekel: »Iz srca sem želel, jesti z vami to velikonočno jagnje, preden trpim (Luc. 22, 15).«

Tako si toraj želel in hrepenel, da Te ljubimo, da skozi vse svoje življenje nisi nič drugega želel, kakor trpeti in umreti za nas, da nas prisiliš, da Te ljubimo, vsaj iz hvaležnosti za toliko ljubezen. Ti torej koprneš po naši ljubezni, kako da mi tako malo hrepenimo Tebe ljubiti? O mene nesrečnika, kako sem do sedaj mogel tako neumen biti? Ne samo, da nisem želel po Tvoji ljubezni, ampak sem vse tako delal, da bi me moral Ti zaničevati, vsaj Te nisem spoštoval.

Spoznam, dragi moj Odrešenik, spoznam zlo storjeno, zaničujem ga in kesam se zato iz vsega svojega srca. Sedaj bolj želim po

Tvoji ljubezni, kakor pa po vsemi srečami tega sveta. O največe, o jedino bogatstvo moje, ljubim Te nad vse, ljubim Te bolj, kakor pa samega sebe; ljubim Te iz vse duše svoje in nič družega ne želim, kakor ljubiti Tebe in od Tebe biti ljubljen.

Pozabi, o Jezus, kar sem Te razžalil, pa mene ljubi in močno me ljubi, da bom tudi jaz Tebe močno ljubiti mogel. Ti si ljubezen moja, Ti upanje moje! Ti sam dobro veš, kako sem slab, zato pomagaj mi, o ljubezen moja, o upanje moje!

Pomagaj mi z molitvami svojimi tudi Ti, o velika Božja mati, Marija!

Pomisli: Bog je pripravljen dati se vsega onemu, ki se iz ljubezni do Njega vsemu odreče.

Izdihni: Kaznuj me, o Jezus, kolikor hočeš, samo ne daj, da bi zabredel v tako stanje, v katerem bi Tebe ne mogel ljubiti.

22. dan.

Veči ljubezni od té nima nihče, da kdo svoje življenje dá za svoje prijatelje (Joa. 15, 13). Kaj pa je mogel Bog tvoj, o duša moja, storiti več, kakor

je storil, samo da Ga ljubiš? Dati življenje je največje znamenje ljubezni, ktero more človek pokazati drugemu kakor prijatelju svojemu. Ali kaka je v resnici morala biti ljubezen našega Stvarnika, ko je hotel umreti za vse svoje stvari? Da to premislimo, hotel je sv. Janez, ko je pisal: »V tem smo spoznali ljubezen Božjo, da je On svoje življenje za nas dal (1. Joa. 3, 16).« Ako bi nas vera ne učila, da je Bog hotel umreti, in tako pokazati svojo ljubezen do nas, kdo bi to verjeti mogel?

O moj Jezus, verujem, da si Ti za mene umrl, in pripoznavam, da sem tisučkrat pekel zaslužil, ker sem s pogrдами in z nehvaležnostjo vračal ljubezen, ktero si mi pokazal, ko si dal življenje svoje za mene. Hvalim Tvoje usmiljenje, ki je obetalu odpustiti vsacemu, ako se kesa. Upam v to sladko obljubo in nadam se, da mi boš odpustil, vsaj mi je iz vsega srca žal, da sem tolikokrat Tvojo ljubezen zaničeval. Ali, ker me ljubezen Tvoja še ni zapustila, premagan od Tvoje ljubezni, vsega se Tebi dajem in posvečujem.

Ti, o Jezus moj, dokončal si Svoje življenje, da si za mene umrl na križu: kaj

bi Ti mogel za to povrniti, jaz bedna stvar? Darujem Ti svoje življenje in drage volje prejemam vse bolečine, ktereoli mi bodo v mojem življenju prišle iz Tvojih rok. Ves začuden in osramoten zavoljo usmiljenja, katero si mi pokazal, oklepam se pred Tvojimi nogami križa Tvojega, pa hočem tako živeti in umreti.

O Jezus, moj Odrešenik, po oni ljubezni, ki si jo gojil do mene, ko si umrl za mene, ne dopusti, da bi se kedaj od Tebe odločil. Stori, da sklenjen s Teboj živim in umrjem. Jezus moj, Jezus moj, daj da vedno živim in umrjem sklenjen s Teboj!

Pomisli: Jedini način, kako moremo postati sveti, je pot trpljenja.

Izdihni: Hvala Ti, o moj Jezus, ker mi daješ časa, da Te morem ljubiti.

23. dan.

Kadar bom povišan od zemlje, vse bom k sebi potegnil (Joa. 12, 32). Rekel si torej, o moj Odrešenik, da boš srca nas vseh potegnil k sebi, ko boš visel na križu: ali zakaj je bilo srce moje toliko let tako daleč od Tebe? Oh, Ti nisi kriv; kolikokrat si me klical k svoji ljubezni, ali

jaz sem se storil kakor gluhega; kolikokrat si mi odpustil in me ljubeznjivo posvaril, ko me je vest pekla, da naj Te nič več ne žalim, ali jaz sem Te zopet žalil! Nikar, o Jezus, nikar me ne zavrzi v pekel! V peklu bi moral preklinjati vse te milosti, ktere si mi dal, ker bi me te milosti bolj trpinčile od vseh ostalih peklenskih muk, namreč milosti: luč, katero si mi dal, klici, s kterimi si me klical, potrpljenje, s kterim si me prenašal, kri, katero si prelil, da me odrešiš. Ali sedaj čutim, da me zopet kličeš, pa mi s toliko ljubeznijo govoriš, kakor da Te nikoli nisem razžalil: Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca.

Pa, ko bi mi tega tudi ne zapovedal, bi li jaz po tolikih dokazih Tvoje ljubezni mogel živeti in Tebe ne ljubiti? Ljubim Te, največe dobro moje, ljubim Te, iz vsega svojega srca! Ljubim Te, ker mi to zapoveduješ, ljubim Te, ker si vse ljubezni vreden, Ljubim Te in nič drugzega ne želim, kakor Tebe ljubiti; ničesar se pa ne bojim, kakor odločiti se od Tebe in živeti brez ljubezni Tvoje. Ne daj, o križana ljubezen, da kedaj preneham Tebe ljubiti. Spominjaj me zmiraj

na smrt, ktero si za mene prestal: spominjaj me nježnosti, ktere si mi izkazoval in daj, da me ta spomin razplamti in Te zmiraj bolj ljubim, za Tebe se iztrošim, ki si se na križu kakor žrtva ljubezni iztrošil za mene.

Pomisli: Bog skuša one, ki Ga ljubijo, s skušnjavami in z notranjo suhoto (da so namreč brez tolažbe).

Izdihni: Ljubim Te, o moj Jezus, ljubim Te in upam, da bom sklenil svoje življenje rekoč: Ljubim Te, ljubim Te.

24. dan.

Ki tudi svojemu vlastnemu Sinu ni prizanesel, temuč ga je dal za nas vse, kako da bi nam ne bil ž njim vsega podelil (Rom. 8, 32)? O kakov plamen ljubezni bi morale te besede v nas vžgati: Za vse nas Ga je dal! Moralo se je zadostiti Božji pravici, ktero so razžalili naši grehi: toda kaj stori Bog? Da nam prizanese, hoče, da naj se obsodi na smrt Sin Njegov, naj On plača kazen, ktero smo mi zaslužili: Svojemu Sinu ni prizanesel.

O moj Bog, da je večni Oče mogel trpeti,

kake bolečine bi bil čutil, ko je za grehe svojih služabnikov obsodil na smrt Svojega ljubeznjivega in nedolžnega Sina. Mislimo si, da gledamo večnega Očeta, kako drži mrtvega Jezusa v naročji, pa govori: Za zločin naroda svojega sem Ga v d a r i l.

Ko je sv. Frančišk Pavelski razmišljeval smrt Jezusa Kristusa, imel je dovolj vzroka, da je zanesen od ljubezni zaklical: o ljubezni, o ljubezni, o ljubezni!

In koliko zaupanje nam morajo pobuditi besede: Kako torej da bi nam ne bil ž njim vsega podelil? Kako, o moj Bog, jaz naj se bojim, da mi ne boš odpustil, da mi ne boš dal stanovitnosti, ljubezni svoje, svojih milosti in svojih nebes, na kar vse upam, ko si mi vendar dal ono, kar je Tebi najbolj drago, namreč Svojega Sina? Vem, kaj morem storiti, da dobim vse dobro od Tebe; prositi Te moram po ljubezni Jezusa Kristusa, vsaj mi On sam takole govori: Resnično, resnično vam povem, ako bodete Očeta kaj prosili v mojem imenu, dal vam bo (Joa. 16, 23).

O najviši in večni Bog! do sedaj sem Tvoje veličanstvo in neizmerno dobroto Tvojo

zaničeval: ali sedaj Te ljubim nad vse: in ker Te ljubim, kesam se iz vsega svojega srca, da sem Te razžalil; trdno sklenem, raje pretrpeti vsako muko, kakor pa Tebe še kedaj razžaliti. Odpusti mi in daj mi one milosti, ktere sedaj od Tebe prosim v zaupanju na to, kar je Jezus obetal. V imenu Jezusa Kristusa Te prosim: daj mi milost stanovitnosti do smrti, daj mi popolno in čisto ljubezen do Tebe, daj mi, da morem v vsem svojo voljo podvreči Tvoji volji; daj mi končno nebesa. Za vse to Te prosim, vse to od Tebe pričakujem po zasluženju Jezusa Kristusa. Jaz ne zaslužujem ničesar, zaslužujem samo kazni, ne pa milosti: toda Ti ničesar ne odrečeš onemu, ki Te prosi po ljubezni Jezusa Kristusa.

O dobri moj Bog! vidim, da me vsega hočeš imeti za Sebe, jaz hočem ves Tvoj biti: ne bojim se, da mi bodo moji grehi na potu, da bi ne mogel biti ves Tvoj, vsaj je za nje Jezus Kristus zadostil, Ti pa si za voljo Jezusove ljubezni pripravljen dati vse, kar želim. Moja želja in prošnja pa je ta-le: Usliši me, moj Bog, jaz Te želim ljubiti, želim in hočem Te močno ljubiti, ves hočem biti Tvoj.

Pomagaj mi, presveta Marija!

Pomisli: Ne more se izgubiti, kdor ljubi Boga in vanj zaupa.

Izdihni: Ljubil Te bom, o Jezus, brez izjeme, in vse bom storil, za karkoli vem, da je Tebi milo in drago.

25. dan.

Mi pa oznanjujemo Kristusa križanega, ki je judom pohujšanje, nevernikom pa nespamet (I. Cor. 1, 20). Spričuje nam sv. Pavel, da so neverni narodi čuvši, kako je bil Sin Božji za zveličanje ljudi križan, to držali za nespamet, neumnost, kakor da so rekli: Kdo bi veroval tako neumen nauk, da je Bog hotel umreti iz ljubezni do stvari? Dozdevalo se je nespametno, pravi sv. Gregor, da hoče Bog umreti za zveličanje ljudi. Pa tudi sv. Marija Magdalena Pazzijska zaklicala je zamaknjena in iz ljubezni vsa iz sebe: »Ali ne veste, sestre moje, da moj Jezus ni nič družega, kakor ljubezen? da, On je neumen od ljubezni! Neumnež ljubezni pravim, da si Ti, o moj Jezus, in zmiraj bom tako govorila.«

O ljubljeni Odrešenik, da bi mogel imeti srca vseh ljudi, in da bi Te s srci vseh

ljudi mogel ljubiti tako, kakor zaslu uje ! O Bog ljubezni, kako je to, da tako malo ljudi gori ljubezni do Tebe tu na zemlji, kjer si svojo kri prelil, in svoje življenje dal iz ljubezni k ljudem! Ti si prišel zato, da u ge  v srcih naših ogenj te ljubezni, in samo to želiš, da vidiš, kako gori: »Ogenj sem prišel na zemljo prine , in kaj hočem, kakor da se vname (Luc. 12, 40)? Prosim Te torej s sveto cerkvijo za sebe in za vse ljudi, karkoli jih živi: Ogenj svoje ljubezni v nas zapali, zapali, zapali! O moj Bog, ki si ves dobrota, ves ljubezen; o Ti, ki si neizmerno ljubeznjiv, ki neizmerno ljubiš, daj, da Te vsi spoznajo, vsi ljubijo! Ni me sram tako moliti, čeravno sem do sedaj najbolj jaz Tvojo ljubezen zaničeval: ker sedaj sem razsvetljen s Tvojo lučjo in ranjen s premnogimi sulicami ljubezni, ktere si vrgel iz svojega srca plamte ega in zaljubljenega v mojo dušo, pa Ti zato nikdar več ne bom nehvaležen, kakor sem Ti bil do sedaj, ampak ljubil Te bom z vsemi svojimi močmi, plamtel bom ljubezni do Tebe, Ti pa mi boš vse to dal. Ne iščem tolažbe in nje nosti v ljubezni; tega nisem zaslužil, pa tudi ne zahtevam; dovolj mi je, da Te ljubim. Lju-

bim Te, največe dobro moje, ljubim Te, moj Bog in vse moje.

Pomisli: Prosimo Boga, naj nam dá nježno pobožnost k svoji Božji materi.

Izdihni: Rajši imam ono, kar je drago Tebi, o moj Jezus, kakor pa ono, kar je drago vsemu svetu.

26. dan.

Gospod pa je nanj naložil nas vseh pregrehe ... ali Gospod Ga je hotel zatreti (53, 6. 10). Glej, kako daleč je prišla ljubezen Božja do človeka! Večni Oče je na rame Svojega Sina položil vse naše grehe, hotel Ga je zatreti, hotel je, naj Sin Njegov zadosti strogi pravici, naj pretrpi kazen, ktero bi mi morali pretrpeti, naj umrje sramotno na križu premagan od bolečin. Prav ima sv. Pavel, ako o tej ljubezni govori, pa jo imenuje preveliko, ker je Bog dal nam življenje po smrti Sina Svojega: Bog pa, ki je bogat v usmiljenju, nas je zavoljo svoje prevelike ljubezni, s katero nas je ljubil, ko smo bili mrtvi zavoljo grehov, oživil s Kristusom vred (Ef. 2, 45).

Ti torej, o moj Bog, Ti si me preveč

ljubil, jaz pa sem Ti bil preveč nehvaležen, ker sem Te žalil, in obračal se pogosto od Tebe. O večni Oče, poglej na križu za me pribitega in mrtvega Sina Svojega jedino-rojenega: iz ljubezni do Njega odpusti meni in pritegni moje srce k sebi, da Te ljubim: vsaj ne boš zavrzel srca skesanega in ponižanega, o Bog! Iz ljubezni do Jezusa Kristusa, ki je umrl za naše izveličanje, ne moreš odbiti srce, ki se ponižuje in kesa. Priznam, da sem tisučkrat pekel zaslužil, ali kesam se iz vsega svojega srca, da sem Te razžalil. Nikar me ne odbij od Sebe, ampak usmili se me!

Ali jaz nisem zadovoljen samo s tem, da mi odpustiš, ampak hočem, da mi daš veliko ljubezen do Tebe, pa Ti bom ž njo povrnil za vse, kar sem Te razžalil. Ljubim Te, neizmerna dobrotà, ljubim Te, Bog ljubezni. Malo je, če bi tudi umrl in iztrošil se za Tebe. Rad bi Te ljubil, kakor zaslužiš. Ali Ti že veš, da nič ne morem: Ti me stori, hvaležnega za neizmerno ljubezen, s katero si me ljubil. Stori, da v življenju vse premagam, samo da bom Tebi mil in drag, in da končno umrjem zedinjen s Tvojo voljo, da pridem v nebo, kjer Te bom gle-

dal v obličje in ljubil Te s popolno in večno ljubeznijo.

P o m i s l i: Vse mirno potrpi, kdor gleda na križanega Jezusa.

I z d i h n i: Rado prejemem vse muke, samo da ljubim Tebe, o moj Bog. O moj Jezus, ko bi vender za Tebe mogel umreti, kakor si Ti za mene umrl.

27. dan.

Jaz sem dobri pastir. Dobri pastir dá svoje življenje za svoje ovce (Joa. 10, 11). Moj Jezus, kaj govoriš? Kteri pastir bi hotel življenje svoje dati za svoje ovce? Ti jedini; ker si Ti Bog neizmerne ljubezni, mogel si reči: T u d i ž i v l j e n j e d a j e m z a o v c e s v o j e. Ti jedini si mogel svetu pokazati to neizmerno ljubezen, ki si hotel za nas umreti, akoravno si naš Bog in najviši Gospodar. O tej preveliki ljubezni sta govorila Mojzes in Elija na Taboru: »Govorila sta o Njegovem odhodu, ktereга je imel dopolniti v Jeruzalemu (Luc. 4, 31). Zato nas sv. Janez opominja, naj ljubimo Boga, ker nas je prej ljubil: Ljubimo Ga, pravi, ker nas je Bog prej ljubil (1. Joa. 4, 19). Kakor da

je rekel: Ako ne ljubimo Boga zavoljo Njegovе neizmerne dobrote, ljubimo Ga vsaj zaradi ljubezni, ktero je gojil do nas, ko je hotel trpeti muke, ki smo jih mi zaslužili.

Spomni se torej, o moj Jezus, da sem jaz ena od onih ovac, za ktere si življenje dal. Pogledaj me z enim od onih milostivih pogledov, s katerimi si me gledal s križa umirajoč za mene: pogledaj me, spreobrni me, odreši me.

Rekel si, da si oni ljubeznjivi pastir, ki iščeš zgubljeno ovco, ki jo najdeno veselo vzameš in na ramena svoja prizdigneš, pa prijatelje skličeš, naj bi se veselili s Teboj, rekoč: Veselite se z menoj, ker sem našel izgubljeno ovco (Luc. 15, 6). Glej, jaz sem izgubljena ovca, išči me, najdi me: Zašel sem, ko izgubljena ovca, išči služabnika svojega (Ps. 118, 176).

Ako sem jaz kriv, da me še nisi našel, vzemi me, drži me trdno, in zveži s Seboj, da me zopet ne izgubiš. Ta vez naj bo ljubezen Tvoja; ako me s to sladko vezjo ne zvežeš, zopet me boš izgubil. Ali nisi Ti zanemaril, zvezati me s Teboj s to sveto ljubeznijo; ampak jaz nehvaležneš sem vedno bežal od Tebe. Sedaj pa Te po onem ne-

skončnem usmiljenju, s kterega si se včlovečil, prosim, da me najdeš: daj, zveži me, ali me zveži z dvojno vezjo ljubezni, da ne izgubiš Ti mene, pa tudi jaz ne Tebe!

Ljubeznjivi moj Odrešenik, nikoli več se nočem odločiti od Tebe! Odpovem se vsem dobrotam, vsem ugodnostim posvetnim, pripravljen sem trpeti vse muke, vsako smrt, samo da zmiraj živim in tudi umrjem zedinjen s Teboj. Ljubim Te, predragi moj Jezus, ljubim Te, predobri moj pastir, ki si umrl za izgubljeno ovco svojo; toda vedi, da ta ovčica sedaj Tebe bolj ljubi, kakor samo sebe in da nič družega ne želi, kakor da Te ljubi in da se iztroši iz ljubezni do Tebe. Usmili se je, ljubi jo in ne dopusti, da bi se kedaj ločila od Tebe.

Pomisli: Kolikor bolj kdo Boga ljubi, toliko zadovoljniji je na svetu. Vse je mučno, kar se ne dela za Boga.

Izdihni: O ko bi mogel narediti, da Tebe, Jezus moj, vsi tako ljubijo, kakor zaslužuješ.

28. dan.

Jaz svoje življenje dam ..., nihče mi ga ne vzame, ampak jaz ga sam

od sebe dam (Joa. 10, 17. 18). Glej, kako sprejema smrt na križu Sin Božji, ki je postal človek; glej, kako sprejema smrt samo iz ljubezni do nas, da nam podá izgubljeno življenje. Glej, pravi sv. Tomaž (Akvinski), glej, Bog stori za človeka toliko, da bi ne mogel več storiti, ko bi tudi človek, da tako rečem, Bog njegov bil, in kakor da bi Bog brez človeka ne mogel biti blažen. Mi smo grešili in z grehom večne kazni zaslužili: Jezus pa, kaj naredi? oh na se vzame dolžnost, da za nas zadosti in On plača za nas s svojimi mukami in s svojo smrtjo: Resnično, On je prevzel naše bolezni, in nosil je naše bolečine (Is. 53, 4).

Oh moj Jezus, ker sem bil jaz vzrok tolikim grenkim mukam, ktere si trpel na zemlji, prosim Te, da bom deležen tudi onih bolečin, ktere si občutil za moje grehe in da zaupam v Tvoje muke. Kaj bi bilo z menoj, da nisi Ti, o Gospod, zadostil za mene? O neizmerno veličanstvo, kesam se iz vsega svojega srca, da sem Te pogrdil, ali zaupam, da se me boš usmilil, vsaj si neskončna dobrota. O Odrešenik sveta, podeli moji duši plod svoje smrti, od trmo-glavega in nehvaležnega otroka, kakoršen

sem bil do sedaj, naredi me ljubeznjivega svojega otroka, ki nič ne ljubi razun Tebe in ki se ničesar ne boji, razun Tebe razžaliti.

Ona neizmerna ljubezen, ki je storila, da si na križu umrl, naj stori, da v meni vsa posvetna čuvstva izmrjejo. Vzemi vse telo moje, da samo Tebi služi; vzemi srce moje, ki naj ne išče nič drugega, kakor Tebi dopasti; vzemi voljo mojo, da samo ono hoče, kar Ti hočeš.

Objemam Te, pritiskujem Te k srcu, o moj Odrešenik, nikar se ne brani, da se zjediniš z menoj. Ljubim Te, o Bog ljubezni, ljubim Te, edino dobro moje. Kako bi Te mogel zapustiti sedaj, ko si me razsvetlil, da spoznam, kako si me ljubil, in koliko si mi usmiljenje izkazal, ko si kazne, ktere sem zaslужil, premenil v milosti in v nježno ljubezen?

O blažena Devica, izprosi mi milost, da bom Sinu Tvojemu hvaležen.

Pomisli: Noben nepokoj, kakoršenkoli, ne pride od Boga.

Izdihni: O volja Božja, Ti si ljubezen moja!

29. dan.

In je izbrisal, kar je bilo zoper nas, rokopis postave, kateri nam je bil nasproti, in ga je vzel izmed nas in pribil na križ (Col. 2, 14). Že je bila napisana obsodba, po kateri smo bili obsojeni na večno, ker smo razžalili veličanstvo Božje. Toda kaj stori Jezus Kristus? Obsodno pismo je izbrisal s svojo krvjo, pa da nas reši vsacega strahu, prikoval Ga je na svoj križ, na katerem je umrl in zadostil pravici Božji. Glej, duša moja, kaj si dolžna svojemu Odrešeniku in čuj, kaj Ti Duh sveti pravi: Dobročinstev svojega poroka ne pozabi (Eccl. 29, 20). Ne pozabi dobrot tvojega poroka, ki je prevzel tvoj dolg in ga plačal; glej, pobotnica, da je plačano, pribita je na križ. Ko se spomniš svojih grehov, ozri se na križ in zaupaj: ozri se na ono sveto drvo poškropljeno s krvjo jagnjeta Božjega, ki je žrtvovano iz ljubezni do tebe, pa zaupaj v Boga in ljubi Boga, ki te je toliko ljubil.

Da, o Jezus, vse upam od neskončne dobrote, kar si Ti. Vsaj že tako sledi iz Tvojega Božjega bitja, da za zlo vračaš dobro

onemu, ki spozna svojo krivico in se kesa, da jo je naredil, pa Tebe ljubi. Res, žal mi je bolj kakor vse drugo, da sem Tvojo dobroto zaničeval; ranjen od Tvoje ljubezni ljubim Te in želim Ti dopasti v vsem, kar koli Ti želiš.

Glej na siroto! dokler sem bil v grehu, bil sem sluga vražji, vrag je bil moj gospodar. Sedaj pa upam, da sem v Tvoji milosti, in Ti, o Jezus, Ti si jedini moj Gospodar, jedina moja ljubezen. Imaj me v posesti, imaj me za vekomaj v posesti, imaj me vsega v posesti, ker samo Tvoj hočem biti, in ves Tvoj hočem biti.

Ne, nikdar ne bom pozabil onih bolečin, ktere si Ti za me pretrpel, da vžgeš in povečaš mojo ljubezen do Tebe. Ljubim Te, dragi moj Odrešenik, ljubim Te včlovečeni Sin Božji, moje bogastvo, moje vse, ljubim Te, ljubim Te.

Pomisli: Dovolj je, da ne prenehaš iti (proti nebu), pa boš prišel v nebo.

Izdihni: O Bog ljubezni, daj mi, da Te ljubim.

30. dan.

Ako je kdo grešil, imamo besednika pri Očetu, Jezusa Kristusa, pravičnega, in On je sprava za naše grehe (I. Joa. 2, 1. 2). O koliko zaupanje pobujajo te prelepe besede v srcu skesanih grešnikov. Jezus Kristus jih zagovarja v nebesih, gotovo jim bo odpuščenje izprosil. Kadar se kak grešnik reši iz verig satanovih, napada ga vrag, naj se ne zaupa, grehi se mu ne bodo odpustili. Sv. Pavel ga pa pobuja na zaupanje rekoč: Kdo nas bo obsodil? ... Ali Jezus Kristus, ki je umrl ..., ki nas tudi zagovarja? (Rom. 8, 34). Sveti Pavel hoče reči: Ako sovražimo storjene grehe, koga bi se bali? Kdo bi nas obsodil? Vsaj je Jezus Kristus ravno zato umrl, da nas ne obsodi, in sedaj je v nebu, kjer nas zagovarja. Za tem nadaljuje: Kdo nas bo torej ločil od ljubezni Kristusove? Kakor da je hotel reči: Ko nas je Jezus Kristus s toliko ljubeznijo pomilostil in prejel v svojo ljubezen, kdo bi se mogel od Njega odvrniti in ločiti se od Njegove ljubezni?

Ne, moj Jezus, ne upam živeti odločen od Tebe, oropan Tvoje ljubezni. Objokujem one

nesrečne dneve, ko sem brez Tvoje milosti živel. Upam, da si mi odpustil; jaz ljubim Tebe, Ti pa ljubiš mene. Ali Ti ljubiš mene z neizmerno ljubeznijo, jaz pa Tebe tako slabo ljubim: daj mi, da Te ljubim zmiraj bolj!

Neskončna dobrota, žal mi je, da sem Te do sedaj tako žalil; sedaj Te ljubim nad vse, bolj ko samega sebe; bolj se veselim, ker vem, da si Ti neizmerno blažen, kakor pa se veselim svoje sreče, ker Tebe, ki zaslužuješ neizmerno ljubezen, bolj ljubim, kakor samega sebe, ki ne zaslužujem nič družega razun pekel. O moj Jezus, jaz od Tebe ne iščem družega razun Tebe.

Pomisli: Kdor samo Boga ljubi, bogat je in zadovoljen; ničesar več ne potrebuje in lahko se svetu smeja.

Izdihni: O Marija, pritegni me vsega k Bogu!

31. dan.

Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil (Matth. 11, 28). Cujmo Jezusa Kristusa, kako nas tužne grešnike kliče s križa, kjer je pribit, in z oltarja, kjer prebiva v pre-

svetem zakramentu, da nas potolaži in s svojimi milostmi obogati. O kako ste neizmerni te dve skrivnosti upanja in ljubezni do nas, trpljenje Jezusovo in presveti ol-tarski zakrament! Teh skrivnosti bi ne mogli verovati, da nam jih sveta vera ne spričuje. Bog hoče, da prelije svojo kri do zadnje kapljice! To pomenijo besede: To je moja kri, ki se bo prelila za mnoge (Matth. 26, 28). Zakaj? da se plača za naše grehe. Potem pa je hotel našim dušam dati za hrano ravno tisto telo, ktero je bilo na križu darovano za naše izveličanje! Te dve skrivnosti morale bi omehčati najbolj tvrda srca in odrešiti največi grešnike. Z eno besedo pravi sv. Pavel, da smo po Jezusu tako obogateli, da nam kar nič ne manjka: ker ste po Njem v vsem obogateli . . . tako, da vam ne manjka nobenega daru (I. Cor. 1, 5. 7). Dovolj je samo zaklicati Boga, naj se nas usmili, in obilne milosti deli vsacemu, ki Ga tako prosi. To nam zatrjuje sv. Pavel govoreči o Bogu: Bogat je za vse, ki vanj kličejo (Rom. 10, 12).

O moj Odrešenik, ko bi ne mogel upati, da mi boš odpustil, ker sem Te tolikokrat

razžalil in izdal, imam vender le mnogo več razlogov, da popolnoma zaupam v Tvojo dobroto. Oče moj, zapustil sem Te, kakor nehvaležni sin, ali vračam se k Tvojim nogam skesan in prevzet zavoljo usmiljenja, ki si mi ga izkazal, in v največi ponižnosti Ti rečem: Oče, nisem vreden, da se imenujem sin Tvoj (Luc. 15, 19). Rekel si, da se vesele v nebesih, kadar se kak grešnik spreobrne: v nebesih bo veselje nad enim grešnikom, ki se spokori (Luc. 15, 7). Glej, jaz zapuščam vse, pa se vračam k Tebi, o moj križani Oče; kesam se iz vsega svojega srca, da sem pobegnil od Tebe in tako zavrgel spoštovanje do Tebe. Prejmi me zopet v svojo milost, vžgi me z ognjem svoje ljubezni, da Te nikoli več ne zapustim. Rekel si: Jaz sem prišel, da imajo življenje in obilniši imajo (Joa. 10, 10). Zato ne upam samo to, da mi boš dal milost, kakor sem jo imel poprej, preden sem Te razžalil, ampak upam, da bom dobil obilniši milosti, ki bodo storile, da postanem ogenj ljubeči Tebe.

O moj Bog, ko bi Te mogel vender tako ljubiti, kakor zaslučuješ biti ljubljén. Ljubim Te nad vse, ljubim Te bolj od samega sebe,

ljubim Te z vsem srcem svojim in želim nebo, da Te ljubim vekomaj: Kaj imam v nebesih in kaj ljubim na zemlji, hakor Tebe? ... Bog mojega srca in delež moj je Bog vekomaj (Ps. 72, 25. 26). O Bog mojega srca, osvoji si srce moje, čuvaj ga in odstrani od njega vsako čuvstvo, ki ni za Tebe: Ti si jedino bogastvo moje, jedina ljubezen moja. Samo Tebe hočem in nič več.

O Marija, upanje moje, z molitvami svojimi me vsega k Bogu pritegni!

Pomisli: Nič ne more biti dovolj onemu, kteremu Bog ni dovolj; Bog, Bog in nič drugega. Moramo premagati vse, da dobimo vse.

Izdihni: O Mati moja, Marija, daj, da se bom zmiraj k Tebi vtekal. Ti moraš storiti, da bom svet, na to se zanašam, na to upam.

Molitev sv. Bonaventura za ljubezen do Jezusa.

Rani, o presladki moj Jezus, mojo dušo s sulico sladke ljubezni Svoje, da se bom raztopil od ljubezni Tvoje, od hrepenjenja po Tebi in od želje, da zapustim ta svet, pridem k Tebi in se v blaženi večnosti zjedi-

nim s Teboj. Daj mi, da duša moja zmiraj po Tebi žeja, zmiraj Tebe išče, samo s Teboj se razgovarja, Tebe najde in vse samo Tebi v slavo dela. Daj, da bo moje srce zmiraj vprto v Tebe, ki si jedino moje upanje, moje bogastvo, moj mir, moje pribežališče, moje zaupanje, moj delež in moj zaklad.

Vsakdanja molitev za srečno smrt.

Gospod moj, Jezus Kristus, zavoljo grenkobe, katero si pretrpel na križu, ko se je Tvoja blagoslovljena duša ločevala od Tvojega presvetega telesa, usmili se moje grešne duše, ko bo morala zapustiti moje nevoljno telo in iti v večnost.

Moli Marijo za ljubezen do Jezusa in za srečno smrt.

O Marija, močno želiš viditi, da se Jezus ljubi; ako me ljubiš, glej, to je milost, katero od Tebe molim: izprosi mi veliko ljubezen do Jezusa Kristusa. Vsaj dobiš od svojega Sina vse, karkoli hočeš; prosi torej za me in potolaži me. Izprosi mi tudi veliko ljubezen do Tebe, ker Ti si Ona, ktera Boga najbolj ljubi in katero Bog najbolj ljubi. In

zavoljo one bolečine, ktero si čutila na Kalvariji, ko si gledala, kako Jezus umira, izprosi mi srečno smrt, da ljubeči Jezusa in Tebe, mater svojo, pridem v nebesa in te tam ljubim na vekomaj.

Četrto poglavje.

Posveta Jezusu, ki je Kristus, Sin živega Boga.

Na dan presvete Trojice more se po sveti maši ali po poldne pred presvetim oltarskim zakramentom ves narod posvetiti Gospodu Jezusu, ki je Kristus, Sin živega Boga; pa bi se tako vsi spominjali na prevelike milosti prejete od presvete Trojice pri svetem krstu. Ako se ne posveti ves narod, more se iz istega namena posvetiti vsak sam. Pri tem bi se moglo tako-le postopati.

Litanije presvetega Imena Jezusovega.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta,
Bog sveti Duh,
Sveta Trojica, en sam Bog,
Jezus, Sin živega Boga,
Jezus, odsjev Očeta,
Jezus, sijaj večne luči,
Jezus, kralj slave,
Jezus, solnce pravice,
Jezus, Sin Marije Device,
Jezus, ljubeznjivi,
Jezus, krasni,
Jezus, močni Bog,
Jezus, Oče prihodnjega veka,
Jezus, angelj velikega soveta,
Jezus, premogočni,
Jezus, najstrpljiviji,
Jezus, najpokorniji,
Jezus, krotak in ponižen od srca,
Jezus, ljubitelj čistoče,
Jezus, naš ljubitelj,
Jezus, Bog miru,
Jezus, početnik življenja,
Jezus, izgled čednosti,
Jezus, goreč za duše,
Jezus, naš Bog,
Jezus, naše pribežališče,
Jezus, Oče vbogih,

u s m i l i s e n a s !

Jezus, zaklad vernih,
Jezus, dobri pastir,
Jezus, prava luč,
Jezus, večna modrost,
Jezus, neskončna dobrota,
Jezus, naš pot in naše življenje,
Jezus, veselje angeljev,
Jezus, kralj patrijarhov,
Jezus, učenik apostelnov,
Jezus, podučevalec evangelistov,
Jezus, moč mučenikov,
Jezus, luč spoznovalcev,
Jezus, čistoča devic.
Jezus, krona vseh svetnikov,
Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o Jezus!
Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Jezus!
Vsega hudega,
Vsega greha,
Svoje jeze,
Skušnjav vragovih,
Duha nečistega,
Večne smrti,
Zanemarjevanja Tvojega navdihovanja,
Po skrivnosti Svojega svetega včlovečenja,
Po rojstvu Svojem,
Po otročjih letih Svojih,
Po Božjem življenju Svojem,

usmili se nas!

reši nas, o Jezus!

Po trudu Svojem,
Po smrtni borbi in muki Svoji,
Po križu in zapuščenosti Svoji,
Po smrtni slabosti Svoji,
Po smrti in pokopu Svojem,
Po vstajenju Svojem,
Po vnebohodu Svojem,
Po veselju Svojem,
Po slavi Svoji,

reši nas, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ, zanesi
nam, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ, usliši
nas, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ, usmili
se nas, o Jezus!

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

M o l i m o! Gospod Jezus Kristus, ki si
rekel: prosite in bodete dobili, iščite in bodete
našli, trkajte in se vam bo odprlo: daj nam,
prosimo Te, Božjo Svojo ljubezen, da Te z
vsem srcem, govorom in delom ljubimo in
nikdar Tebe hvaliti ne prenehamo.

Daj nam, o Gospod, da se Tvojega svetega imena bojimo, pa ga tudi ljubimo; ker Ti nikdar ne prenehaš voditi one, ktere v ljubezni Svoji vtrjuješ.

Bog moči, čega je vse, kar je najbolje, vsadi v srce naše ljubezen do Svojega imena in povečaj nam pobožnost; da, kar je dobro gojiš in kar si v goreči veri vzgojil, ohraniš.

Vsemogočni večni Bog, vodi po Svoji volji vsa dela naša, da v imenu dragega Sina Tvojega zaslužimo obogateti od dobrih del.

Bog, ki si naredil, da je preslavno ime Jezusa Kristusa, Sina Tvojega, Gospoda našega, vernikom presladko in preljubeznjivo, toda hudobnim duhovom strašno in grozno, daj, prosimo Te: da vsi, ki to ime Jezus na zemlji pobožno časte, okušaju v tem življenju sladkost svete tolažbe, v prihodnjem pa zadobe večno radost in neskončno blaženstvo v nebesih. Po ravno tistem Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Obnova krstne obljube.

Duhovnik: Kaj ste pri sv. krstu prosili od cerkve Božje?

Narod: Vero.

Duh.: Kaj vam daje vera?

Nar.: Večno življenje.

Duh.: Ako hočete imeti večno življenje, držite zapovedi: Ljubite Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše, iz vsega svojega uma, bližnjega pa kakor sami sebe. Od teh dveh zapovedi odvisi vsa postava in preroki. Vera pa je ta, da častite enega Boga v Trojici, in Trojico v ednoti, pa da ne pomešate oseb, in ne razdelite bitja. Ker druga je oseba Očetova, druga Sinova, druga svetega Duha, ali v tej Trojici jedno je bitje, in jedno samo božanstvo.

Duh.: Ali se odrečete vragu?

Nar.: Odrečemo se.

Duh.: In vsem delom njegovim?

Nar.: Odrečemo se.

Duh.: In vsem pohlepam njegovim?

Nar.: Odrečemo se.

Duh.: Ali verujete v Boga Očeta, vsemogočnega Stvarnika nebes in zemlje?

Nar.: Verujemo.

Duh.: Ali verujete v Jezusa Kristusa, Sina njegovega jedinega, Gospoda našega, za nas rojenega in mučenega?

Nar.: Verujemo.

Duh.: Ali verujete v Duha svetega, sveto katoliško cerkev, občinstvo svetnikov, odpuščanje grehov, vstajenje mesa in večno življenje?

Nar.: Verujemo.

Duh.: Ali verujete, da je Jezus Kristus v presvetem rešnjem telesu z dušo in telesom, s krvjo in mesom, z naturo Božjo in človeško?

Nar.: Verujemo in izpričujemo.

Duh.: Ali verujete tudi vse drugo, kar nam sveta mati, cerkva katoliška, verovati zapoveduje?

Nar.: Verujemo.

Duh.: Ali obečate tej sveti in nezmotljivi cerkvi zvestobo in pokorščino?

Nar.: Obečamo.

Duh.: Ali hočete kakor pravi otroci svete matere cerkve njene zapovedi zmiraj obdržavati? Hočete li do zadnjega časa kakor pravi katoličani živeti in umreti?

Nar.: Mi hočemo kakor dobri in pokorni otroci obdržavati vse zapovedi naše svete matere cerkve; živeti hočemo in umreti kakor pravi katoličani.

Duh.: Pokleknite in pobožno molite.

Duh. in nar.: Zahvaljujemo se Ti iz dna srca — Bog, Oče nebeški! — ker si nam milostljivo dal, — da verujemo v Tebe — in v Tvojega Sina, Jezusa Kristusa, Gospoda našega — in v Duha svetega — in ker si nam dobrotljivo podelil — da smo se v Tvoji sveti — in nezmotljivi cerkvi rodili! — Na kolenih Ti pred vsemi angeli in svetniki obečamo, — da Ti bomo zmiraj in na vekomaj zvesti, — kakor so Ti drugi — pri sv. krstu za nas obljubili. — Pokrepi nas, o Gospod, z milostjo svojo! — Varuj nas v vseh naših skušnjavah! — Daj nam prej umreti, — kakor pa da Ti nezvesti postanemo! — Dodeli nam milost, — da svojo vero izpričujemo vsikdar — v besedi in djanju — in ko bo sveta Tvoja volja — vzemi nas k Sebi v večno življenje.

Potem moli duhovnik naslednjo molitev:

Milostljivi, večni Bog! poglej dobrotno na te Svoje otroke in milostno usliši njihove ponižne molitve. Daj, da izpolnijo, kar žele. Nikdar ne dopusti, da bi se te slabe sirote, otroci Tvoji, kedaj od Tebe ločili. Ne dopušti, da njihove duše, odkupljene z

dragoceno krvjo jedinorojenega Sina Tvojega, zapleni sovražnik, ki na nje preži. Zmiraj naj jim sveti luč prave vere, v tej luči naj spoznajo sveto Tvojo voljo, in jo zvesto izpolnjujejo. Naj rastejo v modrosti in starosti; vodi jih od čednosti do čednosti, dokler ne pridejo v večno svetlobo, kjer bodo Tebe, nebeškega svojega Očeta in Tvojega jedinorojenega Sina in Duha svetega od obličja do obličja gledali, hvalili in slavili z vsemi angeli in svetniki na vekomaj. Amen.

Sedaj se zapoje sledeča pesem.

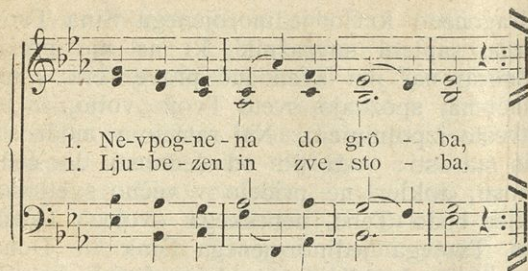
(Kdor sam to pobožnost opravlja, naj to pesem izmoli.)

Krstna obljuba.

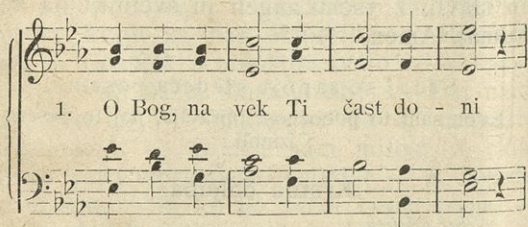
Nekaj gibljivo.

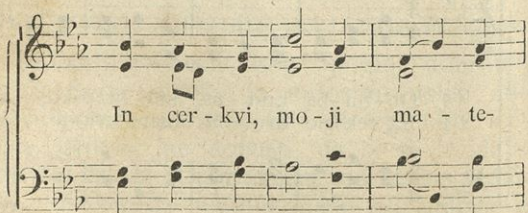
1. Ob-lju-ba krst-na, stoj krep-ko,
1. Na vek me dru-ži s cer-kvi-jo

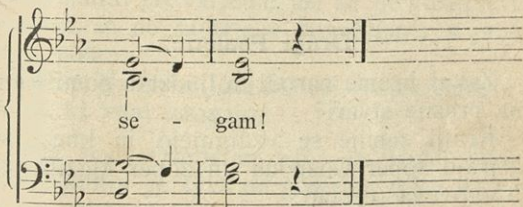
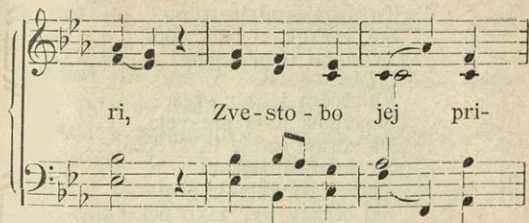
1. Ne-vpog-ne - na do grô - ba,
1. Lju-be - zen in zve - sto - ba.

1. O Bog, na vek Ti čast do - ni

In cer - kvi, mo - ji ma - te-

Gospodovo meso in kri
Časti se na oltarji,
On vodi duše, jih redi,
Jih brani pred viharji.
To vero verujem trdno,
Saj, cerkev, ti učiš tako;
Zvestobo ti prisegam!

Črvičku revnemu si v dar
Si Božjo jed pripravil;
Meso, kri Svojo na oltar
Si nam v pomoč pripravil.

To upanje mi je trdno,
Saj, cerkev, ti učiš tako,
Zvestobo ti prisegam!

Ljubečega je dar srca,
Skrivnost le-tá presveta,
Da zdravi, greje in krepča,
Se množica nešteta.
Ljubeč po Tebi koprne,
Saj cerkev tud' tako uči,
Zvestobo jej prisegam!

Drugi Psalem.

Zakaj hrume narodi in ljudstva pomišljajo
na prazne stvari?

Kralji zemlje se vzdigujejo in knezi se
zbirajo zoper Gospoda in zoper Maziljenca
Njegovega (rekoč):

»Raztrgajmo njihove vezi, in vrzimo raz
sebe njihov jarem.«

On ki je v nebesih, smeja jim se, in
Gospod jih zasmehuje.

Takrat jim bo govoril v svoji jezi in pre-
strašil jih bo v svojem gnjevu.

Jaz pa sem od Njega kralj postavljen nad
Sionom, nad Njegovo sveto goro in oznanju-
jem sveto povelje Njegovo.

Gospod mi je rekel: moj Sin si Ti, danes
sem Te rodil.

Prôsi me in dal Ti bom narode v delež
in pokrajine zemlje v Tvojo lastnino.

Vladal jih boš z železno palico in potrli
kakor posodo lončarjevo.

In sedaj, spametujte se, o kraljevi, dajte
se podučiti, ki ste sodniki na zemlji.

Služite Gospodu v strahu, radujte se Mu
s trepetom!

Sprejmite posvarjenje, da se ne razgnjevi
Gospod, in ne zajdete v pogubljenje s pravega pota.

Ko se Njegova jeza skoraj vname, blagor
vsem, ki vanj zaupajo.

Cast bodi Očetu in Sinu in Duhu svetemu;
kakor je bilo od početka, tako sedaj
in na vekomaj. Amen.

Ÿ. Zatri, o Gospod, prevzetnost sovražnikov
Imena Tvojega;

Rj. In z močjo svoje desnice zlomi opiranje
njihovo.

Ÿ. Naj bodo kakor prah pred vetrom;

Rj. Naj jih podi angelj Gospodov,

Ÿ. Naj bo blagoslovljeno Ime Gospodovo
sedaj in na vekomaj;

Rj. Od solnčnega izhoda pa do zapada naj
se slavi Ime Gospodovo.

Ů. Pošlji nam, o Gospod, pomoč iz svetišča;

R. In brani nas s Siona.

Ů. Gospod, usliši mojo molitev;

R. In klicanje moje naj pride do Tebe.

Ů. Gospod z Vami;

R. In z duhom Tvojim.

Molimo!

O Gospod Jezus, Sin živega Boga, Ti si moj sveti Oče, moj večni Bog, moj veliki kralj, moj dobri pastir, moj jedini učenik, moj najboljši pomočnik, predragi srca mojega, moj živi kruh, moj duhoven na vekomaj, moj vodnik v domovino, moja prava luč, moj ravni pot, moja izvrstna modrost, moja čista priprostost, moj miroljubni sklad, vsa moja bramba, moj dobri delež, moje večno odrešenje.

Jezus Kristus, Sin živega Boga, presladki moj Gospod, zakaj sem v življenju svojem kedaj kaj drugega ljubil in želel razun Tebe Jezus, moj Bog? Kje sem bil, ako v duhu nisem bil pri Tebi? Od sedaj, želje moje, bodite vse vprte na Gospoda Jezusa; le hitro, bile ste do sedaj prepočasne, torej le

hitro, iščite Ga naglo, da Ga najdete! O Jezus, naj bo v prekletstvu, kdor Te ne ljubi; kdor Tebe ne ljubi, sama grenkoba naj Ga napolni!

O presladki moj Jezus! vsako dobro čustvo, ktero bi moglo biti Tebi na hvalo, naj Te hvali, naj se Ti raduje, naj se Ti čudi, o Bog srca mojega in delež moj. Jezus Kristus, naj srce moje nima svojega življenja, Ti bodi v meni življenje moje! Naj goreča žerjavica Tvoje ljubezni vžge mojo dušo, naj švigne silnim plamenom! Neprenehoma naj gori na oltarju srca mojega, vsega naj me prevzame, da se bom do konca življenja popel do prave krščanske popolnosti. Amen.

Sedaj se poje *Tantum ergo* i. t. d. Genitori i. t. d. z dotično molitvijo: *Deus, qui nobis sub Sacramento mirabili, potem se dá blagoslov, po blagoslovu pa moli duhoven, narod pa za njim ponavlja:*

Blagoslovljen bodi Bog.

Blagoslovljeno bodi Njegovo sveto Ime.

Blagoslovljen bodi Jezus Kristus, pravi Bog in pravi človek.

Blagoslovljeno bodi Ime Jezusovo.

Blagoslovljen bodi Jezus v presvetem Rešnjem Telesu.

Blagoslovljena bodi velika Božja Mati, presveta Marija.

Blagoslovljeno bodi sveto in neomadežvano Njeno spočetje.

Blagoslovljeno bodi Ime Marije, Device in Matere.

Blagoslovljen bodi Bog v angeljih in svetnikih Svojih. Amen.

Kdor to pobožnost sam opravlja, naj po blagoslovu ali po opravljeni pobožnosti sam te molitve izmoli.

Peto poglavje.

Katekizem*) o pobožnosti k presvetemu Srcu Jezusovemu.

1. Kaj je pobožnost k presvetemu Srcu Jezusovemu.

1. *Vprašanje.* Kaj častimo v pobožnosti k presv. Srcu Jezusovemu?

Odgovor. V pobožnosti k presv. Srcu Jezusovemu častimo Srce našega Odrešenika,

*) Katechismus der Andacht zum göttlichen Herzen Jesu von Julius Costa Rosetti, S. J.

Jezusa Kristusa, Boga in človeka, ki sedi na desnici Boga Očeta vseмогоčnega, in ki je pričujoč v presvetem Rešnjem Telesu.

2. *Vpraš.* Kako se misli to presv. Srce.

Odg. Misli se *a)* ne odločeno od svete človeške nature Jezusove; *b)* ne kakor mrtvo srce, ampak *c)* tako, kakor je res sedaj, to je kakor živo Srce našega Odrešenika v slavi, katero, vidljivo samo po sebi, predstavlja nevidljivo življenje Jezusove ljubezni.

3. *Vpraš.* kaj je to, častiti presveto Srce Jezusovo?

Odg. Častiti presv. Srce Jezusovo je toliko, kakor *a)* častiti telesno Srce Jezusovo; *b)* častiti vse, kār nam to Srce predstavlja; *c)* častiti osebo Jezusovo, kateri to Srce pripada.

4. *Vpraš.* Zakaj častimo telesno Srce Jezusovo?

Odg. Zato častimo telesno Srce Jezusovo, ker je ono del človeške nature Jezusove; ker moramo moliti človeško naturo Jezusovo, zato moramo tudi Srce Njegovo.

5. *Vpraš.* Zakaj moramo človeško naturo Jezusovo moliti?

Odg. Zato moramo človeško naturo Jezusovo moliti, ker ona pripada drugi Božji

osebi. To osebo pa moramo moliti, kakoršna je, namreč s človeško naturo, ktera je z Božjo osebo zjedinjena. Vsaj moramo tudi častiti kralja, naj bo oblečen, kakor hoče.

6 *Vpraš.* Zakaj pa od te človeške nature Jezusove častimo posebno Njegovo telesno Srce?

Odg. Od človeške nature Jezusove častimo posebno telesno Srce, ne zato, ker bi drugi telesni deli, kakor glava, roke in drugi udje ne zaslužili, da jih molimo, ampak zato, ker nam Srce samo po sebi najbolje predstavlja vse ono, kar nas ravno prav posebno pobuja, da ljubimo Jezusa Kristusa in nasledujemo.

7. *Vpraš.* Kaj nam predstavlja telesno Srce Jezusovo?

Odg. Telesno Srce Jezusovo nam predstavlja a) človeško in Božjo ljubezen Jezusa Kristusa; b) vse, kar je s to dvojno ljubeznijo zjedinjeno, to je vse, kar je Jezus iz ljubezni do nas mislil, hotel, čutil in trpel, torej celo notranje življenje Jezusovo.

8. *Vpraš.* Zakaj nam telesno Srce Jezusovo že samo po sebi vse to predstavlja?

Odg. Zato ker so a) gibanje srca in tok krvi, ki ima v srcu svoje središče, v prav

posebni zvezi z ljubeznijo in z vsemi čuvstvi; *b)* ker čuvstva delujejo na srce, srce pa na čuvstva; srce n. pr. vse drugače bije v gnjevu, kakor pa v veselju ali žalosti; ker so *c)* tudi predstave in misli človeške tesno spojene s čuvstvi in po čuvstvih s srcem; druge misli in predstave ima oni, ki je žalosten, druge, ki je vesel; druge ima oni, ki ljubi, druge, ki sovraži; ker *d)* srce in čuvstva mnogo vplivajo na celo življenje, tudi na slobodne sklepe in na čednosti, ktere prečijo ali pospešujejo.

9 Vpraš. Zakaj pa ravno srce vse to najbolj predstavlja?

Odg. Zato, ker je srce za vse to najbolj naravno, pa tudi najbolj poznano znamenje. Vsak človek vé iz lastne skušnje, kako mu srce silnije ali slabije bije, kakor so mu čuvstva silnija ali slabija.

10 Vpraš. Kaj torej iz tega sledi za naš vsakdanji govor?

Odg. Iz tega sledi, da z besedo srce moremo zaznamovati ljubezen ali pa tudi druga čuvstva, misli, sklepe, čednosti, vsega notranjega in čudorednega človeka. Vse to bi mogli imenovati nevidljivo srce; na primer: kjer vam je zaklad, tam vam je tudi

srce (Luc. 12, 34); z vsem svojim srcem sem te iskal (Ps. 118, 10); v srcu svojem sem obdržal tvoje besede (Is. 118, 11); tekel sem po potu zapovedi tvojih, ker si mi srce razširil (Ps. 118, 32); odurno je Bogu zlo srce (Prov. 11, 20); misli srca (Ps. 32, 11); kviško srca! (praefat.); očetovsko, materinsko, prijateljsko srce, človek brez srca.

II. Vpraš. V kolikem pomenu govorimo o srcu?

Odg. O srcu govorimo v trojnem pomenu: *a)* v p r a v e m pomenu, kadar govorimo o telesnem srcu; n. pr. Srce Jezusovo odprlo se je s sulico, in priteklo so iz njega kri in voda; *b)* v p r e n e š e n e m pomenu, kadar namreč o srcu kaj izrečemo, kar se o telesnem srcu ne more reči, kakor kadar govorimo o ponižnem, o hvaležnem srcu, o mislih srca; tukaj se vzema znamenje za samo stvar; to je ono, kar smo gori imenovali nevidljivo srce; *c)* v p r a v e m in p r e n e š e n e m pomenu, kakor kadar govorimo o cerkveni pobožnosti k presv. Srcu Jezusovemu, pa razumevamo nevidljivo Srce predstavljeno po vidljivem Srcu. Ako pravimo molitve, litanije, pobožnost k presv. Srcu Jezusovemu, ne mislimo samo na te-

lesno Srce, pa tudi ne samo na ljubezen, ampak na vse notranje življenje ljubezni Jezusove predstavljeno po telesnem Srcu. Tako je sam Odrešenik blaženi Margareti rekel: »Glej moje Srce, ki je ljudi toliko ljubilo!« Jezus govori o ljubezni nevidljivega Srca, pa prikazuje na telesno Svoje Srce vse v plamenu, kakor na znamenje.

12. *Vpraš.* Je li telesno Srce Jezusovo najbolj pripravno znamenje neskončne ljubezni Božje v Jezusu?

Odg. Telesno Srce Jezusovo nam najboljše predstavlja neskončno ljubezen Jezusovo, ker a) telesno Srce najboljše predstavlja človeško ljubezen Jezusovo, ta pa zopet najboljše pred-
očuje Božjo Njegovo ljubezen; b) ker v starem zakonu govori sv. pismo o Srcu Božjem, da se tako izreče ljubezen in notranje življenje Sina Božjega še pred, preden je postal človek; zato moremo po včlovečenju Jezusovem še mnogo lažje govoriti o Srcu Božjem; nevidljivo Srce pa Božje nature Jezusove more se nekako najboljše predstaviti po telesnem Srcu Njegove človeške nature, ker je po včlovečenju ta natura z Božjo naturo v eni Božji osebi najbolj tesno zedinjena.

13. *Vpraš.* Zakaj moremo reči, da častimo osebo Jezusovo, kadar častimo Njegovo presveto Srce?

Odg. Zato, ker je *a)* telesno Srce del nature človeške, ki pripada osebi Jezusovi, in je z njo tako tesno zjedinjena, da so njena delovanja delovanja druge Božje osebe; *b)* ker je sveta kri, ktera se je iz srca, kakor iz središča, pretakala po celem telesu, redila in vzdržavala one svete ude, s kterimi je oseba Jezusova velike stvari za nas delala, trpela in nas odkupila; *c)* ker nevidljivo Srce Jezusove človeške nature ravno tako pripada osebi Jezusovi, kakor samo telesno Srce; more se reči, da ljubezen, vsa čuvstva, vsi neizmerni zakladi milosti, modrosti in čednosti duše Jezusove, torej vsa notranja ljubeznjivost, lepota in slava Njegove človeške nature, so bogastvo in zaklad osebe Jezusove; *d)* ker nevidljivo Srce Jezusove božanske nature pripada Jezusovi osebi, kakor sama božanska natura. — Častiti presveto Srce Jezusovo je torej toliko, kakor častiti vso notranjo človeško in Božjo lepoto in slavo osebe Jezusove.

14. *Vpraš.* Častimo li telesno Srce človeško in Božjo ljubezen Jezusovo jednakim načinom?

Odg. Telesno Srce Jezusovo, ljubezen Njegovo človeško in Božjo častimo enakim načinom, v kolikor se vsemu temu spodobi Božje češčenje, toda neenakim načinom *a)* v toliko, v kolikor se mora to Božje češčenje Božji naturi in ljubezni Jezusovi izkazovati zavoljo nje same, telesnemu Srcu, človeški Njegovi naturi in ljubezni pa samo zato, ker ste Jezusova Božja in človeška natura zjedinjene v eni sami osebi; *b)* v toliko, v kolikor telesno Srce Jezusovo zato častimo, da moremo to Srce gledati, pa v tem laglje si predstaviti in častiti Božjo in človeško ljubezen Jezusovo.

15. Vpraš. Kaj je prvo in glavno, kar se časti v pobožnosti k presvetemu Srcu Jezusovemu?

Odg. V tej pobožnosti je prvo in glavno ljubezen in vse notranje življenje Jezusa Kristusa, torej Njegovo nevidljivo Srce; Srce telesno pa se časti kakor druga, ali vendar bitna in za pobožnost potrebna stvar, ki nam pomaga, da moremo laglje častiti ljubezen in vse notranje življenje Jezusovo. To se vidi *a)* iz načina, kako je ta pobožnost postala; *b)* iz cerkvenih molitev, ktere se največkrat, če tudi ne vselej, obračajo na

nevidljivo Srce Jezusovo; *c)* iz načina, kako rimski papeži v svojem podučevanju govorijo; *d)* iz spisov blažene Marjete Alacoque; *e)* iz spisov najbolj gorečih zagovornikov te pobožnosti; *f)* iz narurne postave, po kateri ima stran duhovna prednost pred telesno; *g)* iz namena pobožnosti same.

Tako se v tej pobožnosti razlikuje prvi in najglavnejši predmet od drugega in manj glavnega, ali samo zato, da se pobožnost laglje in bolje razjasni, ne pa zato, kakor da bi prvi predmet od drugega popolnoma razločili, vsaj se obadva skupno častita v pobožnosti k presv. Srcu Jezusovemu.

2. Namen, početek in obljube te pobožnosti.

16. *Vpraš.* Kaj je namen te pobožnosti?

Odg. Namen je dvovrsten: splošen in poseben. Splošni namen je: častiti Jezusa Kristusa; ali ta namen ima tudi pobožnost k Jezusu v presv. Rešnjem Telesu. Posebni namen je pa ta-le: *a)* da nas vspešno in nježno pobudi na to, da ljubimo in posnemamo Jezusa Kristusa ravno sedaj, ko je v premnogih ljubezen hladna postala in se neverstvo zmiraj bolj razširja;

b) da premišljujemo neskončno ljubezen Jezusovo in se tako močno nagnemo na to, da sklenemo kar najbolj mogoče zadoštovati Jezusu za preveliko nehvaležnost ljudi in za vse razžalitve, ktere neprenehoma trpi prav posebno v presv. Rešnjem Telesu, v tej največi skrivnosti Njegove ljubezni.

17. *Vpraš.* Kako se torej pobožnost k presvetemu Srcu Jezusovemu razlikuje od pobožnosti k Jezusu v presv. Rešnjem Telesu in od pobožnosti k Njegovim ranam?

Odg. V presv. Rešnjem Telesu častimo neposredno telo in kri Jezusovo, v koliko so naša dušna hrana in nekrvavo obnavljanje krvave daritve na križu; dosljedno častimo celo osebo Jezusovo, v koliko je pričujoča pod podobami kruha in vina. Pobuja nas torej tudi to češčenje na to, da premišljujemo in častimo ljubezen Kristusovo, toda ne obziramo se pri tem na telesno Srce Jezusovo, kakor znamenje te ljubezni.

V pobožnosti k peterim ranam Jezusovim Njega častimo, v koliko je ravno na teh ranah trpel, in sicer tako, da nas te nevidljive rane kakor znamenja pobujajo razmišljevati nevidljive rane one ljubezni, ktera je Jezusa nagnila, toliko za nas pretrpeti.

Toda v pobožnosti k presv. Srcu Jezusovemu ne častimo samo ljubezni, ki se prikazuje v presv. Rešnjem Telesu in v Njegovem trpljenju, ampak mi častimo tudi neskončno ljubezen, kakor je sama v sebi in v njenih dobrotah, ljubezen Božje in človeške nature Jezusove, in sicer ljubezen, pa tudi vse njeno notranje življenje, v koliko nam se predstavlja po telesnem Srcu Jezusovem, in zato častimo dosljedno tudi vso osebo Jezusovo, ne samo v koliko je pod podobami kruha in vina, ampak tudi v koliko je prebivala na zemlji in sedi sedaj na prestolu v nebesih. Ker pa prava ljubezen koprni Jezusa poiskati in najti, zato gledamo, da to ljubezen svojo pokažemo prav posebno do presv. Srca Jezusovega v zakramentu ljubezni. Iz tega se vidi, da se pobožnost k presv. Srcu Jezusovemu razlikuje od pobožnosti k presv. Rešnjemu Telesu, ali da ste obe tesno zvezani in da se med seboj podpirate.

18. Vpraš. Je li ta pobožnost k presv. Srcu Jezusovemu nova?

Odg. Pobožnost k presv. Srcu Jezusovemu je toliko stara, kolikor sv. krščanska vera; in mora se reči, da so jo opravljali vsi

pravi kristjani in vsi sveti ljudje vseh časov, ako se gleda njena duhovna stran, namreč češčenje ljubezni Jezusove in Njegovega notranjega življenja; ali znamenje, telesno Srce namreč, se je poprej redko kedaj upotrebovalo, ta navada postala je v novejšem času.

19. *Vpraš.* Kdo je vpeljal in kedaj, da se ljubezen Jezusova pod znamenjem telesnega Srca časti?

Odg. Jezus sam je vpeljal, da se pod znamenjem telesnega Srca časti Njegova neskončna ljubezen; On je namreč to pobožnost razodel blaženi Mariji Marjeti Alacoque, ki je bila redovnica v redu Marijnega obiskovanja in je živela v drugi polovici 17. stoletja.

20. *Vpraš.* Zakaj je Jezus to pobožnost vpeljal?

Odg. Jezus je hotel, da bi sedaj, ko ljudje postajajo zmiraj bolj brez čuvstva, brez vere in brez ljubezni, vernike svoje obvaroval tega zla s tem, da bi jih nagnil premišljevati Njegovo neskončno ljubezen in bi jim tako ljubezni vžgal in razgrel njihova srca. Ker smo pa po telesu svojem navezani na vidljive stvari, mnogo nam je laglje nevid-

ljivo ljubezen Jezusovo premišljevati in častiti v kakem vidljivem znamenju in tudi drugim je v vidljivem znamenju veliko bolj lahko predstaviti in pokazati preveliko ljubezen Jezusovo in tako povsod to pobožnost širiti. Nazadnje nas vidljivo Srce tudi silnije in lažje nagiba na to, da smo pripravi Božjemu Odrešeniku zadostovati za neštetilne razžalitve, ktere od početka do danas trpi v presv. Rešnjem Telesu, tej največi skrivnosti Njegove ljubezni.

21. *Vpraš.* Ali je cerkev to pobožnost odobrila?

Odg. Cerkev ni samo odobrila te pobožnosti, ampak je še na večji slavo presvetega Srca Jezusovega ustanovila poseben praznik, ki se v petek po osmini presv. Rešnjega Telesa obhaja povsod po vsem katoliškem svetu. Razun tega je cerkev to pobožnost pospešila s tem, da je ustanovila razne družbe, razne bratovščine in pobožnosti na slavo presv. Srca Jezusovega.

22. *Vpraš.* Ali jih je mnogo napadalo to pobožnost?

Odg. Da, mnogo jih je to pobožnost napadalo; prav posebno so se proti češčenju telesnega Srca kakor znamenja ljubezni vzdi-

govali sovražniki cerkve in katoliškega življenja; najsovražniši tej pobožnosti bili so privrženci tako zvanega jozefinizma in janzenizma: najbolji dokaz, da je ta pobožnost prevažna za izveličanje duš.

23. *Vpraš.* Ali so tej pobožnosti dane kake obljube?

Odg. Tej pobožnosti so dane važne in velike obljube, da bi se vsaj v pogledu na te koristi nagnili častiti to najdarežljivije in najvelikodušnije Srce tudi oni, katerih njena ljubeznjivost in milina na to pritegniti ne more. Te obljube se nahajajo v spisih blažene Marjete, ktere je cerkev pregledala in odobrila; dal pa jih je častilcem presv. Srca Jezusovega On sam. O častilcih Njegovega presvetega Srca je namreč blaženi Marjeti rekel:

1. Dal jim bom vse milosti, ktere za svoj stan potrebujejo.
2. Podelil bom mir njihovim družinam.
3. Potolažil jih bom v njihovih tugah in križih.
4. Najvarnije pribežališče jim bom v življenji, posebno ob času smrti.
5. Blagoslovil bom obilno vse, kar bodo podvzeli.

6. V mojem srcu našli bodo grešniki vir in neskončno morje usmiljenja.
 7. Mlačne duše postale bodo goreče.
 8. Goreče duše popele se bodo hitro do velike popolnosti.
 9. Blagoslovil bom hiše, kjer se izobesi ali časti slika mojega Srca.
 10. Duhovnom bom dal milost, da bodo mogli ganiti tudi najbolj tvrda srca.
 11. Imena oseb, ktere bodo to pobožnost razširjevale, zapisana bodo v mojem Srcu in nikdar več se ne bodo iz njega izbrisala.
3. Opravljanje in razširjevanje te pobožnosti.

24. *Vpraš.* Kaj se mora storiti, da bo kdo deležen teh obljub?

Odg. Akoravno prinese mnogo blagoslova vsaka pobožnost opravljena na čast in slavo presv. Srca Jezusovega in vsakega človeka pripravlja, da vse bolje spoznava duh te prelepe pobožnosti, postane vender prebogatega zaklada v presv. Srcu Jezusovem deležen samo oni, ki si resno prizadeva, da bo srce njegovo podobno presv. Srcu Jezusovemu in da pravo ljubezen in pobožnost

k temu Božjemu Srcu pametno in goreče razširjuje.

25. *Vpraš.* Kaj nam pomaga, da bolj globoko razumemo in spoznamo duh te pobožnosti?

Odg. Za to nam pomaga: ako ponižno, pogosto, stalno in željno prosimo za to veliko milost, s katero so tolike obljube združene; ako si prizadevamo, da se ta pobožnost bolje spozna, za kar bi ta knjižica mogla dobra biti; ako to pobožnost sami marljivo opravljamo in med druge širimo; ako pribežimo k preblaženi Devici Mariji, posebno k njenemu prečistemu Srcu, vsaj je ona najboljši pot, ki vodi do Jezusa.

26. *Vpraš.* Ktere pobožnosti se v ta namen najbolj priporočajo?

Odg. Priporoča se: premišljevanje o čednostih, o čuvstvih, o vsem notranjem življenju Jezusa Kristusa, prav posebno o Njegovi neskončni ljubezni, ktera se opaža v Njegovem zvonanju življenju, v trpljenju in smrti, pa v neštevilnih in previlikih nam skazanih dobrotah; priporoča se apostolstvo molitve in bratovščina presv. Srca Jezusovega, čitati dobre knjige o tej pobožnosti, skupno iti k sv. obhajilu, kjer se Jezusu

daje očitno zadostenje za vse razžalitve, ktere mora trpeti posebno v presv. Rešnjem Telesu, zatem kratke strelovite molitvice, kakor: Presv. srce Jezusovo daj, da Te vse bolj in bolj ljubim! Devetdnevna pobožnost k presv. Srcu Jezusovemu, obiskovanje Jezusa v presv. Rešnjem Telesu, litanije k presv. Srcu Jezusovemu i. t. d.

27. *Vpraš.* Kaj sledi iz tega, kar smo do sedaj povedali?

Odg. Sledi: *a)* da se pobožnost k presv. Srcu Jezusovemu ne naslanja jedino na razodenja dana blaženi Marjeti, ampak da se naslanja na veljavo same cerkve, da se torej popolnoma strinja s sveto katoliško vero in da je popolnoma razumna; *b)* da ta pobožnost jako pospešuje katoliško življenje in čednosti, vsaj nas premišljevanjem o neskončni ljubezni Jezusovi ljubeznjivo in nježno priganja, da Jezusa ljubimo in posnemamo; *c)* da je ta pobožnost za moške in ženske, za otroke in odrasle, za mladenče in dekleta, za mlade in stare, za učene in neučene, za vse ljudi; vsaj je Jezus Odrešenik za vse ljudi, pa vse neizmerno ljubi in vsem odpera zaklade presv. Svojega Srca; *d)* da ta pobožnost ne odstranjuje pobožnosti k

osebi Jezusovi, kateri to presv. Srce pripada, ampak da je ravno ta pobožnost nježen in ljubeznjiv način, da se časti oseba Jezusova, in da nam postane drago in lahko ono, kar nam je v hoji za Jezusom sicer težko, vsaj nas ta pobožnost stavlja na pot ljubezni.

28. *Vpraš.* Na kaj se mora posebno paziti pri razširjevanju te pobožnosti?

Odg. Ker človek ne ljubi, česar ne pozna in ker lahko zlorabi, česar ne razumi, zato se mora najprej ta pobožnost točno razbistriti onim, med ktere se širi, drugače bi ne mogli upati, da bi se mogla v njih prav globoko vkoreniniti. Toda v ta namen se zahteva nenavadno naprežanje vseh moči, kako bi se ta pobožnost tudi priprostim ljudem in otrokom razložila, da jo popolnoma razumijo, vsaj je pobožnost k presv. Srcu Jezusovemu sama po sebi kaj naravna, človeškemu se srcu nekako prilega, vsaj je ona nježna, preljubeznjiva, da nekako skrivnostno človeka k sebi privlači in zraven notranja milost zunanje obučavanje olajšava.

29. *Vpraš.* Kako se more ta pobožnost po celih župnijah in občinah najlažje in najbolje razširiti?

Odg. Ta pobožnost se more po celih žup-

nijah in občinah najlaglje in najboljše razširiti, ako se vpelje v njih apostolstvo molitve, ali bratovščina presvetega Srca Jezusovega, ako se o nji pridiguje in se razlagajo vprašanja in odgovori tega katekizma, pa se pokaže, kako se more vsakdo v različnih okolnostih in poklicih ponašati v duhu presv. Srca Jezusovega; ako se pri razlaganju sv. evangelija ne gleda samo na zunanje dogodke, ampak ako se naglasujejo čuvstva, misli, nameni in čednosti presv. Srca Jezusovega; ako se točnije razložijo druge pobožnosti, ki se ozirajo na to presveto Srce.

30. *Vpraš.* Česa se mora varovati, kdor opravlja in širi to pobožnost?

Odg. Ne sme *a)* presv. Srce misliti kakor odločeno od osebe Jezusa Kristusa, pa tudi ne pozabiti, da časteč presv. Srce Jezusovo častimo samo osebo Njegovo, kakor ljubeč komu roko spoštujemo celo osebo onega, komu smo roko poljubili; ali zato se *b)* vendar le ni treba bati, ampak pogosto naj se zazivlje preljubeznjivo Srce Jezusovo; ne sme se *c)* pozabiti, kaj pomeni ali kaj znamenjuje telesno Srce, kadar se opravlja cerkvena pobožnost, kateri so dane poznane

obljube, ker za to pobožnost se zahteva ravno telesno Srce; akoravno bi se moglo premišljevati življenje Jezusovo, Njegova ljubezen in Njegove čednosti, pa da bi se na telesno Srce še ne pomislilo; ali nazadnje *d)* ne sme obstati pri samem telesnem Srcu, vsaj nam to samo pomaga v ta namen, da si ljubezen in vso notranjo slavo Jezusovo laglje predstavimo in jo bolj častimo in slavimo.

31. Vpraš. Zakaj smemo v litanijah Srce Jezusovo klicati rekoč: Srce Jezusovo, usmili se nas, ker drugači navadno samo osebo kličemo?

Odg. Zato moremo reči: Srce Jezusovo, usmili se nas, ker *a)* ne moremo klicati k živemu Srcu, pa da bi se ne obračali tudi k osebi, ktere je srce, posebno če se tudi ime te osebe izgovarja, kakor je ravno tukaj; *b)* ker je srce znamenje vseh misli, čuvstev in naklepov človekovih, pa nam predstavlja vso notranjo vrednost osebe in vse drugo, kar ona iz ljubezni do nas dela ali trpi, če bi se tudi ne obzirali na to, da telesno srce kakor središče pretakanja krvi vse telesne ude hrani in vzdržava; kadar torej izrečemo srce, gledamo vsega človeka,

vso osebo njegovo; *c)* ker s tem bolj povdarimo pravi predmet te pobožnosti in oni obzir, zavolj kterega Jezusa Kristusa v tej pobožnosti častimo, in po katerem se ta pobožnost razlikuje od vseh drugih, ki imajo tudi Jezusa Kristusa za predmet; ker *d)* tako govorimo iz češčenja k Srcu, ki je Jezusu Kristusu posebno drago, kakor se tudi cerkev v svojih molitvah na sveti križ obrača, akoravno je križ brez življenja; ker *e)* cerkva sama v svojih molitvah pogostokrat kliče presv. Srce Jezusovo, kakor se to n. pr. vidi v pesmah, ki se nahajajo v brevijaru za praznik presv. Srca.

32. Vpraš. Kaj se iz teh vprašanj in odgovorov jasno izpeljuje za litanije k presv. Srcu Jezusovemu?

Odg. Jasno je: 1. Zakaj se imenujejo litanije k presv. Srcu Jezusovemu; naznanjuje se namreč pravi predmet te pobožnosti, kakor tudi navadno pravimo: pobožnost ali molitve k presv. ranam Jezusovim, k sv. križu i. t. d.; jasno je 2. kako se v njih Srce misli in kaj vse ima v sebi češčenje tega presv. Srca, da li se namreč posebno na telesno ali na duhovno in nevidljivo Srce misli, kadar se litanije k presv.

Srcu Jezusovemu; jasno je 3. da se in zakaj se te litanije obračajo na osebo Jezusa Kristusa; jasno je 4. po čem se te litanije razlikujejo od drugih litanij, kakor od litanij k presvetemu Rešnjemu Telesu; jasno je 5. zakaj se te litanije ne imenujejo litanije k ljubezni Jezusovi; jasno je 6. razloženo, zakaj se kliče telesno Srce Jezusovo, kar se večkrat ponavlja, razloženo je namreč: zakaj se mora tako klicati, kakor je v litanijah naznanjeno, kako jih moramo razumevati in na kaj pri tem misliti, da se in zakaj se v drugi vrsti kliče tudi oseba sama, kar nam je še lažje spoznati iz tega, ker se v početku ta oseba kar naravnost imenuje z besedami: Gospod usmili se nas, Kriste usmili se nas, i. t. d.

Kar se je o početku, o namenu, o obljubah in sploh o vrednosti te pobožnosti reklo, vse to nam mora pomnožiti naše zaupanje, našo ljubezen in gorečnost, da se bomo radi na preljubeznjivo in premilostno Srce Jezusovo obračali in sami sebe pobujali, da Ga iz vsega srca kličemo, rekoč: Božje Srce Jezusovo, usmili se nas!

Litanije k presvetemu Srcu Jezusovemu. *)

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta, usmili se nas!

Bog svetí Duh, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sami Bog, usmili se nas!

*) Meseca junija, ki je presv. Srcu Jezusovemu posvečen, moreš vsaki dan te litanije in naslednjo posvetbo moliti, zraven pa prav pazljivo prebrati kako vprašanje in kaki odgovor iz gornjega katekizma.

Srce Jezusovo, z Besedo Božjo bitno zje-
dinjeno,

Srce Jezusovo, svetišče Božanstva,

Srce Jezusovo, hram svete Trojice,

Srce Jezusovo, brezno modrosti,

Srce Jezusovo, morje dobrote,

Srce Jezusovo, prestol usmiljenja,

Srce Jezusovo, nepresahljivi zaklad,

Srce Jezusovo, od kterega dobrote smo
vsi dobili,

Srce Jezusovo, mir naš in sprava naša,

Srce Jezusovo, izgled vseh čednosti,

Srce Jezusovo, ki neskončno ljubi in se
mora neskončno ljubiti,

Srce Jezusovo, vir vode tekoče v večno
življenje,

Srce Jezusovo, ktero se je Očetu posebno
dopadlo,

Srce Jezusovo, pomirenje za grehe naše,

Srce Jezusovo, za nas z grenkobo napol-
njeno,

Srce Jezusovo, v vrtu za nas do smrti
prežalostno,

Srce Jezusovo, zasramovanjem napojeno,

Srce Jezusovo, z ljubeznijo ranjeno,

Srce Jezusovo, s sulico prebodeno,

usmili se nas!

Srce Jezusovo, ki je na križu vso kri izlilo,
Srce Jezusovo, zavolj grehov naših strto,
Srce Jezusovo, tudi sedaj od nehvaležnih
ljudi v zakramentu ljubezni raztrgano,
Srce Jezusovo, pribežališče grešnikov,
Srce Jezusovo, moč slabotnih,
Srce Jezusovo, tolažba žalostnih,
Srce Jezusovo, stanovitnost pravičnih,
Srce Jezusovo, izveličanje v Tebe zaupa-
jočih,
Srce Jezusovo, upanje v Tebi umirajočih,
Srce Jezusovo, sladka bramba Svojih ča-
stilcev,
Srce Jezusovo, blaženstvo vseh svetnikov,
Srce Jezusovo, pomočnik v naših težavah,
ki so nas silno obtežile,
Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, za-
nesi nam, o Gospod!
Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, usliši
nas, o Gospod!
Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili
se nas, o Gospod!
Kriste, sliši nas!
Kriste, usliši nas!
Gospod, usmili se nas!
Kriste, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!

usmili se nas!

M o l i m o.

Dopusti, prosimo Te vsemogočni Bog, da se mi, ki se ponosni v presvetem Srcu Tvojega ljubeznjivega Sina največih dobrot Njegove ljubezni spominjamo, njihovim prejetjem in sadom razveseljujemo, po ravno tistem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Posvetba Srcu Jezusovemu.

Presveto Srce našega Odrešenika, vsi skesani pademo pred Te na kolena. O Jezus, Sin živega Boga, česa ni Tvoja modrost sklenila, česa ne Tvoja ljubezen podvzela, da nas narediš vse srečne, vse blažene. Ne more se dovolj pripovedati, kaj si vse za nas storil in trpel. Pa ko si že vse življenje svoje za izveličanje naše posvetil in sebe za grehe naše na križu daroval, hočeš še, da se vsaki dan nekrvavo za nas daruješ, da v presvetem Rešnjem Telesu kakor Bog in človek resnično in stvarno med nami stanuješ, da nas hraniš s Svojim telesom in s svojo krvjo, da nas kar se more tesno s Seboj zjediniš in nam obilno od svojih milosti podeliš! Kako smo dolžni, hvaliti

Te in slaviti za vse Te dobrete, pa z ljubeznijo vračati ljubezen!

Toda, med tem ko Božje Tvoje Srce v čudežni skrivnosti Tvoje ljubezni gleda, kako bi vse ljudi osrečilo; trudijo se ljudje in gledajo, kako bi Te žalili in za neskončno ljubezen vrnili Ti neskončno nehvaležnost. O koliko je nevernih in krivovernih, ki v zaslepljenosti svojega srca zakramenta ljubezni ne pripoznajo, Tebe v njem zaničujejo, onečaščujejo in zasmehujejo! Pa koliko je tudi vernikov, ki Ti za toliko ljubezen le hladno in vnemarno srce darujejo, ki brez svetega spoštovanja v Tvoje cerkve prihajajo, po Tebi ne koprne, redkokrat in še brez dovoljne priprave k Tvoji mizi pristopajo, ali ki Te v smrtnem grehu prejemajo in tako po svojem zadolženju kruh življenja prenarejajo v smrtni strup.

O Jezus, dobri pastir, ki si svoje življenje dal za nas, kako globoko Ti mora Tvoje ljubeznjivo Srce raniti tolika nehvaležnost in poguba tolikih duš! Kako radi bi mi s svojimi solzami in s svojo pokoro Tvoje bolečine zmanjšali in zadostili za vse razžalitve! Toda joj, mi sami smo grešniki in mukom Tvojim smo mnogo doprinesli! Zato

moramo pomoči iskati jedino v velikem Tvojem usmiljenju, in v neizmernem Tvojem zasluženju, pa skesano in ponižno vpiti: Prizanesi, o Gospod, prizanesi narodu svojemu. Spomni se, da nas ne moreš zavreči, pa da bi se ne izgubila cena Tvoje, za nas prelite, krvi. Res je, mi ne zaslužimo, da nam prizaneseš; ali Tebi nije drago, da se toliko število duš izgubi in nikakor ne moremo dvomiti o Tvojem usmiljenju, dokler koli gledamo Tvoje srce kakor pribežališče nam grešnikom odprto.

93 Usmili se torej, o Jezus, usmili se in odpusti vse razžalitve, vse zasmehovanje in zasramovanje, in vse kar smo mi ali kar so drugi ljudje proti zakramentu ljubezni skrivili! Naj se oči naše premene v potoke solz, naj pretakajo solze noč in dan in naj nimajo nobene tolažbe, ker so prenežno Tvoje Srce ranili, in sicer ranili oni, ki so bili in so dolžni častiti Te in ljubiti.

120 Da bi za vse te razžalitve, Tebi prizadete, zadostili, darujemo Ti vsa zasluženja Tvoje bitke muke, pa dragoceno kri z vodo, ki je iz strane Tvoje pritekla; darujemo Ti vso slavo in čast, katero Ti izkazujejo vsi nebeški kori angeljev in vsi izvoljeni Božji

sedaj in na vekomaj. Skupaj ž njimi Te hočemo tudi mi hvaliti, slaviti in poveličevati, hočemo Te prositi, da nam odpustiš, hočemo Te ljubiti in to vse ponavljati, kolikorkrat nam srce vdari. O da bi Te nikdo več ne razžalil, da bi se vsa široka zemlja zjediniła, pa kakor z enim srcem in z enim jezikom na vekomaj Tebi prepevala: Naj se neprenehoma hvali in slavi presladko Srce Jezusovo v presvetem Rešnjem Telesu!

O naša Gospa, mati našega Boga in mati naša! Tvoji blagoslovljeni vjernosti in krilu Tvojega usmiljenja izročamo danes, vsaki dan in ob smrtni uri našo dušo in naše telo; v Tvoje roke polagamo vse naše upanje, vso našo tolažbo, življenje naše in konec njegov, da se po Tvojem zasluženju naše misli, besede in vsa dela naša vravnavajo po Tvoji volji in po presveti volji Sina Tvojega.

O veliki patrijarh Jožef, Sin Davidov, branitelj cele cerkve, verni služabnik, ktere ga je Bog dal za čuvarja blaženi Devici Mariji in za reditelja Sinu Svojemu, bodi naš čuvar, reditelj in oče, pa nas vodi po potu čednosti, da dosežemo večno življenje.

O vsi angelji, posebno vi, ki vas je Bog

postavil za čuvarja naši (nad)škofiji, branite nas v borbi, da se ne pogubimo na strašni sodbi.

In vi, svetniki in svetnice Božje, posebno ki se slavite v naši (nad)škofiji in vi mučeniki, katerih svete kosti se v nji nahajajo, prosite za nas sedaj in na čas smrti naše. Amen.

Molitve z odpustki.

Povsod naj se ljubi presveto Srce Jezusovo! (100 dni.)

Usmili se me, moj Jezus! (100 dni.)

Večni Oče, darujem Ti dragoceno kri Gospoda našega Jezusa Kristusa za odpustčenje mojih grehov in za potrebo cele cerkve (100 dni). Primi ta dar za spreobrnjenje grešnikov in za odrešenje svetih duš iz vic.

Hvaljen bodi Jezus Kristus! Na vekomaj, amen. (Vselej po 100 dni, in popolnoma odpustki na čas smrti, ako zakličejo vsaj v srcu, če z jezikom ne morejo, imena Jezusa in Marije oni, ki so se s tem pozdravom v življenju navadno pozdravljali.)

Spominjaj se!

1. Spominjaj se o kristjan, da si samo zato vstvarjen, da ljubiš Boga svojega, služiš Mu v življenju, in Ga potem na drugem svetu na vekomaj vživaš.

2. Spominjaj se, da smrt prihaja naglim korakom, in da je morebiti mnogo bliže, kakor pa mi mislimo.

3. Spominjaj se, da boš prav kmalo moral pred Gospod Bogom odgovor dajati za volj vsega dobrega, kar si bil dolžan storiti, ali nisi storil in zavolj vsega zla, katero si bil dolžan opustiti, ali nisi opustil.

4. Spominjaj se, da se koj po smrti pogrezne v pekel duša onega, ki umrje v smrtnem grehu, in da bo na koncu sveta tudi telo njegovo v večni ogenj vrženo.

5. Spominjaj se, da imaš samo eno dušo; ako si to dušo izveličal, izveličal si vse na vekomaj, ako si to dušo izgubil, izgubil si vse na vekomaj.

6. Spominjaj se, da je široka cesta, ki pelje v pogubljenje, ali da mora sebe premagovati in nositi svoj križ, kdor se hoče zveličati.

7. Spominjaj se, kako Bog zasluži, da Ga častiš zmiraj in povsod; On je na vsakem mestu, in samo od Njega odvisi vse tvoje dobro, časno in večno.

8. Spominjaj se, da čas beži in se več ne vrača; kolikor bolj dolgo živiš, toliko manj časa ti ostaja, da še živiš; kdor slabo živi, slabo tudi umrje.

9. Spominjaj se, da si dolžan bližnjega svojega ljubiti, kakor sam sebe; gorje tebi, ako podpihuješ prepiranje in razprtije.

10. Spominjaj se, da je poln pekel grešnikov, ki so vsak dan obetali, da se bodo poboljšali, ali se vendar nikdar poboljšali niso.

11. Spominjaj se, da se mora varovati priložnosti, kdor se hoče varovati greha; nevarni govori so mreže vragove.

12. Spominjaj se slednjič, kako te Kristus čaka, da ti odpusti grehe: kdo ve, ali ni to zadnji klic Njegov. (Giacopazzi 1752.)

M o l i m o.

O Gospod Jezus Kristus, Sin živega Boga, ki si po Očetovi volji in po delovanju svetega Duha s Svojo smrtjo svetu življenje

dal: s Svojim presvetim telesom in s Svojo presveto krvjo reši me vseh mojih pregreh in vsega hudega. Daj, da se vedno Tvojih zapoved držim in ne dopusti, da bi se kedaj ločil od Tebe, ki z ravno tem Bogom Očetom in svetim Duhom živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

O Gospod Bog, kralj neba in zemlje, ponižaj se, da danas naša srca in telesa, občutke, govore in djanja po Tvojem zakonu in po delih Tvojih zapovedi vodiš in posvečuješ, ravnaš in vladaš: da zaslužimo varni in slobodni biti tukaj in na vekomaj po Tvoji pomoči, o Odrešenik sveta, ki živiš in kraljuješ na vekomaj. Amen.

Naklada Benzigera I dr., Einsiedeln u Švicarska.

Šesto poglavje.

Katekizem o pobožnosti k prečistemu in brezgrešnemu Srcu Device Marije.

1. Kaj je pobožnost k Marijinemu prečistemu Srcu, kaj je njen namen in kako se je začela.

1. *Vprašanje.* Kaj častimo v pobožnosti k prečistemu in brezgrešnemu Marijinemu Srcu?

Odgovor. V pobožnosti k prečistemu in brezgrešnemu Srcu Marijinemu častimo Srce Marije, Matere Božje, katero je njen Božji Sin na nebu povzdignil za kraljico vseh angeljev in vseh svetnikov.

2. *Vpraš.* Kako se misli to prečisto Srce?

Odg. Misli se a) ne odločeno od telesa Marijinega; b) ne kakor mrtvo Srce, ampak c) tako, kakoršno je ravno sedaj v resnici, namreč kakor živo Srce slavne Matere Božje, ki je vzeta v nebesa ne samo z dušo, ampak tudi s telesom.

3. *Vpraš.* Kaj je to, častiti prečisto Srce Marijino?

Odg. Častiti prečisto Srce Marijino, to je a) častiti telesno Srce Marijino; b) častiti

vse ono, kar njeno telesno Srce predstavlja;
c) častiti osebo Marijino, kateri Srce pripada.

4. *Vpraš.* Ali se mora toraj pobožnost k prečistemu in brezgrešnemu Srcu Marijinemu ravno tako razlagati, kakor se razlaga pobožnost k Božjemu Srcu Jezusovemu?

Odg. Pobožnost k prečistemu in brezgrešnemu Srcu Marijinemu mora se nekoliko ravno tako, ali nekoliko zopet drugače razlagati, kakor pa se razlaga pobožnost k Božjemu Srcu Jezusovemu.

5. *Vpraš.* Kaj je jednako pri obeh pobožnostih?

Odg. Pri obeh pobožnostih: a) časti se telesno Srce kakor znamenje, ki nam predstavlja ljubezen in vse njeno notranje življenje; b) ravno tisti dokazi spričujejo, da nam telesno Srce najnaravnije in najpripravljeneje predstavlja ljubezen in vse njeno notranje življenje, namreč da predstavlja vse predstave, vse misli, vsa čuvstva, vse sklepe, vsako trpljenje, vse čednosti in milosti, v kolikor je vse to v zvezi z ljubeznijo. Da srce najnaravnije predstavljajo ljubezen in vse, kar je ž njo v zvezi, vidi se iz tega, ker so vdarci srca in ker je pretakanje krvi, ki izvira iz srca kakor iz svojega središča,

v zvezi z ljubeznijo in z vsemi drugimi čuvstvi; da je srce najpripravnije to predstavljati, vidi se iz tega, ker je srce zavoljo te zveze za vse najbolj poznano znamenje, vsaj je ravno oni del telesa, v katerem se notranje življenje najbolj jasno prikazuje; *c)* časte se one osebe, katerim srce pripada in ne obstane se samo pri srcu; *d)* ne misli se največ na telesno Srce, ampak na notranje življenje ljubezni, ki bi se nevidljivo Srce imenovati moglo. To je vzvišenija stran cerkvene pobožnosti, telesno Srce pa je čeravno bitna, vendar samo druga stran cerkvene pobožnosti; vsaj se ne časti ena stran samo za sebe, odločena od druge, ampak častite se oboje kakor celost, časti se namreč nevidljivo Srce predstavljeno po vidljivim Srcu kakor po znamenju.

6. *Vpraš.* Kaj je različno pri obeh pobožnostih?

Odg. Različno je: *a)* oseba, kateri pripada Srce Jezusovo, druga je oseba presvete Trojice, Srce Marijino pa je srce same čisto človeške osebe, ki je povzdignjena do največje časti Matere Božje; *b)* nevidljivo Srce našega Odrešenika je dvovrstno, človeško in Božje, vsaj so v Njem združene v eno

osebo človeška in Božja natura, pa je zato v Njem tudi človeška in Božja ljubezen, toda v blaženi Devici Mariji je samo človeška natura, zato tudi samo človeška ljubezen, ki je pa vender neizrekljivo visoko povzdignjena in poveljučana, vsaj je milosti polna; *c)* iz tega sledi, da je telesno Srce Jezusovo znamenje dvojnega življenja ljubezni, namreč znamenje življenja človeške in Božje ljubezni, toda Srce Marije je znamenje samo življenja človeške njene ljubezni; *d)* ker je Srce Jezusovo Božje Srce, zahteva se, da Ga po Božje častimo in molimo, ali za Srce Marijino se to ne zahteva, čeravno se za Marijo, Mater Božjo, mnogo veči čiščenje spodobi, kakor pa za svetnike in angelje.

7. *Vpraš.* Kaj je namen pobožnosti k prečistemu Srcu Marijinemu?

Odg. Dvojen namen ima ta pobožnost: splošen in poseben. Splošni namen je: častiti Marijo, kateri Srce pripada, ta namen imajo tudi druge pobožnosti k Materi Božji. Posebni namen pa je, da se nam po znamenju telesnega Srca prav živo predstavlja vsa notranja ljubeznjivost, krasota in slava Matere Božje, da nas krepko, uspešno, pa

tudi nježno pobuja in vžiga na to, da Marijo kakor mater svojo ljubimo, in po njenem izgledu svoje življenje vravnavamo.

8. *Vpraš.* Ali je pobožnost k prečistemu Srcu Marijinemu nova?

Odg. Pobožnost k prečistemu Srcu Marijinemu je stara, kakor krščanska vera. Ako se ozremo na njeno duhovno stran, namreč v kolikor se v tej pobožnosti časti ljubezen in notranje življenje Marijino, moramo reči, da so jo opravljali vsi pravi kristjani in vsi sveti ljudje vsih časov. Že sam sv. Luka spominja v sv. evangeliju (2, 19), kako je Marija v Srcu Svojem ohranila vse besede, ktere so pastirji govorili, in jih premišljevala. Jedino na telesno Srce kakor na znamenje se v starih časih ni gledalo, ta navada je postala v novejšem času.

9. *Vpraš.* Kdaj se je povsod ljubezen Marijina začela častiti pod znamenjem telesnega Srca?

Odg. Kakor znamenje notranjega življenja začelo se je telesno Srce Marijino povsod častiti v polovici 17. stoletja, za kar se je posebno prizadeval pobožni duhoven Janez Eudes († 1680), utemeljitelj družbe imenovane: Eudisti. Pozneje je sv. stolica to po-

božnost presojevala in jo odobrila. V našem stoletju pa se je v Parizu vstanovilo nad-društvo prečistega Srca Marijinega v namen, da se po ti pobožnosti izprosi od Boga spreobrnitev grešnikov. Letopisi tega društva pripovedujejo o obilnem blagoslovu in o prav posebno velikih milostih, ki so se s to pobožnostjo za grešnike dobile.

10 Vpraš. Je li cerkveno odobrenje pobožnosti k prečistemu Srcu Marijinemu v zvezi z odobrenjem pobožnosti k presvetemu Srcu Jezusovemu?

Odg. Svakako in sicer zavoljo tesne zveze jednega Srca z drugim, vsaj nas sv. cerkev uči, da ima Marija po milosti vse prednosti in imena, ktere ima Gospod Jezus po naturi. Jezus je brezgrešen, ker je Njegova človeška natura zjedinjena z Njegovo Božjo osebo; Marija pa je začeta brez greha in prosta vsacega osebnega greha zavoljo posebne prednosti, ko Mati Božja. Jezus je vseмогоčen in moč Njegova je neskončna; tudi Marija je vseмогоčna na koljenih, ali po priprošnji, in tudi njena moč je neskončna, ker ji je Jezus dal v oblast vse milosti, da jih razdeljuje. Jezus je naš kralj, naš gospodar, naš posrednik, naš zagovornik, naš

oče; Marija pa je naša kraljica, naša gospa, naša posrednica, naša zagovornica, naša mati. Jezus je naša nada, pomoč, tolažba, naše življenje, naše pribežališče, pot v nebo, začetnik milosti in oče usmiljenja; ali tudi Marija je naša nada, pomoč, tolažba, naše življenje, naše pribežališče, vrata in lestva nebeška, mati milosti in usmiljenja. Jezus je v nebesih z dušo in telesom, Njemu se pripogiba vsako koljeno na nebu, na zemlji in pod zemljo, pa tudi Marija je v nebesih z dušo in telesom, tudi nji so podvrženi vsi angelji, vsi ljudje in vsi vragovi, in poklanja ji se vse na nebu in na zemlji. Zato slavi sv. cerkva Marijo s prazniki podobnimi onim, s katerimi poveljuje Jezusa, ker ve, da je tako po želji Jezusovi, ki je kakor Sin najbolj tesno zjedinjen s svojo materjo, pa ravno zato hoče, da Ga v Njegovi cerkvi in Njegovi verniki časte in ljubijo skupaj z Marijo. In tako je popolnoma naravno, da je cerkev odobrila in pospešila tudi pobožnost k prečistemu Srcu Marijinemu, ker je odobrila pobožnost k presvetemu Srcu Jezusovemu.

2. Vrline prečistega in brezgrešnega Srca Marijinega.

11. Vpraš. Od kod izvirajo vse vrline prečistega Marijinega Srca?

Odg. Vse vrline Marijinega prečistega Srca izvirajo od tod, ker je njeno Srce Srce Matere Božje: zato je Srce Matere in Device, zato je najbolj čisto od vseh človeških src, zato je Srce polno milosti in darov sv. Duha, zato je ona tudi nas vseh milostna mati.

12. Vpraš. Zakaj izvirajo vse vrline Srca Marijinega od tod, ker je njeno Srce Srce Matere Božje?

Odg. Zato, ker je Mati Božja najbolj tesno združena z neskončnim Božjim veličanstvom, kakor taka stoji visoko nad vsem drugim stvarjenjem Božjim, in pristojno je bilo, da njeno Srce zaljšajo take vrline, po katerih more visoko presezati vso lepoto in slavo vseh angeljev in svetnikov, kakor pravo mojstersko delo Božje vsemogočnosti. Marijo je Oče od vekomaj izbral za mater Svojemu Sinu, pa je zato njeno Srce napolnil preobilnim bogastvom nebeškim, kar je spomnil nadangelj Gabriel, ko je v imenu Božjem rekel: Milosti polna, Gospod je s Teboj,

blagoslovljena si med ženami. In ker je Marija imela postati mati Odrešenikova, ali se ni spodobilo in ali ni potrebno bilo, da se ona najobilniše vdeleži vseh plodov odrešenja? in da bo Srce Marijino pripraven stan za Božje dete, ali ni bilo potrebno, da se ono obvaruje vsacega greha in posveti kakor hram Božji? Pa tudi to je bilo potrebno, da materinsko čast Marijino Bog dostojno povelicha, zato je imela biti nevesta samega sv. Duha in Srce njeno je imelo biti polno blagoslova, kakor je rekel angelj: Duh sveti prišel bo nad Tebe in moč Najvišega Te bo obsenčila.

13. *Vpraš.* Zakaj je Srce Marijino Srce matere, ki je zajedno tudi Devica?

Odg. Zato, ker je *a)* presveto telo in torej tudi telesno Srce Jezusa Kristusa, ki je najlepši izgled in največi ljubitelj deviške lepote, narejeno od krvi prečistega Srca Marijinega; ker je *b)* Marija kakor mati Jezusova v čistoči imela preseči same angelje, to pa bi ne bilo, da ni Marija ostala Devica pred rojstvom, v rojstvu in po rojstvu Jezusovem, in da Srce Marijino ni ohranilo ono deviško čuvstvo, ki jo je kakor v nebeški lepoti poveličevalo, kakor to prekrasno

predstavlja slika blažene Device ovenčane s krono svetlih zvezd.

14. *Vpraš.* Zakaj se Marijino Srce imenuje prečisto in brezgrešno Srce?

Odg. Zato, ker duša Marijina preseza v čistoči vsa človeška srca, notranje življenje te prečiste duše se pa imenuje nevidljivo njeno Srce. Njena duša namreč *a)* je bila po posebni milosti Božji obvarovana izvirnega greha; Srce Marijino je torej Srce Device začete brez izvirnega greha. *b)* Duša Marijina je bila prosta osebnega smrtnega greha, in po posebni milosti Božji tudi vsacega malega greha; nevidljivo Srce njeno torej bilo je vsikdar popolnoma čisto in brez vsakoršnega greha; *c)* Marijina duša je bila po izvanredni milosti Božji prosta tudi vsacega slabega nagnjenja, zato se njeno telesno Srce nikdar ni moglo nad mero razdražiti, ker to bi pokazalo razdraženo čustvo, ki bi bilo, če tudi proti njeni volji, vendar le pomotilo in zmedlo soglasje njenega notranjega življenja, kar se pa o Mariji ne sme trditi.

15. *Vpraš.* Kako je bilo Srce Marijino polno milosti?

Odg. Marijino Srce je bilo polno milosti,

ker je *a)* Marijo kakor Mater Božjo v toliki meri kinčala posvečujoča milost Božja, ta najkrasnji kinč vsake duše, da jo je prekosila jedino posvečujoča milost duše Kristusove; *b)* ker so v njeno dušo tudi v nenavadno obilni meri vlite vse čednosti, posebno vera, upanje in ljubezen; *c)* ker je po neizmerno čednostnem njenem življenju vedno do smrti rasla posvečujoča milost in ž njo vse vlite čednosti; *d)* ker je dobivala preobilne djanske milosti, ki so jo nenavadno razsvetljevale in voljo njeno nagibale na čednostno življenje, da je mogla pridobiti ono izvanredno obilnost milosti, ktera jo kakor kraljico nad vse svetnike povzdiguje; *e)* ker je v nenavadni meri imela sedem darov svetega Duha: dar modrosti, umnosti, soveta, moči, znanja, pobožnosti in strahu Božjega.

16. Vpraš. Zakaj je Marija teh sedem darov prejela v nenavadni meri?

Odg. Zato, *a)* da bo tudi v tem Srce Matere Božje kolikor mogoče podobniši Srcu njenega Božjega Sina, nad katerem so bili po besedah preroka Izaija vsi ti darovi; *b)* da Marija, kakor nevesta sv. Duha, tudi v tem prekosi vse druge svetnike. Duh sveti

namreč vliva te darove s posvečujočo milostjo (v sv. zakramentih krsta in pokore) v dušo, in duša postane bolj pripravna in bolj nagnjena, ravnati se po navdihovanju sv. Duha in delati s pomočjo djanskih milost, slično kakor tudi čednosti moči, razumnosti, vmerjenosti in pravice store, da je volja naša bolj pripravna in bolj nagnjena delati po zakonih razuma. Ali bilo je brezdvomno pristojno, da bo Srce blažene Device Marije, neveste sv. Duha, od vseh človeških src najbolj pripravno in najbolj nagnjeno, slušati vsaki mig sv. Duha in sicer na najpopolnši način.

17. *Vpraš.* Kaj je Srcu Marijinemu koristil dar modrosti?

Odg. Dar modrosti je Srce Marijino razsvetlil s polno Božjo svetlobo, in kadarkoli je Marijo sv. Duh pobudil, mogla je v tej svetlobi neizmerno lahko premišljevati tudi najbolj vzvišene Božje resnice, pa jih presojevati po njihovih zadnjih razlogih; to spoznavanje napolnjevalo je Srce njeno z neizrekljivo duhovno sladkobo, odvrčalo ga od vseh posvetnih stvari, vžigalo pa mu ljubezen do večnih stvari.

18. *Vpraš.* Kaj je Srcu Marijinemu koristil dar uma?

Odg. Dar uma je razsvetlil Marijino Srce s polno Božjo svetlobo, in kadarkoli je sveti Duh Marijo pobudil, mogla je v tej svetlobi neizmerno lahko in prav globoko spoznavati vse nauke svetega Duha, bistroumno si jih predstavljati v slikah in podobah, razumevati sv. pismo in reševati vse še tako velike težave.

19. *Vpraš.* Kaj je Srcu Marijinemu koristil dar svetá?

Odg. Dar svetá je razsvetlil Marijino Srce s polno Božjo svetlobo, in kadarkoli je sveti Duh Marijo pobudil, mogla je tako razsvetljena v vseh ugodnih ali neugodnih dogodkih koj spoznati, kaj mora storiti, kakor tudi razumnost svetuje, kaj naj se stori v vseh okolnostih vsakdanjega življenja.

20. *Vpraš.* Kaj je Srcu Marijinemu koristil dar moči?

Odg. Dar moči napolnil je Srce Marijino nepremakljivim zaupanjem, da bo dosegla zadnji svoj namen in da bo, ko jo sv. Duh pobudi, kakor junaška devica in mati, polna žalosti mogla ostati stanovitna v trpljenju in da ne bo nikdar poguma izgubila.

21. *Vpraš.* Kaj je Srcu Marijinemu koristil dar znanosti?

Odg. Dar znanosti razsvetlil je Srce Marijino s polno Božjo svetlobo, in kadarkoli je Marijo pobudil sv. Duh, mogla je tako razsvetljena v premišljevanju Božjih in posvetnih stvari (v koliko se odnašajo na Božje) kaj lahko spoznati njihove bližnje razloge in uzroke, kakor je po daru modrosti spoznavala njihove najviši razloge in vzroke.

22. *Vpraš.* Kaj je Srcu Marijinemu koristil dar pobožnosti?

Odg. Dar pobožnosti napolnil je Srce Marijino z Božjim ognjem, in kadarkoli jo je pobudil sv. Duh, mogla je vneta s tem ognjem kaj lahko in popolnoma opravljati vse pobožnosti, Boga slaviti in čast mu izkazovati.

23. *Vpraš.* Kaj je Srcu Marijinemu koristil dar strahu Božjega?

Odg. Dar strahu Božjega napolnil je Srce Marijino s svetim strahom in s spoštovanjem neskončnega veličanstva Božjega, in kadarkoli je Marijo pobudil sv. Duh, čeravno je bila Mati Božja, mogla se je vendar v otročjem strahu prav lahko ponižati pred Bogom, kakor goli stvar, in kakor dekla Gospodova.

24. *Vpraš.* Kaj pa v pogledu na nas ljubeznjivost Marijinega Srca neizrekljivo povzdiguje?

Odg. Povzdiguje jo to, da je Marijino Srca najbolj podobno in najbolj blizo Srcu Jezusovemu, da je ono Srce naše matere, Srce One, ki je pribežališče grešnikov, Srce kraljice, braniteljice in varhinje cerkve, Srce One, ki se imenuje vrata nebeška.

3. Opravljanje in razširjevanje te pobožnosti.

25. *Vpraš.* Kako moramo pobožnost k prečistemu Srcu Marijinemu opravljati?

Odg. Mi moramo to pobožnost opravljati z otročjim, trdim in neomejenim zaupanjem, ker a) Srce Marijino je Srce najmočnije in najmilostljivije zagovornice vseh ljudi. Srce Matere Jezusove je najbliže Srcu Jezusa Kristusa, ki je vse ljudi odkupil; njeno Srce more torej največ od Jezusovega presvetega Srca izprositi, pa je tudi Jezusovemu Srcu najbolj podobno, kar se tiče ljubezni in usmiljenja do nas; b) Srce Marijino je srce naše matere, ker Jezus je hotel biti in imenovati se naš brat; Mariji nas je Jezus na križu umirajoč izročal z besedami: Glej

Sina, glej matere, kakor razlagajo sveti učniki; njenemu Srcu je dopustil, da največ upliva, kadar se delé Njegove milosti, plodovi Njegovega odkupljenja, vsaj je ona kakor mati največ uplivala pri včlovečenju, pa tudi pri odkupljenju; *c)* Srce Marijino je Srce braniteljice in varhinje cerkve, Srce kraljice v tem Kristusovem kraljestvu, ker je ona mati kralja in glave te cerkve; *d)* Srce Marijino je pribežališče grešnikov, ker je ona mati Osloboditelja od greha, kateri je prišel iskat, kar je bilo izgubljeno; ono je Srce dobrega pastirja, ki najdeno ovco sebi na rame zadene, pa zato tudi Marija ne more odbiti nikake izgubljene ovce, ki pri nji išče pribežališča in pomoči; *e)* Srce Marije, kraljice nebes, je v resnici in se more imenovati vrata nebeška za vse, ki jo stanovitno in zvesto časte in ljubijo. Češčenje matere Božje nam je najboljša priprava za srečno smrt.

26. *Vpraš.* Ktere pobožnosti k prečistemu Srcu Marijinemu se prav posebno priporočajo?

Odg. Priporočajo se: ustmene molitve na čast prečistega Srca Marijinega, posebno rožni venec, v katerem se razmišljujejo misli

in čuvstva prečistega Srca matere Božje; pobožnosti bratovščine prečistega Srca Marijinega; čitati knjige o preč. Srcu Marijinem; premišljevati o Srcu Marijinem in prizadevati si, da se spoznajo njene predstave in misli, njena čuvstva, njeni sklepi, njene čednosti in milosti, in sploh njeno nevidljivo Srce predstavljeno po telesnem Srcu. Za takovo premišljevanje daje nam dovolj tvarine sedem besedi Marijinih in še več dogodki iz njenega življenja.

27. *Vpraš.* Iz katerih Marijinih besedi moremo spoznati njeno Srce, njene misli in čednosti?

Odg. Iz sledečih sedem besedi, kakor nam jih je ohranilo sv. pismo, vsaj so besede zunanja znamenja notranjih misli in čuvstev. Sv. Bernardin vidi v teh besedah sedem gorečih plamenov prečistega Srca Marijinega.

Prvi plamen gorečega Srca Marijinega je plamen ljubezni, ktera odločuje od vsega, kar Bogu ni drago. Kako se bo to zgodilo, ker ne poznam moža? Pri Bogu je mnogo načinov, kako to more biti, ali sem oddaljena, odločena od enega načina, ker sem po obljubi devišтва Bogu posvečena, pa ne poznam moža.

Drugi plamen gorečega Srca Marijinega je plamen ljubezni, ktera spreminja voljo stvari v voljo stvarnikovo; zato se je Marija ponižno podvrgla Gospodu, ki ji je po angelju naznanil, da bo spočela Njegovega Sina in je rekla: glej dekla sem Gospodova, naj mi se zgodi po tvoji besedi.

Tretji plamen gorečega Srca Marijinega je plamen ljubezni, ktera podeljuje tudi drugim ljubezen do onega, kar se ljubi. Zato, ko je Marija Elizabeto pozdravila, in je bil Janez posvečen, pa je poskočil v naročju svoje matere, napolni se Elizabeta svetega Duha in zakliče: blagoslovljen sad tvojega telesa!

Cetvrti plamen gorečega Srca Marijinega je plamen ljubezni, ktera poskakuje radosti in hoče zmiraj govoriti in pevati o tem, kar ljubi. Zato je Marija vso hvalo, katero je Elizabeta izrekla, na Boga obrnila in zaklicala: Poveljučuj moja duša Gospoda!

Peti plamen gorečega Srca Marijinega je plamen ljubezni, ki je sladka in vživa ono, kar ljubi. Zato je Marija dvanajstletnega Jezusa, ko Ga je našla, v nježni ljubezni imenovala Sina rekoč: Sin, zakaj si nam to naredil?

Šesti plamen gorečega Srca Marijinega je plamen ljubezni, ktera z nami čuti naše težave, vsaj je ona naša mati in zgovornica pri svojem Sinu, Jezusu Kristusu, pa se zato pri Njem za nas zavzema rekoč: Vina nimajo.

Sedmi plamen gorečega Srca Marijinega je plamen ljubezni, ktera vodi do popolnosti in hoče, da spolnujemo ne samo zapovedi Božje, ampak tudi Njegove sovete. Zato moramo pa tudi z Marijo delati in ravnati se po milosti, ktero nam ona od Boga izprosi. To je vzrok, zakaj je ona v Kani galilejski služabnikom rekla: Karkoli vam reče, Jezus namreč moj Sin, storite; vsaj je vedela, da bo Jezus dal, za kar Ga je prosila.

28. *Vpraš.* Kako moremo Srce Marijino premišljevati v njenem življenju?

Odg. Tako, da kadar premišljujemo dogodke iz njenega življenja, prevdarjamo ono, kar je ona v teh zgodah in nezgodah mislila in čutila, pa trdno sklenemo, da jo bomo posnemali v veri, upanju, ljubezni, bogoljubnosti, ponižnosti, potrpežljivosti, krotkosti, čistosti, jakosti, ubožnosti, ljubezni do bližnjega in v družih čednostih njenega pre-

čistega Srca. Ti glavni ugodni in neugodni dogodki, pri katerih se more in mora premišljevali o tem, kar je Srce Marijino čutilo, nabrajajo se v litanijah o njenem Srcu. Čuj jih na kratko, pa prevdajaj, kaj je čutilo Srce Marijino pri njenem brezgrešnem začetju, pri njenem rojstvu, ko so jo Bogu v hramu darovali, ko se je z Jožefom zaročila, ko ji je angelj naznanil, da bo mati Božjega Sina, ko je v Betlehemu Sina rodila, ko so Ga pastirji obiskali, trije kralji našli, ko so Jezusa obrezali, ko je Jezusa v tempelju darovala in slišala besede starega Simona in stare Ane, pri begu v Egipt, v hiši Nazareški, ko je dvanajstletnega Jezusa izgubila, ko je Jezus počel javno življenje, pri svatbi v Kani galilejski, ko je Jezus javno podučeval, trpel, umiral na križu, pri pokopu, vstajenju, prikazovanju, vnebohodu Jezusovem, pri dohodu sv. Duha, v vsem svojem življenju, ko je sama umirala, vzeta bila v nebo in kronana, v času, ko zapoveduje in kraljuje v nebesih, na zemlji in pod zemljo.

29. *Vpraš.* Kako se more pobožnost k prečistemu Srcu Marijinemu širiti?

Odg. Tako, da druge, posebno grešnike

nagovarjamo, naj iščejo pomoči in pribežališče pri prečistem Srcu Marijinem, da pridigujemo ali pridige o tem Srcu poslušamo, da beremo knjige, ktere obravnavajo o prečistem Srcu Marijinem, pa jih širimo in druge priganjamo, naj jih berejo, v ta namen moreš tudi to-le knjižico širiti, da vpeljemo bratovščino prečistega in brezgrešnega Srca Marijinega za spreobrnjenje grešnikov.

Litanije k prečistemu Srcu Marijinemu.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta, usmili se nas!

Bog sveti Duh, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sami Bog, usmili se nas!

Srce Marijino, brez madeža izvirnega greha
spočeto,

Srce Marijino, vsakoršnega osebnega greha
čisto,

Srce Marijino, vsake čednosti in milosti
polno,

prosi za nas!

Srce Marijino, pravilo svetosti,
Srce Marijino, po skrivnostnem oznan-
jenju postalo stan Božji,
Srce Marijino, po skrivnostnem obisko-
vanju obsuto z novimi milostmi,
Srce Marijino, po najbliži pričujočnosti
včlovečene Besede devet mescev raz-
veseljevano,
Srce Marijino, pri rojstvu Jezusa, Sina
Tvojega, neizrečene radosti napojeno,
Srce Marijino, pri darovanju Sina tvojega
v tempeljnu po prerokovanju Simeono-
vem z mečem žalosti prebodeno,
Srce Marijino, zavoljo Jezusa, tri dni iz-
gubljenega, jako raztuženo,
Srce Marijino, zavoljo Jezusa, zopet naj-
denega, nepopisljivo razveseljeno,
Srce Marijino, zavoljo ločitve od Jezusa
jako ožaloščeno,
Srce Marijino, zavoljo žalosti Sina tvo-
jega na oljski gori jako raztuženo,
Srce Marijino, pri šibanju nedolžnega Je-
zusa z ravno toliko vdarci ranjeno,
Srce Marijino, trnjem strašne krone Je-
zusove prebodeno,
Srce Marijino, težkim križem obteženo,

prosi za nas!

Srce Marijino, z razpetim Jezusom tudi
na križ pribito.
Srce Marijino, vseh muk Jezusovih prav
posebno deležno,
Srce Marijino, v smrti Sina tvojega pri
križu v morje bolečin vtopljeno,
Srce Marijino, z mrtvim Jezusom skupaj
pokopano,
Srce Marijino, zavoljo toliko grehov na
svetu prežalostno,
Srce Marijino, pri vstajenju Jezusovem
veselja zopet poživiljeno,
Srce Marijino, pri vnebohodu Jezusovem
z neizrečeno sladkostjo napolnjeno,
Srce Marijino, pri prihodu svetega Duha
obilno z novimi milostmi obsuto,
Srce Marijino, v slavnem vnebovzetju nad
vse blažene duhove vzvišeno,
Srce Marijino, vir naše radosti,
Srce Marijino, zdravlje bolnikov,
Srce Marijino, tolažba vseh nesrečnih,
Srce Marijino pribežališče grešnikov,
Srce Marijino, upanje in sladka bramba
tvojih vernikov,
Srce Marijino, moč umirajočih,
Srce Marijino, hladilo za duše v vicah,
Srce Marijino, ščit vojskujoče cerkve,

prosi za nas!

Srce Marijino, veselje angeljev in vseh svetnikov, prosi za nas!

Srce Marijino, stan Duha svetega, prosi za nas!

Srce Marijino, predrago Jezusu, Sinu tvojemu, prosi za nas!

Srce Marijino, Srce po Srcu večnega Očeta, prosi za nas!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, zanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Duh. Naredi me vrednega, da hvalim tvoje Srce, o Devica Marija!

Narod. Daj mi moči proti sovražnikom tvojim!

M o l i m o .

Vsemogočni večni Bog, ki si Duhu svetemu v Srcu blažene Device Marije pripravil

dostojen stan: dopusti milostno, da moremo, praznovajoči spomin prečistega njenega Srca, po Tvojem Srcu živeti, po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Prošnja za odpuščanje.

Sveta Marija, mati Jezusova, ki si iz ljubezni do nas ljudi čutila vso sramoto in muko, ktero je tvoj Božji Sin na križu trpel, s koliko bolečino se spominjam, da tebe in Njega nehvaležni ljudje še sedaj globoko žalijo! Res, od vekomaj te je Bog odbral, da stereš glavo peklenski kači; res, podelil ti je največi milosti, da si bila vredna, roditi Odrešenika in darovati Ga skupno z Njim za odrešenje sveta; res, povišal te je nad vse stvarjenje, kronal za kraljico neba in zemlje: ali vendar te sovražijo in zasramujejo ne le pekel, ampak tudi mnogi nehvaležni ljudje. Ti moliš za nje pred prestolom Božjim, oni pa pogrujejo tvoje sveto Ime; ti si prizadevaš, dobiti jim milost in izveličanje, oni pa zasmehujejo tvoje vrline in tvojo slavo; ti jih vse nosiš v svojem maternem Srcu, oni pa se trudijo, da spomin na tebe iz srca iztrgajo, oni grde tvojo

visoko čast, norčujejo se iz tvojih služabnikov, poderajo tvoje kipe in podobe, oskrunjajo mesta tebi posvečena.

Vzvišena mati mojega Boga, glej me pred teboj na koljenih, da ti pokažem, koliko trpim zavoljo bolečin, ki jih zaradi toliko hudobij čuti tvoje Srce. O ko bi mogel, da z najpopolnšim češčenjem, z največo gorečnostjo v tvoji službi, z najstanovitniši zvestobo v posnemanju tvojih čednosti materno tvoje Srce vsaj nekoliko odškodujem za tolike in tako grenke razžalitve! Ali joj mene, kako me je sram, kadar se spomnim, da sem z mlačnim življenjem, hladnim srcem in morebiti še z večimi grehi tudi jaz tvoje Srce britko razžalil in tako nehvaležen bil proti tebi, svoji najmilostiviši dobrotnici! Kesam se iz vsega srca, o mati usmiljenja, usliši mojo skrušeno molitev! Ne odbij me od sebe, ne zapri mi svojega Srca! Pozabi, prosim te, vse, karkoli sem te ožalostil! Tvrдно sem sklenil, da bom od sedaj tebi in tvojemu ljubljenu Sinu zvesto in goreče vdan. O ti materno Srce, polno nepopisljive prizanesljivosti, dopusti mi, da molim tudi za one nesrečneže, ki težko proti tebi greše: samo ti jim moreš od svojega

Sina izprositi milost in pomiloščenje, da se zavedo in s pokoro odvrnejo od sebe kazen Njegove jeze.

Beda Zjedinjujem se za sedaj in za vselej z vsemi tvojimi zvestimi služabniki na zemlji, z četami izvoljenih in s kori angeljev v nebesih, da neprenehoma slavimo tebe, našo nebeško kraljico in mater; prizadeval si bom, da občutim zmiraj več ljubezni in pobožnosti k tebi in da vse ljudi pripeljem do spoznanja tvojih vrlin. Tvojo deviško čistost, tvojo neprispodobljivo materinsko visokost, tvojo slavo in moč na nebu bom oznanjeval toliko gorečniši, kolikor bolj jo brezbožni ljudje napadajo in grde. Daj torej, da se ti dopade to moje češčenje in ta prošnja za odpuščanje, pomagaj mi, da bom zvesto izvrševal, kar sim sklenil, da ostanem v pobožnosti k tebi stanoviten do smrti in kedaj celo večnost v tebi častim in slavim našega Gospoda in Odrešenika, Sina tvojega, Jezusa Kristusa. Amen.

Sv. Beda o Srcu Marijinem.

Razlagajoč sv. evangelj, kjer govori o pastirih, ki so pritekli obiskat Gospoda Jezusa v jaslicah in o tem, kako je blažena

Devica Marija njihove besede ohranila v Srcu in jih premišljevala, pravi sv. Beda: »Marija je ohranila vse te besede primerjajoč jih v Srcu svojem. Vse, za karkoli je vedela, da je o Gospodu ali od Gospoda rečeno ali storjeno, marljivo je hranila v Srcu, skrbno je zapomnila, da bi mogla o času, ko bo treba oznanjevati včlovečenje Božje ali o njem pisati, vse dovoljno razložiti onim, ki jo bodo za to zaprosili. Idimo tudi mi, bratje moji, za bogoljubno materjo Gospodovo, pa si tudi mi vse besede in vsa djanja Gospoda in Odrešenika v srce vsadimo in jih v srcu ohranimo. Premišljujemo te besede in djanja po dnevi in po noči, pa odbijajmo od sebe škodljive in nečimrne misli, ki nas napadajo; primerjajmo jih večkrat in prizadevajmo si, da sebe in bližnjega svojega oslobodimo od nepotrebnih pripovedek in neslanih ogovorov, in naučimo se na to, da često hvalimo Boga. Ker, ako želimo v večnosti prebivati v hiši Gospoda in na vekomaj Ga hvaliti, potrebno je, da si že v tem življenju prizadevamo za ono, kar v prihodnjem iščemo: obiskujmo pogostokrat cerkev, da v nji hvalimo Gospoda, ali ne samo v cerkvi, ampak na vsakem mestu

povdarjajmo v govoru in djanju ono, kar je na hvalo in slavo našega Stvarnika.«

M o l i m o !

Spomni se, o naša ljuba Gospa od presvetega Srca, svoje čudnovite moči, katero imaš nad Srcem Sina svojega vrednega, da Ga molimo. Zanašajoč se popolnoma v tvoje zasluženje pridem k tebi s prošnjo, da me pod svojo obrambo vzameš. O Marija, ki premoreš vse pri Srcu Jezusovem, pri Srcu, ki je studenec milosti, ali katero nam moreš ti po volji odpreti, da vsem ljudem podeli bogastvo ljubezni in usmiljenja, svetlobe in odrešenja, daj mi, prosim te, milost, za katero te vroče molim. Ne, ne moreš me odbiti, vsaj si mati moja, zato, o naša ljuba Gospa od presvetega Srca, sprejmi milostno prošnjo mojo in jo usliši. Amen.

Sedmo poglavje.

O češčenju sv. Jožefa.*)

Izgled Jezusa, ki je na zemlji močno spoštoval sv. Jožefa ter mu se podvrgaval, moral bi vse vžgati, da goreče časte tega velikega svetnika. Od časa, ko mu je Njegov nebeški Oče namesto sebe sv. Jožefa postavil, držal ga je zmiraj za Svojega očeta, kakor očeta ga je spoštoval, kakor očetu bil mu je pokoren celih trideset let: In bil mu je pokoren (Luc. 2). Odrešenik je torej celih trideset let samo na to pazil, da ostane v vsem Mariji in sv. Jožefu pokoren. Sveti Jožef bil je glava svete družine, zato je bil dolžan, da zapoveduje, Jezus pa je bil podložen in zato dolžan, da je pokoren: tako Jezus ni naredil nobenega koraka, ni delal, ni okusil jedi, ni počival, ako mu sv. Jožef ni naložil.

Blažena Devica Marija je sv. Brigiti razodela: Tako je bil moj Sin pokoren, da je koj storil, samo da mu je Jožef rekel: Stori ovo ali ono. In Janez Gerson trdi, da je na

*) Od sv. Alfonza Lig.

zapoved Jožefovo Jezus večkrat jedi in pijačo pripravljaj, posodbo umival, vodo iz studenca nosil, hišo pometal.

Ponižnost Jezusova, ker je bil sv. Jožefu podložen, prikazuje, da je čast in velikost Jožefova večji od časti in velikosti vseh drugih svetnikov razun matere Božje. Po pravici je tedaj neki učenjak rekel: Vsi ljudje morajo častiti onega, ktereга je kralj kraljev tako povzdignil. Zato je Jezus sam sv. Marjeti Kortonski priporočil, naj posebno svetega Jožefa časti, ker Mu je bil na zemlji rednik: »Hočem, da vsaki dan mojega jako pobožnega rednika častiš.«

Da spoznamo, koliko milosti daje sv. Jožef svojim častilcem, dovolj je navesti samo to, kar sv. Terezija pravi: »Ne spominjam se, da sem ga kedaj prosila za kako milost, ktere bi mi ne bil dal. Čudnovito je, naštevati premnoge milosti, ktere mi je Bog po tem svetniku izkazal, in nevarnosti na duši in telesu, od kterih me je rešil. Zdi se, kakor da je drugim svetnikom Bog dal, da zamorejo pomagati le v eni potrebi, ali za tega svetnika vemo iz skušnjje, da pomaga v vseh; kakor da bi nam Gospod hotel pokazati, da kakor je bil na zemlji sv. Jožefu

v vsem podložen, da ravno tako hoče tudi v nebesih storiti vse, za kar Ga ta svetnik prosi. Rada bi vse nagnila na to, da časte tega svetnika, ker sem mnogo skusila, kako velike milosti se morejo po njem dobiti od Boga. Nisem poznala nobene osebe, ktera časti sv. Jožefa, in da ne napreduje mnogo v čednosti. Več let že vselej na dan njegovega praznika prosim za kako milost, in vidim, da se mi prošnja vselej izpolni. Vsačega, ki ne verjame, prosim pri ljubezni Božji, naj le poskusi. Ne moremo verjeti, kako more kdo pomisliti na kraljico angeljev, ki se je ob času otroške starosti Jezusove toliko mučila, pa da se ne zahvali sv. Jožefu za ono pomoč, ki jo je v tistem času materi in Sinu skazoval.«

Sv. Bernardin Sienski trdi, da ni treba prav nič dvomiti o tem, da Gospod Jezus, ki je sv. Jožefa na zemlji kakor očeta svojega spoštoval, neče njemu v nebesih kar nič odreči, ampak da mu hoče prav obilno uslišati vse njegove prošnje.

Ker bomo morali vsi umreti, zato prosimo prav posebno sv. Jožefa, da nam izprosi srečno smrt. Ves krščanski svet pripozna, da je sv. Jožef zagovornik umirajočih

in varuh dobre smrti. To pa je on s treh razlogov: *a)* njega spoštuje Jezus Kristus ne samo kakor prijatelja, ampak kakor očeta: zato je njegov zagovor mnogo močnejši od zagovora drugih svetnikov; Janez Gerson trdi, da Jezus njegove prošnje sprejema, kakor da so zapovedi; *b)* sv. Jožef ima večjo oblast nad vragovi, ki nas ob času smrti napadajo; Jezus Kristus pooblastil je prav posebno sv. Jožefa, da nas varuje in brani od lucifera zato, ker je sv. Jožef Jezusa rešil iz zaležovanja Herodežovega; *c)* ker so Jezus in Marija bili pri sv. Jožefu, ko je umiral, zato ima posebno moč, da more za svoje služabnike izprositi sveto in sladko smrt; ako ga pokličejo ob smrtni uri na pomoč, prišel bo, da jih ojači, ž njim pa bodo pomagali tudi Jezus in Marija.

Veliko izgledov bi mogli povedati, da potrdimo, kar smo rekli; ali dosta naj bodo samo ti-le: Neki trgovec v Valenciji imel je lepo navado, na božični praznik k obedu povabiti starca in ženo z otrokom v naročju, da tako poslavi Jezusa, Marijo in sv. Jožefa. Ta pobožni trgovec se je po smrti prikazal nekemu, ki je za njega molil, pa mu pové, da so ga na smrtno uro obiskali Jezus, Ma-

rija in sv. Jožef, ter mu rekli: ti si v svoji hiši nas prejemal v osebi onih treh siromakov, sedaj smo prišli, da mi tebe v svojo hišo prejmemo; in odpeljali so ga s seboj v nebesa. — Neki redovnik prikaže se po smrti svojemu tovarišu, pa mu pové, da ga je Bog odrešil od pekla zavolj posebne pobežnosti k sv. Jožefu in mu razodene, da sv. Jožef veliko premore pri Jezusu Kristusu, ker Mu je bil rednik in skrbnik.

Premišljevanje za sedem sred pred praznikom sv. Jožefa.*)

Za I. sredo: Popotovanje v Betlehem, kjer se je Jezus rodil.

Šel je pa tudi Jožef iz Galileje, iz mesta Nazaret v Judejo, v Davidovo mesto, ki se imenuje Betlehem (Luc. 2, 4). Pomisli, kako ljubeznjivo, kako sladko

*) Verniki posvečujejo sredo sv. Jožefu; sedem sred pa pred praznikom sv. Jožefa opravljajo pobožnost na čast njegovih 7 žalost in 7 radost. Tudi ti bi mogel vsako sredo jedno od sledečih premišljevanj vsaj pazljivo prebrati in dotične molitve prav pobožno izmoliti. Vselej išči od sv. Jožefa velikih milosti, kakor: milost svete čistosti, ali kake druge čednosti in dobil boš.

se je na tem potu Devica Marija razgovarjala s sv. Jožefom o usmiljenju Božjem, iz kterega je Sina svojega poslal na svet, da odkupi rod človeški, in o ljubezni tega Sina, ker je v to solzno dolino prišel, da trpi in umerje in tako zadosti za naše grehe.

Pomisli, kako žalost je občutil sv. Jožef, ko so ga iz Betlehema izgnali one noči, v kateri se je Sin Božji rodil, da je moral zavetja poiskati v štalici. Kako tužno je pač pogledaval na sveto svojo nevesto, ki je imela poroditi, pa se je tresla od mraza v tej vlažni in na vse strani odprti votlini.

Ali kako se je tudi razveselil, ko ga Devica Marija pokliče in mu reče: Hiti, hiti in pridi molit dete, Sina Božjega, ki se je sedaj rodilo v tej štalici. Glej, kako je lep; glej, v jaslicah na slamici kralja nebes in zemlje. Glej, kako se mraza trese oni, ki daje serafinom, da ljubezni gore, glej, kako plaka oni, ki je radost nebes.

Sedaj pomisli, kako nježno ljubezen je imel sv. Jožef, ko je na svoje oči gledal Sina Božjega, ki je postal dete, ali je v ravno tistem času slišal, kako angelji prepevajo, in vidil štalico vso razsvetljeno. Pokleknil

je in od veselja jokajoč rekel: Molim Te, da, molim Te, moj Gospod in moj Bog! Kako srečen sem, da Te za Devico Marijo prvi gledam rojenega in vem, da hočeš, naj se imenuješ in držiš za mojega sina. Dopusi mi torej, da Te tako imenujem in da Ti od sedaj govorim: Bog moj in sin moj, Tebi se vsega darujem. Življenje moje naj ne bo več moje, ampak Tvoje; samo zato naj ga imam, da služim Tebi, moj Gospod!

In kako se je sv. Jozefu povečala radost, ko je zagledal pastirje, ki so od angelja povabljeni pritekli, da vidijo svojega Odrešenika rojenega, in ko so prišli modri od jutra, da se poklonijo kralju neba, ki je prišel na zemljo, da nas odreši.

Molitve.

Sveti moj patrijarh, po oni žalosti, katero si občutil, ko si gledal, kako se je Sin Božji v siromašni štalici rodil, v kateri ni bilo ognja, in kako joka od mraza, ki Ga je mučil, prosim te, izmoli mi milost, da se skrušeno skesam za svoje grehe, kateri so vzrok Jezusovim solzam. Po oni radosti pa, ktera te je napolnila, ko si prvič zagledal malo dete Jezusa rojeno v jaslicah, tako

lepo in nježno, da je od onega časa tvoje srce začelo goreti ljubezni k ljubeznjivemu in ljubečemu Jezusu: izmoli mi milost, da Ga tudi jaz na zemlji vroče ljubim in pridem po smrti uživat Ga v nebesa.

Ti pa, Marija, mati Božja in mati moja, priporoči me svojemu Sinu in izprosi mi, da mi odpusti vse, karkoli sem Ga razžalil, in milost, da Ga nikoli več ne razžalim.

In Ti, ljubeznjivi moj Jezus, iz ljubezni do Marije in sv. Jožefa odpusti mi vse in daj milost, da Te po smrti v nebesih vidim, pa hvalim in ljubim Tvojo Božjo lepoto in dobroto, ki Te je nagnila, da si iz ljubezni do mene postal malo dete. Ljubim Te, Jezus moj; ljubim Te, Bog moj, ljubezen moja, vse moje.

Za 2. sredo: Beg v Egipt.

Angelj Gospodov prikazal se je Jožefu v spanju rekoč: Vstani, vzemi dete in mater njegovo, pa beži v Egipt (Matth. 2, 13). Kralj Herod je sklenil ubiti novorojenega kralja, po katerem so modri od jutra popraševali. Ker se modri niso vrnili k njemu, kakor je želel, zato zapove, naj se pomore vsi otroci v Betlehemu in v okolici:

Bog pa je hotel Sina svojega oteti od smrti, in pošlje angelja svojega, da Jožefu naloži, naj vzame otroka in mater, in beži v Egipt.

Pomisli, kako natanko je bil sv. Jožef pokoren. Ceravno mu angelj ni natanko povedal, kdaj naj beži, vendar je on koj vstal in odpotoval, da ni prašal ne za čas, ne za način popotovanja, ne za mesto v Egiptu, kam naj beži. Mariji nevtežoma vse naznani, vstane, poveže svoje rokodelsko orodje, kolikor je mogel vzeti, da bi tudi v Egiptu delal in vso družino vzdrževal, odpotuje v Egipt s svojo presv. nevesto Marijo; on gre brez voditelja na dolgo potovanje čez gore, po grdem potu in po puščavah.

O kako je moral sv. Jožef na tem popotovanju žalosten biti, ker je gledal, koliko trpi devica Marija z milim otrokom v naročju in se plašil, da bi ga v hudi zimi ne dotekli Herodovi vojaki. Čim so se preživali na potu, ako ne kosom kruha, ki so ga ponesli od doma ali pa na potu izprosili? Kje so nočili, ako ne v kaki slabi hišici, ali pa pod milim nebom pod kakovim drevesom. Res, podvrgel se je sv. Jožef v vsem volji nebeškega Očeta svojega, ki je hotel, da Sin

njegov od otročjih let že trpi, samo da zadosti za grehe ljudi; ali vender se je njegovo nježno in ljubeče srce moralo prav močno razžaliti in razžalostiti, ko je gledal, kako Jezus trepeta in plaka od mraza in od drugih zoprnosti, ktere je moral prenašati. In koliko je trpel, dokler je bil v Egiptu med brezbožnim, divjim in zapuščenim narodom; vsaj ni imel sorodnikov, ki bi mu bili pomagali. Zato pravi sv. Bernard, da se je moral sv. Jožef noč in dan mučiti, da preživi sebe, siromašno svojo nevesto in ono Božje dete, koje hrani vse ljudi in živali na zemlji.

Molitve.

Sveti moj varuh, po oni natančni pokornosti, s katero si vedno izpolnjeval voljo Božjo, izprosi mi od Jezusa milost, da bom tudi jaz voljo Božjo zmiraj poslušal. Na potu v večnost, po katerem hodi moja v sredi premnogih sovražnikov, izmoli mi milost, da do smrti nikoli ne izgubim društva Jezusovega in Marijnega. V tem društvu mi bodo drage in sladke vse muke sedanjega življenja, draga in sladka mi bode tudi smrt.

O Marija, mati Božja, po onih žalostih, ktere si ti, o nježna Gospa, pretrpela na potu v Egipt, izprosi mi moč, da potrpežljivo in vdano prenesem vse neprilike in zoprnosti, ki me zadenejo.

In Ti, dragi Jezus moj, usmili se me! Oh, Ti, moj Gospod in moj Bog, nedolžen si, pa si vendar koj od otročjih let toliko za mene trpeti hotel; toda jaz, oh grešnik sem, mnogokrat sem že pekel zaslužil, in vendar sem nejevoljen in nepotrpežljiv, kadarkoli mi je kaj za Te potrpeti. Moj Gospod, odpusti mi! Od sedaj sem pripravljen trpeti, kolikor Ti hočeš, le pošlji mi križev, kolikor Te je volja. Samo pomagaj mi z milostjo Svojo, drugače bi se mogel izneveriti. Ljubim Te, Jezus moj, zaklad moj, vse moje, ljubil Te bom na vekomaj; ali da postanem Tebi drag, glej me, pripravljen sem trpeti, kolikor hočeš.

Za 3. sredo: Jezus zaostane v hramu.

In ostal je mladeneč Jezus v Jeruzalemu, stariši Njegovi pa tega niso vedili (Luc. 2, 43). Ko je prišel čas, da se sv. družina povrne iz Egipta, glej zopet angelja, ki sv. Jožefu pove, da naj gre v Judejo

nazaj. Podučen od angelja ne ostane v Jeruzalemu, ampak vrne se v Nazaret, kjer vsa sveta družina siromašno živi.

Zadene pa sv. Jožefa z Marijo posebno velika žalost. Z dvanajstletnim Jezusom popotovali so v jeruzalemski hram. Toda ko se vračajo, ni Jezusa pri njih. Sv. Jožef se je že privadil, dragega Odrešenika svojega gledati, v Njegovem društvu živeti, kar mu je vrlo sladko bilo; koliko žalosti je toraj občutil, ko je tri dni moral biti brez Odrešenika, pa ni vedel, ali Ga bo še kedaj našel; in kar Ga je še bolj peklo, bilo je to, da ni vedel, zakaj ga je Jezus zapustil? V svoji veliki ponižnosti se je bal, da ni morebiti kaj zagrešil in da je zato Jezus sklenil, ne povrniti se več v njegovo hišo; bal se je, da ga Jezus ne spozna več za vrednega biti v Njegovi družbi in pomagati Mu. Za bogoljubno dušo, ki Boga res iz srca ljubi, ni večega trpljenja od misli, da se je morebiti Bogu zamerila.

Zato se ni čudil, da sta sv. Jožef in Marija preživela tri vrlo žalostne dneve, da nista mogla spati, ne jesti, ampak sta neprestano iskala Onega, kterega sta ljubila, Vsaj je blažena Devica Marija, ko sta Ga

v hramu našla, sama rekla: »Sin, kaj si nam tako storil? Glej, oče Tvoj in jaz sva Te z žalostjo iskala« (Luc. 2, 48). O sin, kako grenko žalost si nama napravil te dni, ko sva Te iskala, ali Te nisva mogla najti, pa tudi ne izprašati, kje da se zadržavaš.

Spomnimo se pa tudi radosti sv. Jožefa, ko je našel Jezusa, slišal vzrok, zakaj je ostal v hramu in spoznal, da temu ni bila kriva kaka pogreška njegova, ampak ljubezen Jezusova do nebeškega svojega Očeta.

Molitve.

Sveti moj patrijarh, ti jokaš, ker si Jezusa izgubil, ali si Ga vender ljubil, On pa je tebe ljubil, in sicer tako ljubil, da Te je izbral sebi za rednika in varuha. Oh, daj meni, naj jokam, ker sem tvrdnoglavno in zavoljo stvari zapustil in izgubil svojega Boga, ter zaničeval Njegovo ljubezen.

Oh, sveti moj Jožef, po zasluženju one žalosti, katero si čutil, ko si Jezusa izgubil, izprosi mi solze, da vedno jokam, ker sem svojega Gospoda razžalil. In po oni radosti, ktera je postala v tvojem srcu, ko si Jezusa v hramu zagledal, izprosi mi milost, da Ga najdem tudi jaz, da se On z milostjo svojo

povrne v mojo duše in da Ga nikdar več ne izgubim.

In Ti, Marija, mati moja, pribežališče grešnikov, ne zapusti me, ampak usmili se me. Razžalil sem sina Tvojega, ali se kesam iz dna srca in pripravljen sem, izgubiti tisučkrat svoje življenje poprej, kakor pa milost Božjo. Prosi Ga, naj mi odpusti in stanovitnost podeli.

Ti pa, predragi Jezus moj, ako mi še nisi odpustil, odpusti mi sedaj. Gnusijo se mi vse razžaljenja, neizrečeno se kesam, umrl bi od same žalosti. Ljubim Te, in ker Te ljubim, bolj cenim Tvojo ljubezen in milost, kakor vsa kraljestva na svetu. Gospod moj, pomagaj mi, da Te vekomaj ljubim in nikoli več ne razžalim.

Za 4. sredo: Sv. Jožef je vedno v družbi Jezusovi.

In je z njima šel in prišel v Nazaret, in jima je bil pokoren (Luc. 2, 51). Ko sta sv. Jožef in Marija Jezusa v hramu našla, onda se ž njima vrne domu, živi ž njima, in sluša sv. Jožefa do njegove smrti, kakor očeta svojega.

Pomisli sveto življenje Jožefovo v družbi Jezusa in Marije. V tej družini poznali so

samo en opravek: vse za slavo Božjo. Vse misli in želje obračale so se na to, kaj bi Bogu po volji bilo; razgovor jim je bil le o ljubezni, ktero so ljudje Bogu dolžni in o ljubezni, ktero ima Bog do ljudi in ktero je posvedočil posebno s tem, da je poslal edino-rojenega sina na svet, naj trpi in umrje v bolečinah in zasramovanju, da odreši rod človeški.

Oh, s kakimi občutki sta se Marija in sv. Jožef razgovarjala o trpljenju in o smrti Jezusovi? Za vse to sta vedela, vsaj sta dobro poznala sv. pismo. Ginjenega srca sta se pogovarjala, kako ima po prerokovanju Izaija ljubljeneц njihov biti mož bolečin in zaničevanja; kako mu imajo sovražniki raztepsti in izraniti vse telo, da bo kakor gobov, ves v ranah; kako ima vse to ljubljeneц njihov prestati potrpežljivo in ne sme ust odpreti, da se potoži; in kako se ima dati peljati v smrt kakor jagnje, da se ne ustavlja; kako ima biti pribit na sramotno drvo sv. križa med dva razbojnika in kako ima zavolj prevelikih bolečin siloma umreti.

Pomisli čuvstva in bolečine, ki so se pobujevale v srcu sv. Jožefa, kadarkoli se je o vsem tem razgovarjal.

Molitve.

Sveti moj patrijarh, po solzah, ktere si pretočil, kadar si premišljeval prihodnje trpljenje svojega Jezusa, izprosi mi milost, da se neprenehoma spominjam na trpljenje mojega Odrešenika; in po onem svetem ognju ljubezni, ki se je v srcu tvojem vnel pri takih razgovorih, izprosi mi samo eno iskro tega ognja za mojo dušo, ktera je s svojimi grehi zakrivila toliko trpljenje Jezusovo.

In ti, o Marija, po trpljenju, ktero si prestala v Jeruzalemu, ko si gledala muke in smrt predragega Sina svojega, izprosi mi veliko žalost in bolečino, da objokujem svoje grehe.

Ti pa, sladki moj Jezus, ki si iz ljubezni do mene toliko trpel in tako grenke smrti umrl, daj mi, da té ljubezni nikoli ne pozabim. Moj Odrešenik, Tvoja smrt je moje upanje. Verujem, da si za mene umrl. Upam, da se bom rešil po Tvojem zasluženju. Ljubim Te z vsem srcem, ljubim Te nad vse, ljubim Te bolj od samega sebe. Ljubim Te, in za ljubezen Tvojo pripravljen sem pretrpeti vse. Kesam se, ker sem razžalil Tebe,

največi dobro. Nič družega ne želim, kakor Tebe ljubiti, Tebi se dopasti. Pomagaj mi, o moj Gospod; ne dopusti, da se kedaj ločim od Tebe!

Za 5. sredo: Ljubezen sv. Jožefa do Marije in Jezusa.

On je z njima šel in prišel v Nazaret, in jima je bil pokoren (Luc.2,51). Najprej pomisli, kako presrčno je sv. Jožef ljubil sveto nevesto svojo. Bila je najlepša med vsemi ženami, karkoli jih je bilo: bila je najbolj ponižna, najbolj krotka in pokorna, od vseh ljudij in angeljev, ljubila je ona Boga najbolj: zato je zaslužila vso ljubezen sv. Jožefa, kateremu so se čednosti vedno neizrečeno dopadale. Pridodaj ljubezen, s katero ga je ljubila Marija in za katero ljubezen je on vedel; Marija je pa gotovo sv. Jožefa bolj ljubila, kakor vse druge stvarove Božje. Razun tega je on Marijo pripoznaval kakor od Boga najbolj ljubljeno in izbrano za mater Njegovega edinorojenega Sina. Iz tega sklepaj, kako je svojo preljubeznjivo nevesto ljubil sv. Jožef, ki je bil vedno pravičnega in hvaležnega srca.

Zatim premisli ljubezen, katero je gojil

sv. Jožef do Jezusa. Ker je Bog njega Jezusu odbral za očeta, moral mu je tudi vlti v srce očetovsko ljubezen in sicer ljubezen očetovsko do tako ljubeznjivega sina, ki je bil človek pa tudi Bog v isti osebi. Iz tega sledi, da ljubezen sv. Jožefa ni bila čisto človeška, kakor je ljubezen vseh drugih očetov, ampak da je bila nadčloveška, ki se je v isti osebi ozirala na sina in Boga svojega. Dobro je sv. Jožef vedel, da je otrok, ki ga vedno spremlja, Sin Božji, ki je postal človek iz ljubezni do ljudi in posebno iz ljubezni do njega. O tem ga je angelj natanko podučil. Vedel je, da je Jezus sam izmed vseh ljudi izbral njega za čuvarja svojega življenja in se je hotel imenovati njegovim sinom.

Sedaj pa pomisli, kakov ogenj ljubezni se je moral vneti v srcu sv. Jožefa, ko je vse to razmišljeval in gledal Gospoda svojega, ki mu služi kakor da mu je učenec, kako odpera in zapera delavnico, pa mu pomaga žagati, sekati, strugati, kako pobera treske, pometa hišo, kako je pokoren in dela vse, karkoli mu zapove, kako brez njega kar ničesar ne stori in tako pokazuje, da hoče biti popolnoma odvisen od njega.

Kaka čuvstva je pač sv. Jožef čutil v srcu svojem, ko je Jezusa nosil v naročju na rokah, pa Ga božal in sam bil objeman od tega presladkega deteta, ko je slušal Jezusa govoriti o večnem življenju z besedami, ki so kakor strele prodirale v srce in ga ljubezni vžigale, ko je stopal po stopinjah svojega nebeškega učenca, ki mu je bil vzor v vseh čednostih.

Ako žive dolgo skupaj osebe, ki se ljubijo, postane jim ljubezen večkrat hladna, ker kolikor dalje skupaj žive, toliko bolje spoznavajo drug drugega slabosti in pogrške. Drugače pa je bilo sv. Jožefu, ki je tim bolje spoznaval svetost in ljubeznjivost Jezusovo, kolikor dalje je ž Njim živel. Sedaj pa pomisli, kako neizrečeno je sv. Jožef ljubil Jezusa, ko je po trditvi pisateljev ž Njim preživel petindvajset let.

Molitve.

Sveti moj patrijarh, veselim se, da si bil tako srečen in si kakor oče mogel zapovedovati Onemu, kteremu se pokoravajo nebo in zemlja. O sveti Jožef, ker ti je služil sam Bog, služil ti bom tudi jaz. Ali hočem, da ti služim, da te spoštujem in ljubim kakor

Gospodarja svojega. Vzemi me pod svojo brambo, pa mi zapovej, kar hočeš. Vsaj vem, da bo meni na korist, tvojemu in mojemu Odrešeniku pa na slavo vse, karkoli zapoveš. Sveti Jožef, prosi za me Jezusa! On ti prav gotovo ničesar ne bo odbil, vsaj je bil že na zemlji vsemi zapovedim tvojim pokoren. Reci Mu, naj mi odpusti vse, kar sem Ga razžalil. Reci Mu, naj me odtrga od stvari in od mene samega, pa naj me vžge s svojo ljubeznijo, potem naj pa stori z menoj, kar hoče.

Ti pa, presveta Marija, po ljubezni svetega Jožefa do tebe vzemi me pod svoje okrilje in zaprosi svojega ženina, naj me vzame za svojega služabnika.

In Ti, o predragi moj Jezus, ki si se hotel ponižati in človeku biti pokoren, da plačaš dolg za mojo nepokornost po oni pokornosti, s katero si se sv. Jožefu podvrgaval, daj mi milost, da Ti bom od sedaj pokoren v vsem, karkoli od mene želiš; in po ljubezni, ki si jo gojil do sv. Jožefa, sv. Jožef pa do Tebe, daj mi veliko ljubezen do Tebe, o neizmerna dobrota, ki zaslužuješ, da Te iz vsega srca ljubim. Pozabi na moje krivice proti Tebi, in usmili se me! Ljubim

Te, o Jezus, ljubezen moja; ljubim Te, o moj Bog, ljubil Te bom na vse večne čase.

Za 6. sredo: Smrt sv. Jožefa.

Dragocena je pred Gospodom smrt njegovih svetnikov (Ps. 115, 5). Pomisli, kako se je sv. Jožef služеч Jezusu in Mariji približal koncu življenja v hiši v Nazaretu. Bili so angelji Božji pri njem, pa tudi Jezus in Marija vsak na eni strani siromašne postelje, in v tej sladki in imenitni družbi zapusti v rajskem miru zemljo, dolino solz. Kako sladka, kako dragocena je bila smrt njegova, ker so bili pri njem Marija, njegova nevesta, in Jezus, Odrešenik sveta! Kako bi mu mogla biti smrt grenka, ker je umiral v naročju življenja? Kdo bi mogel razložiti in dopovedati in razumeti čisto sladkost, tolažbo, blaženo upanje. čine vdanosti, čuvstva ljubezni, ki so jih v srcu sv. Jožefa pobujevale besede večnega življenja, ktere sta mu govorila Jezus in Marija? Jako temeljito je mnenje, ktero spominja sv. Frančišk Saleški, da je sv. Jožef umrl iz čiste ljubezni do Boga.

Taka je bila smrt našega svetnika: vsa mirna in sladka, brez težkobe in straha, vsaj

je bilo sveto vse življenje njegovo. Ali tako ne more biti smrt onih, ki so Boga razžalili in pekel zaslužili. Res je to, toda veliko tolažbo bo vžival oni, ki bo vedel, da ga brani sv. Jožef: ker kakor se mu je podvrgaval sam Bog, tako se mu bodo brezdvomno podvrgli tudi vragovi, pa jim on ne bo dovolil, da bi na čas smrti skušali njegove častilce. O srečne duše, ktere bo na čas smrti ta svetnik branil; ker njemu je dana moč, da je varuh dobre smrti, in da more svoje častilce rešiti od nevarnosti večne smrti. Ta posebna moč dana mu je zato, ker je on sam umiral v sredi med Jezusom in Marijo in ker je z detetom Jezusom bežal v Egipt ter ga tako rešil smrtne nevarnosti.

Molitve.

Sveti moj varuh in branitelj, pravo je, da si srečno umrl, vsaj si vedno sveto živel. Jaz bi pa po pravici moral umreti nesrečno, ker sem tako s slabim svojim življenjem zaslužil: toda ako me braniš ti, ne bom se izgubil. Ti nisi samo velik prijatelj mojega sodnika, ampak tudi varuh in branitelj. Ako me ti Jezusu priporočiš, ne bo me obsodil.

Sveti moj patrijarh, za Marijo te odberem za glavnega svojega zagovornika in branitelja. Obetam ti, da te bom vse dni, kar mi jih še ostane, prav posebno častil, in stavljaj se pod tvoje varstvo. Jaz sicer ne zaslužujem, ali zavoljo ljubezni do Jezusa in Marije vzemi me za vednega služabnika svojega.

Po oni družbi z Jezusom in Marijo, čuvaj me vedno in brani v življenju, da nikoli ne izgubim Božje milosti, da se nikoli ne odločim od Boga. Po oni ljubezni, zavoljo ktere so na čas smrti bili pri tebi Jezus in Marija, pomagaj mi prav posebno v smrtni uri, da bodete meni umirajočemu pričujoči Jezus, Marija in ti, in pridem v nebo, kjer se ti bom zahvaljeval in bom s teboj Boga hvalil in ljubil na vekomaj.

Presveta Devica, upanje moje, ti veš, kako upam najprej po zasluženju Jezusa Kristusa, potem pa po tvojem zagovoru srečno umreti in se zveličati. Mati moja, nikoli me ne zapusti, pomagaj pa mi prav posebno v smrtni uri; izprosi mi milost, da izdahnem dušo klicajoč in ljubeč tebe in Jezusa.

Ti pa, predragi Odrešenik, ki me boš enkrat sodil, odpusti mi vse, kar sem te raz-

žalil, ker se za vse kesam, ali odpusti mi
koj, preden pride čas smrti, in me boš so-
dil. Oh, kako sem nesrečen, da sem toliko
let izgubil, ker Tebe nisem ljubil. Daj mi
milost, da Te prav močno ljubim vsaj ta
kratek čas življenja, kolikor mi ga je še
ostalo. Kadar pa pride ura, da bom moral
v večnost, daj, da umrjem iz ljubezni do
Tebe. Ljubim Te, moj Odrešenik, moj Bog,
moja ljubezen, moje vse. Ne iščem od Tebe
druge milosti, razun da Te ljubim, želim in
prosim, da me vzameš v nebesa, kjer Te
bom z vsemi močmi ljubil na vekomaj.
Amen; tako upam, tako naj se zgodi. Jezus,
Marija, Jožef, dajem vam srce in dušo svojo;
Jezus, Marija in Jožef, bodite mi na strani
v smrtni borbi; Jezus, Marija in Jožef, naj
se izdihne v miru z vami duša moja.

Za 7. sredo: Slava sv. Jožefa.

Prav, dobri in zvesti hlapec! ker
si bil v malem zvest..., pojdi v veselje
svojega Gospoda! (Matth. 25, 21.) Slava
svetnikov v nebesih meri se po njihovi
svetosti na zemlji. Kdor hoče razumeti sve-
tost sv. Jožefa, dovolj je, da razumi samo
to, kar sv. evangelij o njem govori: Jožef

pa, njen mož, ker je bil pravičen (Matt. 1, 19). Pravičen je človek, ki ima vse čednosti; ako mu manjka samo jedna, ne more se o njem reči, da je pravičen. Ali, ako ga je Duh sveti imenoval pravičnega onda, ko ga je odbral Devici Mariji za ženina, pomisli, koliko je napredoval v ljubezni Božji in v vseh drugih čednostih, ko je dolgo skupaj živel s svojo sveto nevesto, tim najbolj popolnim izgledom vseh čednosti. Ako je ena sama beseda zadostovala, da posveti sv. Janeza krstnika in napolni sv. Elizabeto s svetim Duhom, kako visoko v svetosti se je pač popela krasna duša sv. Jožefa, ki je živel z Marijo celih petindvajset let? In koliko so morale rasti čednosti, koliko se pomnoževati zasluženja sv. Jožefa, ki je celih štirindvajset let neprenehoma bil v družbi same Svetosti, Jezusa Kristusa, kateremu je služil, branil Ga in Mu pomagal na zemlji? Ako Bog obeta plačo onemu, ki iz ljubezni do Njega podeli siroti čašo vode, pomisli, kako slavo je moral dati sv. Jožefu, ki Ga je rešil iz rok Herodeževih, ki Mu je oskrbljeval obleko in hrano, ki Ga je nosil na rokah in z veliko ljubeznijo Ga vzgajal! Gotovo je bilo življenje sv. Jožefa pri Jezusu

in Mariji vedna molitev z djanji vere, upanja, ljubezni, vdanosti, požrtvovalnosti.

Ako se torej plača meri po zasluženju v življenju, pomisli, kako veliko slavo vživa sedaj sv. Jožef v nebesih. Sv. Avguštín primerja svetnike zvezdam, njega pa solncu. O. Suarez pravi, da ima mnogo razlogov za mnenje, da za Devico Marijo je sv. Jožef največi svetnik po zasluženju in po slavi. Iz tega sklepa častiti Bernardin Bustiški, da sv. Jožef nekako zapoveda Jezusu in Mariji, kadar hoče, da dobi kako milost za svoje častilce.

Molitve.

Sveti moj patrijarh, ki se sedaj v nebesih veseliš na visokem prestolu blizo svojega ljubljeneza Jezusa, ki ti je bil v Nazaretu pokoren, usmili se mene, ki živim med tolikimi sovražniki, vragovi in grdimi strastmi, ki me neprenehoma napadajo, samo da ne izgubim milosti Božje. Po oni milosti, ki ti je bila dana na zemlji, da si bil vedno pri Jezusu in Mariji, izprosi mi milost, da vse dni življenja svojega ostanem vedno združen z Bogom, odbijam napade peklenske in umrjem v ljubezni do tebe in Marije, da bi

mogel slednjič priti v kraljestvo blaženih in veseliti se s teboj v njihovem društvu.

Presveta Devica in mati moja, Marija, kdaj bom sloboden od straha, da bi še kedaj grešil, kdaj bom kleknil pred Tvoje noge in se nikdar več od Tebe ne odločim? Ti mi moraš pomagati, da pridem do te sreče.

Ljubljeni Jezus moj, dragi moj Odrešenik, kdaj bom mogel priti k Tebi v nebesih uživati Te, ljubiti in gledati v lice, pa biti varen, da Te nikdar več ne morem razžaliti in izgubiti? Dokler živim, vedno sem v tej nevarnosti. O moj Gospod, edino dobro moje, po zasluženju sv. Jožefa, kterega Ti toliko spoštuješ in ljubiš, po zasluženju Tvoje predrage matere, in še bolj po zasluženju Tvojega življenja in Tvoje smrti, s katerim si mi zaslužil vse dobro in vsako upanje, ne dopusti, da se kedaj ločim od Tvoje ljubezni, dokler sem na zemlji, da pridem v domovino ljubezni, kjer bom imel in ljubil Tebe z vsemi svojimi močmi in se ne bom nikdar več od Tebe in ljubezni Tvoje odločiti mogel. Amen. Tako upam, tako naj se zgodi.

Osmo poglavje.*)

O raznih dolžnostih.

1. Trinajst dolžnosti vsacega človeka do Boga.

1. Vsaki človek je dolžan, resno si prizadevati, da spozna Boga, kolikor najbolj more.

2. Jedini Bog je vse vidne in nevidne stvari vstvaril, vzdržava jih in vodi.

3. Bog je vsemogočen; osebno je na vsakem kraju; od vekomaj vse vé in vse vidi, kar je bilo, kar je sedaj in kar še le bo; On vidi očitne in skrivne zadeve, vidi vse, karkoli kdo misli, govori in dela.

4. Bog po očetovsko skrbi za vse ljudi in vse stvari, in daje jim, karkoli trebajo.

5. Bog je Gospodar neba in zemlje, On daje človeku postave in svete zapovedi; človek pa je dolžan, zvesto izpolnjevati vse, kar Bog zapoveduje.

6. Človek je dolžan, prizadevati si, da spozna vse, kar mu Bog zapoveduje; ako

*) Ovo poglavje je sastavljeno po slovečem bosenskem škofu Miletiću.

sam ne more spoznati, dolžan je, pametneje poprašati, naj mu povedo in razložijo postave Božje.

7. One, ki zvesto izpolnjujejo Njegove postave, naplačuje na tem in na drugem svetu prav obilnimi milostmi; ostro pa kaznuje, pa tudi zavrže one, ki ne izpolnjujejo Njegovih zapovedi.

8. Dolžni smo, bati se Boga, našega najmilostivijega Očeta in vsemogočnega Gospodarja, in ljubiti Ga kakor največjega svojega dobrodelnika iz vsega srca, iz vse duše in iz vseh svojih moči.

9. Dolžni smo, Boga zmiraj hvaliti in slaviti z ono službo Božjo, katero je On v sveti rimsko-katoliški cerkvi vstanovil in obdržavati zapovedal po preljubeznjivem Sinu svojem, Jezusu Kristusu, Jezus po apostelnih, apostelni po škofih, škofi pa po duhovnih in pastirjih vernega naroda krščanskega.

10. Dolžni smo, iskreno želeti in resno si prizadevati, da vsi narodi spoznajo pravega Boga in Ga hvalijo in slave z nami, da pripoznajo vero Jezusovo ko jedino pravo vero, v kateri se vsi ljudje morejo izveličati.

11. Dolžni smo, ponižno sprejeti in trdno verovati, karkoli je svoji cerkvi razodel

Bog, ki ne more goljufati, pa tudi ne goljufan biti.

12. Dolžni smo, neprenehoma se Bogu zahvaljevati za vse prejete milosti in dobrote, hiteti k Njemu v vsaki telesni in duhovni potrebi, ponižno od Njega prositi vse, kar nam je treba, in v vsem pokoravati se Njegovi sveti volji.

13. Dolžni smo vediti, da smo od Boga dobili neumrjočo dušo, vstvarjeno po Njegovi podobi, ki ima um in voljo, ki bo po smrti večno živela in vživala plačo zaslužno na zemlji.

2. Deset dolžnosti vsacega človeka do sebe.

1. Vsak človek je dolžan, vzdržati sebe zdravega in celih udov, da more Bogu zvesto služiti, sebi pa in drugim koristiti.

2. Da kdo sebe vzdrži, gledati mora, da to doseže na pravičen in pošten način.

3. Vsakdo mora dušne svoje moči učenjem razsvetliti in na dobro obračati.

4. Napačna nagnjenja in grešne poželjivosti telesne mora vsakdo brzdati, pa razumu in volji Božji podvrgavati.

5. Vsakdo je dolžan, da nauči one poslove,

ki so za njega najpripravniji, da more pošteno in pravično živeti.

6. V vsakem delu moraš gledati na namen in dobro premisliti, kaj bi moglo iz tega biti.

7. Nič se ne sme delati brez razloga in poštenega namena.

8. Potrebno je, da se dobro presodi tuj совет, sodba, nauk, navada, in da se mnogo pazi, da človek ne goljufa sebe, pa tudi bližnjega ne.

9. Potrebno je, da vsakdo svojim trdom sebe v svojem stanju vzdržava.

10. Treba pomisliti, da samo čednosti so prava lepota, krasota in slava za vsacega človeka, posebno pa za kristjana.

3. Sedem dolžnosti starišev do otrok.

Roditelji so dolžni:

1. Ljubiti svoje sine in svoje hčeri s krščansko, pravično in pametno ljubeznijo;

2. za nje neprenehoma k Bogu moliti;

3. razlagati jim skrbno in pametno krščanske dolžnosti, to je vse, kar morajo verovati in delati, da bodo dragi Bogu in poštenim ljudem; podučevati jih v kakem rokodelstvu ali drugem poslu, da bodo

danas ali jutri mogli sami sebe, pa tudi svojo družino prehraniti;

4. večkrat jih opominjevati in spodbujati na dobra dela;

5. vsako njihovo hudobijo pametno in lepim načinom posvariti in kaznovati;

6. ponašati se v govoru in delih vselej tako oprezno, pametno, pošteno in čednostno, da morejo svojim otrokom biti na izgled, kako se morejo varovati vsacega zla, ali vežbati se v vsakem dobrem delu;

7. vzgajati jih pošteno in jim dati vse potrebno, da morejo pošteno živeti sedaj v njihovi hiši, pozneje pa sami za sebe.

4. Osem dolžnosti otrok do starišev.

Otroci so dolžni:

1. Stariše svoje iz srca ljubiti in spoštovati, želeći jim vse dobro na duši in na telesu, vselej dobro o njih govoriti in kar največ mogoče dobrega storiti;

2. Boga vedno prositi za izveličanje svojih starišev, za dobro zdravje, dolgo življenje, za pošteno in modro ponašanje;

3. stariše vbogati v vsem, kar ni greh;

4. stariše posnemati v čednostnih delih in živeti po njihovih dobrih naukih;

5. stariše poprašati za совет, in po tem se obnašati, ako ni proti zdravi pameti in proti sveti veri;

6. starišem v potrebah telesnih in duhovnih kar najbolj mogoče do smrti pomagati;

7. poklicati o pravem času duhovna, ako stariši nevarno zbole, ter prizadevati si, da prejmejo svete sakramente, dokler so še pri zdravi pameti;

8. stariše pristojno pokopati, ko umrjejo; njihovo zadnjo voljo natanko izvršiti; za njihove duše Boga moliti, dobra dela opravljati, ako morejo, dati za nje svete maše darovati.

5. Dolžnosti zakonskih.

Splošne:

1. Jeden drugemu varovati poštenje in dobro ime;

2. med seboj ljubiti se in živeti v zastopnosti;

3. jeden drugemu biti zvesti in verni;

4. jeden drugemu v telesnih potrebah pametno zadovoljevati;

5. do smrti skupaj živeti,

6. pomagati si v telesnih in duhovnih potrebah;

Posebne:

Mož mora ženi biti:

1. pravi prijatelj;
2. zvest tovariš;
3. razumen poglavar;
4. ljubeznjiv brat;
5. usmiljen oče.

Žena mora možu biti:

1. prava prijateljica;
2. zvesta tovarišica;
3. dragovoljna podložnica;
4. ljubeznjiva sestra;
5. usmiljena mati.

6. Dolžnosti gospodarjev do hlapcev, do dekel in do najemnikov.

Gospodarji so dolžni hlapce, dekle in najemnike:

1. ljubiti kakor otroke;
2. podučevati jih v potrebnih stvareh svete vere;
3. zapovedovati jim v ljubezni;
4. za grehe njihove pametno jih posvariti;
5. odvracati jih od vsacega zla;
6. opominjevati jih na dobro, posebno na to, da vedno žive po sv. veri Jezusovi;

7. vsake nedelje in vsak praznik poslati jih v cerkev, posebno k sv. maši;

8. dajati jim dober izgled;

9. pravično in popolno jim plačevati, kar so po pogodbi zaslužili.

7. Dolžnosti hlapcev, dekel in najemnikov do gospodarjev.

Hlapci, dekle in najemniki so dolžni:

1. gospodarje ljubiti in spoštovati kakor očeta in mater;

2. pokorni jim biti v vsaki stvari, ki ni grešna;

3. služiti jim zvesto, skrbno in drage volje;

4. varovati njihove stvari kakor svoje in paziti, da se ne pokvarijo in ne izgube.

8. Dolžnosti rokodelskih mojstrov do svojih naučnikov.

Rokodelci so dolžni, svoje naučnike:

1. ljubiti ko sinove;

2. pokazivati jim, kako se mora pri rokodelstvu delati;

3. pametno jih svariti;

4. dajati jim pobožne nauke in priliko, da morejo iti k sv. maši, k sv. zakramentom in da postanejo bogaboječi ljudje.

9. Dolžnosti naučnikov do rokodelskih
mojstrov.

Naučnici so dolžni svoje mojstre:

1. ljubiti ko očete;
2. spoštovati ko starije;
3. slušati jih ko gospodarje v vsem, kar se tiče nauka, rokodelstva in poštenega življenja.

10. Dolžnosti vsakega človeka do svojega
bližnjega.

Vsi ljudje imajo istega Boga za stvarnika, istega Jezusa Kristusa za Odrešenika, ter istega Adama in Evo za prve stariše. Po stvarjenju, odrešenju in rojstvu so torej vsi ljudje bratje, pa so zato dolžni:

1. ljubiti se med seboj ko bratje in sestre;
2. jedni za druge moliti;
3. jedni drugem želeči vse dobro na duši in na telesu;
4. med seboj se spoštovati in pozdravljati, pa varovati se razžalitve in neuljudnosti;
5. jedni drugim kar najbolj morejo pomagati v vsaki potrebi;
6. jedni druge odvracati od vsacega zla, in svetovati za vsako dobro;

7. jedni družega dober glas in imetek varovati in braniti;

8. vsacemu storiti dobro, ali nobenemu zlo, tudi sovražniku ne; vsaj nam je Jezus zapovedal, da moramo ljubiti tudi one, ki nam delajo zlo, za nje Boga moliti in jim dobrote izkazovati.

Deveto poglavje.

R a z n e m o l i t v e.

1. Jutranje molitve.

V ime † Očeta in † Sina in svetega † Duha. Amen. Jezus, Marija in Jožef, vam dajem svoje telo in svojo dušo. Slava Očetu, ki me je vstvaril, slava Sinu, ki me je odkupil, slava svetemu Duhu, ki me je posvetil. Slava presveti in nerazdeljivi Trojici na vekomaj. Amen.

V največi ponižnosti padem na kolena pred Tebe, moj Bog in Gospod, da se Ti poklonim z angelji in svetniki na nebu. Zahvaljujem se Ti in slavim Te, ker si me

v pretečeni noči obvaroval dušnih in telesnih nevarnosti, ter me z novo močjo okrepčal. Zopet mi daješ nov dan: o Gospod, Tebi na slavo in hvalo ga bom vpotrebil; prosim Te, daj mi zato svojo sveto milost, ker brez nje ne morem prav nič za izveličanje storiti. Varuj me vsega, kar bi mi vtegnilo škodovati, prav posebno pa me varuj vsacega greha.

O Gospod, razsvetli mi razum, pokrepi mi voljo na vse dobro, očisti mi srce, posveti mi dušo, da Ti bom vedno mil in drag. Odstrani od mene vse nevarne skušnjave, potvrdi me s svojo milostjo, da stanovitno odbijam vse, kar bi bilo proti Tvoji sveti volji.

Darujem Ti ta dan in vse ostale dneve vsega življenja svojega. Vse misli, vse besede in vsa dela posvečujem Tvoji sveti ljubezni; svoje namene združujem z nameni, s kterimi je Tvoj Sin Tebe na zemlji slavil; vodi vse korake moje po Tvoji stezi, na večji slavo Tvojo naj bo vse, kar je v meni in zunaj mene.

Moj Bog in moj Oče, prav ves sem Tvoj, zato hočem živeti samo za Tebe in pripravljen sem, rajši umreti, kakor pa Tebe raz-

žaliti. Daj mi, o moj Bog in moj Oče, daj mi svoj sveti blagoslov, pa obrni vsa dela moja na dobro. Podeli mi milost, da bom zmeren in hvaležen v sreči in radosti, da bom krotek in potrpežljiv v tugah in nevoljah, da bom veselo zaupal v Tvojo očetovsko previdnost pri delu in v vseh težavah življenja; daj mi, da bom zmiraj in povsod ponižen, da gorim za dobro, da sovražim zlo, da ostanem zdrav na duši in na telesu, da delam vse iz čistih namenov; najbolj Te pa prosim, daj mi milost, da Te nad vse ljubim in da me nič na svetu od te ljubezni ne odvrne. Amen.

Verujem v Tebe, o moj Bog, pokrepi in pomnoži mi mojo vero! Upam v Tebe, o moj Bog, potvrdi moje upanje in nikdar ne dopusti, da postanem malodušen ali da zdvomim. Ljubim Te, o moj Bog, iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše, iz vseh svojih moči; daj, da ostanem stanoviten v tej ljubezni do zadnjega izdihljeja svojega življenja. Amen.

O predragi Jezus, daj mi, da v Tvojem Srcu vedno prebivam, in v njem Tvojo neizmerno dobroto spoznavam. Daj, da Tvoje veličanstvo hvalim, da v Tvoje usmiljenje

zaupam, da Tvojo voljo vršim, da Tvoje čednosti posnemam, ter iz ljubezni do Tebe ves gorim. Predragi Jezus, ako je Tvoja volja, da danas umrjem, prosim Te z desnim razbojnikom: spomni se me in vzemi me k sebi v sveta nebesa; popolnoma sem Tvoj, naj bom živ ali mrtev, pripravljen sem umreti, da Te hvalim in slavim na vekomaj. Amen.

Sveta Marija, mati Božja in moja mati! pod svoje varstvo in na naročje svojega usmiljena vzemi danas, vsaki dan, posebno pa na čas smrti mojo dušo in moje telo. V tebe stavim vse svoje upanje in vso svojo tolažbo; v prečiste tvoje roke izročam svojo čistost, vse svoje tuge in nevolje, svoje življenje in konec svojega življenja, da bodo po tvoji sveti prošnji in po tvojem zasluženju vse misli, vse besede in vsa dela po tvoji volji in po volji Sina tvojega. Amen.

In ti, sveti angelj Božji, ki si mi po Božji dobroti in modrosti postavljen za varuha, vodi me po potu čednosti in obrani me od vsake nevarnosti danas in vse življenje moje. Poduči me, kadar bom neveden, opomni me in reši me, kadar bom v nevarnosti in skušnjavi, potolaži me, ko bom v tugi in

nevolji: varuj me vsacega zla na duši in na telesu, dokler me ne pripelješ v večno življenje. Amen.

Vsi svetniki in svetnice Božje, posebno vi moji patroni I... l... prosite za me Boga, da čednostno in sveto živim, kakor ste vi živeli, in da s pomočjo vašega zagovora pridem v nebesa, kjer bom z vami Boga hvalil in slavil na vekomaj. Amen.

Angelj Gospodov je oznanil Mariji in spočela je od svetega Duha. Češčena Marija, milosti polna, Gospod s teboj, blagoslovljena ti med ženami in blagoslovljen sad tvojega telesa, Jezus. Sveta Marija, mati Božja, prosi za nas grešnike sedaj in na čas smrti naše. Amen. — Glej, dekla sem Gospodova, zgôdi mi se po tvoji besedi. Češčena Marija i. t. d. — In Beseda je meso postala in med nami prebivala. Češčena Marija i. t. d.

Prosi za nas, sveta Božja porodnica! Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo. Prosimo Te, o Bog, milost svojo vlij v duše naše, da bomo mi, ki smo po angeljevem oznanjenju spoznali včlovečenje Kristusa, Sina Tvojega, po Njegovem trpljenju in križu vredni slavno od mrtvih vstati. Po ravno tistem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

2. Mašne molitve.

Posveta svete maše.

Vsemogočni, večni Bog, jedin po božanstvu, troji po osebah, Oče, Sin in sveti Duh! Klanjamo se pred Teboj mi, nevoljni grešniki, in ponižujemo se pred Teboj Bogom, Gospodom in Očetom našim. Zahvaljujemo se Ti za vse darove in milosti, ktere si nam milostljivo podelil, posebno pa zato, da smo rojeni in vzgojeni v rimsko-katoliški veri in da nas grešnike milostno čakaš na pokoro. Darujemo Ti vse trude in težave, bolezni in nevolje, karkoli smo jih pretrpeli do sedaj, naj bodo Tebi na hvalo in slavo.

Ponižno Te prosimo, odpusti nam grehe, daj nam milost prave pokore, poboljšanje življenja in stanovitnost v Tvoji službi. Razširi katoliško vero, izkorenini nevero, oberni krivoverce, složi kralje in krščanske vladarje. Zateri, o Bog, krivoverstvo, nevarne vstaje, nepokorščino do poglavarjev; zateri hudobije, jezo in prepire, kletve, psovke, razdor in neslogo; zateri poželjenje po tujem blagu, krivice in vsa grešna dela.

Blagoslovi nas, družino, hišo, živali, gospodarstvo in vse premnoženje naše. Oslo-

bodi nas kuge, lakote, vojske, težkih bolezni, nagle in neprevidene smrti. Usmili se vseh živih, za ktere moramo moliti; vsem vernim mrtvim pa podeli večni pokoj.

Za to, o dobri Bog, Te danas ponižno prosimo, in v tem namenu Ti darujemo današnjo sv. mašo; darujemo Ti svoje misli, govore in dela celega tedna, celega mesca. Preljubljeni Oče, usliši naše molitve, usliši naše izdihljeje. Pokrepi nas s svojo milostjo, da Te nikoli več radovoljno ne razžalimo, ampak da vedno Tvojo voljo izpolnujemo, Tebe resnično ljubimo in po smrti v nebo pridemo. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

I. Začetek svete maše.*)

O moj Bog, v duhu vidim nad oltarom nebo odprto in padam na kolena pred Tvojim Božjim veličanstvom, pred neštevilnimi angelji in svetniki, ki željno čakajo na to sveto daritev.

*) Iz prekrasne knjižice: Die heilige Messe, der grösste Schatz der Welt und die Weise, ihn zu benutzen von Jos. Walter. Brixen. Wegers Buchhandlung. 1882.

Ali kako se predrznem stopiti pred celo nebo, pridružiti toliko pobožnim kristjanom in približati se tako sveti daritvi, ko sem vender z neštevilnimi grehi omadeževan? Ali nisem res tolikokrat in tako mnogo zagrešil v mislih, besedah in delih? Da, izpovedal bom vse to pred Bogom, pred Njegovo sveto materjo, pred vsemi angelji in svetniki; pred vsemi okolo mene stoječimi vdarjam se na prsa in govorim: velika je moja krivica, prav velika, da, neizmerno velika je!

Toda veliko in nad vse mere veliko je tudi Tvoje usmiljenje, o Gospod! Ves skesan in potr t zavoljo grehov izdihujem k Tebi, da mi milostno odpustiš. Ali ne prosim jaz sam; glej, vsi tu zbrani pobožni kristjani in nedolžne duše, oni prosijo za mene, da se me usmiliš; da, tudi angelji, svetniki in Tvoja preblažena, presveta Mati zagovarjajo mene, vbozega grešnika.

Odpusti mi torej, predobri Oče, vsaj si obetal, da skesanega in potrtega srca ne boš zavrgel; odpusti mi in dodeli, da bom deležen one presvete daritve, v kateri se kri sprave vedno in vedno preliva za naše grehe. Daj, da pristopim k Tvojemu sve-

temu oltarju v zaupanju na priprošnjo vseh svetnikov, in da morem tam obilno milosti in blagoslova dobiti.

II. Skupne molitve.

1. Kyrie.

O večni Oče, poglej stiske, v ktere smo zavoljo naših grehov padli; odpri vendar svoje oči in glej, kako nas od vseh strani nevolje tlačijo, usliši naše klicanje: »Kyrie eleison! Gospod, usmili se!« Vsaj smo dela Tvojih rok, vsaj smo Tvoji otroci! O naš Bog in naš Oče, usmili se! Kyrie eleison!

Ne bomo prestali prositi, dokler ne bomo vslišani, pa pribežimo k Tebi, o Sin večnega Očeta, in ponavljamo vroče svoje molitve: »Kriste, usmili se!« Ne moreš nas odbiti, vsaj si naš brat postal; ne moreš nas prezirati, vsaj si nas s svojo dragoceno krvijo odkupil; ne moreš nas zavreči, vsaj si naš Jezus, naš Odrešenik! »Kriste, usmili se! Christe eleison!«

V zaupanju na Jezusa predrznemo se popeti do naročja dobrote, ljubezni in usmiljenja Božjega, pa prosimo Tebe, o sveti Duh, pokaži nam danas, kako neizmerno velika lju-

bezen in dobrota si Ti sam. S svojo milostjo nam pomagaj, tako presrčno in tako silno prositi usmiljenja, da ne moremo ostati neuslišani: »Gospod, usmili se! Kyrie eleison!« Amen.

2. *Slava.*

»Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji«, prepevali so angelji, ko je Tvoj jedinorojeni Sin iz nebes k nam prišel. O daj nam, da se pridružimo angeljskemu zboru danas, ko isti Gospod zopet prihaja k nam! Da, slavimo Te; blagoslavljamó Te; molimo Te; poveljučujemo Te. Prevelika je dobrota, katero nam ljudem s tem razodeyaš. Zahvaljujemo se Ti prav iz dna svojega srca.

Ti pa, jedinorojeni Sin Očeta, ki si prišel na svet, da grehe sveta odvzameš, usmili se nas, ko nam se danas kakor jagnje Božje na oltarju pokažeš. Ti sediš na desnici Očeta, da nas pred licom Božjim zagovarjaš, o primi naša zdihovanja! Vsaj si Ti naš jedini posrednik, Ti naše jedino upanje, naše jedino izveličanje, ki kakor jednaki Bog z Očetom in svetim Duhom živiš in kraljuješ na vekomaj. Amen.

3. *Molitev.*

Večni Oče, spomni se danas na oblubo, ktero nam je dal Tvoj preljubeznjivi Sin, ko je rekel: »Karkoli bote Očeta v mojem imenu prosili, dal vam bo.« Jedino na Njegovo zasluženje in na Njegov zagovor zaupamo, pa Te prosimo, dodeli nam vse milosti, ktere so nam potrebne, da Ti zvesto služimo, greha se varujemo in večno izveličanje dosežemo. Pa tudi časne potrebe in stiske Ti priporočamo, ker od Tebe pričakujemo vse dobro, vsaj si obetal časno blago dati onim, ki večno iščejo.

Usliši nas zato milostno; naj nikdo od nas ne odide od Tebe nepotolažen, naj vsakdo sam skusi, da res, kdor prosi, dobi, kdor išče, najde, in da se odpre onemu, ki trka. Amen.

III. Skupno podučevanje.

1. *List.*

Moj Bog, kako skrbiš za naše izveličanje, ker si v vseh časih in na toliko načinov govoril ljudem, da jih iz krivih potov zopet k Sebi pripelješ. Poslal si najprej patrijarhe, da zopet nase spomniš svet, ki Te je po-

zabil; poslal si za tem preroke, da svet na pokoro opominjaš; dal si besede Svoje o našem izveličanju napisati, naj imamo te spise kakor dragocene listove od Tebe, da bi Te ne mogli pozabiti in da bi Tvoja opominjevanja imeli zmiraj pred očmi in v rokah.

Toda kako malo smo za to marali! Zatisnili smo si ušesa, da bi Tvojih svarilnih besedi ne slišali; obrnili smo svoje oči od Tvojih zapovedi, ktere so Tvoji prsti napisali na ploče zakona. Prosimo Te sedaj, odpusti nam, usmili se nas! Odpusti nam toliko nehvaležnost, odpusti tvrdoto srca, in nikar nas ne kazni s tem, da bi nas prenehal klicati na pokoro in spreobrnjenje. Glej, srce naše je pripravljeno, da sluša Tvoj glas in ga posluša: »Govori, Gospod, ker hlapec Tvoj sluša!«

V svojem listu do Filipljanov piše sveti apostel Pavel (2, 2—11): »Izpolnite moje veselje, da ste enega spoznanja, ene ljubezni, enega srca, ene misli, da nič ne delate iz prepirljivosti ali zavoljo prazne časti, temuč da v ponižnosti eden drugemu nad vse čislate, da nihče ne gleda na to, kar je njegovega, ampak na to, kar je drugih.

Ravno to namreč mislite med seboj, kar Kristus Jezus, kateri ko je bil v Božji podobi, ni držal za rop držati se jednacega Bogu, pa je sam sebe v nič storil, ko je podobo hlapca na se vzel, ljudem se vpodobil in po zvunanjem najden bil kakor človek. Ponižal je sam sebe in je bil pokoren do smrti, smrti pa na križu. Zato je Njega Bog povišal in dal Mu ime, ktero je nad vse imena, da se pripogiba v imenu Jezusovem vsako koleno onih, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo, in da vsak jezik spričuje, da je Gospod Jezus v slavi Boga Očeta.»

2. Evangelij.

Neizmerno dobri Bog, kako velika je potrpežljivost Tvoja proti nam revnim grešnikom na zemlji! Poslal si nam svoje poslane, ali mi jih nismo sprejeli; poslal si nam toliko listov, kolikor ima v svetem pismu strani, ali mi smo jih prezirali; slednjič si pa Ti sam prišel, da bi nas s svojimi usti učil pot izveličanja. O nerazumljive milosti! Sin Božji pride poslan od večnega Očeta sam osebno k nam, ne da bi nas obsodil, kakor zaslužimo, ampak da oznanjuje sveti

evangelij, to veselo in preveselo sporočilo, kakoršno se poprej na zemlji nikoli slišalo ni!

Hvala torej Tebi, večni Oče, za evangelij, za ta nauk polen resnice. tolažbe in izveličanja, kterega si nam dal oznanjevati po Svojem jedinorojenem Sinu. Hvala Tebi, Sin živega Boga, za vsako besedo in za vsak izgled, ko si nas tako požrtvovno učil v nauku izveličanja in nas še vedno po duhovnih učiš. Hvala pa tudi Tebi, sveti Duh, ki ta nauk izveličanja v sveti cerkvi nepokvarjen čuvaš, in srca kristjanov napeljuješ, da ga dobro razumevajo in zvesto izpolnjujejo. O razsvetli in vžgi danas moje srce, da to Božjo besedo zmiraj bolje spoznavam, vedno bolje čislam, vedno iskrenije ljubim in tako večno izveličanje dosežem. Amen.

Sv. Matej piše (16, 24—27): »Tedaj je rekel Jezus svojim učencem: Ako hoče kdo za menoj priti, naj zataji sam sebe, naj vzame svoj križ in naj hodi za menoj. Zakaj, kdor hoče svoje življenje ohraniti, izgubil ga bo; kdor pa izgubi svoje življenje zavaljo mene, našel ga bo. Kaj namreč pomaga človeku, ako ves svet pridobi, svojo

dušo pa pogubi? Ali kako zamembo bo dal človek za dušo svojo? Ker Sin človekov bo prišel v veličanstvu svojega Očeta z angeli svojimi in povrnil bo takrat vsakteremu po njegovih delih.«

3. *Vera.*

Pred svetim krstom prašal me je duhoven: »Ali veruješ v Boga Očeta, vsemogočnega stvarnika nebes in zemlje?« Namesto mene odgovoril je boter: »Verujem.« Potem me je duhoven drugič poprašal: »Ali veruješ v Jezusa Kristusa, Sina Njegovega jedinega, Gospoda našega, rojenega in mučenega?« Na to je moj boter mesto mene zopet odgovoril: »Verujem.« Ravno tako je boter mesto mene odgovoril tudi tretjič na vprašanje: »Ali veruješ v Duha svetega, sveto katoliško cerkev, občinstvo svetih, odpuščanje grehov, vstajenje mesa in večno življenje?«

Kar je boter pri sv. krstu mesto mene zatrjeval, ravno to hočem sedaj slovesno potrditi in iz vsega srca govoriti: Verujem, verujem! Da, verujem, in vedno se bom čvrsto držal one svete vere, v kateri sem krščen, one vere, v kateri me je od mladih

nog podučevala sveta cerkev, mati moja, one vere, v kateri so moji predniki iz sveta odpotovali v večnost. V tej sveti rimsko-katoliški veri hočem živeti, v nji umreti, njo zvesto izpovedovati, da bom kedaj sam nad seboj izkusil besede Gospodove: »Kdor spozna mene pred ljudmi, spoznal bom tudi jaz njega pred svojim Očetom v nebesih. Amen.

IV. Darovanje.

1. Darovanje hostije.

Primi vsemogočni Oče, pravi živi Bog, ta neznatni, mali dar, ki ga po mašnikovih rokah Tebi prinosimo! Akoravno ta dar sam po sebi ni pristojen za Tvoje veličanstvo, mora Ti vender biti drag zato, ker se bo skoraj premenil v presveto Telo Jezusovo. Na to se mi obziramo, pa Ti ga že sedaj prinosimo kakor sveti dar in zaupljivo pričakujemo, da bomo za sebe in za vse kristjane dobili odpuščenje in milost, za mrtve pa pokrepčanje in izveličanje. Ne glej na nas in na grehe naše, ampak na jagnje Božje, ki odjemlje grehe sveta, in ki bo ravnokar pod podobami kruha na oltarju pričujoč.

Ali da bi ta dar iz mojih rok Tebi dopadel, moram se jaz sam Tebi darovati. Dokler mašnik hostijo povzdignjeno daruje, darujem Ti tudi jaz svoje srce z vsem, kar imam, vse svoje želje in potrebe Tebi izročam. Glej me tu pred Teboj! Vzemi me meni, daj me sebi; naredi z menoj, kar hočeš; jaz samo to želim, da bom popolnoma Tvoj sedaj in na vekomaj. Amen.

2. Darovanje keliha.

Nebeški Oče, darujem Ti ta kelih z vinom, ki se bo kmalo premenilo v ono dragoceno kri, ktero je predragi naš Gospod in Odrešenik prelil, ko se je znojil krvavim potom, ko je bil bičan in s trnjem kronan, posebno pa onda, ko je bil grozno na križ pribit. Primi milostno ta kelih izveličanja, ž njim pa primi ves moj trud, grenko moje trpljenje in vse solze, ktere bom danes pretočil. Kakor pomeša mašnik nekoliko kapljic vode z vinom, tako primešam tudi jaz vse svoje pôtne kapljice Tvojemu trpljenju, da se bodo vsi moji trudi in vse moje muke zjedinjene s Tvojimi bolečinami povzdigovale k Bogu, Tvojemu Očetu, kakor dragocene dišave.

3. *Prošnja za blagoslov pripravljenih darov.*

Darovi so na oltarju, pri njih so tudi srca naša. Ali kdo more dovršiti ta dar, razun Tebe, o vsemogočni Bog? Ti jedini moreš te male darove premeniti v najbolj vzvišene žrtve, ako jih premeniš v telo in kri Jezusa Kristusa. Pridi torej, o Duh sveti, vsemogočni večni Bog, blagoslovi te darove pripravljene za poveličevanje Tvojega svetega imena.

Ali pridi tudi v naša srca, da jih bomo smeli svetim darovom pridodati. Da, pridi, pa očisti naša srca, posveti jih in napolni s svojo milostjo, da jih boš kakor dopadljiv dar sprejeti mogel. Primi nas, ker smo skesanega srca in ponižnega duha, in naj ti bo danas dar nas samih dopadljiv in drag.

Glej, dajemo se Ti popolnoma zjedinjeni z mašnikom, zjedinjeni med saboj, zjedinjeni z darom na oltarju, ko da smo samo ena daritev, s katero sveto Trojico molimo in celo nebo spoštujemo. Naj po zagovoru vseh svetnikov najobilniji blagoslov iz nebes za nas izprosi. Amen.

V. Do povzdigovanja.

1. Predgovor.

Ker hoče jagnje Božje, kralj nebeški, ravno kar priti k nam ko daritev, o vi zbori angeljev in nadangeljev pretecite Ga, da Ga mesto nas dostojno molite; spustite se k nam vi prestoli in moči, ki Mu v nebu vedno služite, da Mu namesto nas na našem oltarju služite, in vi kerubini in serafini, in najviši zbori nebeški, idite pred Njim, pa Mu med nami prepevajte oni trikratni sveto, katero v nebesih brez prestanka sliši.

Pridite vsi nebeški duhovi, pridite in naučite nas, kako se moramo kralju našemu klanjati; dopustite, da Ga z vami molimo; dopustite, da svoje slabo slavljenje z vašim združimo, naše glasove z vašimi zjedininimo in z vami pojemo: Svet, svet, svet je Bog vojskinih trum; nebo in zemlja so polni njegove slave. Hosana na višavah! Nad vse slavljen, ki prihaja v imenu Gospodovem! Hosana na višavah!

2. Molitve za različne osebe in zadeve.

Vse je pripravljeno, da se opravi presveta daritev. O predobri Oče, prosimo Te, primi

te darove, posveti jih, in obilen blagoslov na nje izlij. Naj se blagoslov te Božje daritve izlije nad vso sveto katoliško cerkev, na njenega poglavarja: papeža, na vse škofe, dušne pastirje in duhovne. O naj se ta blagoslov razširi po celi zemlji na vse narode in poglavarje, ki Tvoje ime verno časte, da se Tvoja sveta cerkev obrani od sovražnikov in vzdrži v miru, pa tako vsaki dan bolj napreduje in razširja na zemlji.

O Gospod, daj po milosti te daritve meni poseben blagoslov za moje stariše, sorodnike, dobrotnike, prijatelje, za one, ki so se mojim molitvam priporočili, in za one, za ktere sem moliti dolžan. Vsliši jih v njihovih zadevah, pomagaj jim v njihovih potrebah, podpiraj jih v skušnjavah in naj vsi vsaki dan bolj jasno spoznavajo, kako nam more prevelika moč in posebna milost te daritve pomagati v vseh dušnih in telesnih potrebah. Amen.

3. Spomin svetnikov.

Da boš pa za nas in na Tvojo cerkev na zemlji, ki Ti to daritev prinosi, kolikor milostnije pogledal in da nam boš sad milosti te daritve kolikor obilnije podelil: zato va-

bimo vso slavno cerkev v nebesih k tej daritvi. Pred vsem naj nam pri tej nekrvavi ponovitvi krvave daritve na križu pomaga preblažena Devica, Mati Božja, Marija. Ona je Božjemu Sinu iz svojega deviškega naročja podelila ono meso in ono kri, v katero se bodo ti darovi ravnokar spremenili: bila je zraven Njega, ko se je On na križu na krvavi način Bogu daroval, pa mora zato biti pričujoča tudi sedaj, ko se ona daritev ponavlja.

Za tem naj nas v tem svetem trenutku podpirajo tudi vsi apostelnji, ki so bili pri zadnji večerji priče, kako je Jezus to daritev ustanovil; daj, o Bog, da z njihovo pomočjo to daritev, izročeno njihovim rokam, vredno opravimo.

Varujejo naj nas in zagovarjajo pri tej sveti daritvi tudi vsi sveti mučenici, ki so svoje telo, svojo kri in svoje življenje Gospodu darovali in sploh naj nas zagovarjajo vsi svetniki, da bo vsemogočni Bog to daritev iz naših rok milostno prejel in zavoljo nje podelil nam vse, za kar Ga prosimo. Amen.

4. *Prošnja, naj Bog daritev sprejme.*

Sedaj pa, o Gospod, primi to daritev, katero Ti pred obličjem vseh nebes slovesno ponujamo, primi jo v znamenje, da smo Ti popolnoma podvrženi; primi jo v spravo za naše hudobije, ktere na daritev pokladamo, da jih Jagnje Božje milostivo odvzame; primi jo in daj nam zato mir, srečo, blagoslov in večno življenje.

Da, o Gospod, vzemi to daritev sedaj popolnoma v svoje roke: vsaj jo moraš Ti blagosloviti, moraš jo posvetiti, moraš jo spremeniti, da bodo namesto kruha in vina, kar je naša siromašna roka na oltar položila, kakor prava daritev novega zakona telo in kri Gospoda našega, Jezusa Kristusa. Pridi, o Gospod, s svojim blagoslovom, s svojo vsemogočnostjo, s svojim Božjim veličanstvom in dovrši ono daritev, katero Ti mi sami po sebi ne moremo predstaviti.

VI. *Povzdigovanje.*

Sedaj ne vidimo na oltarju družega, kakor samega Jezusa Kristusa, večnega duhovna po redu Melhizedekovemu. On blagoslivlje kruh z roko mašnikovo, kakor ga je

blagoslovil s svojo roko pri zadnji večerji; On sam ponavlja z jezikom mašnika one besede, ktere je takrat izgovoril prvikrat: »To je moje telo, to je moja kri,« in dogodi se med nami zopet ravno tisti čudež, opravlja ravno tista skrivnost, ravno tista daritev.

Povzdigovanje sv. telesa Jezusovega.

O presveto telo Božjega Odrešenika mojega, ki si za me na križu kri prelivalo, ponižno Te molim; vnet ljubezni in skesan zavolj svojih grehov povzdigujem svoje oči k Tebi in izdihujem: O Jezus, Tebi živim! o Jezus, Tebi umrjem! o Jezus, Tvoj sem živ in mrtev!

Povzdigovanje sv. krvi Jezusove.

O dragocena kri Gospoda in Zveličarja mojega, ki si na križu iz toliko ran tekla, da me opereš od mojih grehov in mi vse mogoče milosti dobiš, v tem trenutku si moja, kakor da sem Te ravno sedaj pod križem za se vlovil, daj, da Te popolnoma za svoje izveličanje vporabim: O sveta kri, očisti me od vseh grehov mojih! o izveličavna kri, ozdravi me od vseh bolezni

mojih! o dragocena kri, pridobi mi vse potrebne milosti!

VII. Od povzdigovanja do »Pater noster«.

1. *Prošnja, da se daritev sprejme.*

Nebeški Oče, poglej, kako znamenita daritev na oltarju leži; poglej, v kako sveto žrtev se je premenil kruh, premenilo vino, katero smo Ti poprej darovali; poglej! to je Tvoj jedinorojeni Sin, ki Ti ga darujemo kakor daritev dostojno Tvojega Božjega veličanstva!

O ljubeznjivo in milostno se ozri na te darove! Vsaj si se milostno ozrl na jagnje, katero Ti je nedolžni Abel daroval; ali kaj je ono jagnje primerjeno z jagnjetom Božjim, ki se Ti sedaj daruje? Vsaj si tudi milostno pogledal na žrtev, ko Ti je Abraham vlastnega sina hotel darovati; ali kaj je Izak, sin Abrahamov, primerjen z Jezusom, Sinom Božjim, ki v resnici darovan na oltarju leži? Milostno si pogledal na dar velikega duhovna Melhizedeka; ali kaj je kruh, ki ga je on daroval, primerjen s »kruhom večnega življenja«, kaj kelih, ki

ga je on povzdigoval, primerjen s »kelihom vednega izveličanja«, ki Ti ga mi povzdiguje? Ti darovi so samo senca, samo slaba predpodoba našega daru. Ako si se torej na nje milostno oziral, kako milostno moraš pogledati naš dar in zavoljo njega tudi na nas revne grešnike, ki Ti ga na kolenih prinosimo. Ne glej na naše grehe, ampak glej na svojega Pomaziljenca, na svojega za nas darovanega Sina!

Da nam pa ta daritev pridobi več blagoslova in več milosti, prosimo Te, o nebeški Oče, naj bi jo angelji na svojih rokah prinesli pred Tvoj prestol, da jo tam sam Jezus Kristus, naš najviši duhoven, ki sedi v nebu na Tvoji desnici, sam daruje. Naj vendar ta daritev vse mogoče milosti dobi za nas, ki nam je namenjena za dušno hrano, da se obogatimo s preobilnim nebeškim blagoslovom.

2. Spomin mrtvih.

Ko mi tako preobilno zajemamo iz tega prebogatega vira vsake milosti, ne smemo pozabiti duš v vicah. Kako vroče žele, da bi se vdeležile sadu te presvete daritve, pa

ga ne morejo s svojimi rokami doseči. Zato hočemo mi trdno upajoči v tvoje neomejeno usmiljenje, o neskončno dobri Bog, z obema rokama za siromašne duše v vicah zajemati iz zaklada zadostovanj te svete daritve in Tebi odplačati one dolgove, zavolj katerih so še vedno zaprte v vicah, v tej ječi polni strašnih muk in groznega trpljenja. Ponižno prosimo, naj predraga kri našega odrešenja, ki se nam pri sveti maši v roke daje, kaplje na duše v vicah, da jim zmanjša muke, pogasi ogenj, in jih pokrepča. Težko nam je, da bi duše onih, koji so nam mili in dragi, še dalje v tolikem trpljenju vzdihovale, zato Te silno prosimo, da jih radi svete maše za nje darovane rešiš in jim odpreš kraj počitka, luči in mira.

Ali tudi nam ubogim grešnikom daj, da pridemo v družbo njihovo in v družbo vseh izvoljenih Tvojih. Kakor so oni zaznamovani z znamenjem svete vere pred nami popotovali, tako hočemo tudi mi za njimi hoditi, in prav trdno upamo, da bomo po njihovi priprošnji in po tej sveti daritvi, ko umrjemo, hitro prišli v oni večni mir in pokoj, kterega sedaj za njih prosimo.

3. *Zadnja ponudba sv. daritve.*

Predno darove zavžijemo in s tem sebi večno izveličanje zagotovimo, vzamemo jih v svoje roke in jih slovesno k Tebi povzdignemo. Primi jih, o vsemogočni Oče, sebi na slavo, primi jih sebi na poveličanje. Vsaj Te neizmerno poveličuje sam Tvoj jedino-rojeni Sin, ki s Teboj in s svetim Duhom kakor jedini Bog živi in kraljuje, ali je sedaj na oltarju v naših rokah. Mi pa se spominjamo Tvojega veličanstva in našega siromaštva, ponižno se Njemu pridružimo in iz dna duše govorimo: Tebi, o Bog, čast in slava na vekomaj! Amen.

VIII. Priprava za sv. obhajilo.

1. *Oče naš.*

Velika je dobrota Tvoja, o Bog, v kateri si nam to daritev izveličanja dal; ali kaj bi mogel reči, ko vidim, da se Tvoja darežljivost s tem še ni zadovoljila? Vsaj nam dovoljuješ, da smemo darovano telo in kri Tvojega Božjega Sina tudi zavžiti! Naš oltar nam koj premeniš v mizo, h kateri more pristopiti vsakdo, kdor hoče, da se s telesom in krvijo Gospodovo pokrepča!

Ali poklicani k tako sveti gostbi, k tako sveti mizi in zbrani okolo te mize, s kako molitvijo naj bi gostovanje začeli? Ne z drugo, kakor z ono, katero nas je sam Tvoj Sin naučil. Da, z največo pobožnostjo molimo »Oče naš«. Da pa laglje dobimo vse dobro, kar želimo in da se laglje oslobodimo od vsacega zla, ki se ga bojimo, zato se združimo z Jezusom samim in ž Njim molimo: Oče naš, kateri si v nebesih! posvečeno bodi Tvoje Ime; pridi k nam Tvoje kraljestvo; zgodi se Tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji. Daj nam danas naš vsakdanji kruh; odpusti nam naše dolge, kakor mi odpuščamo svojim dolžnikom; ne vpelji nas v skušnjavo, temuč reši nas od hudega. Amen.

2. Lomljenje kruha.

Kakor si Ti, Gospod in Izveličar naš, pri zadnji večerji kruh življenja apostelnom lomil, tako ga lomi tudi sedaj mašnik na oltarju. Toda ne, ne lomi ga mašnik, ampak ti sam lomiš po rokah mašnikovih svojim vernim kruh, o katerem si rekel: »Kruh, ki vam ga bom dal, to je moje meso za življenje sveta.«

Lomi nam ga torej Ti, kakor si ga v Emavsu lomil učencem in odpri nam naše oči, da tudi mi, kakor ona dva, v lomljenju kruha Tebe vedno bolje spoznavamo. Lomi nam ta kruh za duše, da se kar najbolj tesno s Teboj združimo vsi, ki ga zavživamo, in da ostanemo vsi, kakor udje enega telesa, zjedinjeni v ljubezni, slogi in miru.

3. Jagnje Božje.

Razdeljene, prelomljene in raztrgane podobice, ki sedaj na oltarju leže, spominjajo me prav živo na Tvoje sveto telo, ki je na križu vse razbito, ranjeno in raztrgano. O ranjeno je zavolj naših hudobij, razbito zavolj naših grehov! Ali me ta pogled ne bo pretresel, da iz srca zakličem: »O jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se me!«

Da, moj Gospod in moj Izveličar, v svojem neskončnem usmiljenju si na križu vseč odvezel grehe vsega sveta, prosim Te ponižno, v ravno tistem usmiljenju operi dušo mojo od vseh grešnih madežev, da mi zavživanje svetega Tvojega telesa ne bo v pogubljenje, ampak v večno življenje. Daj mi, naj me zavživanje Tvojega telesa tako

tesno s Teboj združi, da me kar nič ne bo moglo ločiti od Tebe, odvrniti od Tvojih zapovedi, zapeljati iz Tvoje službe; daj mi, da sam skusim, kako je vživanje Tvojega presvetega telesa izvrsten lek proti vsaki dušni slabosti, kako trdna bramba proti vsaki nevarnosti za dušo in za telo. Amen.

IX. Sveto obhajilo.

1. Obhajilo s presv. Telesom Jezusa Kristusa.

Kdo sem jaz, da se predrznem, prejeti Tebe, moj Bog in moj Izveličar, ter tesno s Teboj se združiti. O Gospod, nisem vreden, da prideš pod mojo streho! Vsaj tako, v bog grešnik ni vreden prejeti Najsvetejšega, tako siromašen stvor ni vreden, da objame svojega Boga in Stvarnika. Ali Tvoja neizmerna dobrota me vender k Tvoji presveti mizi dopušča in premilo vabilo Tvoje: »Pridite k meni vsi!« me kar sili.

V duhu se približujem sv. oltarju, iz srca koprnim po nebeškem kruhu in prosim Te, nasiti dušo mojo z drobtincami od te presvete mize. Pridi torej, Izveličar moj, zdravnik duše moje, tolažba in pomoč moja, pridi v srce moje, da se moja duša s Teboj zje-

dini in napolni, v Tebe premeni in sama na sebi skusi, kako resnično je, kar si obljudil: »Kdor jede moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.« Amen.

2. Obhajilo s presv. krvijo Jezusovo.

Toda kako bi mi mogoče bilo, da okusim tudi presveto Tvojo kri, ktero si v preveliki ljubezni pri zadnji večerji apostelnom piti dal in ktero si malo potem v največih bolečinah darežljivo za vse nas prelil? O da bi smel ustne svoje pritisniti na posvečeni kelih, o da bi se mogel približati rani Tvoje strane in srčno Tvojo kri iz nje zavživati! Da bi vender s Tvojo krvijo mogel tudi Tvojo ljubezen, Tvojega duha, Tvoje čednosti prejeti in napolniti se z onim, česar je Tvoje srce polno! Gospod, napoji mojo žejno dušo s svojo dragoceno krvijo, naj postane v meni vir tekoč v večno življenje! Amen.

**X. Zahvala po svetem obhajilu
in konec.**

1. Zahvala.

Moj Gospod in moj Izveličar, zahvaljujem se Ti iz vsega srca, da si mojo dušo s Svo-

jim vlastnim telesom in krvijo, akoravno ne v resnici nasitil in napojil, ali vender duhovno pokrepčal. Naj mi vsi angelji in svetniki pomagajo, da se Ti dovoljno zahvalim. Obljubljam Ti, da bom milost, meni izkazano, zvesto v srcu čuval, pa da duše in telesa svojega, posvečenega s Tvojim telesom in s Tvojo krvijo, nikdar več ne bom dal v grešne namene. In tvrdno upam, da bom po milosti Tvoji ostal stanoviten do smrti, da bom prišel k Tebi v nebo, kjer Te bom gledal in užival na vekomaj. Amen.

2. Konec.

Gospod, Ti me sedaj odpuščaš od sebe, da se morem k svojemu delu, k svojim mukam in nevoljam domu vrniti. O odpusti me milostno, odpusti s Svojim blagoslovom! Blagoslovi mene in moje delo; blagoslovi vse meni drage, naj bodo blizo ali daleč; blagoslovi vse, kar imam, naj danas skušam, kako je Tvoje varstvo in Tvoj blagoslov z menoj.

Preden odidem, naj kleknem, da se Ti na kolenih zahvalim za vse milosti in blagoslove, ktere si mi zavoljo te svete maše podelil. O primi moje slabo zahvaljevanje

in daj mi milost, da bom kmalo zopet mogel k tako sveti daritvi priti. Amen.

3. Molitve po dnevu.

Molitev pred delom in po delu.

I. Dela naša, prosimo Te, Gospod, z milostjo svojo prehititi in s pomočjo svojo spremljui, da se vsaka naša molitev in vsako naše delo vselej od Tebe počne in po Tebi početo dovrši.

II. Zahvaljujem se Ti za vse dobrote Tvoje, o Bog, ki živiš in kraljuješ na vekomaj. Amen.

Molitve pred jedjo in po jedi.

I. Oči svoje obračamo z nado v Tebe, o Gospod, Ti pa daješ hrano vsem pravi čas, Ti odperaš blago roko svojo in napolnjuješ z blagoslovom vse, kar živi.

Oče nebeški, blagoslovi nas in vse darove, ktere bomo od Tvoje očetovske dobrote dobili. Daj, da jih zavžijemo Tebi na slavo, nam pa na korist, in da z nobenim grehom Tvoje ljubezni ne izgubimo. Amen.

Oče nač. Češčena si Marija. Čast Bogu Očetu i. t. d.

II. Oče nebeški, zahvaljujemo se Tebi, ki si nas nevredne nasitil, in ki nikdar ne prenehaš, nam dobrote deliti. Podaj, prosim Te, Gospod, hrane tudi onemu, ki jo potrebuje in želi, pa je nima. Slava in čast naj Ti bo na nebu, o predobri Oče! Mir ljudem na zemlji! Milost našim dobrotnikom! Pokoj večni dušam v vica! Po smrti daj nam vsem večno življenje! Amen. Oče naš. Češčena si Marija. Čast Bogu Očetu i. t. d.

Daruj se Mariji ko materi.

O Gospa moja, o Mati moja, tebi se vsega darujem in da se Tebi vdan pokažem, darujem ti danas svoje oči, svoja ušesa, svoja usta, svoje srce, sebe popolnoma vsega. Ker sem torej tvoj, o dobra Mati moja, varuj me in brani me kakor svojo stvar in svoje posestvo.

Proti skušnjavi.

O Gospa moja, o Mati moja! Spomni se, da sem tvoj, varuj me, brani me ko svojo stvar in svoje posestvo.

Ko greš od doma, moli:

Vodi, Gospod, korake moje po Tvojih postavah in ne daj, da odstopim od steze Tvojih zapovedi.

Ko se vrneš domu, reci:

Daj, o Bog, da bom mogel kedaj priti v Tvoje nebeško stanovanje, kakor sedaj v to hišo prihajam.

Pred prvim opravkom moli:

V presvetem Tvojem Imenu, o Gospod Jezus, glej, začenjam delati. pomagaj mi!

Pred vsakim delom reci:

Iz ljubezni do Tebe, o moj Bog, hočem delati. Daj mi milost, da to delo tako opravi, kakor je Tebi milo in drago.

Med delom včasih izdihni:

Vse to delam s Teboj, v Tebi in po Tebi, o moj Bog, naj se zgodi volja Tvoja, kakor v nebesih tako tudi na zemlji. Blagoslovi moje delo in moj trud!

Po opravljenem delu reci:

Hvala Ti, o Bog! Moj trud naj bo Tebi na slavo! blagoslovi delo, katero sem ravno kar dokončal!

Pred počitkom.

Malo hočem počiti, o Bog, naj bo iz ljubezni do Tebe, obvaruj me vsacega greha!

Po počitku.

Hvala Ti, o Bog, ker si me zopet pokrepčal. Odpusti mi, če sem Te morebiti kaj razžalil. Zopet hočem delati iz ljubezni do Tebe.

Ko vidiš križ, reci:

Molimo Te, o Kriste, in hvalimo, ker si s svojim svetim križem svet odrešil. Pomagaj, prosimo Te, svojim služabnikom, ki si jih s svojo dragoceno krvijo odkupil.

Ko je vsa družina skupaj, moli:

O predragi Oče, daj, da se vsi združimo v nebesih pri Tebi, kakor smo sedaj združeni na zemlji, dokler nas smrt ne razloči.

V nevarnosti kliči:

Obvaruj, o Bog, mene in vse moje od te nesreče; ali naj se zgodi, kakor je Tvoja sveta volja, ne pa moja.

V nadlogi izdihni:

Težak je ta križ, težak, ali nosim ga drage volje, ker Ti tako hočeš, da ga nosim in ker mi ga Ti, predobri Gospod, nositi pomagaš.

V veliki nesreči moli:

Gospod je dal, Gospod je vzel. Kakor je On hotel, tako se je dogodilo; ime Gospodovo naj bo posvečeno.

Ako Boga razžalish:

Žal mi je iz vsega srca, ker sem razžalil Tebe, o Bog, največo in vsake ljubezni najbolj vredno dobroto.

Posveti družino blaženi Devici Mariji s to-le molitvijo sv. Alfonza:

O blagoslovljena in brez greha začeta Devica in kraljica, mati naša, pribežališče in tolažba vsem nevoljnim, glej, sebe in vse svoje posvečujem za vselej službi tvoji; primi nas, prosim te, o mati mojega Boga, pod svojo brambo, pomagaj nam vselej, posebno pa na čas smrti naše! O Mati usmiljena, ti vladaš in vodi mojo hišo, mojo rodino, moje opravke in vse moje stvari. Nikar se ne brani vzeti nase skrb za nas! Naredi z nami po svoji volji! Blagoslovi mene in vso hišo mojo in ne daj, da bi kdo od nas grešil, ter razžalil tvojega Božjega Sina. Obvaruj nas v vseh skušnjavah. Reši nas od vseh nevarnosti. Skrbi za nas, ka-

dar bomo v potrebah. Pomagaj nam v dvolih. Potolaži nas v žalosti. Priteci nam na pomoč v bolezni, posebno v naših smrtnih mukah. Ne dopusti, da bi se mogel satan hvaliti, kako je v svoje verige vklenil kterega od nas, ki tebi služimo, ampak glej, da v nebesa pridemo, pa se zato zahvaljujemo tebi in s teboj našemu Gospodu in Izveličarju, Jezusu Kristusu, na vekomaj. Amen.

4. Večerne molitve.

Vsemogočni Bog in Oče, z hvaležnim srcem pridem na koncu dneva zopet pred Te in se Ti zahvaljujem za vse milosti in dobrote, které si mi danas izkazal. Pod varstvom očetovske Tvoje skrbi sem preživel ta dan srečno in zadovoljno. Obvaroval si me od mnogo zla, dal pa si mi mnogo dobrega. Za vse se Ti iz dna srca zahvaljujem in želim, da bi Te za Tvojo dobroto in ljubezen hvalile vse stvari tako, kakor zaslužuješ. Toda joj, kako slabo sem Ti vračal dobroto Tvojo, kako nehvaležno prejemal darove Tvoje, kako pogosto pozabil na ljubezen Tvojo in bil Tebi nezvest. O Gospod, ne postopaj z menoj po mojih gre-

hih, ampak po neskončni svoji potrpežljivosti, usmili se me in prizanesi mi. Amen.

Pridi sveti Duh, napolni mi srce z milostjo svojo, da dobro spoznam vse, kar sem danes zagrešil, da se iz srca pokesam in resnično poboljšam. — (Sedaj izprašaj svojo vest.)

Usmili se me, o Bog, po veliki usmiljenosti svoji. Grešil sem; razžalil sem Tebe najboljšega Očeta, Stvarnika in Izveličarja svojega, in naredil mnogo zla v mislih, v govoru in v djanju. Ako boš na naše hudo-bije gledal, o Gospod, Gospod, kdo bo obstati mogel pred Teboj? Ali vem, da se me boš usmilil, in obilno me odkupil. Odpusti mi, dobri Jezus, da sem grešil, da sem bil proti Tebi hladan, Tebi nezvest, in da sem milosti Tvoje mnogokrat zlorabil. V sveti krvi svoji me operi od vseh grehov mojih. Kesam se iz vsega svojega srca, da sem razžalil Tvojo neizmerno dobroto in Tvoje veličanstvo in sem tako Tebi nepovoljen postal. Ali sedaj trdno sklepam, da se bom prav kmalo izpovedal in da s pomočjo Tvoje milosti ne bom več grešil. O Jezus, Tebi izročam svoje telo, svojo hišo in vse, kar imam. Ravnaj me po svoji sveti volji! Jezus,

Tebi živim; Jezus, Tebi umrjem; Jezus, Tvoj sem živ in mrtev. Amen.

O moj Bog, blagoslovi moje stariše, poglavarje, dobrotnike, prijatelje in sovražnike. Pomagaj sirotam in vsem, ki so zapuščeni, posebno se usmili onih, ki so v smrtni nevarnosti. Pripelji krivoverce v naročje svoje svete cerkve, grešnike pa na pot pokore in poboljšanja. Vsem mrtvim vernim dušam daj večni pokoj in po Tvojem usmiljenju naj počivajo v miru. Amen.

Presveta Devica, vzemi me pod svoje materno varstvo in brani od vseh nevarnosti dušnih in telesnih. Amen.

Sveti angelj varuh, vsi nebeški duhovi in izvoljeni Božji, molite za mene in za vse ljudi, da to noč mirno počivamo. Amen.

Jezus, Marija in Jožef, vam izročam, vam darujem svoje srce in dušo svojo. Amen.

O presveto Srce Jezusovo, daj, da Te zmiraj bolj in bolj ljubim!

Blagoslov vsemogočnega Boga Očeta † in Sina † in svetega Duha † naj pride iz nebes na nas in ostane pri nas vekomaj. Amen.

O preblagi Jezus! ljubitelj duš, po smrtnih mukah presvetega Srca Tvojega in po žalosti brezmadežne Matere Tvoje, prosim Te, operi v svoji krvi vse grešnike celega sveta, ki so sedaj v smrtni borbi in bodo še danas umrli. Srce Jezusovo, ki si bilo v smrtni borbi, usmili se umirajočih. Amen.

Molitev za srečno smrt od sv. Alfonza.

Ljubim Te, iz vsega srca Te ljubim, moj Odrešenik, moj Bog, moja ljubezen in vse moje! Želim storiti vse, karkoli je Tebi drago, darujem Ti svojo voljo, svojo prostost in vse, karkoli je moje. Tudi svoje življenje Ti od danas darujem, in rado prijemljem ono smrt, katero mi boš Ti poslal, pa tudi vse okolnosti in bolečine, ktere bodo pred smrtjo nad mene prišle. To daritev pa združujem z ono preveliko daritvijo, katero si Ti, o moj Jezus, za mene na križu Bogu prinesel, ko si življenje svoje za mene dal. Hočem umreti, da izpolnim voljo Tvojo. Oh, po zasluženju svojega trpljenja daj mi milost, da bom zmiraj, vse dni svojega življenja, vdan v Tvojo sveto voljo, in ko pride smrt, daj, da se s Tvojo presveto voljo popolnoma zjedinem, in ves vdan smrt ob-

jemam! Hočem umreti, o moj Jezus, da Tebi dopadem! Želim umreti z besedami: »Naj, bo volja Tvoja!« — Marija, mati moja, tako si umrla ti, prosim te, izmoli mi od Boga milost, da tudi jaz tako umrjem.

5. Časti pet ran Jezusovih.*)

1. Gospod moj, Jezus Kristus, molim rano leve noge Tvoje. Hvala Ti, da si jo pretrpel za mene s toliko ljubeznijo in v tolikih bolečinah! S Teboj trpim muke Tvoje in muke žalostne matere Tvoje. Po zasluženju te Tvoje rane, prosim Te, da mi odpustiš grehe moje, za katere se prav iz srca bolj kesam, kakor nad katerimkoli zlom, ker sem ž njimi Tvojo neizmerno dobroto razžalil. Žalostna Mati, prosi Jezusa za mene. *Oče naš. Češčena si Marija. Čast Bogu Očetu.* — Po ranah, katere si Ti, o moj Jezus pretrpel v tolikih bolečinah in iz največje ljubezni, usmili se me, o Bog!

2. Gospod moj, Jezus Kristus, molim rano desne noge Tvoje. Hvala Ti, da si jo pretrpel za mene s toliko ljubeznijo in v toli-

*) Od sv. Alfonza Lig.

kih bolečinah! S Teboj trpim muke Tvoje in muke žalostne matere Tvoje. Po zasluženju te Tvoje rane Te prosim, daj mi moči, da nikdar več ne padem v smrtni greh, ampak da bom v Tvoji milosti stalen do smrti. Zalostna Mati, prosi Jezusa za mene. *Oče naš. Češčena Marija. Čast Bogu Očetu.* Po ranah, ktere si Ti, moj Jezus, pretrpel v tolikih bolečinah in iz največe ljubezni, usmili se me, o Bog.

3. Gospod moj, Jezus Kristus, molim rano leve roke Tvoje. Hvala Ti, da si jo pretrpel za mene s toliko ljubeznijo in v tolikih bolečinah! S Teboj trpim muke Tvoje in muko prežalostne matere Tvoje. Po zasluženju te svete rane Tvoje, prosim Te, obvaruj me pekla, kterega sem večkrat zaslužil, ali kjer bi Tebe ne mogel ljubiti. Zalostna Mati, prosi Jezusa za mene! *Oče naš. Češčena Marija. Čast Bogu Očetu.* Po ranah, ktere si Ti, moj Jezus, pretrpel v tolikih bolečinah in iz največe ljubezni, usmili se nas, o Bog!

4. Gospod moj, Jezus Kristus, molim rano desne roke Tvoje. Hvala Ti, da si jo pretrpel za mene s toliko ljubeznijo in v toli-

kih bolečinah. S Teboj trpim muko Tvojo in muko prežalostne matere Tvoje. Po zasluženju te svete rane Tvoje, prosim Te, da mi slavo nebeško podeliš, kjer te bom ljubil popolnoma z vsemi svojimi močmi. Žalostna Mati, prosi Jezusa za mene! *Oče naš. Češčena Marija. Čast Bogu Očetu.* Po ranah, ktere si Ti, moj Jezus, pretrpel v tolikih bolečinah in iz največe ljubezni, usmili se nas, o Bog!

5. Gospod moj, Jezus Kristus, molim rano Tvoje svete strane. Hvala Tebi, da si hotel po smrti tudi to rano potrpeti, sicer brez bolečin, ali z veliko ljubeznijo. Trpim z žalostno materjo Tvojo, ktera je sama to muko čutila. Po zasluženju te svete rane Te prosim, daj mi dar svoje svete ljubezni, da Te zmiraj ljubim na tem svetu, da pridem v nebo, kjer Te bom ljubil vekomaj. Žalostna Mati Marija, prosi Jezusa za mene. *Oče naš. Češčena Marija. Čast Bogu Očetu.* Zavoljo ran, ktere si Ti, moj Jezus, z veliko ljubeznijo v neizmernih bolečinah pretrpel, usmili se me, o Bog!

6. Časti sedem žalost Marijinih. *)

Bog, pazi priti mi na pomoč; Gospod, hiti mi pomagat!

Mati moja, daj, da srce moje čuti bolečine, ktere si trpela ob času Jezusove smrti.

Prva žalost. Milujem te, žalostna mati, zavoljo prvega meča žalosti, ki je prebodel tvojo dušo, ko si ti pri besedah sv. Simona v tempelju v duhu gledala vse muke tebi poznane iz svetega pisma, ktere je imel trpeti tvoj Sin pribit na sramoten križ, umirajoč pred tvojimi očmi, ali da mu ti ne moreš pomagati in ne braniti Ga. Zavolj tega grenkega spomina, ki je toliko let tvoje srce paral, prosim te, o kraljica moja, izprosi mi milost, da bo meni vse življenje moje, posebno na čas smrti, v srce vtisnjena Jezusova muka in tvoje žalosti. *Oče naš. Češčena Marija. Čast Bogu Očetu.*

Mati moja, daj, da srce moje čuti bolečine ktere si trpela ob času Jezusove smrti.

Druga žalost. Milujem te, žalostna mati moja, zavoljo drugega meča, ki je prebodel tvojo dušo, ko si vidila, kako ti nedolžnega,

*) Od sv. Alfonza Lig.

ravno rojenega Sina na smrt preganjajo ravno tisti ljudje, zavoljo katerih je na svet prišel, pa si bila prisiljena po noči skrivaj odpeljati Ga v Egipt. Zavoljo teh neprilik, ktere si kakor nježna Gospa trpela skupaj s svojim preganjanim Sinom na dolgem in mučnem potu skoz puste in grde kraje in prebivajoč v Egiptu, kjer si kakor nepoznana in ptujka nekoliko časa siromašna in zaničevana živela, prosim te, preljuba moja Gospa, izmoli mi milost, da tudi jaz s teboj potrpih do smrti vse nevolje našega tužnega življenja, in da se tako rešim večne nesreče v peklu, ki sem jo zaslužil.

Oče naš. Češčena Marija. Čast Bogu Očetu.

Mati moja, daj, da srce moje čuti bolečine, ktere si imela ob času Jezusove smrti.

Tretja žalost. Milujem te, žalostna mati moja, zavoljo tretjega meča, ki je prebodel tvojo dušo, ko si predrazega Sina svojega izgubila, ki je tri dni ostal daleč od tebe v Jeruzalemu, ali ti vkljub vse svoje ljubezni tega nisi koj opazila, pa tudi nisi vedela, zakaj je zaostal in, kakor mislim, onih noči nisi mogla počivati, pa tudi nič družega ne delati, kakor hrepeneti za onim, ki je bil

vse tvoje dobro. Zavoljo žalosti onih treh, za-te predolгих in pregrenkih dni te prosim, izmoli mi to milost, da nikoli svojega Boga ne izgubim, ampak da zmiraj ž njim zjedinjen živim in tako ž njim zjedinjen na čas svoje smrti odidem iz tega mesta. *Oče naš. Češčena Marija. Čast Bogu Očetu.*

Mati moja, daj, da srce moje čuti bolečine, ktere si trpela ti ob času smrti Jezusove.

Cetvrta žalost. Milujem te, žalostna mati moja, zavoljo četrtega meča, ki je prebodel tvojo dušo, ko si vidila, kako so Jezusa na smrt obsodili, ko si vidila, kako zvezan z vrvmi in z verigami, ves v krvi in ranah, venčan s trnjevo krono, padajoč na potu pod križem, kterega je nosil na ranjenih ramenah, kakor nedolžno jagnje gre, da umrje iz ljubezni do nas. Zadele so se tvoje oči z njegovimi in pogledi tvoji so postali kakor strašne sulice, s kterimi si prebadala obadva ljubeča srca. Zavoljo te velike žalosti, prosim te, izprosi mi to milost, da se ves podvržem volji svojega Boga in da radostno nosim svoj križ v društvu z Jezusom do zadnjega izdihljeja svojega. *Oče naš. Češčena Marija. Čast Bogu Očetu.*

Mati moja, daj, da srce moje čuti bolečine, ktere si trpela ti ob času smrti Jezusove.

Peta žalost. Milujem te, žalostna mati moja, zavoljo petega meča, ki je prebodel tvojo dušo, ko si bila na gori Kalvariji pričujoča in si gledala, kako pred tvojimi očmi na trdi postelji svetega križa počasi umira tvoj prelubi Sin v prevelikih mukah in pogrdah, ali da mu nisi mogla nobenega kre-pila dati, kar se vender največim hudodelcem na čas smrti daje. Zavoljo smrtne stiske, ki si jo trpela skupaj s svojim Sinom, ki je bil v smrtnih britkostih in zavoljo onih čutil, ktere si občutila, ko ti je zadnjikrat s križa govoril, poslavljal se s teboj in vse nas tebi za otroke izročil, in si ga neprestano gledala, kako trpi, glavo nagne in umrje: prosim te, izprosi mi od tvojega križanega Sina to milost, da jaz živim in umrjem križan za vse stvari tega sveta, ali da za vse svoje življenje samo za Boga živim, pridem v nebo, pa Ga tam od obličja do obličja gledam in vživam. *Oče naš. Češčena Marija. Čast Bogu Očetu.*

Mati moja, daj, da srce moje čuti bolečine, ktere si trpela ti ob času smrti Jezusove.

Šesta žalost. Milujem te, žalostna mati moja, zavoljo šestega meča, ki je prebodel tvojo dušo, ko si gledala, kako so že mrtvemumu Sinu tvojemu Srce s sulico odprli, mrtvemumu za ravno tiste nehvaležnike, ki še po smrti Jezusovi niso bili siti Njega trpinčiti. Zavoljo te strašne žalosti, ki je vsa le tvoja bila, prosim te, izmoli mi to milost, da stanujem v Srcu Jezusovem za mene ranjenem in odprtem, v onem Srcu, ki je prelep stan ljubezni, kjer prebivajo vse duše, ki ljubijo Boga, kjer hočem prebivati tudi jaz, da ne mislim na kaj družega, pa tudi ne ljubim kaj družega, kakor samega Boga. Presveta Devica, ti mi moreš to doseči, upam od tebe to dobiti. *Oče naš. Česčena Marija. Čast Bogu Očetu.*

Mati moja, daj, da srce moje čuti bolečine, ktere si trpela ti ob času smrti Jezusove.

Sedma žalost. Milujem te, žalostna mati moja, zavoljo sedmega meča, ki je prebodel tvojo dušo, ko si v naročju svojem gledala mrtvega Sina, ne krasnega in čistega, kakor si Ga prejela v štalici, ampak s krvijo poškopljenega, strtega, zamazanega in vsega ranjenega tako, da so se mu kosti viditi

mogle: Sin, tako si mu govorila, Sin, kam Te je ljubezen pripeljala? In ko so Ga odnesli, da Ga pokopljejo, ti si Ga spremljevala, da Mu s svojimi rokami grob pripraviš; ko si Mu rekla zadnji z Bogom, pustila si ž njim pokopano tudi srce svoje. Zavoljo tolikega trpljenja prelepe duše svoje izprosi mi, o Mati lepe ljubezni, odpuščenje grehov, s katerimi sem preljubeznjivega svojega Boga razžalil, za kar se kesam iz globočine srca: brani me in varuj me v skušnjavah, pomagaj mi ob času smrti moje, da se po zasluženju Jezusovem in po priprošnji tvoji izveličam in da s tvojo pomočjo po tužnem pregnanstvu na zemlji pridem v nebo, kjer bom Jezusa in tebe hvalil in slavil na vekomaj. Amen.

Prosi za nas, prežalostna Devica! Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o! O Bog, pri ktereга trpljenju je po Simeonovem prerokovanju presladko dušo slavne Device in matere Marije meč žalosti prebodel, daj nam milostivo, da mi, ki žalosti njene častimo in razmišljujemo, blaženstvo po trpljenju Tvojem dosežemo. Ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v

jedinosti Duha svetega Bog na vse veke vekomaj. Amen.

Veliko odpustkov je podelil Benedikt XIV. vsem, ki te molitve na čast sedem žalosti Device Marije vsaj enkrat izmolijo; oni pa, ki te molitve vsaki dan izmolijo, dobivajo popolnoma odpustke, ktere morejo tudi dušam v vicah darovati.

7. Molitve k blaženi Devici Mariji za vsaki dan v tednu od sv. Alfonza Lig.

V nedeljo.

Za odpuščenje grehov. O Mati Božja, glej pred nogami tvojimi siromašnega grešnika, ki k tebi pribeži in v tebe zaupa. Res je, nisem vreden, da name pogledaš; ali vem, da si vidila, kako Sin tvoj umira, da grešnike odreši in da zato neizrečeno hrepeniš, njim pomagati. O Mati usmiljenja, poglej na moje siromaštvo in usmili se me! Slišim, kato te imenujejo, da si pribežališče grešnikov, upanje obupovajočih, pomoč zapuščenih: bodi torej tudi meni pribežališče, upanje in pomoč. Ti me moreš in moraš rešiti z zagovorom svojim. Po ljubezni Jezusa Kristusa te prosim, priteci mi na pomoč; podaj svojo roko revnemu grešniku, ki je padel, ali se tebi priporoča. Vem, da

se veseliš pomagati grešniku, kjerkoli moreš: pomagaj mi torej sedaj, ker moreš.

S svojimi grehi sem izgubil Božjo milost in svojo dušo; sedaj se izročam v tvoje roke: pokaži mi, kaj naj storim, da milost Gospoda svojega zopet dobim, vse bom storil koj in ne bom odlašal. On sam me k tebi obrača, da mi pomagaš; On hoče, da k tvojemu usmiljenju pribežim, da mi pomagajo dobiti izveličanje ne samo zaslužnja tvojega Sina, ampak tudi prošnje tvoje. K tebi torej prihajam; prosi svojega Božjega Sina za mene! Pokaži svetu, koliko dobrega storiš onim, ki v tebe zaupajo. Tako upam, tako naj bo! — Češčena si Marija (trikrat).

V ponedeljek.

Za stanovitnost. O kraljica nebeška, sveta Marija! Bil sem suženj peklenskega duha, ali sedaj se službi tvoji za vselej darujem in obvezujem se, častiti te vse dni svojega življenja in vedno tebi služiti. Primi me torej za svojega služabnika. Ne zavrzi me, kakor sem zaslužil! O mati moja, v tebe sem vse upanje svoje postavil. Hvalim in slavim Boga, ki mi je v usmiljenju svojem to upanje dal. Res, zabredel sem v ve-

like grehe, ali upam, da so mi po zasluženju Jezusa Kristusa in po tvojem zagovoru že odpuščeni.

Ali to, predraga mati, mi ne zadostuje; ena misel mi veliko žalost prizadeva, ta namreč, da bi milost Božjo zopet izgubiti mogel. Nevarnosti niso prešle, sovražniki ne mirujejo, nove skušnjave me bodo napadle. Varuj me torej, o moja Gospa, pomagaj proti napadovanju iz pekla in nikako ne dopusti, da bi zopet grešil in razžalil Jezusa, Božjega Sina tvojega. Ne, nikoli več se ne sme dogoditi, da bi zopet izgubil svojo dušo, nebo in svojega Boga. To je milost, o Marija, ktero iščem in od tebe prosim, to milost mi izmoli! Tako upam. Amen. — Češčena si Marija (trikrat).

Vtorek.

Za srečno smrt. O presveta Marija, mati dobrote in usmiljenja! ako pogledam na svoje grehe in pomislim na mojo zadnjo uro, stresem se in prepadem. O sladka moja mati, na kri Jezusa Kristusa in na tvojo priprošnjo stavim vse upanje svoje. O tolažnica žalostnih, nikar me takrat ne zapusti; v tisti največi stiski mi ne odreci

svoje tolažbe! Ako se že sedaj kar prestrašim, kadar samo pomislim na svoje grehe, na negotovost, če so mi odpuščeni, na nevarnost, da se vanje povrnem, na ojestrost Božje pravice: kako mi bo še le takrat!

O Gospa moja! izprosi mi poprej, preden ta strašna ura pride, preden me smrt napade, oh izprosi mi milost, da se močno pokesam za svoje grehe, da se resnično popoljšam in da bom potem Bogu vedno popolnoma zvest. In ko mi pride ura smrti, o Marija, upanje moje, onda, ko bom v največjih stiskah, onda mi na strani stoj! Pokrepi me, da ne obupam zavoljo grehov, ktere mi bo peklenški duh pred oči stavljal. Daj, da te bom takrat še večkrat na pomoč klical in s presladkim Imenom Jezusovim in tvojim na jeziku svojo dušo izdihnil. To milost si že prav mnogim od svojih služabnikov izprosila, tudi jaz jo prosim od tebe in trdno upam, da jo bom dobil. Amen. — Češčena si Marija (trikrat).

V sredo.

Za obvarovanje od pekla. O presveta Devica in mati Božja, Marija! kolikokrat sem z grehi svojimi pekel zaslužil!

Morebiti bi se bila obsodba po prvem smrt-nem grehu koj izpeljala, da nisi ti, o Pre-dobra, Božjo pravico prosila, naj pričaka, potem pa premagala mojo tvrdosrčnost in upanje mi v srce vlila. In v koliko grehov bi bil potem še padel, ker mi je toliko ne-varnost grozilo, ali ti, o ljubeznjiva mati, ti si me obvarovala z milostjo, ki si jo za mene izprosila.

Ali, o kraljica moja, kaj mi bo koristilo tvoje usmiljenje, kaj hasnila tvoja dobrota, ako se vender le pogubim. Ako te za kak čas nisem ljubil, sedaj te ljubim za Bogom nad vse. Ne daj, da ti zopet nezvest postanem, ali da se obrnem od Boga, ki mi je po posredovanju tvojem toliko usmiljenje pokazal! O moja preljubeznjiva Gospa, ne dopusti, da te v peklju na vekomaj sovražim in preklinjam! Bi li mogla trpeti, da se izgubi eden od služabnikov tvojih, ki te ljubi?

O Marija, kaj ti na to praviš? Ali se bom pogubil? Da, pogubil se bom, ako tebe zapustim. Pa, kdo bi upal tebe zapustiti! kako bi mogel pozabiti na ljubezen, ki si jo imela do mene! Ne, ne more se pogubiti, ki z zaupanjem k tebi pribeži in se tebi pri-poroča.

O moja ljuba Mati, ne prepusti me mojim rokam, ker bi se prav gotovo izgubil; daj, da vselej k tebi pribežim! Reši me, o upanje moje, reši me od večnega pogubljenja, in najpoprej od greha, ki me jedini more v večno pogubljenje pahiti. Amen. — Češčena si Marija (trikrat).

V četrtek.

Prošnja za nebesa. O kraljica svetega raja, ki si nad vse angelje povišana in sediš najbliže prestolu Božjemu: tebe jaz, siromak in grešnik, pozdravljam iz te solzne doline in te prosim, da svoje milostive oči k meni obrneš. Glej, v kakošnih nevarnostih živim in bom vedno živel, dokler bom na zemlji: dušo svojo namreč, nebesa in Boga izgubiti. V tebe, o Gospa moja, v tebe stavljam vse upanje svoje. Ljubim te in srčno želim, kmalo k tebi priti, da te v raji gledam in slavim. Kdaj bo vender napočil dan, kjer bom izveličan klečal pred tvojimi nogami? Kdaj bom mogel poljubiti ono roko, ki mi je toliko milosli podarila? Res, v življenju svojem sem bil tebi pogostokrat nehvaležen; ali, ako pridem v nebesa, ljubil te bom celo večnost in svojo sadašnjo ne-

hvaležnost nadomestil z večno hvalo in ne-
prestano hvaležnostjo.

Zahvaljujem se Bogu, da mi je to živo
zaupanje dal, katero imam v Jezusovo kri in
v tvojo mogočno priprošnjo. Vse prave slu-
žabnike tvoje je vedno ravno tako zaupanje
napolnjevalo in prav nobeden se ni prevaril.
Ne, tudi jaz se prevaril ne bom. O Marija,
prosi svojega Sina Jezusa, kakor Ga tudi
jaz sam po zasluženju njegovega trpljenja
prosim, da to moje zaupanje potrjuje in
pomnožuje. Amen. — Češčena si Marija (tri-
krat).

V petek.

Za ljubezen do Jezusa in Marije.
O Marija! ti si najbolj plemenita, najbolj
vzvišena, najbolj čista, najbolj lepa, najbolj
sveta od vseh stvari. Da bi vender tebe,
o moja Gospa, vsi ljudje spoznali in ljubili,
kakor zaslužiš! Ali tolaži me misel, da je
mnogo blaženih duhov na nebu in mnogo
pravičnih na zemlji, ki tvojo lepoto in do-
broto ljubijo. Najbolj pa se veselim, da te
Bog sam bolj ljubi, kakor pa vsi ljudje in
angelji skupaj. O ljubezniva kraljica moja!
ljubim te tudi jaz vbogi grešnik, toda lju-

bim te premalo! Veči in srčniši ljubezen do tebe želim, in to mi ti izprosi, vsaj je tebe ljubiti najbolji znamenje izvoljenih za nebo in milost, katero Bog samo onim daje, ki se res izveličajo. Pa tudi to spoznam, o dobra moja mati, kako sem tvojemu Božjemu Sinu obvezan, in da On neskončno ljubezen zasluži. In ker nič družega ne želiš, kakor da Njega vsi ljubimo, zato mi izprosi tudi to milost, da Jezusa prav posebno ljubim. O, to milost mi moraš dobiti, vsaj ti pri Bogu vse premoreš.

Ne iščem od tebe posvetnega blaga, ne časti in ne bogastva; iščem samo ono, kar tudi tvoje srce želi, namreč, da bi mogel jedino Boga ljubiti. Ali bi bilo mogoče, da bi mi ti ne pomagala, izpolniti to moje hrepenjenje, katero se tudi tebi tako dopada? Ne, pa vsaj mi vže pomagaš, že prosiš za mene. Da, prosi, prosi za mene, o Marija, prosi, dokler me ne vidiš v raju, kjer bom brez strahu vžival in vekomaj ljubil svojega Boga in pa tudi tebe, o premila mati moja. Amen. — Češčena si Marija (trikrat).

V soboto.

Za priprošnjo Marijino. O presveta mati moja! ako prevdaram premnoge milosti, ktere si mi dobila, in pomislim, kako sem ti vse to z nehvaležnostjo vračal, pač spoznam, da nobene milosti več vreden nisem, ali vender nočem dvomiti o usmiljenju tvojem.

O mogočna zagovornica moja, usmili se me! Ti deliš vse milosti, ktere hoče Bog nam siromakom dati in samo zato ti je toliko oblast, toliko bogastvo, toliko dobroto dal, da nam na pomoč hitiš. Želim, da se izveličam, zato izročam tebi svojo dušo in svoje večno izveličanje. Hočem se tvojim najzvestejšim služabnikom prištevati, nikar me ne odbij! Ti ravno siromake iščeš, da jim pomagaš, ne zapusti torej vbozega grešnika, ki k tebi pribeži. Govori za mene; tvoj božanski Sin usliši vsako tvojo prošnjo.

Vzemi me v svojo varstvo, to mi je zadosti; ker se ničesar ne bojim, ako me ti varuješ in braniš. Ne bojim se storjenih grehov, vsaj mi boš ti odpuščenje od Boga izprosila; ne bojim se hudobnega duha, vsaj

si ti mogočnija od celega pekla; ne bojim se tudi ne pogleda svojega sodnika Jezusa Kristusa, vsaj ga bo molitev tvoja z menoj izmirila. Cuvaj me torej, mati moja, dobi mi odpuščenje grehov, pravo ljubezen do Jezusa, sveto stanovitnost, srečno smrt in slednjič nebesa. Res, teh milosti ne zaslužim; toda če ti Boga za to prosiš, dobil jih bom. Prosi torej Jezusa za mene!

O Marija, moja kraljica, na tebe zaupam; v tem upanju počivam, v tem upanju hočem živeti in umreti. Amen. — Češčena si Marija (trikrat).

300 dni odpustkov za enkrat na dan, če se dotična molitev in trikrat Češčena si Marija izmoli, da se preblaženi Devici vsaj nekoliko zadosti za razžalitve, ktere mora od brezbožnih ljudi pretrpeti.

Deseto poglavje.

Sveti zakramenti.

I. Sveti krst.

Ko si bil krščen, prejel si neizmerno velike dobrote: preporodil si se na novo čez-naturno življenje, postal si sin Božji, spre-jet si bil v občinstvo svetih, postal si dedič kraljestva nebeškega, sodedič Kristusov. Ka-darkoli se ti krstni dan povrne, moraš se vseh imenovanih dobrot spominjevati, ter se Gospodu Bogu pokazati hvaležnega. Izpovej se ta dan in obhajaj, potem pa ponovi krstno obljubo, kakor je na strani 225.

II. Sveta birma.

1. Stariši so dolžni, svoje otroke za sveto birmo lepo pripraviti. Naj otroci vsaj deset dni poprej molijo k Duhu svetemu, naj se dobro izpovedo in obhajajo, če so že pri sv. obhajilu bili, naj se vadijo v onih čed-nostih, ktere so za njihovo starost. Za botre naj stariši samo take ljudi odberejo, ki so do-bri katoličani, ki torej sveto krščansko vero ne samo znajo, ampak tudi po njej živijo.

2. Še važniši je pa to-le. Na sv. birmi se otroci drugikrat darujejo in posvečujejo Bogu, stvarniku neba in zemlje; drugikrat se slovesno pripeljejo k Gospodu Jezusu Kristusu, Odrešeniku, pa mu se kakor Njegovo lastništvo darujejo; drugikrat se mazilijo in posvečujejo, da bodo stan za Duha svetega. Vse to se je pri sv. krstu dogodilo prvikrat. Starši, otroci vaši od sedaj niso več vaši otroci, ampak so otroci Božji; vi ste samo namestnici Božji, ki jih odhranjete in vzgajate. Zato ste prav ostro obvezani gledati in paziti, da vam se otroci od Boga dani, Božje posestvo, od Boga ne obrnejo in iz rok Jezusovih ne iztrgajo. Prizadevajte si, otroke svoje tako krščanski odgajati, da obvarujejo milost in darove svetega Duha in da ne prenehajo biti posestvo Božje. Otroci so vaši biseri, ki vam jih je Bog dal, da jih za nebesa pripravite. Pazite, da jih tako čiste in nedolžne Bogu vrnete, kakor ste jih odkupljene in posvečene iz Njegovih rok dobili. O kako bote mogli veseli biti, ako bote sodnji dan mogli sodniku reči: Gospod, ohranili smo v nedolžnosti otroke, ktere si nam izročil, da jih za Tebe in za nebo varujemo!

Vedno opominjajte otroke, da se varujejo zla, ali, da delajo dobro. Ali da vam nauk ne bo brez koristi in sadu, hodite sami pred otroci z dobrim izgledom, da gledajo vaša dobra dela, ter hvalijo in slavijo Očeta, ki je v nebesih, naj otroci vidijo, da ste res pobožni, da ljubite Boga in bližnjega svojega. Pazite, da pred otroci nikoli ne izustite besedi, ki bi mogle njihovo sramožljivost razžaliti, še manj pa kaj storiti ali dopuščati, da kateri drugi kaj reče ali stori, kar bi za njihovo nedolžnost moglo nevarno biti. Tako bote dosegli, da vaši otroci ne bodo samo dediči vašega imena in vašega premoženja, ampak tudi vaših čednosti, kar je več vredno, kakor pa vsa bogatstva na zemlji. Toda, če odgojevanje otrok zanemarjate, ako slepi od ljubezni njihove pogreške pregledujete, pokrivате, branite; ako jih s slabim izgledom od čednosti odvrčate in na zlo obračate; onda ste vi najnesrečniši stariši na svetu, ker pehate v prokletstvo otroke svoje in doletelo vas bo prekletstvo Gospoda našega Jezusa Kristusa, ki vsem pravi: »Kdor enega od malih, kateri v mene verujejo, pohujša, bolje bi mu bilo, da mu se je mlinski kamen na vrat obesil in da se je potopil v

globočino morja; gorje svetu zavoljo pohujšanja!»

3. Pa tudi botri imajo strogih dolžnosti do svojih birmancev. Zakrament sv. birmе daje vernikom močno orožje, da se morejo vspešno vojskovati proti dušnim sovražnikom in izveličati se; ali za to vojskovanje morajo imeti dobrih vodnikov. Taki dobri vodniki jim morajo botri biti. Botri! dolžni ste svoje birmance podučiti, kako se morajo vojskovati; morate jih voditi in vojskovati se ž njimi proti sovražnikom izveličanja: morate jih od hudobnih tovarišev varovati, z besedami in izgledom pobujati na dobro; morate jih opomniti na nevarnosti za dušo, na zanjke peklenskega duha, na lažnjivost sveta, na nečimernost posvetnih veselje, morate jih varovati, da ne zabredejo na slabe poti; morate jih tolažiti v žalosti, svetovati jim v dvomih, vzdigniti jih, ako bi bili nesrečni in bi padli: tako jim bote prav mnogo pomagali, da pridejo v večno življenje. Pa tudi v telesnih potrebah jim pomagajte, kolikor morete.

Dobro in koristno je, ako birmancu kaj darujete. Ali dajte mu dar, kojega bo mogel ohraniti do poznih let, da ga bo dar vedno

mogel spominjati na milosti svete birme. Kadarkoli birmanec tak dar pogleda, zbudile mu se bodo te-le ali slične misli: »Prejel sem sv. Duha, On me je potrdil. Potrebno je, da pobožno živim in da se z vso silo varujem greha. Vsaj sem obetal, da bom tako delal.« Primerni darovi so molitvene knjige, krasne slike, lepi križi. Kako tolažljive spomine bodo taki darovi pobujevali! Ali ni ginljivo, ako kristjan na svojo smrtno uro vzame v roke ravno tisti križ, katerega so mu dali birmanski boter, in zakliče: »Naj Bog povrne mojemu botru, ki so mi to znamenje izveličanja dali. Z Jezusom sem se dobro vojskoval, z Jezusom sem svoj tek dokončal, z Jezusom se bom sadaj preselil iz zemlje v nebesa.«

4. Na obletnico sv. birme ali o binkošti se spomni na milosti, katere si prejel od sv. Duha; pobožno moli k Njemu, zahvali se Mu prav iz srca, izpovej se, obhajaj in posveti ves dan z dobrimi deli.

Molitev pred sv. birmo.

O sveti Duh, tvrdo verujem, da Te bom sedaj v zakramentu sv. birme prejel; verujem pa zato, ker si Ti to rekel, ki si sama resničnost.

Zaupam na neizmerno usmiljenje Tvoje, o sveti in posvečujoči Duh, in trdno pričakujem, da bom mnogo milosti dobil, ko Te bom v sveti birmi prejel. Trdno upam dobiti tudi to milost, da bom dober in popolen kristjan, da svojo vero povsod in brez sramovanja izpoznavam, naj bi zato tudi umreti moral.

Ljubim Te, sveti Duh, iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše, iz vseh svojih moči, nad vse, ker si Ti Bog moj, ker si neizmerno dober in zaslužiš ljubljen biti. Vžgi v srcu mojem ogenj svoje ljubezni in daj mi milost, da morem po prejetem zakramentu svete birme vse krščanskedolžnosti do smrti natanko in popolnoma izpolnjevati. Amen.

Molitev po sv. birmi.

O moj Bog, premilostni stvarnik in predragi moj Oče nebeški, naredil si, da je duša moja, akoravno siromašna in nevredna, postala hram Duha svetega. Prevelika čast je to za mene, da sem Tebi tako blizo, da si me obogatil z vsemi darovi in milostmi sv. Duha. Sedaj imam one dragocene darove, po katerih sem tako hrepenel. Ne morem se Ti sam dovoljno zahvaliti. Primi zahvalje-

vanje vseh angeljev in svetnikov; naj se Ti presveta Mati Sina Tvojega in preslavno društvo vseh svetih apostelnov namesto mene dostojno zahvaljuje. Križ Jezusa Kristusa, ki mi je na čelo vtisnjen, naj me varuje in brani od vseh mojih sovražnikov. Sveta milost, katero si pomaziljenjem s sv. krizmo v dušo mojo vlil, naj mi prevzame vso dušo mojo, naj izceli ranjeno srce moje, naj mi voljo potvrdi in naj me tako ravna, da vse življenje svoje samo Tebi služim. Od sedaj ne iščem druge časti in slave od te, da se imenujem, pa tudi v resnici sem borilec in učenec Jezusa Kristusa: zato mi dodeli, da prej umrjem, kakor pa da Ti bom nezvest in da z grehom Duha svetega izpodim iz svojega srca. Tebi, o Bog, hočem živeti, Tebi umreti, Tvoj hočem biti v življenju in v smrti. Amen.

Molitev na obletnico sv. birmе.

(Moli jo po sv. obhajilu.)

O Duh sveti, Duh ljubezni in resnice, ki iz Očeta in Sina izhajaš, ki se z Očetom in Sinom jednako moliš in slaviš, v globokem spoštovanju in v svetem strahu padem pred Te na kolena, ter Te molim kakor svojega

Boga in Posvečevalca. Hvalim Te in slavim zavoljo čudežnih del, ktera si narejal prej, in ktera narejaš še sedaj. Ti si govoril po prerokih ter oznajneval prihodnjega Odrešenika; Ti si sv. Janezu krstniku pokazal Odrešenika; Ti si dovršeno delo odrešenja binkoštni dan po apostelnih vsemu svetu oznanil; Ti učiš in ravnaš sveto cerkev in boš pri njej ostal do konca sveta; tudi mene si na sv. krstu očistil od izvirnega greha, posvetil me, povzdignil me do časti otroka Božjega ter mi dal pravico na nebeško kraljestvo. Prav iz dna srca se Ti za te neslažune milosti zahvaljujem.

Zahvaljujem se Ti, o sveti Duh, posebno danes, ko praznujem vsakoletni spomin na sveto birmo, kjer si prišel v mene, podelil mi prevelike milosti in dal mi dar modrosti, dar razumnosti, dar soveta, dar moči, dar znanosti, dar pobožnosti in dar strahu Božjega. Kako bi Ti mogel poplačati vse to, kar si duši moji storil? Ali naj se poprašam, če sem vse te milosti in darove in neprecenljive dobrote v sebi ohranil, ter jih dobro porabil? Ali sem ostal zvest zastavi križa svojega Odrešenika? Ali sem se pogumno vojskoval zoper vse skušnjave, zo-

per vsa zapeljevanja poželjivosti, sveta in satana? Žalibog, nisem vsega tega izpolnjeval! Teži me moja vest, ona mi očita, da sem bil Tebi, o sveti Duh, neizrečeno ne-hvaležen. Odpusti mi! usmili se me! s pomočjo Tvoje milosti se hočem poboljšati.

Tebi na čast in duši svoji na izveličanje hočem ponoviti obljubo sv. krsta. Odpovem se vragu, svetu in poželjivosti. Od sebe odbijam in sovražim vsa njihova dela, nečimurnosti, poželjivosti in skušnjave. Samo Tebi hočem služiti, samo Tebe ljubiti in sicer nad vse z vso dušo svojo. Tebi darujem in posvečujem svoje telo in svojo dušo, vse moči in darove svoje. Samo za Tebe hočem živeti; Tvoj naj bom živ in mrtev. Tako sedaj odločno hočem, samo, prosim Te, potvrdi slabo voljo mojo! Oče nebeški, za to Te prosim po Jezusu Kristusu, Sinu Tvojem, Gospodu in Odrešeniku našem, ki s Teboj v edinosti svetega Duha živi in kraljuje na vekomaj. Amen.

III. Zakrament svete pokore.

Priprava za sv. izpoved.

Kako bi se mogel zahvaliti Tebi, o Bog, da si postavil zakrament svete pokore, v

kterem se odpuščajo grehi in se morem s Teboj pomiriti. Zanašam se na Tvojo usmiljenost in želim prejeti vse milosti tega svetega zakramenta. Prosim Te, pomagaj mi, da se vredno pripravim: razsvetli mi pamet, da spoznam svoje grehe, omehčaj mi srce, da se za nje pokesam in da jih sovražim, vodi moj jezik, da jih izpovem, kakor se mora, da se mi odpuste.

O Bog, ki razsvetljuješ srca vernih s svojim svetim duhom in jih podučuješ: daj, da v tem Duhu spoznamo, kar je prav in da njegovo tolažbo zmiraj občutimo.

O presveta Devica Marija, sv. Jožef, ti moj sveti patron, ti angelj varuh, vsi angelji, svetniki in svetnice Božje, pomagajte mi, da se izpovem vredno, iskreno, skesano in popolnoma. Amen.

Izpraševanje vesti.*)

Pomni besede pobožnega Tomaža, ki pravi: Pravični obdolžuje sam sebe, zato tudi ti vsak dan premišluj, kako živiš. Nespametni se jezi, ako mu kdo kaj očita in ga opominja, ne-

*) Iz knjige: Hodi za Kristusom! Izdala družba sv. Mohora 1888.

čimerni nič ne mara zato, prevzetni se izgovarja, leni se nič ne zmeni. Kdor pa je moder, rad premišljuje svoja dela, rad se ozira nazaj, kaj je bilo, in naprej, kako bo v prihodnje. Strašijo ga grehi njegovi. — Pazi torej tudi ti na svoje napake, sam od sebe tirjaj oster odgovor; preglej, kaj in kako si grešil; ozri se v svoje srce in pomisli, ali ne gospodari v srcu jeza, nevošljivost, nečistost, napuh, nepotrpežljivost ali žalost. — Toda ni še dovolj, da pomisliš, kaj si grešil, treba tudi, da premisliš, kaj si dobrega opustil in ali si dobro delal v čast Božjo. Sam sebe sodi oestro in poznal se boš, žaloval boš zaradi storjenih grehov, varoval se jih in našel boš odpuščanje in milost pri Bogu.

Ogledalo vesti.

(To ogledalo vesti je posneto po obširnem „ogledalu“ v Kosarjevi „Nebeški hrani“.)

1. Ali si opuščal jutranje, večerne molitve, angeljsko češčenje? — Ali si se sramoval svoje vere? — Ali si se norčeval iz svetih reči?

2. Ali si Božja imena, imena Marije in svetnikov lahkomiselno in brez spoštovanja

izgovarjal? — Ali si klel, rotil se, pridušal? — Ali si po krivem prisegel? — Ali si izpolnjeval Bogu storjene obljube?

3. Ali si ob nedeljah in zapovedanih praznikih kedaj delal hlapčevska dela, ali druge silil brez potrebe in pravega privoljenja? — Ali si bil ob nedeljah in zapovedanih praznikih pri celi sveti maši? — Kako si se vedel v cerkvi? — Ali si poslušal pridigo? — Ali si podložnim branil k sv. maši? — Ali si odvrnil koga, da ni šel k sv. maši?

4. Otroci, mladeniči, dekleta: Ali si bil pokoren starišem? — Ali si jim bil zvest? — Ali si jim kaj vzel, prodal, goljufal, zapravil? — Ali si spoštoval stariše, molil za-nje? — Ali si jih grdo gledal, pikal, zaničeval, zmerjal, klel, ali (kar te Bog varuj) suval, pehal ali celo vdaril? — Ali si jim v bolezni, v starosti postregel? — Ali si njih zadnjo voljo izpolnil? — Stariši, gospodarji: Ali skrbiš za zdravje in življenje otrok? — Ali jih poučuješ v krščanskem nauku? — Ali jih vodiš v cerkev, k sv. zakramentom? — Ali si jih pohujšal s kletvino, prepirom, grdim govorjenjem in vedenjem? — Ali si pustil domače po noči brez varuha? — Ali si dovolil

družini, da so hodili v slabe družčine, plesat, igrat, ali po noči na vas? — Ali si z družino ravnal premehko ali preostro?

5. Ali si sebi ali drugemu škodoval na zdravju in življenju? — Ali si se preveč jezil, žaloval, vžival v preveliki meri jedi in pijače, osobito škodljive? — Ali si s plesom, s ponočevanjem zdravje spodkopaval? — Ali živiš v sovraštvu in se nočeš spraviti? — Ali si bil pri kakem pretepu, poboj? — Ali si koga pohujšal?

6. Ali si imel rad nečiste misli in želje? — Ali si nespodobne reči poslušal, govoril, gledal, bral, pel? — Ali si hodil v nevarne kraje na ples, v slabe gostilnice, po noči na vas? — Ali imaš znanje z drugim spolom? — Iz kakega namena? — Ali si se v dejanju pregrešil zoper sv. čistost sam s seboj ali z drugim?

7. Ali si kedaj po krivici želel tuje blago? — Ali si koga goljufal, okradel? — Ali si prelakomen? — Ali druge odiraš, previsoke obresti tirjaš, krivo mero in vago rabiš; bližnjemu na polju, v hosti, pri drevju škodo delaš? — Ali si izplačal in dal, kar si dolžan starišem, bratom, sestram in drugim, kar jim gre? — Ali kake najdene reči no-

češ nazaj dati? — Ali si vkradene reči kupoval, prodajal, skrival?

8. Ali si druge opravljal, obrekoval, besede prenašal, podpihoval, zdražbe delal? — Ali si se lagal, prilizoval, hlinil?

9. Ali si se postil? — Ali si post zaničeval in se iz posta norčeval ter za nalašč meso jedel?

10. Ali si bil vsako leto o velikonočnem času pri spovedi in sv. obhajilu? — Ali si opravil spoved? — Ali si opravil naloženo pokoro? — Ali si kak greh pozabil, ker si premalo vest izprašal? — Ali si kak greh nalašč zamolčal? — Ali si izpolnjeval, kar si pri zadnji spovedi obljubil? — Ali si nevredno prejel sv. obhajilo?

11. Ali si v adventu in postu hodil po veselicah, ali si plesal, igral, pijančeval, ponočeval v tem času?

12. Ali izpolnjuješ dolžnosti svojega stanu? — Ali si ž njim zadovoljen? — Ali godrnjaš zoper Boga in Božjo previdnost? — Ali se povzdiguješ nad druge, jih zaničuješ ali jim zavidaš? — Ali si len in zanikern pri svojih opravilih?

Ali greš danas k spovedi iz navade ali prisiljen? — Ali imaš resnično voljo po tej

spovedi poboljšati se in vse storiti, kar ti spovednik naroči?

Kesanje in sklep.

(Od sv. Frančiška Saleškega.)

O moj Bog! sedaj razmišljam Tvojo neizmerno dobroto, ki me je vstvarila, vzdržala, varovala in branila, iz mnogih nevarnosti rešila, ter mi mnogo dobrega podelila; sedaj prevdarjam v srcu, kako si neizmerno usmiljen, pa si me dobrotljivo prenašal, čeravno sem Te mnogo žalil, z ljubeznivim navdihovanjem klical me nazaj, na moje pokesanje neizrečeno potrpežljivo čakal, čeravno sem bil nehvaležen, neveren, čeravno sem pokoro odlašal in odbijal milosti, ktere si mi ponujal; sedaj pogledujem, kolikokrat sem oskrunil dušo svojo ter izgubil svetost in nedolžnost sv. krsta, ktero varovati sem po botru obljubljeval: sedaj, ko vse to premišljam, zopet sem se zavedel in s kesanim srcem padem pred Te na kolena, pa izpovedam in pripoznavam, da sem razžalil Tvoje Veličanstvo in Gospoda našega Jezusa Kristusa, ki je za mene sramotne smrti na križu umrl in da sem zaslužil pogubljen biti na vekomaj.

Toda iz vsega srca sovražim vse svoje grehe, pa pribežim k prestolu Tvojega usmiljenja in iz dna srca vpijem: Usmili se me, o Bog, usmili se me! Daj mi, prosim Te, milost, odpusti mi grehe moje, za kar Te prosim po Jezusu Kristusu, edinorojenem Sinu Tvojemu in Gospodu našemu, ki je za mene na križu umrl. Na Njega stavim vse upanje svoje. Danas, o Bog, ponavljam krstno svojo obljubo; kakor pri sv. krstu, tako se odpovedam tudi danas vragu, svetu, mesu, vsem njihovi delom, grešnim sladkostim in poželjivostim za vse svoje življenje. In zato darujem Tebi, o Bog, vso svojo dušo in vse njene moči, svoje srce in vse njegove občutke, svoje telo in vsa njegova čutila in obljubljam, da kar nič od tega, karkoli imam, ne bom vpotrebil proti volji Tvojega Božjega veličanstva; vsega se darujem Tvoji sveti volji, in obetam vso pokornost, kakor Ti jo je vsaka pobožna duša dolžna. Ako bi me prevarila zvijačnost sovražnikova, ali zapeljala človeška slabost, da bi se zopet spozabil, pa bi ne delal po svojih sklepih, obečam Ti, da se bom s pomočjo milosti sv. Duha koj popravil.

To je moj nepremakljivi sklep, moja ne-

premenljiva volja, ki Ti jo sedaj brez izjeme izpovedam. To glasno obetam pred Teboj, o Bog, pred vojskujočo cerkvijo, ki je naša mati in ki bo moje sklepe po svojem namestniku poslušala ter prejela. O večni, vsemogočni in neizmerno dobri Bog, Oče, Sin in Duh sveti, ponižno Te prosim, primi kakor ugodan vonj daritev celega mojega bitja. In ker si mi dal to milost, da sem sklepe naredil, oh prosim Te, daj mi tudi še to milost, da vse izpeljem. O Bog, Ti si moj, Bog mojega srca, Bog duše moje! Molim Te, ljubim pa hočem, da Te ljubim in molim na vekomaj. Amen.

Preden začneš izpoved, moli:

Prosim, duhovni oče, svetega blagoslova, da se svojih grehov prav in čisto izpovem. Jaz vbogi grešnik se izpovem Bogu vsemogočnemu, Mariji, Materi Božji, vsem svetnikom in svetnicam Božjim in vam mašniku, namestniku Božjemu, da sem od svoje zadnje izpovedi (povej, kedaj si bil zadnjič pri izpovedi) velikokrat in obilno grešil z mislijo, z besedo, z dejanjem in zamudo dobrih del, posebno se obtožim:

(Sedaj se izpovej vseh svojih grehov, in ko si vse povedal, reci:)

Drugih grehov se več ne spomnim. Prosim, duhovni oče, izveličavne pokore in svete odveze, če sem je vreden.

Pazljivo poslušaj, kar te uči izpovednik, odgovori razločno, kar te vpraša in dobro si zapomni pokoro; potem moli kesanje:

O moj Bog! vsi moji storjeni grehi so mi iz srca žal, ker sem Tebe, svojega preljubeznjivega Boga, Tebe, vso svetost in neskončno dobroto, ki Te iz vsega srca ljubim, ž njimi razžalil. Trdno sklenem, s Tvojo pomočjo svoje življenje poboljšati in vse, tudi smrt rajši pretrpeti, kakor Tebe, svojega Boga, še kedaj s kakim grehom razžaliti. Daj mi moč, da izpolnim ta svoj sklep! Prosim Te, po neskončnem zasluženju Tvojega Božjega Sina, našega Gospoda in Izveličarja Jezusa Kristusa. Amen.

Molitev po sv. izpovedi.

Kako dober si, o Bog, kako veliko je usmiljenje Tvoje, kako neizmerna Tvoja ljubezen! Odpustil si mi vse grehe in napake, zopet si me vzel za otroka svojega, akoravno sem zaslužil, da me na vekomaj sovražiš in pahneš v pekel. Kako neizrečeno dober in usmiljen si do mene, revnega greš-

nika! Kako bi se Ti mogel dovoljno zahvaliti? S pokornikom Davidom govorim: »Hvali, duša moja, Gospoda in kar je v meni Njegovo sveto Ime. Hvali, duša moja, Gospoda in ne pozabi Njegovih dobrot, ki je vse slabosti tvoje zacelil, ki te je rešil iz brezna, ovenčal z milostjo in usmiljenjem, ki ti ni storil po tvojih grehih in ne plačal po tvojih krivicah. Hvalite Gospoda vsi angeli Njegovi, hvalite Ga vse vojskine trume Njegove! Hvalite Gospoda vsa dela Njegova, hvali, o duša moja, Gospoda na vseh mestih Gospodstva Njegovega.« Ne, o Gospod, ne, nikoli ne bom prenehal hvaliti Te in slaviti zato, ker si mi milostno odpustil vse grehe moje. O Marija, predraga moja mati, zahvali se ti Gospodu Bogu mesto mene za preveliko usmiljenje, da me je zopet sprejel za otroka svojega. O angelj varuh, ti sveti Jožef, ti moj sveti patron in vsi svetniki hvalite in slavite Gospoda in Njegovo neskončno ljubezen na vekomaj. Amen.

Dobri sklepi.

Moja hvaležnost bo Tebi, o pravični Bog, mila in draga, ako obvarujem milost, ki sem jo sedaj od Tvojega usmiljenja prejel. Dru-

gače, ko bi namreč milost lahkoumno izgubil, bil bi Tebi prav nehvaležen in klical bi na-se Božjo jezo Tvojo. Zato zopet in zopet obetam: najdraži in najmiliji od vseh zakladov mi bo od sedaj Tvoja milost, nič naj me nje ne oropa, nič naj me od nje ne odloči! Naj bo grešna stvar še tako prijetna in sladka, ne bo me premenila, naj bo čednost še tako pusta in težka, vender jo bom vršil, naj bo vojskovanje še tako silno, nikako ne bom odjenjal. Plevel hočem iz srca iztrgati, grešne poželjivosti zatreti, starega človeka izvleči pa novega obleči, čednostno in krščanski hočem živeti in vse dolžnosti svojega stanu natanko izpolnjevati. O moj Bog, vse rad pretrpim, samo da Tvoje milosti ne izgubim. Amen.

Molitev za stanovitnost.

Bom li izpolnjeval sklepe svoje? Gorje meni, slab sem in volja moja je omahljiva. Mnogokrat sem že iskusal, da se tudi na najboljši sklepe svoje ne morem zanesti. Zato iz globočine srca vpijem k Tebi, o Bog, ki jedini podeljuješ milost, da dobro hočemo in da izpeljemo, kar hočemo. Pokrepi me, da ne odstopim od storjenih sklepov. Bodi

mi zvest pastir, oh ne dopusti, da zaidem na krive steze. Hitro priteci, da mi poma-gaš, ko pridem v kako nevarnost, da bi grešil. Daj mi, da v pokori in v službi Tvoji ostanem stanoviten do konca.

Sveta Marija, mati milosti! mnogim si že od Boga izprosila milost stanovitnosti, izprosi jo tudi meni! Sv. Jožef, prijatelj spokornikov, prosi ti presveto nevesto svojo, preblazeno Devico Marijo, da me usliši ter mi stanovitnost podeli. In vi, vsi svetniki Božji, pridruženi Mariji in sv. Jožefu, prosite tudi vi za mene Boga, da mi milost stanovitnosti podeli. Amen.

Pokora se Bogu daruje.

Ako moreš, izmoli naloženo pokoro, pa jo tako-le Bogu daruj:

Premilostni Bog, pokoro, katero so mi izpovednik naložili in katero sem sedaj opravil, združujem z vsemi spokornimi deli, kar jih je kjerkoli po svetu opravljenih, ponižno Ti jo darujem in Te prosim, da jo po neizmernem zasluženju Gospoda našega Jezusa Kristusa, po zasluženju in po priprošnji preblazene Device Marije, sv. Jožefa in vseh

svetnikov milostno sprejmeš, da mi bo v izveličanje moje duše.

Ker je pa moja, sedaj opravljena pokora za moje grehe mnogo premala, darujem Ti za zadostenje vse nevolje, žalosti in nadloge, ktere sedaj trpim in ktere bom še trpeti moral, potrpežljivo in vdano v Tvojo sveto voljo bom vse trpel. Da, tudi sam si bom večkrat kako pokoro naložil, da Ti po mogočnosti za grehe svoje zadostim. Tudi prihodnje pokore Ti sedaj darujem, da jih kakor zadostenje za moje grehe milostno prejmeš. Amen.

IV. Zakrament sv. Rešnjega Telesa.

(Od sv. Alfonza Lig.)

1. Kakor pravi sv. Frančišk Saleški, ne more nam se Odrešenik pokazati bolj ljubeznjiv in nježen, kakor nam se prikazuje pri sv. obhajilu, kjer Jezus samega sebe nekako uniči in se tako poniža v stan hrane, da se more zjediniti s srcem in telesom svojih vernikov. Zato trdi Gerson, da je sv. obhajilo najpripravniši sredstvo vžgati v duši naši pobožnost in ljubezen do Boga.

In res, ako govorimo o tem, kako bi Bogu po volji storili, kaj bi mogla duša storiti, kar bi Bogu bolj milo, bolj drago bilo od sv. obhajila? Kakor uči sv. Dionizij, ljubezen hrepeni po tem, da se zjedini, ali kako bi se mogli z Jezusom bolj tesno zjediniti, kakor se zjedinito po sv. obhajilu? Vsaj Jezus sam govori: »Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem« (Jesa. 5, 57). Sv. Avguštin pravi: Ako boš vsaki dan ta zakrament prejemal, Jezus bo zmiraj s teboj in vedno boš napredoval v ljubezni Božji.

Če pa želimo, da izlečimo duhovne bolezni, kje bomo to lažje dosegli, kakor pa v svetem obhajilu? Vsaj sveti zbor tridentinski uči, da je sveto obhajilo protisredstvo, da se čistimo vsakdanjih pogrškov in da se obvarujemo smrtnih grehov.

2. Od kod pa prihaja to, da se mnogi pogostokrat obhajajo, ali vendar ne napredujejo, ampak vedno v stare grehe padajo? Temu so krivi oni sami, ki zavživajo hrano, ne pa hrana sama. Ali je mogoče, tako poprašuje Salomon (Prov. 5, 25), da kdo nosi ogenj v naročju, pa da mu se obleka ne zažge? Bog je ogenj, ki užiga. On sam

pride v sv. obhajilu, da ta ogenjes vžge. Kako torej, praša Vilko pariškikako se more opazati ta vražji čudež, da v sredi tolikega ognja, duše ostajajo hladne v ljubezni Božji?

Vse prihaja od slabega notranjega razpoloženja, posebno od slabe priprave. Suhi les se koj zažge, zelen pa ne, ker zelen nima potrebnih lastnosti, da bi mogel goreti. Zato je sv. obhajilo svetnikom neizmerno mnogo koristilo, ker so si prizadevali, da bi se kar najbolj mogoče dobro pripravili. Sv. Alojzij se je za sv. obhajilo tri dni pripravljaj, tri dni se je pa zopet Bogu zahvaljeval.

3. Za dobro pripravo mora duša posebno dve lastnosti imeti: odtrgati se mora od stvari, in prav posebno mora želei, da napreduje v ljubezni Božji.

Najpoprej je torej potrebno, da se duša odtrga od vsake stvari in da iz srca svojega iztrebi vse, kar ni Bog: »Kdor je umit, ne potrebuje drugo, kakor da si noge umije,« pravi Jezus Kristus (Joan. 13). To pa po razlaganju sv. Bernarda pomeni, da mora oni, ki hoče mnogo sadu vbrati iz sv. zakramenta, ne samo umit biti od smrtnega greha, ampak čist tudi na nogah, čist namreč

od posvetnih nagnjenj, ki Bogu niso draga, ker na zemljo privezujejo in ki omadežujejo dušo, da ne more pobuditi čutil potrebnih za sv. obhajilo.

Sv. Jedert je poprašala Gospoda, kako pravo za sv. obhajilo od nje želi, in Gospod ji odgovori: nič družega od tebe ne zahtevam, kakor to, da k sv. obhajilu prihajaš prazna sama sebe.

Potem je za sv. obhajilo potrebna vroča želja prejeti Jezusa in Njegovo ljubezen. Na tej gostariji se samo lačni nasitujejo, pravi Gerson. Tudi Devica Marija je rekla: Lačne napolnjuje blagom. Častiti O. M. Avila piše: Jezus ni prišel na svet, dokler ga niso poželeli, pa tudi ne prihaja v dušo, dokler ga ne poželi, vsaj ni potrebno dati to hrano onemu, ki za njo ne mara. Gospod sam je rekel sv. Matildi: Nobena bčela ne prileti tako silno in željno na cvet, da izpije med, kakor silno mene ljubezen žene, da pridem k dušam po sv. obhajilu. Ako torej Jezus tako silno želi priti k nam, moramo tudi mi silno želeli obhajati se ter prejeti Njega in Božjo ljubezen Njegovo; in po besedah sv. Frančiška Saleškega mora duša k sv. obhajilu pristopati prav posebno s tem namenom,

da napreduje v ljubezni Božji, ker iz ljubezni se mora prejemati On, ki sé nam samo iz ljubezni daje.

4. Ni molitve, ki bi bila Bogu ugodnija, duši naši pa koristnija od molitve zahvalnice po sv. obhajilu. Mnogi slavni pisatelji (Suarez, Gaetan, Valenzer, de Lugo in drugi) trdijo, da, dokler ostanejo podobe tega sv. zakramenta v nas, da sv. obhajilo deli vedno večih milosti duši naši, doklerkoli se ona ne utrudi, da se z vedno novimi deli raznih čednosti za to pripravlja; vsaj zbor florentinski (po odlokah Evgena IV. na Armenge) uči, da ta sv. zakrament ravno tako dela v naši duši, kakor dela hrana v našem telesu, hrana pa, ko se je zavžila, ne preneha telesu koristno delovati, samo če je telo za to pripravno.

Zato pobožne duše po sv. obhajilu rade dolgo časa molijo, kar največ morejo. Častiti O. M. Avila ostajal je tudi pri misijonih po sv. obhajilu po dve uri v molitvi. O. Baltazar Alvarez pravi, da moramo čas po sv. obhajilu prav posebno ceniti in pomisliti, kakor da slišimo iz ust Jezusovih besede, ktere je svojim učencem rekel: Mene nimate vedno pri sebi.

5. Ni dobro po sv. obhajilu koj iz knjige brati, kakor nekteri delajo; bolje je, da pobujaš nekoliko časa pobožna čutila, govoriš z Jezusom, ki je v tebi, ali da večkrat ponavljaš kako prav vročo molitvico, ki ti ogreva srce. Jezus je v vrtu tri ure vedno isto molitvico ponavljal: Molil je tretjič in govoril ravno tiste besede (Matth. 24).

V čutilih torej in v molitvah naj se duša z Jezusom po sv. obhajilu peča; dobro je vedeti, da so molitve po sv. obhajilu več vredne in pred Bogom bolj zaslužne, kakor pa molitve opravljene v drugem času; vsaj je duša z Jezusom zjedinjena, Njegova pričujočnost pa daje molitvam večo vrednost.

6. Tudi to je dobro, da si zapomniš, da po sv. obhajilu je Jezus bolj pripravljen milosti deliti. Sv. Terezija tvrdi, da po sv. obhajilu sede Jezus v duši kakor na tron in govori: Duša, prišel sem, da ti dam milosti; prosi, kar hočeš, dobila boš.

O kolik zaklad nebeških milosti boš dobila, o pobožna duša, ako po sv. obhajilu ostaneš pri Jezusu eno uro ali vsaj pol ure. Dvajset minut, ali pa četrť ure najmanj pa le ostani. Moliti moreš sledeče molitve. Opo-minjam te še na to, da tudi po dovršenih

molitvah ne pozabi na svojega Jezusa, ampak tudi po dnevu se Ga spomni, ter pobujaj primerna čutila ali pa kaj moli, samo da ostaneš zjedinjena z Jezusom, kterega si prejela.

Molitve pred sv. obhajilom.

1. Pobudi vero. Glej Ga, ide in skače čez gore in poskakuje čez hribe! (Cant. 2, 8.) O predragi moj Odrešenik! da se v svetem obhajilu z menoj zjediniš, moral si čez težke in s trnjem obrasle gore iti: moral si postati človek, Ti neizmerni postati otročiček, Ti Gospodar postati hlapec, moral si iz naročja Očetovega priti v naročje Device, iz neba v hlevček, s trona slave na les pravičnosti. Danas pa moraš z nebeškega trona priti v siromašno srce moje.

»Glej Ga, kako stoji za našo steno, gleda skozi okna in kuka skozi mreže« (Cant. 2, 9). Glej, o duša moja, z ljubeznijo, s katero te je dragi tvoj Jezus ljubil na križu, z ravno tisto ljubeznijo stoji sedaj skrit pod prilikami kruha: in kaj dela? Pogleduje skozi mreže. Kdor močno ljubi, on želi, da se mu ljubezen vrne z ljubeznijo. In glej, Jezus neizmerno ljubi, pa gleda iz sv. hostije kakor

skozi mrežo, On te vidi, akoravno Ga ti ne vidiš, On pogleduje na tebe, ki se pripravljáš, da se greš nahranit z njegovim svetim telesom, On pogleduje na tebe in vidi, kaj misliš, kaj ljubiš, kaj želiš, kaj mu name-ravaš prinesiti.

Duša moja, pripravi se, da Jezusa vredno prejmeš, pa mu v živi veri reci: o preljubi moj Odrešenik, le še malo časa in prišel boš k meni! O skriti in večini ljudi nepoznani Bog! jaz verujem v Tebe, spoznavam Te in molim Te v presvetem zakramentu kakor svojega Gospodarja in Odrešenika; za to vero rad bi tudi življenje svoje daroval. Ti prihajaš k meni, da me z milostmi obogatiš, ter se ves z menoj zjediniš: oh, pomnoži vero mojo!

2. Pobudi upanje. Duša moja, razširi srce! Tvoj Jezus ti more vse dobro dati, in dal ti bo, ker te neizrečeno ljubi. Oh, le prav velike stvari od njega pričakuj, vsaj iz ljubezni prihaja k tebi On, največa ljubezen. Da, predragi moj Jezus, upanje moje, upam v Tvojo dobroto; ko mi samega sebe daš, vžgi, prosim Te, vžgi v siromašnem srcu mojem sveti plamen čiste ljubezni in goreče želje, delati vedno po Tvoji volji,

da od sedaj nič ne poželim razun ono, kar Ti želiš in hočeš.

3. Pobudi ljubezen. O moj Bog, moj Bog, jedina ljubezen moje duše, kaj si mogel še storiti, da ljubezni za Tebe vzplamtim? O Gospod, ni Ti bilo dovolj, da umrješ za mene, hotel si vstanoviti ta preveliki zakrament, da se meni vsega daš, da zjediniš srce s srcem in se popolnoma združiš s stvarjo tako slabo in nehvaležno, kakor sem jest. Ali, ne samo to, ampak me še Ti sam vabiš, da Te prejmem in močno želiš, da Te prejmem. O neizmerna ljubezen! o nerazumljiva ljubezen! o ljubezen neskončna! Bog se meni sebe vsega daje!

Duša moja! ali veruješ to? pa kaj govoriš? kaj delaš? O Bog, o Bog, o najljubeznivši bitje, o jedini, ki si vse ljubezni vreden, ljubim Te iz vsega svojega srca, ljubim Te nad vse, ljubim Te bolj od samega sese, bolj od življenja svojega! Oh, ko bi Te vender vsi, da, prav vsi ljubili! Ko bi vender mogel doseči, da Te ljubijo srca vseh, kakor zaslužiš! Jaz Te ljubim, o preljubeznjivi Bog, in siromašno srce svoje zjedinjujem s srcem Serafinov, s srcem preblazene Device Marije in s srcem predra-

gega in prelubeznjivega Sina Tvojega. Ljubim Te, o neizmerna dobrota, ljubim Te, kakor Te ljubijo vsi svetniki in angelji, kakor Te ljubi Marija in Jezus; ljubim Te samo zato, ker si vse ljubezni vreden in da Tebi dopadem. Vsa čutila posvetna oddite iz srca mojega! Mati lepe ljubezni, o sveta Marija, pomagaj mi ljubiti Boga, vsaj tako želiš, da bi Ga mi ljubili!

4. Pobudi ponižnost. Duša moja, ti torej sedaj že greš, da se nahraniš s presvetim telesom Jezusovim? Ali si pa vredna? O moj Bog, kdo sem jaz, kdo si Ti? Vem in spoznavam, kdo si Ti, ki se meni vsega daješ; toda ali veš tudi Ti, kdo sem jaz, ki Te bom prejel?

O Jezus moj, ali je mogoče, da Ti neizmerna čistost želiš priti k meni in ostati v moji duši, ki se je tolikokrat prepustila Tvojim sovražnikom, da so v njej prebivali, ki je omadeževana s tolikimi grehi. Poznam, o moj Gospod, poznam Tvoje veličanstvo in svoje siromaštvo; sram me je, priti pred Tebe. Iz spoštovanja bi rad prav daleč od Tebe bežal, ker nisem vreden, da se Ti približam: ali ako bežim od Tebe, o življenje

moje, kam naj bi šel? kam pribežal? kaj bo od mene? Ne, nikakor ne, ne bom bežal od Tebe, ampak skušal bom, da se Tebi zmiraj bolje približavam. Ti si zadovoljen, da Te prejmem kakor hrano, Ti me zato k sebi vabiš. Pridem torej, o ljubeznjivi moj Odrešenik, pridem, da Te prejmem ves ponižan in zasramljen zavolj svojih pogreškov, ali trdno zaupam na Tvoje usmiljenje in na Tvojo ljubezen, ki jo imaš do mene.

5. Pobudi kesanje. Kako me boli in peče, o Bog duše moje, da Te do sedaj nisem dovolj ljubil! Hotel sem delati po svoji volji, in namesto da Ti pokažem ljubezen, razžalil sem Te, močno sem razžalil neizmerno Tvojo dobroto, obrnil sem se od Tebe, malo maral za Tvojo prijaznost in za Tvojo milost; da se v kratko obtožim, o Gospod, prav navlašč sem hotel, da Tebe izgubim. Kesam se zavoljo tega in iz vsega srca vse to sovražim. Sovražim vse razžalitve kakoršnekoli, velike in male, bolj jih objokujem, kakor bi mogel vse svoje nesreče objokovati, oh, vsaj sem razžalil Tebe, neizmerna moja dobrota! Upam, da si mi že odpustil; ali ako mi še nisi, oh, prosim Te, odpusti mi vsaj poprej, kakor pa Te

prejemem. Operi s svojo krvijo mojo dušo, v kateri nameravaš prebivati.

6. **P o b u d i ž e l j e.** Vstani, moja duša, vstani; že je prišel preblaženi čas, ko ima tvoj Jezus k tebi priti, da ga prejmeš v siromašno srce svoje. Glej, kralj nebeški, glej, tvoj Odrešenik in tvoj Bog, glej, vže je prav blizo! Bodi pripravljen, da Ga z veliko ljubeznijo sprejmeš; da, kliči, vabi Ga: Pridi, o moj Jezus, pridi v dušo, ki po Tebi koprne. Preden Ti sebe meni daruješ, glej, darujem Ti jaz siromašno srce svoje. Primi ga in le hitro pridi, da si ga vzameš.

Pridi, o moj Bog, pridi hitro in ne obustavljaj se! O jedino in neizmerno dobro moje, moj zaklad, moje življenje, moje nebo, moja ljubezen, vse moje, ko bi Te vender mogel prejeti z ono ljubeznijo, s katero so Te prejemale one duše, ki so bile najbolj svete, ki so Tebe najbolj ljubile, s katero Te je prejemale preblažena Devica Marija: z njihovim svetim obhajilom zjedinjujem jaz ovo svoje.

Blažena Devica in Mati moja, Marija, glej, že pristopam k Sinu tvojemu, da Ga prejemem. Rad bi imel tvoje srce in tvojo ljubezen, s katero si se ti obhajala; daj mi

danas svojega Jezusa, kakor si Ga dala pastirjem in svetim kraljem. Želim Ga iz tvojih prečistih rok prejeti. Povej Mu, da sem jaz služabnik in častilec Tvoj, pa me bo gotovo pogledal z očesom polnim ljubezni in se še bolj tesno z menoj združil.

Molitve po sv. obhajilu.

1. Pobudi vero. Glej, moj Bog je vže prišel, da me obišče, On Odrešenik, da v duši moji prebiva. Že je Jezus moj v meni. Prišel je, da bo moj, in storil bo, da bom tudi jaz Njegov. In tako je Jezus moj, jaz pa sem Njegov. Jezus je ves moj, in jaz sem ves Njegov.

O neizmerna dobrota! o neizmerno usmiljenje! o neizmerna ljubezen! Bog je prišel, da se z menoj zjedini in da bo ves moj! O duša moja, kaj pa delaš sedaj, ko si tako tesno z Jezusom zedinjena, ko si jedno z Njim? ali Mu nič ne govoriš? ali se ne pogovarjaš z Bogom svojim, ki je jedno s teboj? No, vstani, poživi svojo vero iz nova, pomisli, kako angelji okolo tebe molijo Jezusa, ki je v tebi, pa se pokloni tudi Gospodu, ki prebiva v srcu tvojem. Zberi se

in odstrani vsako drugo misel! Združi v jedno vsa svoja čutila, zjedini se tesno z Bogom svojim in reci:

2. Pozdravi Jezusa. Oh Jezus, moja ljubezen, moje neizmerno dobro, moje vse, dobro došel v siromašen stan moje vboge duše! Oh, Gospod, kje si sedaj? kam si prišel? kako, da si prišel v to srce, ki je bolj zanemarjeno od štalice, kjer si se rodil, ki je polno posvetnosti, samoljubja in nevrejenih želja? Kako si vendar mogel priti, da v takem srcu prebivaš! Rad bi Ti s sv. Petrom zaklical: Idi od mene, ker sem grešen človek! Idi, o Gospod, od mene, ker sem v resnici nevreden, da ponudim stan samemu Bogu neizmerne dobrote; idi in izberi si stan v onih čistih dušah, ki Te res ljubijo! Toda ne, o Izveličar moj, kaj pa govorim? Nikar ne idi od mene, ker ako ideš, izgubljen sem! Objemam Te, o življenje moje, s Teboj se tesno zedinjujem. Kako nespameten sem bil, ko sem se zavoljo stvari od Tebe odločil, ko sem Tebe iz srca izgnal! Nikoli več Te ne bom zapustil, živeti in umreti hočem združen s Teboj.

Blažena Devica Marija, Serafini, vse svete duše, ki s čisto ljubeznijo ljubite Boga, iz-

prosite mi svoja čutila, da bom dober tovariš Izveličarju svojemu.

3. Zahvali se Gospodu. Moj Bog in moj Gospod, zahvaljujem se Ti za milost, ki sem jo danes prejel, da si namreč prišel prebivat v duši moji, in prav rad bi se Ti dostojno zahvalil za toliko milost. Ali kaj govorim? Kako bi se mogel dostojno zahvaliti jaz, tolika sirota!

David je govoril: Kaj naj povrnem Gospodu za vse, kar mi je podelil? Kaj naj pa vrnem Tebi jaz, kteremu si Ti toliko dobrot izkazal in kteremu si danas samega sebe daroval? O duša moja, hvali in slavi Gospoda, kar najbolje moreš! In ti mati moja, Marija, vi sveti patroni, ti angelj varuh moj, vse duše, ki ljubite Boga: Pridite, znajte vse, kaj je Bog moji duši dobrega izkazal: pridite, da za mene hvalite in slavite mojega Boga zavoljo milosti, ki mi jih je podelil.

4. Daruj se Bogu. Ljubi moj je moj. jaz pa sem njegova (Cant. 2, 5). Ko bi prišel kralj obiskat revnega pastirja, kaj bi mu pastir mogel ponuditi, ako ne vso čredo svojo? Ker si torej Ti, Božanski moj kralj Jezus, prišel obiskat siromašno hišo moje

duše, darujem Ti vse, kar imam, pa tudi slobodo in voljo svojo: Moj ljubi je moj, jaz pa sem njegov. Ti si se vsega dal meni, jaz se vsega dajem Tebi; od sedaj hočem, da sem Tvoj, da sem ves Tvoj. Kar imam počutkov, vsi naj le Tebi služijo, da le Tebi zadovoljim. Vse svoje moči Ti dajem in hočem, da bodo vse Tvoje. Spomin naj mi samo Tvoje dobrote, Tvojo ljubezen predstavlja; um naj mi samo misli na Tebe, ki vedno misliš na mene; volja naj mi zmiraj ljubi Tebe, moj Bog in vse moje, naj dela jedino to, kar Ti hočeš.

Darujem Ti torej in posvečujem, o presladki moj Odrešenik, vse kar imam in kar sem: svoje počutke, svoje misli, svoja čutila, svoje želje, svoje vgodnosti, svoja nagnjenja, svojo slobodo: Tebi izročam svojo dušo in svoje telo.

O neizmerno veličanstvo, primi to darovanje sebe samega, ktero Ti daruje grešnik najnehvaležniši od vseh, karkoli jih je do sedaj na zemlji bilo, toda ki se sedaj Tebi prav vsega daje in daruje. Naredi, o Gospod, v meni in od mene, karkoli hočeš. Pridi, o ogenj, ki vse pokončuješ, pridi, o Božja ljubezen in pokončaj v meni vse, kar je

moje in kar ni prijetno Tvojim prečistim očem, da bom od sedaj ves Tvoj, da živim od sedaj samo za to, da izpolnjujem, ne le zapovedi in sovete, ampak tudi vse želje Tvoje, in sploh vse, kar je Tebi milo in drago. Amen.

O blažena Devica Marija, s svojimi rokami daruj presveti Trojici to mojo daritev in izprosi, da jo sprejme ter mi podeli milost zvestobe do smrti. Amen, amen, amen.

5. Moli Gospoda. Kaj delaš, duša moja? Nikar ne trati časa, sedanji čas je dragocen, ker sedaj moreš dobiti vse milosti, za ktere koli prosiš. Ali ne vidiš večnega Očeta, ki te prav ljubeznjivo pogleduje, ker vidi, da je v tebi preljubeznjivi Sin Njegov. Odstrani vse druge misli, poživi vero, razširi srce in prosi, za karkoli hočeš.

Ali ne slišiš, kako ti sam Jezus govori: Kaj hočeš, da ti storim? Duša, kaj želiš od mene? Ravno zato sem prišel, da te obogatim in zadovoljim; samo zaupaj pa prosi, in dobila boš, kar želiš.

Oh, presladki Izveličar moj, ker si prišel k meni, da mi deliš milosti in želiš, da jih od Tebe prosim, ne prošim od Tebe posvetnih dobrot, bogastva, časti in vgodnost; daj

mi, prosim Te, to posebno milost, da objokujem vse, kar sem Tebe razžalil; daj mi veliko luč, da spoznam v tej luči, kako nečimuren je ves svet in kako Ti želiš biti ljubljen. Premeni mi moje srce, odloči me od vseh posvetnih sladkost, daj mi srce popolnoma složno s Tvojo sveto voljo, ki nič drugrega ne išče kakor to, da Tvoji volji kar največ more vstreže in da po nič drugim ne hrepeni, kakor po Tvoji volji. Cisto srce vstvari v meni, o Bog!

Jaz tega ne zaslužujem, ali zaslužuješ Ti, Jezus moj, ki si prišel, da prebivaš v meni. Vse to od Tebe prosim po zaslugah Tvojih in Tvoje Matere, ter po ljubezni, ki jo imaš do večnega svojega Očeta.

Tukaj nekoliko pričakaj ter prosi Jezusa za kakovo posebno milost za sebe in za svoje bližnje; ne pozabi na grešnike in na duše v vicah; moli tudi za mene, ki sem to knjižico pripravil tebi na korist.

Večni Oče, sam Jezus Kristus, Sin Tvoj, nam je rekel: »Resnično, resnično vam povem, ako bote kaj prosili od Očeta v mojem imenu, dal vam bode. Iz ljubezni torej do tega Tvojega Sina, ki Ga imam sedaj v svojem srcu, usliši me, in daj mi, česar te prosim.«

Presladke ljubezni moje, Jezus in Marija,
da bi vender jaz za Vas kaj mogel potrpeti,
da bi mogel za Vas umreti, da bi bil ves
Vaš, ali svoj da bi ne bil nikada. Hvaljen
in slavljen naj bo vedno sveti zakrament.
Blagoslovljeno naj bo sveto in brezgrešno
začetje Device Marije!

Kdor moli sledečo molitvico, dobiva odpustke:

Duša Kristusova, posveti me;

Telo Kristusovo, odreši me;

Kri Jezusova, napoji me;

Voda iz strane Jezusove, operi me;

Trpljenje Jezusovo, okrepi me;

O dobri Jezus, usliši me;

V rane svoje skrij me;

V presladko Srce svoje skrij me;

Odločiti se od Tebe, ne pusti me;

Od hudobnega duha, brani me;

V smrtni uri, pokliči me;

K Tebi priti, povabi me;

Da z vsemi svetimi hvalim Te,

Na vse večne čase!

Amen.

Molitev za obiskovanje Jezusa v presv. Rešnjem Telesu.*)

1. O Gospod Jezus Kristus, ki iz ljubezni do ljudi noč in dan stanuješ v presvetem zakramentu, ter poln ljubezni in usmiljenja čakaš, vabiš in prijemaš vse, ki prihajajo k Tebi, da Te obiščejo: ves ponižen padem pred Te na kolena, zahvaljujem se Ti za vse milosti, karkoli si jih meni podelil; prav posebno pa se Ti zahvaljujem za milost, da si Sebe samega meni v tem zakramentu dal, da si mi mater Svojo, Marijo, odločil za zagovornico in da si me poklical, naj Te obiščem. Sedaj pozdravljam predrago Srce Tvoje; iz trojnega namena Ga želim pozdraviti: 1. da se zahvalim za tako velik dar; 2. da žadostim za vse razžalitve, ki jih moraš v tem zakramentu pretrpeti; 3. da Te obiščem v duhu in pred Te padem na vseh onih krajih, kjer Te v zakramentu pričujočega manj spoštujejo in na Tebe pozabljujejo.

*) Prijatelje radi obiskujemo, dolgo se ž njimi razgovarjamo; oh, obiščimo najboljšega prijatelja svojega vsaj četvrt ure na dan, da se ž Njim porazgovorimo. Ako Ga ne moremo obiskati v cerkvi, pozdravimo Ga od svoje hiše z vročimi molitvami.

Moj Jezus, ljubim Te iz vsega srca svojega. Kesam se, da sem do sedaj tolikokrat Tvojo dobroto razžalil. Sklenem, da Te od sedaj s pomočjo milosti Tvoje nikdar več ne bom razžalil; in ves siromašen, kakoršen sem, vendar se vsega Tebi posvečujem. darujem Ti svojo voljo, svoja čutila, vse svoje želje in vse kar imam, vsemu se odpovedujem. Od danas in v prihodnje naredi z menoj, karkoli hočeš. Prosim pa Tebe in samo to želim, daj mi, da Te ljubim, da ostanem stanoviten do smrti, da voljo Tvojo popolnoma izpolnjujem. Priporočam Ti duše v vicah, posebno one, ki so v življenju ljubile Tebe v sv. Rešnjem Telesu in pa prečisto Devico Marijo. Slednjič, o ljubljeni Odrešenik moj, združujem vsa svoja čutila s čutili Tvojega presladkega Srca, pa jih tako zjedinjena darujem Tvojemu Očetu prosiš Ga v Tvojem Imenu, naj jih zavoljo Tebe prejme in usliši.

2. Jezus moj, verujem, da si pričujoč v presvetem zakramentu. Ljubim Te nad vse in želim, da se moja duša s Teboj zjedini. Ali ker Te ne morem sedaj prejeti resnično v sv. zakramentu, prosim Te, pridi vsaj duhovnim načinom k meni. — Oh Jezus, za-

upam, da si prišel v srce moje, zato Te v duhu objemam in se popolnoma s Teboj zjedinjujem; ne dopusti, da bi se kedaj od Tebe odločil!

3. Bodi češčeno Telo Jezusovo! na oltarju posvečeno.

Bodi češčeno Telo Jezusovo! po Duhu svetem začeto.

Bodi češčeno Telo Jezusovo! od Device Marije rojeno.

Bodi češčeno Telo Jezusovo! v jaslica položeno.

Bodi češčeno Telo Jezusovo! grozno za nas izmučeno.

Bodi češčeno Telo Jezusovo! za nas na križ pribito.

Bodi češčeno Telo Jezusovo! mrtvo v grob položeno.

Bodi češčeno Telo Jezusovo! tretji dan zopet oživljeno.

Bodi češčeno Telo Jezusovo! po vsem svetu slavljen.

Bodi češčeno Telo Jezusovo! v nebesa vzeto.

Bodi češčeno Telo Jezusovo! na desnico Očetovo posajeno.

Bodi češčeno Telo Jezusovo! nam vsem za hrano dano.

Ceščen kruh bolj sladak od meda! o hrana vernih duš.

Ceščena Trojica v jedinstvu, češčen Jezus v Božanstvu.

Tebi hvala, Tebi čast, Tebi slava vsaki čas.
O Jezus! hvaljen bodi! Na vekomaj.

Amen.

4. Preblašena Devica, brez madeža spočeta, Mati moja, Marija! jaz najrevniši grešnik sedaj pribežim k tebi, k tebi namreč, ki si Mati mojega Odrešenika, kraljica vsega sveta, zagovornica, upanje in pribežališče grešnikov. Castim te, o mogočna kraljica, zahvaljujem se ti za vse milosti, ktere si mi do sedaj podelila, posebno za milost, da si me rešila večnega pogubljenja, ki sem ga tolikokrat zaslužil. Ljubim te, o draga moja Gospa, in obljubljam ti, da te bom vedno ljubil, da bom vse storil, karkoli morem, da bi te vsi ljubili. V tebe postavim vse upanje svoje, izveličanje svoje: prejmi me za svojega služabnika, prejmi me v varstvo usmiljenja svojega. In ker toliko pri Bogu moreš, reši me vseh skušnjav, ali pa mi izprosi moč, da jih do smrti premagujem. Od tebe upam dobiti pravo ljubezen do Je-

zusa, od tebe upam dobiti milost dobre in srečne smrti. Mati moja, zavoljo ljubezni Božje prosim te, pomagaj mi o vsakem času, prav posebno pa o času smrti moje. Ne zapusti me, dokler ne vidiš, da sem izveličan v nebu, kjer te bom blagoslavljal in kjer bom tvojo slavo prepeval na vekomaj. Amen.

Sv. Marija, mati moja, blagoslovi me in daj, da bom vekomaj tvoj!

V. Zakrament sv. poslednjega olja.

Zakrament sv. poslednjega olja nam pomnoži posvečujočo milost, odpušča nam male grehe in one smrtne, katerih se bolnik ne more izpovedati, očiščuje dušo od ostankov odpuščenih grehov, kreпча nas v mukah in skušnjavah, posebno v smrtnem boju, polajšuje večkrat bolečine in daje tudi telesno zdravje, ako je duši koristno. Ko oboliš, pazi na to, da ta sv. zakrament prejmeš, dokler si še dobro pri zavesti; čim prej se izpovej, daj se pomaziliti s svetim oljem in obhajaj se, da tako oborožen in čist moreš varno iti pred sodnika in brata svojega, Jezusa Kristusa.

Molitev preden se sveti zakrament prejme.

Božji Odrešenik! daj, da me pokrepča zakrament sv. olja, ki si ga tako ljubeznjivo in milostno vstanovil za bolne vernike Svoje. Tvrдно upam, da mi bo ta sv. zakrament pripomogel, da telesno ozdravim, ako mi je zdravje koristno za mojo dušo. Verujem, da ta sv. zakrament v bolezni olajšuje bolečine, da daje moč proti skušnjavam, da odpušča grehe, ki jih imam morebiti brez svojega znanja pred Teboj. Vsaj tako uči sv. apostel, ki pravi: Ako kdo od vas oboli, naj pokliče duhovne cerkve, pa naj molijo nad njim in naj ga pomazilijo z oljem v imenu Gospoda; in molitev bo rešila bolnika, prizdignil ga bo Gospod in ako je v grehih, odpustili se mu bodo (Jac. 5, 14). Zahvaljujem se Ti, moj Bog, da si to sredstvo milosti vstanovil tudi za mene siromašnega bolnika, in vroče želim prejeti ta sv. zakrament, da se popolnoma očistim od vseh grehov, karkoli sem jih storil s svojimi zvonanjimi ali notranjimi počutki. Napolni mi srce moje z milostjo, naj zmiraj bolj sovražim in zaničujem vsak prestopek Tvo-

jih zapovedi, naj pa prav goreče ljubim Tebe, naj se Tvoji sveti volji popolnoma podvržem, da bi mogel prejeti ta sveti zakrament prav vredno na večno korist duše in telesa. Amen.

O moj Bog, daj mi milost, da prejmem sv. poslednje olje, in vse milosti tega svetega zakramenta, ki naj mi zaceli vse rane moje duše. O Bog, kolikokrat sem svoje počutke obračal v to, da Te razžalim! Namesto da vse ude svojega telesa Tebi posvetim, jaz sem jih zlorabil, grešil sem z njimi. Moje telo je po sv. krstu postalo Tvoj hram, ali jaz sem ga premnogokrat oskrunjeval. Prosim Te, o Gospod, odpusti mi, prizanesi mi, usmili se me! Žal mi je, da sem grešil; peče me in sicer zato, ker sem razžalil Tebe, največo dobroto, ki je vredna, da se neizmerno in nad vse ljubi. Ne, nikoli več Te ne bom razžalil; odpusti mi, o Gospod, po neizmernem zasluženju dragocene krvi in sramotne smrti križanega Sina Tvojega Jezusa Kristusa, Božjega mojega Odrešenika, pa me potolaži in izveličaj.

Moj ljubeznjivi, moj križani Jezus! ginjenega srca poljubljam svete Tvoje rane, vsaj si jih dobil iz ljubezni do mene in do mo-

jega izveličanja. Predragi moj Jezus, zavoljo neskončne ljubezni, ki Te je nagnila, da na križu umrješ, bodi mi milostljiv, odpusti mi grehe, daj mi vse milosti tega svetega zakramenta in ako me pokličeš iz tega sveta, daj da pridem v kraljestvo nebeško, da Te z vsemi angelji hvalim in slavim na vekomaj. Amen.

Molitev, ko se je sveti zakrament prejel.

Od srca se Ti zahvaljujem, o Božji moj Odrešenik, da si mojo dušo tudi z zakramentom sv. poslednjega olja pokrepčal in posvetil. Upam, da so mi izbrisani vsi grehi moji, in da je ponapravljeno vse, kar bi bilo pomankljivega v moji izpovedi in v moji pokori. Vse skrbi bom sedaj odstranil in prav vsega se prepuščam Tvojemu usmiljenju; upam, da bom zopet ozdravil, če mi je to za dušo koristno; ako pa ni koristno in jaz ne ozdravim, o sladki moj Odrešenik, onda se jaz neizmerno veselim, da bom kmalo čistega srca mogel priti v večni mir; vsaj je eden dan pri Tebi bolji od tisuč let tukaj na zemlji. Ne daj, da bi kedaj izgubil milost prejetih svetih zakramentov. Amen.

Darovanje celega življenja.

O predragi Jezus, ne vem, ali bom dobro pri sebi, ko bom moral zapustiti svet, da pridem pred Te na sodbo. Zato darujem sedaj, dokler sem popolnoma zaveden, svojo dušo in svoje telo in svojo smrt nebeškemu svojemu Očetu, kakor so preblažena Devica Marija, sv. Jožef, sv. Joahim in Ana, sv. Peter in Pavel dušo, telo in smrt svojo Bogu darovali, kakor so sveti patrijarhi in proroki, kakor so vsi sveti aposteljni in mučeniki, kakor so vsi spoznovalci in vse svete device dušo, telo in smrt Bogu darovali, kakor so vsi svetniki, karkoli jih je do sedaj na svetu živelo, svojo dušo, telo in smrt v roke Božje dajali, kakor to darujejo pravični, ki ravno sedaj umirajo, kakor bodo darovali vsi pravični do konca sveta: ravno tako, z ravno tistim namenom darujem Bogu Očetu, Sinu in Duhu svetemu svojo dušo, svoje telo in svojo smrt, pa zaupam v trpljenje in smrt Gospoda našega, Jezusa Kristusa, ki me je s svojo dragoceno krvijo odkupil na križu, da bom po Njegovem zasluženju, po zagovoru preblažene Device Marije, sv. Jožefa, angelja varuha, vseh angeljev in svetnikov Božjih prišel v

nebo, da ž njimi hvalim in slavim Onega, ki sedi na prestolu nebeškem in Jagnjeta Božjega na vekomaj. Amen.

Kratke molitve za bolnike.

Marija, mati milosti, vir sladke blagosti, ti me čuvaj in brani od vseh sovražnikov mojih, ter sprejmi v smrtni uri. — Daj, pokaži, da si mi mati, naj po tebi prejme molitve moje On, ki je za nas rojen tvoj hotel biti. — Po priprošnji in po zasluženju preblazene Device Marije naj me Bog v večno življenje pripelje. — Mati, ki pod križem stojiš, priteci mi pomagat. Jezus, iz ljubezni do mene na križ prikovan, spomni se me, kakor si spomnil dobrega razbojnika, pa tudi meni reci: Danas boš z menoj v raju. — O presveto Srce Jezusovo, vžgi tudi v meni plamen svoje ljubezni. — Jezus, moj Bog, in vse moje. — Jezus, ves sem Tvoj, Ti pa ves moj; Bog moj in ljubezen moja. — V Tvoje roke, o moj Bog, izročam svojo dušo in svoje telo. — Naj bom živ ali mrtev, ves sem Tvoj, o predragi Jezus moj; jaz živim, toda ne več jaz, ampak Jezus živi v meni. — Blagoslovljena bodi sveta Trojica in nerazločeno jedinstvo. Slavil Ga bom,

ker mi je usmiljenje izkazal. Gospod, kako prečudno je Tvoje ime po vsem svetu! Slava Očetu, ki me je vstvaril; slava Sinu, ki me je odrešil; slava svetemu Duhu, ki me je posvetil. — Blagoslovljeno bodi sveto in brezmadežno spočetje Device Marije. — Angelj varuh, varuj me vsacega zla na duši in na telesu, ter me pripelji v večno življenje. Amen. — Sveti Mihael, sveti Gabriel, sveti Rafael in vsi sveti angelji, branite me v borbi, da se ne pogubim na sodnji dan. — Jezus, Marija in Jožef, v vaše roke izročam svojo dušo in svoje telo. — Dobri pastir, pravi kruh nebeški, o Jezus, usmili se me; Ti me hrani, Ti me brani, Ti me za nebesa ohrani. Tebi izročam svojo dušo in svoje telo.

Testament pravega kristjana.

V imenu Očeta † in Sina † in Duha † svetega. Amen. Jaz I... I... izpovedam katoliško vero, ktero so apostelni izpovedali in oznanjevali, ktero naša sveta mati cerkev uči, namreč: Verujem v Boga Očeta vsemo-
gočnega stvarnika nebes in zemlje. In v Jezusa Kristusa, Sina Njegovega jedinega, Gospoda našega. Ki je začel po Duhu sve-

tem, rojen iz Marije Device. Trpel pod Poncijem Pilatom, križan bil, umrl in v grob položen. Šel je pred pekel, tretji dan od mrtvih vstal. Šel je v nebesa, sedi na desnici Boga Očeta vseмогоčnega. Od ondod bo prišel sodit žive in mrtve. Verujem v svetega Duha, sveto katoliško cerkev, občinstvo svetnikov, odpuščanje grehov, vstajenje mesa in večno življenje. Amen.

V tej veri želim živeti in umreti po volji Gospoda našega. Od srca odpuščam vsem, ki so me kedaj razžalili in prosim Te, o Gospod, ne prištevaj njim tega v greh; ktere sem pa jaz razžalil, prosim jih ponižno, naj mi odpuste. To svojo vero izpovedam, dokler sem še popolnoma pri pameti, pa prosim preblaženo Devico Marijo, ljubeznjivo Mater Gospoda našega, vse angelje, vse svetnike in vse ljudi, posebno one, ki stoje zbrani okoli mene, naj mi bodo pred Bogom priče, da sem katoliško našo sveto vero izpovedal, in da v njej želim živeti in umreti. *Oče naš. Češčena si Marija. Čast Bogu Očetu.*

V imenu Očeta † in Sina † in Duha † svetega. Amen.

Dušo svojo postavim v Tebe, o trojedini Bog.

Vsemogočni, večni Bog, dušo svojo postavim v presveto Srce Sina Tvojega.

Vsemogočni, večni Bog, dušo svojo izročam neizmernemu usmiljenu Tvojemu..

Predragi moj Jezus, ki si na križ pribit, s Teboj govorim nebeškemu svojemu Očetu: »V Tvoje roke dajem dušo svojo.« Amen.

Druge lepe molitve.

O Gospod Jezus Kristus, po Tvoji sveti smrtni borbi in po Tvoji molitvi na oljski gori, ko si za nas kri potil, prosim Te prav ponižno, da to svojo sveto, za mene v smrtni borbi prelito kri, pokažeš nebeškemu Svojemu Očetu, da Mu jo daruješ za množino težkih grehov siromašnega služabnika Tvojega, da dušo mojo v groznem smrtnem času resiš vsake stiske in vsega straha, ki ga je z grehi svojimi zaslužila. Amen.

O Gospod Jezus Kristus, ki si za nas na lesu sv. križa umrl, prosim Te, da vso britkost Svojega trpljenja in bolečine, ki si jih za nas revne grešnike trpel viseč na križu posebno takrat, ko se je Tvoja presveta duša od Tvojega presvetega telesa ločevala,

pokažeš nebeškemu Svojemu Očetu, da Mu jo daruješ za dušo siromašnega služabnika Svojega, ter jo v groznem smrtnem času rešiš bolečin in muk, ki se jih boji, ker jih je zaslužila. Amen.

O Gospod Jezus Kristus, ki si po proroku Svojem rekel: z večno ljubeznijo sem te ljubil, zato sem te pritegnil k Sebi in usmilil se te: oh, prosim Te, to sveto ljubezen, ki Te je iz neba pripeljala na zemljo, da trpiš grenke muke, pokaži nebeškemu Očetu Svojemu, daruj Mu jo za dušo siromašnega služabnika Svojega, pa jo reši vseh muk in bolečin, ki se jih boji, ker jih je zaslužila in stori, da po smrti srečno pride v večno slavo. Amen.

Premilostni in predobri Gospod Jezus, ki si nas s svojo dragoceno krvijo odkupil, usmili se moje duše, pa jo v nebo pripelji, da tam v neprestani ljubezni živi ter se nikoli od Tebe in od Tvojih izvoljenih ne loči. Amen.

Molitev o zadnji sodbi.

Silni in ostri sodnik, usmiljeni in pravični Bog, Gospod Jezus Kristus, ki me boš koj po smrti in zopet na zadnji sodbi sodil,

ko boš prišel sodit žive in mrtve, daj mi Svojo milost, da se pred smrtjo skesano izpovem, s Teboj spravim in izmirim, s Tvojim presvetim Telesom pokrepčam, ter tako odvrnem od sebe peklerske muke, in bom vreden slišati glas Tvoj: Pridite blagoslovljeni mojega Očeta v kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta. Prosim Te, o Gospod, zavoljo trpljenja Svojega in zavoljo smrti Svoje, podeli mi milost, da brez straha pridem pred Te na sodbo, ker, ako bo pravični komaj obstati mogel, kako bom mogel priti pred Tebe jaz krivičnik, ako Ti mojih grehov ne pokriješ s plaščem Svojega usmiljenja in Svoje nedolžnosti, ter me ne pripelješ v kraljestvo Očeta Svojega. Amen.

Molitev za umirajočega.

Odidi torej ti plemenita duša v imenu Boga † Očeta, ki te je za tako visoko čast vstvaril, v imenu Boga † Sina, ki te je tako drago odkupil, in v imenu Boga † Duha svetega, ki v tebi prebiva. Iz vsega srca molim, naj ti naproti pridejo vsi angelji in svetniki Božji, da ti pomagajo in te veselo spremijo pa varno pripeljejo v nebeški Je-

ruzalem, da tam ž njimi v neizrekljivem veselju živiš na vekomaj. Amen.

Molitev za mrtve.

Za mrtve stariše.

O Bog, ki si nam zapovedal, da moramo očeta in mater spoštovati, usmili se očeta in matere moje in odpusti jim grehe, meni pa daj, da jih vidim v veselju večne slave. Amen.

Za mrtve sorodnike in dobrotnike.

O Bog, ki odpuščaš grehe in ljubiš izveličanje ljudi: prosimo Te, milostno dodeli, da naši bratje, naše sestre, naši sorodniki in dobrotniki, ki so se iz tega sveta preselili, po priprošnji blažene Device Marije in vseh svetnikov pridejo v društvo večne blaženosti. Amen.

Za vse mrtve.

O Bog, stvarnik in odrešenik vseh vernih, dušam služabnikov in služabnic Svojih odpusti vse grehe, da odpuščenje, ki so ga vedno želeli, po pobožnih priprošnjah res zadobe. Amen.

Za pojedino mrtvo osebo.

Odreši, prosim Te, o Gospod, dušo služabnika Tvojega (služabnice Tvoje) I..., da, ko je umrla svetu, Tebi živi, in da po milosrčni dobroti Tvoji zadobi odpuščenje vsega, karkoli je iz slabosti mesa na svetu zgrešila. Amen.

Na pokopališču.

O Bog, stvarnik in Gospodar vseh duš, ponižno Te prosimo, dodeli dušam služabnikov in služabnic Tvojih, ki tukaj in po vsem svetu v Kristusu počivajo, popolno odpuščenje vseh grehov, da se morejo, rešeni vseh kazen, s Teboj na vekomej veseliti. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

VI. Mašnikovo posvečevanje in ženitba.

1. Samo Bog odločuje za vsacega stan in poklic, v katerem naj živi, išče časno srečo in dela za večno izveličanje svoje duše. Bog je Oče vseh ljudi, pa more vsacemu zapovedati: Pridi na to mesto, da tukaj meni služiš. Samo Bog more vsacemu ravno tisti poklic odločiti, ki je ravno za njega naj-

bolji; samo On najbolje pozna pot, pomočke in nevarnosti; On namreč, ki vsacemu daje milosti potrebne za njegov poklic, ki vse vodi in vlada, ki je Oče in Gospodar vseh ljudi na zemlji, ki se torej kakor Oče za vsacega otroka svojega najbolje poskrbi. Zato so stariši dolžni otrokom svojim pomagati, da si ravno tisti poklic izberejo, ki jim ga je Bog namenil. Gorje starišem in gorje otrokom njihovim, ako si po nagovoru svojih starišev izberejo stan, kterega jim Bog ni namenil. Za vse zlo, karkoli se ga od tod rodi, odgovorni so stariši pred Gospodom Bogom.

Toda, kako pa morejo stariši spoznati, za kateri stan je Bog njihove otroke namenil? Otrok ima pravico, da si stan izbere sam, ker tu se gre za njega samega, za njegovo časno in večno srečo. Zato morejo stariši otroka svojega podučiti, svetovati in pomagati mu, ko si izbera stan, ali nikako ga ne smejo siliti. Da pa morejo stariši otrokom svojim pri tako važnim poslu dobro svetovati, za to potrebujejo več razuma, kakor se pa navadno misli. Stariši morajo najprej dobro vediti, da izbrati stan, to je posel, ki spada jedino na Boga in na do-

tičnega otroka, sami pa morajo otroku pomagati, da spozna voljo Božjo, da spozna in stopi v stan, kamor ga je Bog poklical in da ne zabrede v skušnjavah, ki mu jih napravlja strast, svet in vrag. Le preveč hitro se ono, kar hoče Bog, zameni z onim, kar hoče malopridna natura, svet, zaslepljeni stariši in sorodniki, pa vrag.

2. Bog ima torej pravico, vsacemu človeku odločiti stan, pa mu ga tudi res odločuje. Stan pa more biti duhovski ali svetovni.

Duhovski stan in poklic je najbolj svet, najbolj vzvišen od vseh; sami angelji se čudijo in zavzemajo. Ali za ta stan se zahteva popolnoma življenje. Po njem vodi Bog vse ljudi v večno izveličanje. Blaženi stariši, ki so Bogu delavca, cerkvi služabnika, svetu apostelna darovali. Niste vi izbrali mene, ampak jaz sem izbral vas, rekel je Jezus apostelnom svojim. Kako srečni so tedaj stariši, ako sam Sin Božji njihovega sina izbere za duhovna. Vi stariši ne smete sinu svojemu nikoli braniti, da stopi v duhovski stan, ako ga namreč kliče Bog, pa naj bi bil on vaš jedini otrok, ali naj bi bili vi še tako bogati, ker voljo Božjo mora

vsakdo izpolniti. Ali zopet, če Bog vašega sina ne kliče, naj se vaš sin ne predrzne stopiti v stan, v kateri ne sme stopiti nikdo, ako ga ne kliče sam Sin Božji. Gorje torej starišem, ki bi otroke svoje silili v duhovski stan, ako zanj poklicani niso.

Redovniški stan je onaj, v katerem človek odločen od sveta hrepeni po krščanski popolnosti. Sam Gospod naš Jezus pravi: Ako hočeš biti popolnoma, idi, prodaj vse, kar imaš, razdeli siromakom, imel boš zaklad v nebesih, pa pridi in hodi za menoj. Redovniški stan se v cerkvi močno spoštuje in ceni, vsaj Bogu veliko čast izkazuje, ter je neprecenljive važnosti za cerkev, državo in društvo. Prelepo govori o tem stanu sv. Bernard. On pravi, da se v redovniškem stanu »bolj čisto živi, redkokrat pade, laglje vstane ako se je padlo, da se bolj pazljivo hodi, prejema večja milost, dobiva mir srca in večja varnost, da se umrje z večim zaupanjem, poprej očisti in obilnije naplačuje«.

Stariši naj torej sinu ali hčeri nikoli ne branijo, posvetiti se redovniškemu stanju, ki človeka na svetu najbolj tesno z Bogom zjedinjuje in premnogih nevarnosti obvaruje. In kako bi se vi predrznili, otroke svoje

od redovniškega poklica odvracati, in tako vzeti Bogu, kar mu je najbolj ljubo, najbolj drago, evangeliju najbolj goreče učence in učenice, cerkvi najbolj vdane in najbolj zveste služabnike in služabnice? Kako bi mogli sirotam vzeti pomočnike in tolažnike, otrokom učitelje, zemlji angelje, Jezusu apostelne in neveste, nebu največi kinč? Posvetni obziri ne smejo nikdar biti več, kakor pa volja Božja, posvetna sreča otrok ne sme se nikdar ceniti nad večne srečo, nad izveličanje njihove duše. Zato morajo stariši otrokom svetovati in opominjati jih, naj le gredo za glasom Božjim, ki jih kliče v samostan, ne smejo jim pa obtežavati dolžnost, ki jo morajo izpolniti, ako jih zove Bog.

3. V posvetnem stanu ostane človek ne-oženjen, ali pa se oženi; na svetu imamo torej dvovrsten stan: deviški in zakonski.

Deviški stan je mnogo bolj vzvišen od zakonskega. To uči sveta vera. Sv. Pavel jasno govori: Kdor svojo hči omoži, stori dobro; ali kdor jo ne omoži, stori bolje. Bolji je pa deviški stan od zakonskega zato, ker se more v njem laglje Bogu služiti. Zopet nas o tem uči sv. Pavel: Kdor je ne-oženjen, skrbi za to, kar je Gospodovega,

kako bi Gospodu dopadel; ali kdor je oženjen, skrbi za posvetno, kako bi ženi dopadel ... Ktera ni omožena, skrbi za to, kar je Gospodovega, kako bi Gospodu dopadla, da bo sveta po telesu in po duši; ktera je pa omožena, skrbi za posvetno, kako bi možu dopadla. Laglje je torej služiti Bogu v deviškem stanu, kakor pa v zakonskem. Pa tudi zato je deviški stan bolji, ker je oni, ki se njemu posveti, bolj podoben Gospodu našemu Jezusu Kristusu in ljubljenelec Njegov, in ker v nebu dobi posebno krono, ki se imenuje krona deviška.

Zakonski stan je najbolj navaden in najbolj splošen. Zato morajo stariši neizmerno pazljivi biti, kedar se jim otroci ženijo ali može. Duh sveti pravi: Omoži svojo hči in važen si posel opravil, ali pametnemu človeku jo daj. Pameten človek, to je čednosten človek. Ako se torej ktera moži, naj si za moža izbere človeka, ki bo mogel njo in otroke hraniti in braniti, voditi jo in biti ji zvest do groba v sreči in nesreči, v radosti in žalosti; naj si odbere za moža človeka, ki bo njene slabosti in pogoške potrpežljivo prenašal, ki bo ž njo v Boga veroval, v Njega upal in Njega nad vse ljubil,

ki bo ž njo molil, svete zakramente prejemal, ki bo ž njo enega srca, ene duše, da bodeta mogla obadva težke zakonske dolžnosti točno in vestno izpolnjevati.

Ko si izbira moža, naj ima prav posebno čist namen. Naj vzame za moža tega ali onega posebno zato, ker upa, da bo ravno s tem v zakonskem stanu mogla bolj lahko pobožno živeti in srečno umreti ter izveličati svojo dušo. Zato je žena mladega Tobiasa govorila h Gospodu Bogu: Samo v Tvojem strahu, ne pa iz mesene poželjivosti sem privolila vzeti moža.

Ako človek malo pogleda v družine in vidi velike muke in žalosti, kesanje in nesrečo mnogih oženjenih mož in omoženih žena, mora reči, da premnogi od teh so se lahkoumno ženili in možili, pa niso dobro pomislili, koga si vzamejo za druga skozi celo življenje. Ali naj bo zakonski nesreči kriv kdorkoli, nazaj se ne more, ampak vse treba potrpežljivo prenašati, pred Bogom koljena pripogibati, ponižno Ga na pomoč klicati in dobri Bog bo vslišal klicanje, pa dal pomoč in milost, da se bo križ mogel potrpežljivo in zaslužno iz ljubezni do Njega nositi.

4. Znamenja poklica za kak stan treba dobro spoznati, ker dušo svojo bi stavil v nevarnost, da se pogubi, kdor bi si odbral drugi stan od onega, kterega mu je namenil Bog. Težko, prav težko se more tak pogrešen korak popraviti, naj si človek tudi prizadeva popraviti, kar je slabo naredil. Tudi v tem slučaju je krivo izbrani stan izvir mnogim nevoljam. Da se takim nevoljam izogneš, dal je Bog neka znamenja, po kterih se more spoznati stan, kamor Bog koga kliče. Bog pobudi najprej v srcu nagnjenje do stana, potem pa nagiba voljo, da se za ta stan odloči. Drugo znamenje je ravno ta tvrdna volja, ki sklepa, da bo vse dolžnosti stanu natanko izpolnjevala. Tretje znamenje je notranji mir, ki ga človek v sebi čuti, kadar samo pomisli na stan, ki si ga misli odbrati. Četrto znamenje je nekako prav trdno upanje, da bo Bog gotovo vse milosti dal, ki so za ta ali oni stan potrebne in da bomo mi ž njimi zvesto sodelovati mogli. Peto znamenje so vse naravne in čudoredne lastnosti in ves značaj, ki se vjema ravno s stanom, kterega si mislimo izvoliti. Šesto znamenje je mnenje pametnih ljudi, ki pravijo, da smo ravno za ta stan poklicani.

Sedmo znamenje so take okolnosti, da človeka kar silijo izbrati ravno ta stan, kakor je to pri večini kmetov, kjer ravno s tako silnimi okolnostmi razodeva svojo voljo, da tudi njihovi otroci ostanejo v ravno tem poklicu. Najprej naj se pa vsakdo v ponižni molitvi k Bogu obrne, da ga Bog razsvetli in more spoznati Božjo voljo, ter jo potem zvesto izpolniti.

5. Za ožენjene in pa tudi za vse druge so prav posebno važne besede, ktere je stari Tobija pred svojo smrtjo govoril mlademu svojemu sinu; tudi mi si jih globoko v srce vsadimo. Stari Tobija je poklical sina pred se, pu mu je rekel: »Moj sin, poslušaj besede mojih ust, in vtisni jih trdno v svoje srce.«

»Vse dni svojega življenja imej Boga v spominu in varuj se, da kedaj v greh ne privoliš in da v nemar ne puščaš zapoved Gospoda našega Boga.«

»Od svojega premoženja dajaj miloščino, in svojega obraza ne obračaj od nobenega siromaka; tako se bo namreč zgodilo, da tudi Bog ne bo obrnil od tebe svojega obličja.«

»Kakor premoreš, tako bodi usmiljen. Ako imaš obilno, dajaj obilno, če imaš pa malo, prizadevaj si, da tudi od malega rad deliš.«

»Zakaj dobro plačilo si nabiraš za dan potrebe; ker miloščina reši vsega greha in smrti in ne pusti duši priti v temo. Miloščina dela veliko zaupanje pred najvišim Bogom vsem, ki jo dele.«

»Varuj se, moj sin, vsake nečistosti in zraven svoje žene nikoli pregrehe ne poznaj. Napuhu ne pusti gospodovati niti v svojih besedah, ker po njem se je vsa izopačenost začela.«

»Kdor ti kaj dela, brž mu daj plačilo in plačilo tvojega najemnika naj nikdar pri tebi ne zastaja.«

»Kar nočeš, da bi kdo drugi tebi storil, glej, da tudi ti nikdar drugemu ne storiš. Z lačnimi in potrebnimi jej svoj kruh in s svojimi oblačili nage oblači.«

»Išči vselej sveta pri modrih. Vsaki čas hvali Boga in prosi Ga, da tvoja pota vodi in da vsi tvoji sklepi v Njem ostanejo.«
(Tob. 4, 2—20.)

Molitev za dobre duhovne.

(Moli se posebno v nedeljo po kvaternem postu.)

Molimo! Gospod Jezus, ki si vrata, skozi ktera mora vsakdo stopiti, kdor se hoče izveličati; dobri pastir, ki si dušo svojo dal za ovce svoje: usmili se svojega ljudstva, kteremu je težko kakor ovcam, ki se razkropljene brez pastirja žaloste.

Glej! žetva je velika, malo pa je delavcev, zato prosimo Tebe, Gospoda žetve, pošlji gorečih duhovnih delavcev na žetvo svojo: pokaži njim in škofu našemu pot resnice in pravičnosti, da sami po njem hodijo in tako nas pripeljejo k Tebi, ki živiš in kraljuješ na vekomaj. Amen. *Oče naš. Češčena si Marija* (petkrat).

Molitev za deviško čistost.

Preblážena Devica Marija, Gospa moja in Mati moja, iz vse duše te prosim, izmoli mi od Sina svojega deviško čistost, potem mi pa ohrani srčno ljubezen do te svete čistosti, da bom pripravljen, raji vse, tudi življenje izgubiti, kakor zoper sveto čistost zagrešiti. Ali ne samo meni, ampak tudi brezštevilm drugim daj to milost, da obvarujejo svojo

čistost, da bodo po telesu in po duši tebi zmiraj bolj podobni na zemlji, da bodo s teboj in z vsemi svetimi devicami na nebu mogli nedolžno Jagnje Božje hvaliti in slaviti s pesmami, ktere prepevati znajo samo device.

O varuh devic in Oče sv. Jožef, kojega zvestemu varstvu je bila zaupana sama nedolžnost Jezus Kristus in devic Devica Marija. Po tem dvojem tebi najljubšem zalogu, po Jezusu in Mariji, prosim te silno, daj mi, da obvarovan vsakoršne nečistosti morem z neomadeževano pametjo, s čistim srcem in čistim telesom Jezusu in Mariji prav čisto služiti.

O sveti Alojzi, angeljski mladeneč, jaz najnevredniši slažabnik tvoj izročam tvoji skrbi sebe vsega, prav posebno pa čistost duše svoje in telesa svojega. Po angeljski čistosti tvoji te prosim, priporoči me nedolžnemu Jagnjetu Jezusu Kristusu in presveti Materi Njegovi, devic Devici Mariji, in obvaruj me vsacega smrtnega greha. Ne dopusti, da bi se jaz kedaj omazal z nečistim grehom, ampak, kadar me vidiš v skušnjavi in grešni nevarnosti, odstrani iz mojega srca vse nečiste misli in vsa nečista

nagnjenja; spomni me na večnost in na križanega Jezusa, vtisni mi globoko v srce strah Božji in izprosi mi od Boga ogenj njegove svete ljubezni, da od nje vžgan hodim po tvojih stopnjah na zemlji, in da morem potem s teboj Boga uživati na nebu vse večne čase. Amen.

Molitev za oženjene.

Preljuba sveta mati Ana, tebi je drago, da mi vsi najprej iščemo kraljestvo Božje in njegovo pravico: zagovarjaj nas zato pri usmiljenem Bogu, naj nas, naše otroke in vso našo družino s svojo milostjo tako vodi in krepča, da mi nič drugega ne želimo in ne iščemo, kakor slavo Božjo in izveličanje naših duš. Ali poskrbi tudi za naše časno blagostanje in odvrni od naših hiš vsako nesrečo, da bomo mogli vse dolžnosti po volji Božji izvrševati, Bogu veselo služiti in na zadnje večno življenje dobiti. Amen.

Molitev starišev za otroke.

Sвета mati Ana, ti veš, da smo dolžni svoje otroke vzgojiti za čednost in za nebesa. Toda prav posebna pomoč nam je od Boga potrebna, da moremo otroke res tako

vzgojiti, da bodo dobri ljudje in pravi kristjani. O sveta Ana, od Jezusa in Marije nam izprosi modrost in odločnost v tem poslu, otrokom našim pa pravo pokornost. Našim otrokom izprosi pa tudi to milost, da obvarujejo nedolžnost in sveto čistost, pa da ne padejo v zanjke vragove. Zadobi jim milost, da sovražijo vsaki, posebno pa nečisti greh, ne daj, da bi prišli v slabo tovaršijo in v grešne nevarnosti, ampak daj, da napredujejo v nedolžnosti, bogoljubnosti, strahu Božjem, pobožnosti, in v vsaki drugi čednosti. Nauči nas, kako bi jih mogli lepo voditi, da postanejo izgledni kristjani in da bomo mi na koncu življenja mogli reči: Glej, Gospod, nobeden nam poverjenih otrok se ni izgubil, hvala Tebi za to milost in slava večna. Amen.

Molitev starišev za spridenega otroka.

Sвета mati, Ana, s svojim otrokom Marijo si veliko veselje doživela: o da bi tudi mi s svojimi otroci tako srečni bili! Toda, Bogu bodi potoženo, mi nismo srečni, glej, tuga in žalost nam para srce, ker nam je I..., naš otrok, zabredel na kriva pota in se

izkvaril. Bojimo se, da se bo še bolj globoko v grehe zapletel, in prišel v nevarnost, izgubiti dušo svojo na vekomaj. O, ko bi vendar otroka svojega rešiti mogli! Toda naše besede, naše prošnje, naše solze kar nič več ne koristijo. Zato mi tega nesrečnega otroka izročamo tvoji materni skrbi, o sveta Ana, pa te iz dna duše ponižno prosimo, ne prestani za njega se zavzemati, dokler ne spozna svoj prežalostni stan, dokler ga ne objokuje in se ne poboljša. Po presvetem otroku tvojem, Mariji, prosimo te, o predraga mati Ana, reši našega nesrečnega otroka, in ne daj, da se izgubi za vekomaj. Amen.

Molitev oženjenih o obletnici poroke.

Izpovejte se in obhajajte; tudi bi bilo dobro, da ponovite krstno obljubo, kakor jo imate na strani 225; potem pa molite to-le molitvico:

○ Predobri Bog, ki vse modro ravnaš, danas je dan, na katerem smo pred ... leti prejeli zakrament svetega zakona ter smo na-se naložili dolžnosti in težave tega stanu, ker smo bili prepričani, da je tako Tvoja sveta volja. Danas ponavljamo one obljube, ktere

smo takrat storili pred Teboj in pred Tvojo sveto cerkvijo. Žal nam je, da jih nismo popolnoma zvesto izpolnjevali. Odpusti nam, prosimo Te. Danas zopet trdno sklenemo, da bomo v prihodnje vse dolžnosti prav natanko izpolnjevali, vse protivnosti in težave potrpežljivo nosili in kakor pravi katoličani živeli. Ali da bomo vse to do konca svojega življenja obdržavati mogli, daj nam svojo sveto milost in pomoč, za kar Te prosimo po Sinu Tvojem, Gospodu našem, Jezusu Kristusu. Amen.

Molitev otrok za stariše.

O Bog, ki si nam zapovedal spoštovati očeta in mater, usmili se mojega očeta in moje matere, odpusti jim vse grehe njihove in podeli jim to milost, da zdravi na duši in na telesu samo Tebi služijo na zemlji, potem pa da Te z vsemi svetniki in angelji slave v nebu na večne čase. Amen.

Molitev za sorodnike in prijatelje.

O Bog, ki odpuščaš grehe in ljubiš izveličanje ljudi, daj milostno, da po priprošnji preblažene Device Marije in vseh svetnikov ostanejo naši bratje in naše sestre, naši so-

rodniki in dobrotniki zmiraj zdravi na duši in na telesu, ter da iz te solzne doline pridejo v nebo, kjer bodo Tebe in Sina Tvojega v jedinstvi s svetim Duhom hvalili in slavili na vekomaj. Amen.

Jednajsto poglavje.

Razne molitve in vse, kar mora vsak kristjan znati.

1. Molitev pred pridigo.

Pridi k nam, o sveti Duh, tretja Božja oseba, ki naše duše posvečuješ in nam vse dobro deliš; razsvetli našo pamet in z ognjem Svoje ljubezni vžgi naše srce, da bomo sveti evangelij in nauk krščanski dobro razumeli, zapomnili, obdržavali in tako dušo svojo izveličali. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

2. Molitev po pridigi.

Zahvalimo se Ti, o Bog, za vse svete nauke našega izveličanja. Prosimo Te, daj nam po teh svetih naukih živeti in umreti,

po smrti se pa v nebesih vekomaj veseliti;
po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

3. Oče naš.

Oče naš, kateri si v nebesih. Posvečeno
bodi Tvoje ime. Pridi k nam Tvoje kraljestvo.
Zgôdi se Tvoja volja, kakor v nebesih, tako
tudi na zemlji. Daj nam danas naš vsakdanji
kruh. In odpusti nam naše dolge, kakor mi
odpuščamo svojim dolžnikom. In nas ne
vpelji v skušnjava. Temuč reši nas hudega.
Amen.

4. Češčena si Marija.

Ceščena si Marija, gnade polna, Gospod
je s teboj, blagoslovljena ti med ženami in
blagoslovljen je sad tvojega telesa, Jezus.
Sveta Marija, mati Božja, prosi za nas greš-
nike sedaj in na našo smrtno uro. Amen.

5. Apostolska vera.

Verujem v Boga Očeta, vsemogočnega
Stvarnika neba in zemlje. In v Jezusa Kri-
stusa, Sina Njegovega jedinega, Gospoda
našega, ki je bil spočet od svetega Duha,
rojen iz Marije Device; trpel pod Poncijem
Pilatom, križan bil, umrl in v grob položen.
Doli je šel pred pekel, tretji dan od mrtvih

vstal; gori je šel v nebesa, sedi na desnici Boga, Očeta vseмогоčnega. Od ondod bo prišel sodit žive in mrtve. Verujem v svetega Duha, sveto katoliško cerkev, občestvo svetnikov, odpuščanje grehov, vstajenje mesa, in večno življenje. Amen.

6. Šest resnic.

1. Da je en sam Bog.
2. Da je Bog pravičen sodnik, ki vse dobro plačuje in hudo kaznuje.
3. Da so tri Božje osebe, enega bitja in ene nature: Oče, Sin in sveti Duh.
4. Da se je Bog, druga Božja oseba, včlovečil, da nas je s svojo smrtjo odrešil in večno izveličal.
5. Da je človeška duša neumrjoča.
6. Da je milost Božja k izveličanju potrebna in da človek brez milosti Božje ne more nič zaslužnega za večno življenje storiti.

7. Deset Božjih zapovedi.

1. Verovaj v enega samega Boga.
2. Ne imenuj po vnemarnem Božjega imena.
3. Posvečuj dan Gospodov.
4. Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji.

5. Ne ubijaj.
6. Ne prešestvuj.
7. Ne kradi.
8. Ne govori po krivem zoper bližnjega svojega.
9. Ne poželi svojega bližnjega žene.
10. Ne poželi svojega bližnjega blaga.

8. Pet cerkvenih zapovedi.

1. Posvečuj zapovedane praznike
2. Bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih spodobno in pobožno pri sveti maši.
3. Posti se zapovedane postne dni, namreč štiridesetdanski post, kvaterne in druge zapovedane postne dni; zdrži se o petkih in sabotah mesnih jedi.

4. Izpovej se svojih grehov postavljenemu izpovedniku vsaj enkrat v letu in o veliko-nočnem času prejmi sv. Rešnje Telo.

5. Ne obhajaj ženitovanja o prepovedanih časih.

9. Sedem svetih zakramentov.

1. Sveti krst.
2. Sveta birma.
3. Sveto Rešnje Telo.
4. Sveta pokora.
5. Sveto poslednje olje.

6. Sveto mašnikovo posvečevanje.

7. Sveti zakon.

Krst v potrebi.

Ako je velika nevarnost za otroka, more ga vsakdo krstiti. Krsti pa se tako-le:

Vzemi vode blagoslovljene ali iz studenca ali iz potoka, oblij v podobi križa otroka po glavi, da se mu opere koža in ko obli-vaš otroka, ravno takrat moraš ti sam, ne pa kdo drugi govoriti: I... (reci ime otrokovo) jaz te krstim v Imenu Očeta in Sina in svetega Duha. Amen.

10. Sedem glavnih grehov.

1. Napuh.
2. Lakomnost.
3. Nečistost.
4. Nevošljivost.
5. Požrešnost.
6. Jeza.
7. Lenoba.

11. Šest grehov proti svetemu Duhu.

1. Predrzo v Božjo milost grešiti.
2. Nad Božjo milostjo obupati.
3. Spoznani krščanski resnici se ustavljati.

4. Bližnjemu zavolj darov Božjih nevošljiv biti.

5. Do lepega opominjevanja otrpnjeno srce imeti.

6. V nespokornosti trdovraten ostati.

12. Štiri v nebo vpijoči grehi.

1. Radovoljni uboj.

2. Mutasti ali sodomski greh.

3. Zatiranje ubožcev, vdov in sirot.

4. Delavcem in najemnikom zaslužek zadrževati ali utrgovati.

13. Devet ptujih grehov.

1. V greh svetovati.

2. Greh vелеvati.

3. V družih greh privoliti.

4. V greh napeljevati.

5. Družih greh hvaliti.

6. K grehu molčati.

7. Greh pregledati.

8. Greha se vdeležiti.

9. Greh zagovarjati.

14. Krščanske dolžnosti.

Prva: Beži duhovno zlo ali greh.

Druga: Delaj dobro ali obdržavaj zapovedi Božje in čednostno živi.

15. Tri Božje čednosti.

Vera.

Verujem v Tebe, pravi trojedini Bog, Oče, Sin in sveti Duh, ki si vse vstvaril, ki vse ohranjuješ in vladaš, ki dobro plačuješ in hudo kaznuješ. Verujem, da je Sin Božji za nas človek postal, da nas je s svojo smrtjo na križu odrešil, da nas sveti Duh s svojo milostjo posvečuje. Verujem in trdim vse, kar si Ti, o Bog, razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so apostelni oznanjevali in kar nam sveta rimska katoliška cerkev verovati zapoveduje. Vse to verujem, ker si Ti, o Bog, večna in neskončna resnica in modrost, ki ne moreš goljufati, ne goljufan biti. O Bog, pomnoži mojo vero!

Upanje.

Upam in se zanašam na Tvojo neskončno dobroto in milost, o Bog, da mi boš po neskončnem zasluženju Svojega edinorojenega Sina Jezusa Kristusa, v tem življenju spoznanje, pravo obžalovanje in odpuščanje mojih grehov, po smrti pa večno izveličanje dal in dodelil, Tebe od obličja do obličja gledati, ljubiti in brez konca uživati. Upam tudi od Tebe potrebnih pripomočkov, vse to

doseči. Upam to od Tebe zato, ker si Ti to obljubil, ki si vsemogočen, zvest, neskončno dobrotljiv in usmiljen. O Bog, potrdi moje upanje.

Ljubezen.

O moj Bog! ljubim Te iz celega svojega srca in črez vse, zato ker si Ti največja dobrota, neskončno popoln in vse ljubezni vreden; ljubim Te tudi zato, ker si do mene in do vseh stvari neskončno dobrotljiv. Želim iz celega srca, da bi Te ravno tako ljubil, kakor so Te Tvoji najzvestejši služabniki ljubili in Te še ljubijo. Ž njih ljubeznijo sklenem svojo nepopolno ljubezen: pomnoži jo v meni, o dobrotljivi Gospod, bolj in bolj!

Ker Te tedaj resnično in iz srca ljubiti želim, in si zato trdno prizadevam, mi je iz srca žal, da sem Tebe, svojo neskončno dobroto, katero črez vse ljubim, Tebe svojega Stvarnika, Odrešenika in Posvečevalca razsrdil. Žal mi je, da sem grešil, da sem Tebe, svojega vsemogočnega Gospoda, svojega najboljšega Očeta razžalil. Trdno sklenem, vse grehe in vse grešne priložnosti zapustiti, storjene grehe čedalje bolj obžalovati, in nikdar več zoper Tvojo sveto voljo ne rav-

nati. Sprejmi me zopet za Svojega otroka in dodeli mi milost, ta svoj sklep dopolniti. To Te prosim po neskončnem zasluženju Tvojega Božjega Sina, našega Gospoda in Izveličarja, Jezusa Kristusa. Amen.

16. Štiri zadnje stvari.

Smrt, sodba, pekel, nebesa. — O človek, spomni se večkrat svojih zadnjih stvari, pa nikdar grešil ne boš!

17. Telesna dela usmiljenja.

1. Lačne nasititi.
2. Žejne napojiti.
3. Popotnike sprejeti.
4. Nage obleči.
5. Bolnike obiskati.
6. Jetnike rešiti.
7. Mrličke pokopati.

18. Duhovna dela usmiljenja.

1. Grešnike svariti.
2. Nevedne učiti.
3. Dvomljivim prav svetovati.
4. Žalostne tolažiti.
5. Krivico voljno trpeti.
6. Razžalnikom od srca odpustiti.
7. Za žive in mrtve Boga prositi.

19. Lavretanske litanije.

(O praznikih Matere Božje in ob sabotah.)

(Odpustka 300 dni za vsakokrat; popolni odpustek pa o vseh zapovedanih praznikih Matere Božje, ako jih moliš vsak dan.)

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta, usmili se nas!

Bog sveti Duh, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sami Bog, usmili se nas!

Sveta Marija,

Sveta Mati Božja,

Sveta devic Devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti Božje,

Mati prečista,

Mati brez madeža,

Mati nedolžna,

Mati presveta,

Mati ljubeznjiva,

Mati prečudna,

Mati našega Stvarnika,

Mati našega Odrešenika,

za nas

Boga

prosi!

Devica premodra,
Devica častitljiva,
Devica hvale vredna,
Devica mogočna,
Devica usmiljena,
Devica verna,
Podoba pravice,
Sedež modrosti Božje,
Začetek našega veselja,
Posoda duhovna,
Posoda časti vredna,
Posoda vse svetosti, za nas
Skrivnostna roža,
Turn kralja Davida, Boga
Turn slonokosteni,
Hiša zlata, prosi!
Skrinja mirú in sprave,
Vrata nebeška,
Zgodnja danica,
Zdravje bolnikov,
Pribežališče grešnikov,
Tolažnica žalostnih,
Pomoč kristjanov,
Kraljica angeljev,
Kraljica očakov,
Kraljica prerokov,
Kraljica apostelnov,

Kraljica mučenikov,	za nas
Kraljica spoznovalcev,	Boga
Kraljica devic,	prosi!
Kraljica vseh svetnikov,	
Kraljica brez madeža izvirnega greha spo-	
četa, za nas Boga prosi!	
Kraljica sv. rožnega venca, za nas Boga prosi!	
Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, za-	
nesi nam, o Gospod!	
Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, usliši	
nas, o Gospod!	
Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili	
se nas, o Gospod!	
Kriste, sliši nas!	
Kriste, usliši nas!	
Oče naš itd. Češčena Marija itd.	

MOLITVE.

K sveti Devici, Materi Mariji.

(Ako v papežev namen zjutraj moliš: „Češčena bodi Kraljica...“ in zvečer: „Pod tvojo pomoč...“, zadobiš za vsak dan odpustka 100 dni; za nedeljo 7 let in 7 kvadragen; popolni odpustek o vseh praznikih Matere Božje, o prazniku vseh svetnikov in o smrti uri; popolni odpustek tudi dve nedelji v mesecu, ktere si izvoliš.)

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Božja porodnica! ne zavrzi naših prošenj v naših

potrebah, temveč reši nas vselej vseh nevarnosti. O častitljiva in blažena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica! S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči!

Ÿ. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

R. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o !

Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! da vedno zdravje na duši in na telesu uživamo in da bomo po častitih prošnjah presvete Marije, vselej Device, sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni.

(Od prve adventne nedelje do božiča.)

Usmiljena Mati Izveličarjeva, ki ostaneš vrata nebeška in zgodnja danica! pomagaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati; ti, ki si svojega Stvarnika prečudno rodila, Devica prej in potlej ostala, ko si iz Gabrijelovih ust prejela češčenje, usmili se grešnikov.

Ÿ. Angelj Gospodov je oznanil Mariji.

R. In je spočela od svetega Duha.

Molimo!

Milost Svojo, prosimo, Gospod, v naše srca vlij, da, ki smo po angeljevem oznanjenju včlovečenje Kristusa, Tvojega Sina, spoznali, po Njegovem trpljenju in križu častitljivo vstajenje dosežemo.

(Od božiča do svečnice.)

Usmiljena Mati Izveličarja, ki ostaneš vrata nebeška in zgodnja danica! pomagaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati; ti, ki si svojega Stvarnika prečudno rodila, Devica pred in potlej ostala, ko si iz Gabrijelovih ust prejela češčenje, usmili se grešnikov.

Ÿ. Po porodu si Devica čista ostala.

Rj. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

Molimo!

Bog, kateri si po rodovitnem devištvu svete Marije človeškemu rodu dar večnega izveličanja dodelil, daj, prosimo, da njo za nas prositi čutimo, po kateri nam je sreča došla prejeti začetnika življenja, Gospoda našega, Jezusa Kristusa, Sina Tvojega.

(Od svečnice do velicega četrтка.)

Bodi češčena, nebes kraljica, češčena angeljev gospa; češčena korenina, češčena ti,

ki si svetu pravo luč rodila! Bodi pozdravljena, Devica častita, mimo vseh lepa; bodi pozdravljena, preljubeznjiva, in prosi za nas Kristusa!

Ÿ. Hvalimo te, Devica presveta!

R. Daj nam moč zoper sovražnike svoje!

Molimo!

Dodeli, milostljivi Bog, brambo naši slabosti, da, ki svete Božje porodnice spomin obhajamo, s pomočjo njenih prošenj od svojih grehov vstanemo.

(Od velike sabote do prve nedelje po binkoštih.)

Veseli se, kraljica nebeška, aleluja! Kterega si zaslužila nositi, aleluja! je vstal od smrti, kakor je rekel, aleluja! Prosi za nas Boga, aleluja!

Ÿ. Veseli in raduj se, Devica Marija, aleluja!

R. Ker je Gospod res vstal, aleluja!

Molimo!

O Bog, ki si po vstajenju Svojega Sina, Gospoda našega, Jezusa Kristusa, svet razveselil; dodeli, prosimo, da po Njegovi Materi, Devici Mariji, veselje večnega življenja dosežemo.

(Od prve nedelje po binkoštih do prve adventne nedelje.)

Ceščena bodi kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi vpijemo, zapuščeni Evini otroci; k tebi vzdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Oh, obrni tedaj, naša pomočnica! svoje milostljive oči v nas in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blaženi sad svojega telesa. O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

Ź. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

R. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o !

Vsemogočni, večni Bog! ki si dušo in telo častite Device, Matere Marije, da bi vredno prebivališče Tvojega Sina biti zaslužila, s pripomočjo sv. Duha pripravil, daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njenih prošnjah prihodnjega zlega in večne smrti rešeni.

K svetemu Jožefu.

Glejte, zvesti in modri hlapec, katerega je postavil Gospod čez svojo družino!

Ź. Prosi za nas, sveti Jožef!

R. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo!

Naj nam, prosimo, Gospod! zasluženje ženina Tvoje presvete Matere Marije pomaga, da, kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno.

Za vse potrebe.

Gospod! ponižno Te prosimo, razveži po svoji milosti naših grehov vezi in ohrani po prošnjah svoje izvoljene matere, ljube Device Marije, in vseh svojih svetnikov, nas svoje služabnike, naše dobrotnike in naše pohištvo v vsej svetosti; očisti tudi vso našo rodovino in naše prijatelje od hudobe in grehov in napolni jih z lepimi čednostmi; dodeli nam mir in zdravje, odvrni od nas vidne in nevidne sovražnike in odženi vse hude želje; daj nam zdravo vreme in dobro letino, skaži milost našim prijateljem in neprijateljem in obvaruj to duhovnijo z vsemi, kateri v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnji in dodeli milostljivo vsem vernim kristjanom, živim in mrtvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvaruj našega papeža I..., našega škofa I..., našega cesarja I... in vso našo duhovsko in deželsko gosposko

in vse krščansko ljudstvo od vseh nadlog in vsega zlega. In Tvoj blagoslov pridi z nebes na nas in bodi vselej z nami! Po Gospodu našem, Jezusu Kristusu, Sinu Tvojemu, kateri s Teboj živi in kraljuje v ediniosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Ź. Božja pomoč ostani vselej pri nas!

R. Amen.

Oče naš itd., Češčena Marija itd. (petkrat).

20. Sveti rožni venec.

Kadar moliš sveti rožni venec, spominjaj se različnih skrivnost življenja, muke in slave Jezusove.

Veseli del od prve andventne nedelje do pepelnice.

Moli vero, Oče naš in trikrat: Češčena Marija; po besedi »Jezus« prideni:

1. ki nam oživi pravo vero;
2. ki nam daj trdno upanje;
3. ki nam vžgi presrčno ljubezen.

Za tim moli petkrat: Oče naš, prideni po desetkrat: Češčena Marija, vsaki desetici pa dodavaj:

1. ktereга si Devica od svetega Duha spočela;

2. ktereга si Devica o obiskanju tete Elizabete nosila;
3. ktereга si Devica rodila;
4. ktereга si Devica v tempeljnu darovala;
5. ktereга si Devica v tempeljnu našla.

Žalostni del od pepelnice do velike noči.

Moli vero, Oče naš in trikrat: Češčena Marija; po besedi »Jezus« prideni:

1. ki nam potrdi spomin;
2. ki nam razsvetli pamet;
3. ki nam omeči voljo.

Za tim moli petkrat: Oče naš, prideni po desetkrat: Češčena Marija, vsaki desetici pa dodavaj:

1. ki je za nas krvav pot potil;
2. ki je za nas bičan bil;
3. ki je za nas s trnjem kronan bil;
4. ki je za nas težki križ nosil;
5. ki je za nas križan bil.

Častitljivi del od velike noči do adventa.

Moli vero, Oče naš in trikrat: Češčena Marija; po besedi »Jezus« prideni:

1. ki nam vodi naše misli;
2. ki nam vodi naše besede;
3. ki nam vodi naše djanje.

Za tim moli petkrat: Oče naš, prideni po desetkrat: Češčena Marija, vsaki desetici pa dodavaj:

1. ki je častitljivo od smrti vstal;
2. ki je častitljivo v nebesa šel;
3. ki je svetega Duha poslal;
4. ki te je, Devica v nebesa vzel;
5. ki te je, Devica, v nebesih kronal.

Dobro je, da pridržiš lepo domačo navado, dodati še šestič: Oče naš, zopet desetkrat: Češčena Marija s pristavkom:

Usmili se vernih duš v vicah.

21. Spomni se.

Spomni se, o premila Devica Marija! da še nikoli ni bilo slišati, da bi bil zapuščen, kdor je pod tvoje varstvo pribežal, v tvojo pomoč klical, tvoji priprošnji se priporočal. S tem zaupanjem navdan hitim k tebi, devic Devica, mati! k tebi pridem, pred teboj stojim vzdihujoč grešnik. Nikar, o Mati (večne) Besede, ne zavrzi mojih besed, temveč poslušaj in milostno usliši! Amen.

(300 dni odpustka vsakikrat; popolni odpustek enkrat v mesecu z navadnimi pogoji, ako se moli celi mesec vsak dan. Pij IX. 25. julija 1846.)

22. Prvi sveti križev pot
očeta **Leonarda Porto-Mavriškega.**

Darovanje svetega križevega pota.

O moj dobrotljivi Jezus! ljubim Te čez vse, ker si večna dobrota in neskončna milost. Žal mi je iz vsega srca, da sem kedaj Tebe, o največja dobrota! razžalil. Darujem ta sveti križev pot Tebi v čast, v spomin tistega težavnega pota, po katerem si hodil zavoljo mene ubozega grešnika. Vseh odpustkov se želim udeležiti, kateri so za sveti križev pot podeljeni; torej tudi želim tako vse opraviti, kar in kakor je v zadobljenje odpustkov storiti potreba. Prosim Te, o Jezus! dodeli mi milost in moč, da s svetim križevim potom v tem življenju Tvojo milost, v prihodnjem pa večno življenje zaslužim.

Zdaj daruj Bogu odpustke za sé in za tiste, za katere mu jih darovati želiš, da jim bodo v prid, rekoč:

Popolne odpustke darujem za duše svojih starišev, bratov, sester, sorodnikov, dobrotnikov, prijateljev, za vse tiste duše, za katere sem dolžan moliti, katere moje molitve naj-

bolj potrebujejo; za tiste duše v vicah, ktere so najbolj pozabljene, in za tiste, ktere so najbliže odrešenja.

I. postaja.

Jezus je k smrti obsojen.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli prečudno ponižnost svojega nedolžnega Jezusa, s katero je On krivično sodbo brez vsega izgovarjanja poslušal in sprejel. Tvoji grehi so tiste lažnjive in krivične priče, ktere so sodbo podpisale. Hudoba tvojega jezika, s katero si se večkrat zoper Boga in svojega bližnjega pregrešil, je sodnika oslepila, da je nedolžnega Jezusa k smrti obsodil. Obrni se torej k Njemu, jokaj in vzdihni bolj s srcem kakor z ustmi:

O moj ljubeznjivi Jezus! kako neizmerna je Tvoja ljubezen proti meni, ubogemu grešniku! Boš li tedaj za nevredno stvar ječo, vezi, okove in tepenje trpel in v tako grozovitno smrt obsojen? Oh! to je zadosti ganiti moje srce, da objokujem vse pregrehe, ktere sem s svojim jezikom storil. Obžalujem jih tedaj in kličem k Tebi: O moj Jezus!

usmiljenje! — Prosim Te, usmiljenje in milost, o Jezus!

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

II. postaja.

Jezus vzame križ na svoje rame.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, s kakšnim veseljem in radovoljnim srcem dobrotljivi Jezus sveti križ objame in kako potrpežljivo tepenje in suvanje malopridnega ljudstva prenaša! Ti pa, poln nevolje in nepotrpežljivosti, bežiš pred križem, kar je mogoče! Ali ne veš, da se ne more brez križa nebeško veselje zadobiti? Oh! objokuj svojo slepoto, obrni se k svojemu Gospodu, vzdihni in reci mu:

Ne Tebi, o Jezus, temveč meni se spodobi križ. O težki križ! ktereга so moji grehi Tebi naložili. O ljubeznjivi Jezus! dodeli meni svojo milost in moč, vse križe objeti, ktere sem s svojimi grehi zaslužil. Stori, da bom svoj križ voljno objel in se tako od sveta ločil; daj mi tako ljubezen do križa,

da bom vselej s Tvojo služabnico, sveto Terezijo, iskal in želel: trpeti ali umreti, umreti ali trpeti.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

III. postaja.

Jezus pade prvič pod križem.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej in premisli, kako tvoj Jezus zavoljo tolikanj prelite krvi ves oslavljen prvič na zemljo pade. Oh! kako Ga s pestmi bijejo, z nogami teptajo in suvajo. Vender ni slišati žalovanja ali nevolje iz Njegovih ust. Ti pa vzdihuješ in tožiš, če le majhen križ občutiš ali zoperno besedo slisiš. Oh! sovraži svojo nepotrpežljivost, svoj napuh in nečimernost; vzdihni k Jezusu:

O ljubeznjivi Jezus! poglej, jaz najbolj zavrženi grešnik klečim pred Tvojimi nogami. Oh, kolikrat in v kako velike grehe sem padel! Kolikokrat sem se v globočino hudobije pogreznil! O Jezus, stegni in podaj mi svoje roke! Pomoči, o Jezus! pomoči pri

Tebi iščem, da ves čas svojega življenja nikdar in nikoli v smrtni greh ne padem in da tako v svoji zadnji uri zveličanje upati morem.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

IV. postaja.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh, kako veliko žalost in bolečino je občutilo srce Jezusovo! Oh, s kakšno grenkostjo in žalostjo je bilo napolnjeno Marijino srce, kedar sta se srečala! Poslušaj, o nehvaležna duša! »Kaj ti je storil moj Sin?« kliče tebi Marija. »Kaj hudega ti je storila moja Mati?« te vpraša Jezus. »Oh! zapusti že enkrat svoje grehe, zavoljo katerih midva tako žalost in muko trpiva.« O grešnik! kaj praviš na to? Reci tedaj in vzdihni s celim srcem:

O Božji Sin Marije! o presveta Mati mojega ljubeznjivega Jezusa! ves potr in ponižan klečim pri vajinih nogah. Jaz sem tisti izdajalec; s svojimi grehi sem brusil

meč, kateri je vajino srce ranil. Oh! iz srca mi je žal; prosim vaji, odpustita mi. Milost, o Jezus! Milost, o Marija! Po svojem velikem usmiljenju mi dodelita milost, da nikdar več ne bom grešil, temveč da bom vajino grenko trpljenje in žalost noč in dan pre-mišljeval in svoje grehe objokoval.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

V. postaja.

Simon iz Cirene pomaga Jezusu križ nesti,

V. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Spomni se, da si ti tisti Simon, kateri si nečimernosti sveta in sladnostim svojih počutkov ves udan, ki svoje križe ne iz srca, temveč le, ker se jih ubraniti ne moreš, z veliko nevoljo nosiš. Oh! vzbudi že svoje srce in usmili se svojega tako obloženega Izveličarja. Sprejmi radovoljno vse križe in nadloge, ktere ti bo pošiljal tvoj ljubeznjivi Oče. Trdno skleni, ne samo vse zopernosti s potrpežljivostjo prenašati, temveč tudi svojemu Bogu za-nje hvaležnega se skazovati; prosi Ga tako-le:

O ljubeznjivi Jezus! zahvalim Te za toliko priložnosti, ktere mi daješ, da bi za-te trpeti in za-se kaj zaslužiti premogel. O moj Bog! daj mi milost, vse, kar se mi bo v tem življenju težavnega prigodilo, s potrpežljivim srcem prenašati in s tem večnega veselja se udeležiti. Stori, o Jezus! da bom tukaj s Teboj jokal in trpel, potem pa s Teboj v nebesih gospodoval.

Oče naš. Česčena si Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VI. postaja.

Veronika podá Jezusu pôtni prt.

Ź. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo.

Rj. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej in premisli v tem prtú sveto obličje svojega Izveličarja! Ljubi Jezusa in s to ljubeznijo si Njegov obraz v srce utisni! O kako srečen boš, ako boš živel z Jezusovim obrazom v svojem srcu in ž Njim v večnost šel! Da tedaj to milost zadobiš, prosi svojega Boga in reci:

O moj žalostni Jezus! prosim Te, vtisni meni v srce sveti obraz svojega obličja, da

bom brez nehanja na Te mislil, noč in dan Tvoje grenko trpljenje pred očmi imel in svoje grehe objokoval. O Jezus! s kruhom Tvojega trpljenja si hočem dušo nasitovati in moje oči bodo vselej solze točile nad mojimi pregrehami.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VII. postaja.

Jezus pade drugič pod križem.

Ŧ. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli. kako je Jezus, tvoj Bog in Gospod, zopet padel na zemljo, ves oslabljen od velike bolečine, zdelan in zaničevan od sovražnikov. Premisli, da tvoja prevzetnost je Jezusa potrla in Ga na zemljo vrgla, ker je prenesti ne more. Oh, zapusti ošabnost, ne bodi več tako napuhnen! Spokori se in skleni ponižnejši biti. Reci s skesanim srcem:

O prečastitljivi Jezus! akoravno vidim, da si na zemlji pod težo križa sklonjen, vendar Te molim in častim, kakor svojega mogočnega, večnega Boga. Prosim Te, poteri

moj napuh, vzemi meni iz srca vso ošabnost, da bom svojo nečimernost spoznal, vse zasramovanje s Tebi dopadljivo ponižnostjo sprejemal, da bom s tem milost zadobil, tudi s Teboj v nebeškem kraljestvu povikšan biti.

Oče naš. Češčena si Marija. Časi bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VIII. postaja.

Jezus tolaži jeruzalemske žene.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo.
R. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli in prevdari v svojem srcu, kako veliko uzrokov imaš jokati in žalovati; prvič zavoljo svojega ljubeznjivega Jezusa, kateri zavoljo tebe toliko trpi; drugič sam nad seboj, ker tako nehvaležen ostaneš in ne nehaš Njega žaliti. Kako moreš o premišljevanju Njegove grozovitne muke trdovraten biti? Poglej, kako milostljivega in ljubeznjivega se Jezus proti tem revnim ženam skazuje! Povzdigni se k Njemu z zaupanjem in vzdihni s srcem:

O moj ljubeznjivi Jezus! Oh, kako je to, da se moje srce ne raztopi od solz velike

žalosti? Solz, o Jezus! prosim, solz prave pokore in srčnega usmiljenja mi daj, da z objokanimi očmi in s skesanim srcem postanem deležen tiste milosti, ktero si tem revnim ženam skazal. Oh Jezus! ne odvrčaj od mene svojih milostljivih oči! poglej me ubozega grešnika, da bom tudi jaz poln tolažila na zadnjo uro Tebe mogel viditi.

Oče naš. Česčena si Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

IX. postaja.

Jezus pade tretjič pod križem.

Ů. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh, s kako veliko bolečino je Jezus že tretjič pod križem padel! Premisli, kako Jezusa, krotko in nedolžno ovčico, judje in ajdje, kakor stekli volkovi, tepejo, suvajo, sem ter tje po trdih kamenih vlačijo. O nesrečni greh, ki samega Sinú Božjega tako grozovitno mučiš! O grešnik, ali ni morebiti tvoj ves potrti in zdelani včlovečeni Bog vreden tvojih solz? Oh! reci tedaj ves objokan:

O vsemogočni Bog! kateri nebo in zemljo držiš z enim prstom, kdo Te je tako neusmiljeno vrgel? Oh! noben drug, kakor moja pregreha, v katero sem tolikrat zopet padel. Moja hudoba ni jenjala grešiti in zato se je množilo Tvoje trpljenje. Toda poglej, o Jezus! pri Tvojih nogah zdaj klečim s skesanim srcem in trdno sklenem, svoji hudobi konec storiti. Z objokanimi očmi Ti tisoč in tisočkrat obljubim: nikdar več nečem grešiti. O moj Bog! nikdar več, nikdar več ne!

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

X. postaja.

Jezusa slečejo in mu žolca piti dajo.

Ŧ. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo.
R. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, o duša! kako je Jezus, zunaj na svojem životu ves ranjen in stopen, tudi znotraj z grenkim žolčem mučen. Poglej, kako On tvojo nesramožljivost, nespodobnost in nečimernost v oblačilu s svojo nagoto plačuje, z žolčem pa tvojo požrešnost. Ali mo-

reš svojega Jezusa brez usmiljenja pogledati? Oh! vrzi se k nogam svojega obleke oropane Jezusa in reci mu:

O žalostni Jezus! kako velik razloček je med Teboj in menoj! Ti si ves ranjen, poln grenkosti in ves s krvjo oblit; jaz pa ves nečimern, poln sladnosti in veselja, ali vsaj tak želim biti. Oh, jaz nisem na pravem potu! O jesus! pelji me Ti na pravo stezo. Stori, da mi bodo vse sladnosti tega sveta grenke in zoprne, da bom namesto njih želel Tvoje trpljenje občutiti in da tako vreden postanem s Teboj večno življenje uživati.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XI. postaja.

Jezus je na križ pribit.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli neizrečeno bolečino, ktero je do-
brotljivi Jezus občutil, kedar so mu meso,
kite in žile z žreblji prebodli. Oh! kako je
to, da se tvoje srce od žalosti ne razpoči,
ker vidiš da tvoji grehi tako neusmiljeno zde-

lujejo tvojega Izveličarja! Vsaj zdaj toči solze, obžaluj svoje grehe in reci:

O dobrotljivi, zavoljo mene križani Jezus! vlij v moje srce strah in ljubezen do Tebe. In ker so moji grehi tisti žreblji, kateri so Tebe na križ pribili, stori s svojo milostjo, da bo~~da~~ vse moje hude želje in občutki na Tvoj križ nabiti in tamkaj umorjeni, da bom v življenju in v smrti s Teboj križan, tudi s Teboj v nebesih večno kraljevati mogel.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XII. postaja.

Jezus umrje na križu.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Odpri tukaj oči in premišluj svojega z žreblji na križ pribitega Jezusa. Poglej vse blede obličje Božje. Razbojniku obljubi nebeško kraljestvo, izroči svojo mater Janezu, priporoči svojo dušo nebeškemu Očetu, poslednjič pa umrje z nagneno glavo. Tako je tedaj moj Jezus umrl? Res, umrl je na križu in zavoljo mene. O moja duša, kaj boš zdaj

počela? Oh! ne hodi proč, kakor le s ponižnim in skesanim srcem. Objemi križ in vzdihni k Jezusu:

O moj ljubeznjivi Izveličar! vem in spoznam, da so moji grehi tisti rabeljni, kateri so Tebe tako neusmiljeno umorili. Nobene milosti nisem vreden, ker sem Tebe križal. Pa kako veliko veselje in upanje občuti moja duša, kedar Te slišim tudi za tiste prositi, kateri so Te križali. Kaj hočem tedaj za Te storiti, ker si toliko za mene storil! Poglej, o Jezus! jaz sem pripravljen in voljan, vsem odpustiti, kateri so me kedaj razžalili. Res, moj Bog! zavoljo Tvoje ljubezni odpustim vsem, iz srca jih objamem in jim želim vse dobro; in tako tudi upam ob svoji smrtni uri Tvoje vesele besede zaslišati: »Še danes boš z menoj v raj.«

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XIII. postaja.

Jezus je s križa snet in Mariji v naročje položen.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo.

Rj. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, kako oster je bil meč, kateri je srce žalostne Matere prebodel, kedar je ona svojega mrtvega Sina v naročje vzela. Videla je Njega vsega ranjenega in krvavega. O kakšno žalost in bolečino je ona tistikrat v srcu občutila! Kteri meč pa je bil tako oster, ki je prebodel njeno srce? Oh! greh je bil, kateri je Jezusu življenje vzel in Marijino srce tako močno ranil. Objokuj tedaj ta grozovitni greh. Skleni svoje solze z solzami svoje žalostne Matere in vzdihni k njej tako:

O kraljica vseh mučenikov! kedaj bom vreden prav razumeti tvojo žalost in muko? Kedaj bom zadobil milost, tvojo žalost v svojem srcu nositi in s Teboj trpeti? O velika gospa! izprosi mi to milost, da noč in dan žalujem nad svojimi grehi, kateri so tebi tako žalost napravili, da bom, ves skesan in spokorjen, v zaupanju in ljubezni za-te umrl in po smrti s teboj večno živel.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XIV. postaja.

Jezus je v grob položen.

V. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli tukaj žalovanje, vzdihovanje in jokanje Magdalene, Janeza in drugih pobožnih duš, kedar jim je bil Jezus odvzet in v grob položen. Zlasti pa si k srcu vzemi težavo in grenko žalost Marije, kedar je bila izgubila iz naročja svojega ljubeznjivega Sina. V pre-mišljevanju le-té njene žalosti in njenega trpljenja se moraš res sramovati, da si pri obiskovanju tega križevega pota tako malo usmiljenja občutil. Oh! vzdrami svoje srce vsaj zdaj pri tej zadnji postaji. Poljubi s častjo kamen svetega groba; položi v duhu vanj srce in reci svojemu mrtvemu Jezusu:

O usmiljeni Jezus! kateri si tako krvavo pot iz ljubezni do mene storil, v tem grobu ležečega Te častim in molim. Oh! želim in hočem Tebe v svojem srcu zaprtega imeti, da bi s Teboj sklenjen po tem svetem križevem potu k novemu življenju vstal in se v Tvoji milosti iz tega sveta ločiti mogel. Po zasluženju Tvojega trpljenja, katero sem premišljeval, mi dodeli, da bo na zadnjo uro Tvoje sveto Rešnje Telo moja popotnica; da bodo moje zadnje besede: Jezus, Marija, Jožef! in da svoje zadnje vzdihovanje s tistim vzdihovanjem sklenem, s katerim si Ti na svetem križu svojo sveto dušo izdihnil.

Daj mi z živo vero, s trdnim upanjem in gorečo ljubeznijo s Teboj in zavoljo Tebe umreti in potlej s Teboj na večne čase živeti. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

M o l i t e v.

Nebeški Oče, večni Bog! po tisti ljubezni, s katero si svojega Sina Jezusa Kristusa zavoljo mene na svet poslal, in s katero je On po svojem britkem trpljenju in grenki smrti mene odrešil, Ti darujem ta sveti križev pot, ktereга sem s Tvojo milostjo obiskal. Vzemi to pobožno opravilo v povikšanje svoje časti, v zahvalo za vse meni in drugim podeljene milosti, za odpuščanje grehov celega sveta, za pomoč vernim dušam v vicaх, zlasti pa, za ktere sem v začetku prosil. O milostljivi Oče nebeški! poglej na obličje Kristusa, svojega Sina, usliši glas Njegove svete krvi in bodi milostljiv meni ubogemu grešniku! Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Hvaljen bodi naš križani Izveličar Jezus Kristus in Njegova žalostna Mati Marija!

23. Drugi sveti križev pot

kakor ga navadno v Rimu molijo.

I. postaja.

Jezus je k smrti obsojen.

Ů. Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim svetim križem svet odrešil.

O Jezus! po tej krivični sodbi, katero sem s svojimi grehi že tolikokrat podpisal, reši me večne smrti, katero sem že tolikokrat zaslužil.

Oče naš. Češčena si Marija.

Ů. Hvaljeno in češčeno bodi najsvetejše Srce Jezusovo v visoko častitem zakramentu svetega Rešnjega Telesa.

R. Križani Gospod Jezus Kristus! usmili se nas in pomagaj ubogim dušam v vicah.

II. postaja.

Jezus križ na-se vzame.

Ů. Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus in Te hvalimo.

R. Kër si s svojim svetim križem svet odrešil.

O Jezus! ki si voljno težki križ na-se vzela, kterega sem Ti jaz s svojimi grehi pripravil, daj, da spoznam njih velikost, ter jih objokujem ves čas svojega življenja.

Oče naš. Češčena si Marija.

Ů. Hvaljeno in češčeno bodi najsvetejše Srce Jezusovo v visoko častitem zakramentu svetega Rešnjega Telesa.

R. Križani Gospod Jezus Kristus! usmili se nas in pomagaj ubogim dušam v vica.

III. postaja.

Jezus prvokrat pade pod križem.

Ů. Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim svetim križem svet odrešil.

Teža mojih prevelikih grehov, o Jezus! Te je pod križem na tla potrla. Mrzi se mi nad grehi ter jih sovražim; odpusti mi, Te prosim, in s pomočjo Tvoje milosti nočem nič več grešiti.

Oče naš, Češčena si Marija.

Ů. Hvaljeno in češčeno bodi najsvetejše Srce Jezusovo v visoko častitem zakramentu svetega Rešnjega Telesa,

R. Križani Gospod Jezus Kristus! usmili se nas in pomagaj ubogim dušam v vicah.

IV. postaja.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

Ŧ. Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim svetim križem svet odrešil.

O prežalostni Jezus! O prežalostna Mati! ako sem vama do zdaj toliko žalost delal s svojimi grehi, se to v prihodnjič nič več ne sme zgoditi. Z vajino pomočjo vaji hočem ljubiti, in vama zvest biti do smrti.

Oče naš. Češčena si Marija.

Ŧ. Hvaljeno in češčeno bodi najsvetejše Srce Jezusovo v visoko častitem zakramentu svetega Rešnjega Telesa.

R. Križani Gospod Jezus Kristus! usmili se nas in pomagaj ubogim dušam v vicah.

V. postaja.

Simon iz Cirene pomaga Jezusu križ nesti.

Ŧ. Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, in Te hvalimo,

R. Ker si s svojim svetim križem svet odrešil.

O Jezus! kako srečen je Simon, da Ti zamore pomagati križ nesti! Kako srečen bi bil pa tudi jaz, ako bi Ti vselej pomagal križ nositi s potrpežljivostjo v vsem, kar koli me zadene.

Oče naš. Češčena si Marija.

Ŧ. Hvaljeno in češčeno bodi najsvetejše Srce Jezusovo v visoko častitem zakramentu svetega Rešnjega Telesa.

R. Križani Gospod Jezus Kristus! usmili se nas in pomagaj ubogim dušam v vicah.

VI. postaja.

Veronika podá Jezusu pôtni prt.

Ŧ. Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim svetim križem svet odrešil.

O Jezus! ki si se toliko ponižal, da si svoj presveti obraz Veroniki v potno ruto vtisnil, vtisni globoko tudi v mojo dušo spomin svojega britkega trpljenja in grenke smrti.

Oče naš. Češčena si Marija.

Ŧ. Hvaljeno in češčeno bodi najsvetejše Srce Jezusovo v višoko častitem zakramentu svetega Rešnjega Telesa.

R. Križani Gospod Jezus Kristus! usmili se nas in pomagaj ubogim dušam v vicah.

VII. postaja.

Jezus drugič pade pod križem.

Ŧ. Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim svetim križem svet odrešil.

Moji večkrat storjeni grehi so krivi, da Ti, o preljubeznjivi Jezus! že zopet padeš pod križem. Daj mi pomoč, da se ne povrnem spet v greh.

Oče naš. Češčena si Marija.

Ŧ. Hvaljeno in češčeno bodi najsvetejše Srce Jezusovo v visoko častitem zakramentu svetega Rešnjega Telesa.

R. Križani Gospod Jezus Kristus! usmili se nas in pomagaj ubogim dušam v vicah.

VIII. postaja.

Jezus tolaži jeruzalemske žene.

Ŧ. Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim svetim križem svet odrešil.

Ti, o Jezus! tolažiš jeruzalemske žene, ki žalujejo nad Tvojim trpljenjem. Tolaži tudi mojo dušo s svojim usmiljenjem, v kterega zaupam in si ga hočem v prid obračati.

Oče naš. Češčena si Marija.

Ů. Hvaljeno in češčeno bodi najsvetejše Srce Jezusovo v visoko častitem zakramentu svetega Rešnjega Telesa.

R. Križani Gospod Jezus Kristus! usmili se nas in pomagaj ubogim dušam v vicah.

IX. postaja.

Jezus pade tretjič pod križem.

Ů. Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim svetim križem svet odrešil.

Od prevelicega trpljenja, ki si ga že prestal, o Jezus! tretjič padeš pod težkim križem. Stori, da se nič več v greh ne povrnem. Moj Jezus! rajši umrjem, kakor da spet grešim.

Oče naš. Češčena si Marija,

Ÿ. Hvaljeno in češčeno bodi najsvetejše Srce Jezusovo v visoko častitem zakramentu svetega Rešnjega Telesa.

R. Križani Gospod Jezus Kristus! usmili se nas in pomagaj ubogim dušam v vicah.

X. postaja.

Jezusa slečejo in mu žolca piti dajo.

Ÿ. Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim svetim križem svet odrešil.

O Jezus! ki so Te slekli in kisa in žolca piti dali, reši me vendar vsega nagnjenja do časnih reči; in stori, da vse zaničujem, kar je posvetnega ali kar me v greh napeljuje.

Oče naš. Češčena si Marija.

Ÿ. Hvaljeno in češčeno bodi najsvetejše Srce Jezusovo v visoko častitem zakramentu svetega Rešnjega Telesa.

R. Križani Gospod Jezus Kristus! usmili se nas in pomagaj ubogim dušam v vicah.

XI. postaja.

Jezusa na križ pribijajo.

Ÿ. Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, in Te hvalimo,

R. Ker si s svojim svetim križem svet odrešil.

Po tistih grozovitih bolečinah, ktere si občutil, ko so Tvoje svete roke in noge z žreblji prebodli, stori, o Jezus! da svoje meso neprenehoma križam s krščanskim zatajevanjem.

Oče naš. Češčena si Marija

Ÿ. Hvaljeno in češčeno bodi najsvetejše Srce Jezusovo v visoko častitem zakramentu svetega Rešnjega Telesa.

R. Križani Gospod Jezus Kristus! usmili se nas in pomagaj ubogim dušam v vicah.

XII. postaja.

Jezus umrje na križu.

Ÿ. Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim svetim križem svet odrešil.

O Jezus! ki si na križu umrl potem, ko si tri ure v najbitkejših smrtnih težavah na njem visel, daj mi, da pred umrjem, kakor da bi še kedaj grešil. In ako moram še živeti, naj živim, da Tebe ljubim in Tebi služim.

Oče naš: Češčena si Marija.

Ÿ. Hvaljeno in češčeno bodi najsvetejše Srce Jezusovo v visoko častitem zakramentu svetega Rešnjega Telesa.

R. Križani Gospod Jezus Kristus! usmili se nas in pomagaj ubogim dušam v vicah.

XIII. postaja.

Jezusa s križa snamejo in Ga Mariji v naročje polože.

Ÿ. Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim svetim križem svet odrešil.

O prežalostna Mati! kako je bilo pač z britkostmi napolnjeno tvoje srce, ko si svojega ljubega Jezusa mrtvega v naročji imela. O sprosi mi milost, da sovražim greh, ki je bil kriv Njegove smrti in tvojih britkost, da spokorno živim in v tvojem naročji sveto umrjem.

Oče naš. Češčena si Marija.

Ÿ. Hvaljeno in češčeno bodi najsvetejše Srce Jezusovo v visoko častitem zakramentu svetega Rešnjega Telesa.

R. Križani Gospod Jezus Kristus! usmili se nas in pomagaj ubogim dušam v vicah.

XIV. postaja.

Jezusa v grob polože.

Ÿ. Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim svetim križem svet odrešil.

O Jezus! vsemu hočem odmreti in le v Tebi živeti. Dokler mi je še tu živeti, hočem le v Tebi in s Teboj živeti, da enkrat v nebesih v Tebi večno živim, ter tamkaj sad Tvojega britkega trpljenja in Tvoje smrti večno uživam. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija.

Ÿ. Hvaljeno in češčeno bodi najsvetejše Srce Jezusovo v visoko častitem zakramentu svetega Rešnjega Telesa.

R. Križani Gospod Jezus Kristus! usmili se nas in pomagaj ubogim dušam v vica.

24. Litanije vseh svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!
Bog Sin, Odrešenik sveta, usmili se nas!
Bog sveti Duh, usmili se nas!
Sveta Trojica, en sami Bog, usmili se nas!
Sveta Marija,
Sveta Mati Božja, za nas
Sveta devic Devica, Boga
Sveti Mihael, prosi!
Sveti Gabrijel,
Sveti Rafael,
Vsi sveti angelji in arhangelji, za nas Boga
prosite!
Vse svete vrste izveličanih duhov, za nas
Boga prosite!
Sveti Janez krstnik, za nas Boga prosi!
Sveti Jožef, za nas Boga prosi!
Vsi sveti očaki in preroki, za nas Boga
prosite!
Sveti Peter,
Sveti Pavel, za nas
Sveti Andrej, Boga
Sveti Jakob, prosi!
Sveti Janez,
Sveti Tomaž,
Sveti Jakob,
Sveti Filip,
Sveti Jernej,

Sveti Matevž,	
Sveti Simon,	
Sveti Tadej,	za nas
Sveti Matija,	Boga
Sveti Barnaba,	prosi!
Sveti Lukež,	
Sveti Marka,	
Vsi sveti apostoli in evangelisti,	za nas Boga
prosite!	
Vsi sveti učenci Gospodovi,	za nas Boga
prosite!	
Vsi sveti nedolžni otroci,	za nas Boga pro-
sitate!	
Sveti Štefan,	za nas
Sveti Lavrencij,	Boga
Sveti Vincencij,	prosi!
Sveta Fabijan in Sebastijan,	za nas Boga
prosita!	
Sveta Janez in Pavel,	za nas Boga prosita!
Sveta Kozma in Damijan,	za nas Boga pro-
sita!	
Sveta Gervazij in Protazij,	za nas Boga pro-
sita!	
Vsi sveti mučenci,	za nas Boga prosite!
Sveti Silvester,	za nas
Sveti Gregorij,	Boga
Sveti Ambrož,	prosi!

Sveti Avguštin,	
Sveti Jeronim,	za nas
Sveti Martin,	Boga
Sveti Nikolaj,	prosi!
Vsi sveti škofje in spoznovalci,	za nas Boga
prosite!	
Vsi sveti učeniki,	za nas Boga
prosite!	
Sveti Anton,	
Sveti Benedikt,	za nas
Sveti Bernard,	Boga
Sveti Dominik,	prosi!
Sveti Frančišk,	
Vsi sveti mašniki in leviti,	za nas Boga
prosite!	
Vsi sveti menihi in puščavniki,	za nas Boga
prosite!	
Sveta Marija Magdalena,	
Sveta Agata,	za nas
Sveta Lucija,	
Sveta Neža,	Boga
Sveta Cecilija,	prosi!
Sveta Katarina,	
Sveta Anastazija,	
Vse svete device in vdove,	za nas Boga
prosite!	
Vsi svetniki in svetnice Božje,	za nas Boga
prosite!	

Bodi nam milostljiv; zanesi nam o Gospod!
Bodi nam milostljiv; usliši nas o Gospod!
Vsega hudega, reši nas, o Gospod!

Vsega greha,

Svoje jeze,

Nagle in neprevidene smrti,

Skušnjav hudičevih,

Jeze, sovraštva in vse hude volje,

Duhá nečistosti,

Treska in hudega vremena,

Šibe potresa,

Kuge, lakote in vojske,

Večne smrti,

S skrivnostjo svojega svetega včlovečenja,

S svojim prihodom.

S svojim rojstvom,

S svojim krstom in svetim postom,

S svojim križem in trpljenjem,

S svojo smrtjo in svojim pokopom,

S svojim svetim vstajenjem,

S svojim čudovitim vnebohodom,

S prihodom tolažnika svetega Duha,

V dan sodbe,

Mi grešniki,

Da nam zanešeš,

Da nam odpustiš,

Da nas k pravi pokori pripelješ,

reši nas, o Gospod!

prosimo

Te, sliši

nas!

Da svojo sveto cerkev vladaš in ohraniš,
Da pastirja apostolskega in vse cerkvene
stanove v svoji sveti veri ohraniš,
Da sovražnike svete cerkve ponižaš,
Da našega cesarja varuješ,
Da krščanskim kraljem in oblastnikom
mir in pravo edinost daruješ,
Da vsemu krščanskemu ljudstvu mir in
edinost dodeliš,
Da nas vse v svoji sveti službi potrdiš
in ohraniš,
Da naše misli k nebeškim željam po-
vzdigneš,
Da vsem našim dobrotnikom večne dari
dodeliš,
Da duše naše in naših bratov, bližnjih
in dobrotnikov večnega pogubljenja
rešiš,
Da sad zemlji daš in ohraniš,
Da vsem vernim dušam večni pokoj do-
deliš,
Da nas uslisiš,
Sin Božji,
Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, za-
nesi nam, o Gospod!
Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, usliši
nas, o Gospod!

prosimo Te, sliši nas!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš itd. (tiho).

Ÿ. In nas ne vpelji v skušnjava.

R. Temveč reši nas hudega. Amen.

Molitve po litanijah

pri popoldanski službi Božji ob nedeljah in praznikih, kateri niso Materi Božji posvečeni.

K svetemu Rešnjemu Telesu.

(Kedar je izpostavljeno.)

Ÿ. Kruh z nebes si jim dodelil.

R. Kteri ima vso sladkost v sebi.

Molimo!

O Bog! kateri si nam v prečudnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, Te prosimo, svete skrivnosti svojega telesa in svoje krvi tako častiti, da sad Tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo; kateri

živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinstnosti svetega Duha, Bog vekomaj. Amen.

Za odvrnenje vseh nadlog in nevarnosti.

Vsemogočni, večni Bog! nebeški Oče! poglej z očmi svoje neskončne milosti naše reve in nadloge. Usmili se vseh vernih kristjanov, za ktere se je Tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in Izveličar Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke dal in je tudi svojo drago kri na lesu svetega križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu odvrni, milostljivi Oče! zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, punte, vojsko, kugo, lakoto, dragino, bolezni in žalostne revne čase.

Vsemogočni, večni Bog! usmili se svojega služabnika, našega papeža I... in vodi ga po potu večnega življenju, da bo s Tvojo pomočjo, kar je Tebi prijetno, želel in z vso močjo storil.

O Bog, pastir in vladar vseh vernih! glej milostljivo na svojega služabnika, našega škofa I..., ki si ga pastirja naši škofiji postavil; dodeli mu, da tistim, čez ktere je postavljen, z besedo in z dejanjem k do-

bremu služi in tako s čedo, ki mu je izročena, večno življenje doseže.

Bog, varuh vseh kraljestev, dodeli svojemu služabniku, našemu cesarju I., spoznati in častiti Tvojo moč, s katero se sovražnik premaga, da bo, ker je iz Tvoje volje cesar postal, tudi v Tvojem varstvu vselej mogočen.

Razsvetli in potrdi v vsem dobrem duhovske in deželske oblastnike in gosposke, da nas bodo na vse to napeljevali, kar more k Tvoji Božji časti, k našemu izveličanju in k miru in sreči vsega krščanstva pri pomoči.

Prosimo tudi, kakor hočeš, da nam je prositi, za svoje prijatelje in neprijatelje, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mrtve.

Vsemogočni, večni Bog, ki gospoduješ čez žive in mrtve in se usmiliš vseh, katere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, pohlevno Te prosimo, da vsi, za katere smo se namenili moliti, kateri so še pri življenju, ali pa so se že s sveta ločili, na prošnje vseh Tvojih svetnikov od Tvoje dobrote odpuščenje vseh svojih grehov dosežejo.

Dodeli nam, o Bog mirú! pravo edinost v veri, brez vsega razdrtja in ločitve. Spreobrne naša srca k pravi pokori in k poboljšanju našega življenja. Vžgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsej pravičnosti, da Ti bomo kakor Tvoji pokorni otroci v življenju in v smrti prijetni in dopadljivi.

Tebi, o Gospod! bodi vedno priporočeno vse naše dejanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smrt. Daj nam svojo milost tukaj uživati in tamkaj z vsemi izvoljenimi doseči, da Te bomo v večnem veselju in izveličanju hvalili in molili. To nam dodeli, Gospod, nebeški Oče, po Jezusu Kristusu, svojem ljubem Sinu, Gospodu našem in Odrešeniku, kateri s Teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bod od vekomaj do vekomaj. Amen.

Ÿ. Božja pomoč ostani vselej pri nas!

R. Amen.

Oče naš, Češčena si Marija (petkrat).

25. Molitev za popolne odpustke.

O Bog! poglej z očmi svoje neskončne milosti na svojo cerkev, ki se tukaj na

zemlji vojskuje. Razširi jo po celem svetu, varuj, vodi in ohrani jo v edinosti. Odvrni vsako pohujšanje in vse pregrehe od nje. Daj ji moč zoper vse sovražnike Tvojega svetega Imena. Stori, da vsi krivoverci svoje zmote spoznajo in zapuste. Dodeli lepo zastopnost, pravo edinost vsem krščanskim kraljem in oblastnikom. Ne zapusti ovčic svoje čede, za katere je Tvoj ljubi Sin, Jezus Kristus, presveto Svojo kri prelil. Stori, o nebeški Oče, da bodo vsi Tebe in Jezusa Kristusa, katerega si poslal, s svetim Duhom spoznali in častili. Amen.

Potem moli petkrat: Oče naš, Češčena Marija, Čast Bogu Očetu, in enkrat apostolsko vero.

26. Zahvalna pesem svetega Ambroža.

(Zahvala za prejete dobrrote.)

Tebe Boga hvalimo, Tebe Gospoda slavimo.
Tebe, Očeta večnega, vsa zemlja časti.
Tebi vsi angelji, Tebi nebesa in vse moči,
Tebi kerubi in serafi neprenehoma pojo:
Svet, svet, svet, Gospod Bog Sabaot,
Polna so nebesa in zemlja veličanstva Tvoje
slave.

Tebe hvali slavni zbor aposteljnov,
Tebe slavna četa prorokov,

Tebe bela truma mučenikov,
Tebe sveta cerkev širom sveta časti:
Očeta neizmernega veličanstva,
Prečastitega Tvojega pravega in edinega Sina,
In tudi tolažnika Duha svetega.

Ti, kralj slave, Krist,
Ti si večni Sin Očetov.

Ti, da odrešiš človečanstvo, nisi se bal na-
ročja Device,

Ti si po zmagi nad želom smrti odprl ver-
nikom kraljestvo nebeško.

Ti sediš na desni Boga v slavi Očeta.

Verujemo, da boš kakor sodnik prišel.

Tebe torej prosimo, pridi na pomoč služab-
nikom Svojim, ki si jih z dragoceno krvijo
odrešil. (Klekne se pri tej vrstici.)

Daj, da se v slavi nebeški svetnikom Tvo-
jim pribroje.

Izveličaj, o Gospod, narod svoj, in blago-
slovi dedšino Svojo,

In vladaj jih, in povišavaj jih na vekomaj.

Vsaki dan Te blagoslivljamo

In slavimo Ime Tvoje na vekomaj in na vse
večne čase.

Nagni se, Gospod, da nas danas od greha
obvaruješ.

Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas.

Naj se razlije nad nas usmiljenje Tvoje, o
Gospod, kakor smo zaupali v Tebe;
V Tebe, o Gospod. sem zaupal, naj se ne
osramotim na vekomaj.

Duhoven: Blagoslivajmo Očeta in Sina z
Duhom svetim;

Narod: Slavimo in vzvišujmu Ga na ve-
komaj.

Molimo!

Bog, katerega usmiljenju nima števila in
katerega dobrote je neskončen zaklad, pre-
milostnemu veličanstvu Tvojemu se zahvalju-
jem za vse podeljene darove, in krezkrajno
Tvojo dobrotljivost prosimo, da onih, kte-
rim prosečim izpolnjuješ želje, ne zapustiš,
ampak jih do večne plače pripelješ. Amen.

Ÿ. Pomoč Božja naj ostane vedno z nami.

R. Amen.

Dvanajsto poglavje.

Molitve za posebne potrebe.

1. Molitev o suši.

Bog, v katerem živimo, giblemo se in smo, daj nam potrebnega dežja; da v časnih stvareh dovoljno pomoč dosežemo in s toliko večim zaupanjem večnih prosimo.

Daj, prosimo Te, vsemogočni Bog, da nas, ki v svojih nadlogah v Tvoje usmiljenje zaupamo, neprestano varstvo Tvoje od vsake protivnosti obvaruje.

Daj nam, prosimo Te, o Gospod, zdravega dežja. In zemlje suho obličje nebeškimi vodami namoči. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Blagoslivajmo Gospoda! Bogu hvala!

Usliši naj nas vsemogočni in usmiljeni Gospod. Amen.

Duše vernih naj po milosti Božji v miru počivajo. Amen.

2. Molitev za lepo vreme.

K Tebi kličemo, o Gospod, usliši nas; in na našo ponižno prošnjo daj nam lepo vreme,

da mi, ki smo zavoljo grehov po pravici kaznovani, prav hitro po Tvojem usmiljenju Tvojo dobroto skusimo.

Naj nas, o Gospod, Tvoja milost vselej prehiti in nam vedno sledi; in primi milostno te naše molitve, da nam bodo po priprošnji svetnikov Tvojih v izveličanje.

Mi, o Gospod, pribežimo k dobrotljivosti Tvoji, da ustaviš nalive dežja ter nam vedrost Svojega obličja zopet pokažeš. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

3. Molitev o nevihti.

O Bog, ki Te greh razžali, ali pokora potolaži, ozri se milostno na prošnjo k Tebi klicajočega ljudstva in šibe svoje jeze, ki jih za svoje grehe zaslužimo, od nas odvrni.

Od hiše Tvoje, prosimo o Gospod, naj se duhovna spačenost odvrne in naj hudo vreme v zraku preneha.

Vsemogočni, večni Bog, prizanesi onim, ki se Te boje, in usliši one, ki Te prosijo: da se po pogubnem ognju oblakov in po silno grozeči nevihti hudo vreme v hvalo spremeni.

Gospod Jezus, ki si zapovedal vetrovom, pa je postala tihota velika: usliši molitve družine Svoje in daj, da po tem znaku svetega križa prestane razsajati hudo vreme.

Vsemogočni in usmiljeni Bog, ki nas kazneči ozdravljaš in vse odpuščajoči vzdržavaš: daj nam, ki k Tebi molimo, da se mirnega vremena in zaželjene tolažbe veselimo in se s Tvojim darom vedno okoristimo. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

4. Molitev o lakoti.

O Gospod, izkaži nam milostno neizrečeno usmiljenje Svoje, pa odreši nas vseh grehov in vseh kazni, ktere ž njimi zaslužujemo.

Trosimo Te, o Gospod, daj nam sad pobožne prošnje, ter lakoto od nas milostno odvrni: naj srca umrjočih spoznajo, da take šibe od srditosti Tvoje prihajajo, ali po usmiljenju Tvojem zopet odhajajo.

Sebi podložnega naroda, ki zavoljo svojih grehov lakoto trpi, usmili se, o Gospod, in k Sebi ga obrni Ti, ki si rekel, da hočeš dati vse onim, ki iščejo najprej kraljestvo Tvoje: ki živiš in kraljuješ na vekomaj. Amen.

5. Molitev o pomoru in kugi.

Usliši nas, o Bog Izveličar naš; in na prošnjo blažene in slavne porodnice Božje, vselej Device Marije, in blaženega Boštjana mučenika, in vseh svetnikov odreši svoje ljudstvo od strahu svoje jeze in otmi po obilnosti usmiljenja Svojega.

Bodi nam, o Gospod, milostiv na prošnje in molitve naše: ter milostivo ozdravi vse bolezni naših duš in naših teles, da prejmemo odpuščanje grehov in se Tvojega blagoslova vedno veselimo.

Usliši, prosimo, o Gospod, naše pohlevne prošnje, pa kugo in pomor milostivo od nas odvrni: naj srca umrjočih spoznajo, da take šibe od srditosti Tvoje prihajajo, ali po usmiljenju Tvojem zopet odhajajo. Amen.

6. Molitev o vojski.

O Bog, ki vojske zateraš in sovražnike onih, ki v Tebe zaupajo, z mogočno Svojo brambo premaguješ, pomagaj Svojim služabnikom, ki prosijo za usmiljenje Tvoje, da silno srditost svojih sovražnikov zateremo in Tebe iz hvaležnosti neprenehoma slavimo.

Bog, od katerega pridejo svete želje, dobri nameni in pravična dela, daj svojim služabnikom oni mir, ki ga svet ne more dati, da bodo srca naša zapovedim Tvojim vdana, in časi brez strahu pred sovražnikom po Tvoji brambi varni in mirni.

Prosimo Te, o Gospod, poteri napuh naših sovražnikov in zateri njihovo trdovratnost z močjo desnice Svoje. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

7. Molitev o kakoršnikoli potrebi.

Nikar ne prezri, o vsemogočni Bog, ljudstva Svojega, ki v stiskah ječi; ampak potolažen pomagaj stiskanim zavoljo slave Svojega imena.

O Gospod, daruj nam milostno neizrečeno usmiljenje Svoje: ter nas odreši vseh grehov in vseh kazni, ktere ž njimi zaslužujemo.

Prosimo Te, o Gospod Bog, daj nam služabnikom Svojim stanovitno zdravje na duši in na telesu: in po slavi priprošnji preblazene Device daj, da se iznebimo sadanje žalosti in uživamo večno veselje.

Na potrebe in stiske naše, prosimo Te, o Gospod, milostno poglej, pa odvrni od

nas srditost jeze Svoje, ktero po pravici zaslužujemo.

O Bog, pribežališče naše in moč, usliši pobožne prošnje cerkve Svoje, Ti početnik vsake pobožnosti, pa daj, da kar zaupno prosimo, resnično dobimo. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

KONEC.

Kralju večnemu, neumrjočemu, nevidljivemu, jedinemu Bogu čast in slava na vekomaj! Amen.

KAZALO.

	Stran
Čitatelj!	3

Prvo poglavje.

Ljubimo Gospoda Jezusa Kristusa, Sina živega Boga.

1. Kdo je Kristus?	5
2. Jezusa ljubi Oče nebeški, a ljubijo ga tudi mati njegova, ange:ji, patrijarhi, aposteljni in svetniki	7
3. Katoličani verujejo, da Gospod Jezus Kristus je Sin živega Boga	17
4. Neverniki in krivoverci spoznajo Jezusa	18
5. Pravična, sveta in ugodna je ljubezen k Jezusu	23
6. Jezus nas je obvezal, da ga ljubimo	25
7. Ako ljubimo Jezusa, hodimo za Njim	34
8. Ako hočemo ljubiti Jezusa, ljubimo bližnjega	37
9. Ako ljubimo Jezusa, moramo tudi cerkev ljubiti	39
10. Ako ljubimo Jezusa, branimo Njegovo čast, kolikor najboljše moremo	42
11. Ako ljubimo Jezusa, zjedininimo se ž Njim	45
12. Ako ljubimo Jezusa, zagotovimo si nebo	48
13. Ako ljubimo Jezusa, ljubimo Marijo	51
14. Kako močno smo dolžni Jezusa ljubiti	52
15. Ljubimo Jezusa nad vse	60
16. Zaupljivo se z Jezusom družī	62
Molitev k Jezusu Gospodu	64

Drugo poglavje.

Glavne črtice iz življenja Gospoda našega Jezusa Kristusa.

1. Bog je obljubil Odrešenika	66
2. Bog je unapred povedal, da se bodo pogani obrnili	71
3. Preroki so opisali znamenja, po katerih se more spoznati Odrešenik sveta	76
4. Jezus Kristus, naš Gospod, edinorojeni Sin živega Boga	82
5. Jezus Kristus začet od svetega Duha, rojen iz Marije Device	89
6. Nadaljevanje o skrivnosti včlovečenja	93
7. Očitno življenje Jezusa Kristusa, Njegovi čudeži	97
8. Nauk Jezusa Kristusa	103
9. Čednosti našega Gospoda	107
10. Muka in smrt našega Gospoda	112
11. Jezus Kristus umrje, pokoplje se in gre pred pekel	117
12. Jezus je tretji dan vstal iz groba	121
13. Nadaljevanje o vstajenju Jezusa Kristusa	127
14. Jezus Kristus je šel v nebesa in sedi na desnici Božji	132
15. Jezus Kristus bo prišel soditi žive in mrtve	137

Tretje poglavje.

Dokazi Jezusove ljubezni.

Jezus Kristus zasluži vso ljubezen našo	142
Kako treba razmišljevati	144
1. dan v mesecu	147
2. dan	151
3. dan	155
4. dan	158
5. dan	161

	Stran
Molitev za umirajočega	448
Molitev za mrtve	449
VI. Mašnikovo posvečevanje in ženitba	450
Molitev za dobre duhovne	460
Molitev za deviško čistost	460
Molitev za oženjene	462
Molitev starišev za otroke	462
Molitev starišev za spridenega otroka	463
Molitev oženjenih v obletnici poroke	464
Molitev otrok za stariše	465
Molitev za sorodnike in prijatelje	465

Jednajsto poglavje.

Razne molitve in vse, kar mora vsak kristjan znati.

1. Molitev pred pridigo	466
2. Molitev po pridigi	466
3. Oče nas	467
4. Češčena si Marija	467
5. Apostolska vera	467
6. Šest resnic	468
7. Deset Božjih zapovedi	468
8. Pet cerkvenih zapovedi	469
9. Sedem svetih zakramentov	469
Krst v potrebi	470
10. Sedem glavnih grehov	470
11. Šest grehov proti svetemu Duhu	470
12. Štiri v nebo vpijoči grehi	471
13. Devet ptujih grehov	471
14. Krščanske dolžnosti	471
15. Tri Božje čednosti	472
16. Štiri zadnje stvari	474

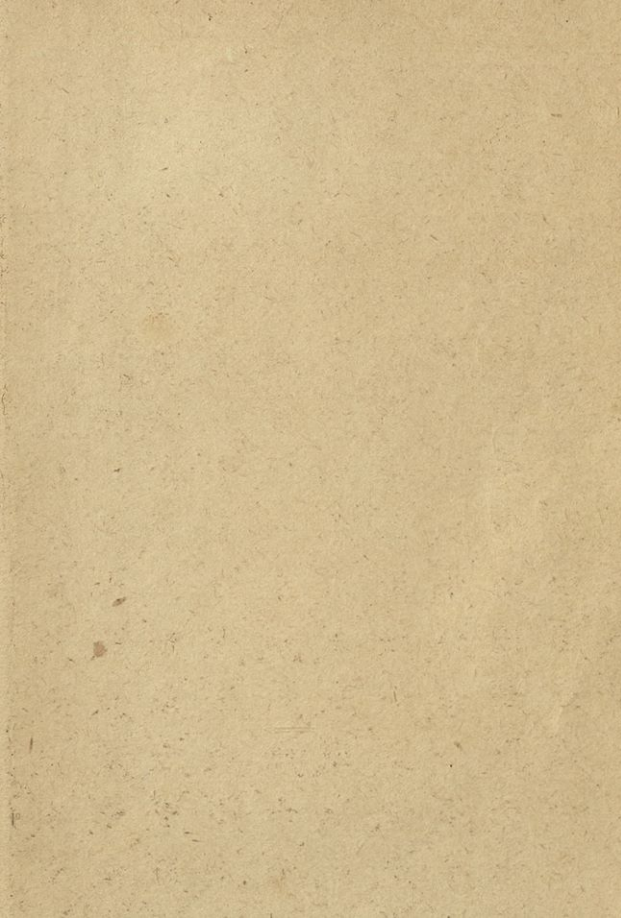
	Stran
17. Telesna dela usmiljenja	474
18. Duhovna dela usmiljenja	474
19. Lavretanske litanije	475
20. Sveti rožni venec	483
21. Spomni se	485
22. Prvi sveti križev pot očeta Leonarda Mavriškega	486
23. Drugi sveti križev pot, kakor ga navadno v Rimu molijo	503
24. Litanije vseh svetnikov	512
Molitve po litanijah	518
25. Molitev za popolne odpustke	521
26. Zahvalna pesem sv. Ambroža	522

Dvanajsto poglavje.

Molitve za posebne potrebe.

1. Molitev o suši	525
2. Molitev za lepo vreme	525
3. Molitev o nevihti	526
4. Molitev o lakoti	527
5. Molitev o pomoru in kugi	528
6. Molitev o vojski	528
7. Molitev o kakoršnikoli potrebi	529

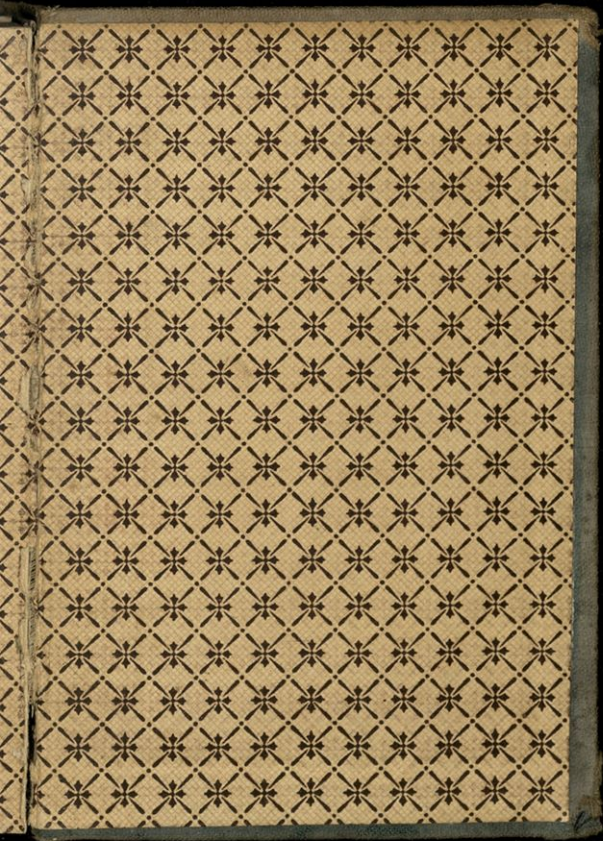

COBISS :042:00

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000439260

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

339841